

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Programmabegroting 2026-2029

Inhoudsopgave

Algemeen.....	3
Aanbiedingsbrief.....	4
Samenstelling College.....	9
Samenstelling Gemeenteraad.....	13
Begroting 2026 in het kort.....	21
Programma's.....	22
Programma 1 - Fysieke Leefomgeving.....	23
Programma 2 - Sociale Leefbaarheid.....	40
Programma 3 - Economische ontwikkeling.....	48
Programma 4 - Dienstverlening en Besturen.....	56
Programma 5 - Financiën.....	63
Programma 6 - Sociaal Domein.....	69
Paragrafen.....	77
Paragraaf Lokale heffingen.....	78
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	87
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.....	106
Paragraaf Financiering.....	114
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	119
Paragraaf Verbonden partijen.....	131
Paragraaf Grondbeleid.....	148
Openbaarheidsparagraaf Woo.....	157
Begroting 2026.....	160
Overzicht van baten en lasten.....	160
Financieel meerjarenperspectief 2026-2029.....	161
Begrotingsrichtlijnen.....	162
Overzicht taakvelden.....	164
Overzicht structurele en incidentele baten en lasten.....	167
Bijlagen.....	167
Algemene dekkingsmiddelen.....	168
Overzicht reserves.....	169
Overzicht voorzieningen.....	172
Geprognosticeerde balans.....	173
EMU.....	174
Liquiditeitsprognose.....	175
Investerings.....	178
Arbeidsgerelateerde kosten.....	179
Verplichte indicatoren.....	184
Subsidieplafonds.....	200
Vaststelling.....	210

Algemeen

Aanbiedingsbrief

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de (meerjaren)programmabegroting 2026-2029. In de perspectiefnota 2026 – 2029 heeft u als raad de kaders vastgesteld voor de programmabegroting 2026 en meerjarenprogrammabegroting (2027 – 2029). Deze kaders zijn als opdracht ambtelijk en bestuurlijk verder uitgewerkt in de meerjarenprogrammabegroting 2026 - 2029. De P&C stukken kunt u ook online vinden op: <https://noordoostpolder.pcportal.nl/>

Inleiding

Op 18 maart 2026 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden en daarmee is dit de laatste meerjarenprogrammabegroting van deze raad. De afgelopen jaren hebben we gewerkt aan het uitvoeren van het coalitieakkoord 'Ruimte voor elkaar' met ambitie, daadkracht en vertrouwen. In de begroting hebben we per programma onder 'Wat gaan we hiervoor doen?' aangegeven hoe in 2026 invulling wordt gegeven aan 'Wat zijn onze ambities?' bij dat programma.

In de perspectiefnota 2026 – 2029 is een aantal ontwikkelingen specifiek vermeld en deze komen onverkort terug in deze begroting. Een aantal van deze ontwikkelingen uit de programma's uitgelicht:

- De renovatie en exploitatie van de Poldertoren, renovatie van de atletiekbaan, nieuwbouw van het zwembad, nieuwbouw van de brandweerkazernes in de dorpen, energie/duurzaamheid en netwerkcongestie, en maatschappelijke weerbaarheid.
- Versnellen van de woningbouw, Verkeersveiligheid en bereikbaarheid, zoals een bijdrage aan de ontsluitingsweg met Urk, het veiliger maken van de aansluitingen 14 en 15 op de A6 en het renoveren van de Kamperbrug en een nieuw beleidsplan openbare ruimte.
- Investeren in armoedebelid, hervormingsagenda Jeugd en een integraal kindcentrum in Emmelhage.
- De invoering van de participatiewet in Balans is voorzien op 1 januari 2026. Deze wet heeft oog voor vertrouwen en de menselijke maat. We implementeren de wijzigingen en handelen in de geest van deze wet.
- Inzet op een goede bereikbaarheid en vindbaarheid van het Sociaal Loket en bekendheid van de algemene voorzieningen van de gemeente.
- De Polderdokter.
- Preventieve ondersteuning, hulp en zorg in het onderwijs.
- Het gezondheidsplein.
- De VO-Campus.
- Implementatie van een brede preventieve aanpak middelengebruik.

Programmabegroting 2026-2029

De begroting laat een structureel duurzaam evenwicht zien in het totaal van baten en lasten. De perspectiefnota 2026 – 2029, inclusief het addendum 'Effecten meicirculaire, jaarrekening en tweede kwartaalbegrotingswijziging 2025, op de aangeboden perspectiefnota/begroting 2026 – 2029', liet een positieve uitkomst zien voor de perspectiefnota van € 1.224.947 voor de jaren 2026 – 2029. Bij het op- en samenstellen van de meerjarenprogrammabegroting 2026 – 2029 is het kader ongewijzigd gebleven. Wel zijn de begrote toevoegingen aan de reserve Beleidsplan vervallen, omdat dit mutaties waren vóór de perspectiefnota-uitkomsten om voor alle begrotingsjaren op eenzelfde resultaat uit te komen. Na het opstellen van de begroting is het afhankelijk van de uitkomsten welke mogelijkheden dan wel wenselijkheden er zijn om toevoegingen dan wel onttrekkingen te doen aan de reserve Beleidsplan om tot een evenwichtige reeks begrotingsresultaten te komen. De begrote toevoegingen aan de reserve beleidsplan konden vervallen en daarvoor in de plaats komt de kasschuif, waarvan het totaaleffect voor 2026 – 2029 nihil is.

De grootste negatieve impact op het verschil tussen de gepresenteerde perspectiefnota-uitkomsten 2026 – 2029 en de gepresenteerde begrotingsresultaten 2026 – 2029 heeft de ontwikkeling van de budgetten voor kosten van Jeugdzorg (+ € 1,8 mln. vanaf 2026). Het grootste effect in positieve zin wordt verklaard door een hogere algemene uitkering door bijstelling van de hoeveelheden in relatie tot de wegingsfactoren.

Aantallen in relatie tot wegingsfactoren algemene uitkering

Het beleid van gemeente Noordoostpolder is om de begroting te baseren op de meicirculaire, tenzij de ontwikkelingen van de septembercirculaire van dien aard zijn dat een begroting op basis van meicirculaire geen getrouw beeld zouden geven van de financiële positie van de gemeente en dat is het geval. De begroting is opgesteld op basis van de septembercirculaire, waardoor niet alleen beleidskeuzen van het Rijk doorwerking vinden, maar ook de wijziging als gevolg van hoeveelheden in relatie tot wegingsfactoren. Met name de wegingsfactoren gerelateerd aan huishoudens met een laag inkomen leiden tot de positieve bijstelling. Deze bijstelling is geen uitkering aan de huishoudens met een laag inkomen, maar een herrekening van de totale algemene uitkering. In de basis zijn de lasten gerelateerd aan beleid en uitvoering ervan voor huishoudens met een laag inkomen integraal door de hele begroting (reeds) verwerkt. Uitgangspunt daarbij, en kern van de berekening van de algemene uitkering, is dat gemeenten grosso modo beleid voeren dat een vorm van samenhang kent met de aard van haar gemeente, waarbij ruimte is voor autonomie, want het is een algemene uitkering.

Begrotingssaldi

Bij de raadsbehandeling van de Perspectiefnota 2026 – 2029 en het bijbehorende Addendum op 07 juli 2025 kwamen de berekeningen voor de begrotingssaldi 2026 – 2029 uit op structureel ruim € 1,2 miljoen positief. Na verwerking van alle raadsbesluiten en data uit de organisatie laten de saldi voor de meerjarenprogrammabegroting 2026 – 2029 positieve saldi zien die variëren tussen de € 30.463 en € 93.371 positief.

Onderstaand zijn de begrotingssaldireksen chronologisch en vergelijkend weergegeven.

Omschrijving/jaar	2026	2027	2028	2029
Stand na 'Ontwikkelingen en ambities Perspectiefnota, inclusief meicirculaire 2025, instellen behoedzaamheidsreserve en toevoeging reserve Beleidsplan'	€ 1.224.947	€ 1.224.947	€ 1.224.947	€ 1.224.947
Beleidsplan Openbare Ruimte 2025-2035, aanvullend raadsbesluit/amendementen	€ 242.500 -/-	€ 242.500 -/-	€ 242.500 -/-	€ 242.500 -/-
Kunstgrasvelden dorpen (scenario 2b), motie/amendement raadsvoorstel kunstgrasvelden	€ 318.000 -/-	€ 318.000 -/-	€ 318.000 -/-	€ 318.000 -/-

Meerjarenprogrammabegroting 2026 – 2029 vóór kasschuif	€ 54.732 -/-	€ 393.371	€ 577.284 -/-	€ 430.463
Kasschuif	€ 100.000	€ 300.000 -/-	€ 600.000	€ 400.000 -/-
Meerjarenprogrammabegroting 2026 – 2029 na kasschuif	€ 45.268	€ 93.371	€ 22.716	€ 30.463

Financiering vanuit het Rijk voor onze taken

Het Rijk heeft in 2025 op meerdere momenten besluiten genomen op langer lopende dossiers inzake de financiering van gemeenten. Feitelijk gaat het om het niveau van de algemene uitkering, waarbij de vergoeding voor jeugdzorg en de inflatiecorrectie de meest urgente onderwerpen waren. Voor de korte termijn heeft het Rijk de vraagstukken Jeugdzorg en inflatiecorrectie (ogenschijnlijk) opgelost.

Ogenschijnlijk, omdat de maatregelen ten aanzien van de financiering van Jeugdzorg weliswaar financieel vertaald zijn door het Rijk, maar er in werkelijkheid nog geen maatregelen bekend zijn en ook niet of deze voor de gemeente haalbaar zijn. Zo veronderstelt het Rijk dat door het Rijk te wijzigen (uitgangspunten voor) Jeugdbeleid voor de gemeente vanaf 2028 tot een kostenbesparing leidt van circa € 1,6 miljoen en dat de gemeente eigen bijdragen voor Jeugdzorg kan genereren voor een totaalbedrag van zo'n € 700.000. Het Rijk beoogt daarmee € 2,3 miljoen te besparen en deze bespaareffecten heeft het Rijk reeds ingeboekt door de gemeente voor deze bedragen te korten op de algemene uitkering. Ook ogenschijnlijk, omdat in het geval de plannen van het Rijk niet haalbaar blijken, sprake moet zijn van het terugdraaien van de korting op de algemene uitkering, zodat de gemeente in alle gevallen financieel niet tekortgedaan wordt.

Voor de inflatiecorrectie geldt dat het Rijk stelt dat zij achteraf een reële inflatiecorrectie vergoed hebben aan gemeenten. Het Rijk hanteert meerdere momenten voor het bepalen van de inflatiecorrectie voor de algemene uitkering. Het eerste moment is de Voorjaarsnota van het Rijk, het tweede moment de meicirculaire, het derde moment de septembercirculaire en het vierde en finale moment in februari/maart op basis van de ontwikkeling van de prijs Bruto Binnenlands Product (pBbp) van het lopende jaar waardoor door het Rijk verondersteld wordt het gemeentefonds op een reëel 'niveau' te handhaven. De begroting wordt opgesteld op basis van het inflatiecorrectiepercentage zoals deze gepubliceerd worden in de Voorjaarsnota van het Rijk en het uitgangspunt van reëel begroten.

Hervormingsagenda Jeugd

Gemeenten hebben sinds 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid voor alle jeugdhulp (inclusief de jeugd-ggz) en de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Sinds 2015 is er discussie over de inhoud van Jeugdzorg (beleid en uitvoering) als over het niveau van het budget dat het Rijk gemeenten hiervoor verstrekt. Elke gemeente kan haar eigen beleid formuleren en ook elke gemeente maakt zelf keuzes in hoe de lasten van Jeugdzorg gedekt worden. Gemeente Noordoostpolder heeft vanaf de start de lasten van jeugdzorg begroot op basis van reëel begroten. Dat betekent dat begroot wordt, wat verwacht wordt dat nodig is om het vastgestelde beleid uit te kunnen voeren. Op basis van het BBV maakt gemeente Noordoostpolder onderscheid tussen incidentele en structurele baten en lasten, wat in de praktijk neerkomt op structureel ramen. Het Rijk financiert gemeenten voor Jeugdzorg voor het grootste deel structureel en voor een relatief klein deel incidenteel. Het Rijk financiert vanaf de start tot en met heden een deel incidenteel en de gemeente stort dit deel of in de reserve Compensatie tekorten Jeugdzorg of in de reserve Beleidsplan met een oormerk Jeugdzorg.

Doordat reëel begroot wordt voor de lasten van Jeugdzorg en deze lasten de afgelopen jaren sterker zijn gestegen dan de structurele financiering door het Rijk, heeft gemeente Noordoostpolder uit de structurele algemene middelen de budgetten Jeugdzorg verhoogd. Inherent aan deze systematiek wordt geen aanspraak gemaakt op de incidentele middelen Jeugdzorg die door het Rijk ontvangen zijn.

Alle middelen die de gemeente nodig heeft voor het uitvoeren van Jeugdbeleid worden als structureel aangemerkt en worden ook als zodanig begroot. De paradox die hierdoor ontstaat is dat de incidentele middelen begrotingstechnisch niet ingezet kunnen worden omdat alle lasten als structureel aangemerkt worden. Tijdens de begrotingsuitvoering, is het bij (verwachte) budgetoverschrijding van de kosten van Jeugdzorg wel mogelijk de benodigde budgetverhoging voor dat jaar te dekken uit de reserve Compensatie tekorten Jeugdzorg. Tot nog toe is dat alleen bij de jaarrekening 2024 gedaan.

Het college wil de lasten en baten van jeugdzorg en de reserve Compensatie tekorten Jeugdzorg integraal beoordelen bij het opstellen van de Hervormingsagenda die per 2028 van toepassing is op het beleid en de begroting met betrekking tot de Jeugdzorg.

Door het gevoerde beleid loopt de stand van de reserve Compensatie tekorten Jeugdzorg per het moment van het opstellen van de meerjarenprogrammabegroting 2026 – 2029 op tot ruim 10 miljoen.

Het Rijk heeft kortingen in het kader van maatregelen van de Hervormingsagenda, beter sturen op trajectduur en het invoeren van een eigen bijdrage in het kader van Jeugdzorg per 1 januari 2028 doorgevoerd in de verwachting dat de gemeente deze kan genereren. Deze kortingen zijn in de voorliggende begroting verwerkt en heeft vanaf 2028 een negatief effect van € 2,3 miljoen (€ 1,6 mln + € 0,7 mln) structureel, omdat de bijbehorende maatregelen en de raming van de baten (nog) niet in de begroting verwerkt zijn en nu een beslag leggen op algemene middelen.

Wanneer de opzet van het Rijk gevolgd wordt, worden de kortingen van het Rijk in afhankelijkheid en samenhang verwerkt in het beleid en de begroting van gemeenten. In dat geval wordt de reserve Compensatie tekorten Jeugdzorg en de geoormerkte gelden voor Jeugdzorg binnen de reserve Beleidsplan ingezet voor een ingroeipad. Het Rijk rept over een groeipad van twee jaren, voor 2028 en 2029, maar gemeente Noordoostpolder kan er ook voor opteren na te denken over een ingroeipad dat correspondeert met het niveau van de reserve en dan is een ingroeipad van drie of vier jaren ook een mogelijkheid.

Inflatie op investeringen en rentebaten

Uw raad heeft besluiten genomen voor investeringen die in kosten een grotere omvang hebben dan gemeente Noordoostpolder aan liquide middelen heeft om deze investeringen te betalen. Op het moment van het aanbieden van de begroting aan uw raad is de omvang van de liquide middelen € 137 miljoen en de omvang van de (aanstaaende) investeringsbesluiten in deze begroting € 181 miljoen. Op basis van de meest actuele investeringsplanning heeft gemeente Noordoostpolder onvoldoende eigen middelen om alle investeringsuitgaven te kunnen doen met eigen middelen en zal er rond 2029-2030 vreemd vermogen aangetrokken moeten worden.

In de praktijk blijkt enerzijds dat uitvoering van de investeringsbeslissingen weerbarstig is, zowel voor de planning als de omvang van de investeringssom. Een bijkomend aspect van deze weerbarstigheid is dat de inflatie (kostenstijgingen) van dergelijke investeringsbeslissingen totnogtoe hoger was dan de compensatie voor inflatie in de algemene uitkering, dan wel de rentevergoeding op de liquide middelen die bestemd waren voor financiering van de investeringen. Het effect is daarmee tweeledig: fasering van investeringen hebben een verdringingseffect op de exploitatiebegroting en/of resulteren in een extra beroep op de bestemmingsreserves, omdat de rentevergoeding op de liquide middelen die bestemd zijn voor de investeringen, ontoereikend is om de kostenstijging op te kunnen vangen.

Anderzijds blijkt dat onzekerheid over toekomstige rekeningresultaten en financiering door het Rijk (algemene uitkering) de afgelopen jaren een positief effect hadden op de kasstromen (liquide middelen). Begrotingstechnisch kan niet uitgegaan worden van positieve rekeningresultaten en ook niet van niet bestaande incidentele effecten van bijstellingen van de algemene uitkering door het Rijk.

Verder kan de gemeenteraad tussen nu en 2030 besluiten om nieuwe investeringen te doen die nu nog niet in de liquiditeitsplanning verwerkt zijn.

Op basis van de geschetste vorenstaande factoren die van invloed zijn op de stand van de liquide middelen en op het moment van het moeten aantrekken van vreemd vermogen, blijkt dat het dynamische perspectief het wint van het statische perspectief.

Reserve beleidsplan

De reserve Beleidsplan is de reserve waar het surplus op de algemene uitkering in ondergebracht wordt. De voeding van deze reserve vindt plaats door toevoeging van incidentele componenten van de algemene uitkering, van rente op liquide middelen en jaarrekeningresultaten, voor zover deze positief zijn. Periodiek kunnen vanuit andere bestemmingsreserves niet meer benodigde of vrijgevalen delen overgebracht worden naar de reserve Beleidsplan. Gemeente Noordoostpolder heeft het beleid dat de benodigde lasten van ambities die incidenteel van aard zijn, of per afzonderlijk besluit als zodanig aangemerkt worden (bijvoorbeeld een investering waarvoor dan een afschrijvingsreserve wordt gevormd), te dekken door een onttrekking aan de reserve Beleidsplan. Op basis van de begroting 2026– 2029 is de stand van de vrije ruimte na het verwerken van alle mutaties voor de jaren 2026 tot en met 2029 € 28.390.146.

Voor het bepalen van de standen van de reserve Beleidsplan is formeel één meetmoment en één formele stand per jaar en dat is bij het opmaken van de jaarstukken. De overige standen gerelateerd aan de reserve Beleidsplan zijn indicaties en wisselen van moment tot moment, dat is derhalve van toepassing op de hier gepresenteerde 'standen'.

Omschrijving	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
Startpositie	€ 49.136.617	€ 48.955.831	€ 51.290.102	€ 51.996.375
Eindpositie	€ 48.955.831	€ 51.290.102	€ 51.996.375	€ 54.187.638
Waarvan claims				€ 25.797.492
Vrije ruimte				€ 28.390.146

Tarieven gemeentelijke heffingen OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing

Onroerende- zaakbelastingen

De tarieven voor OZB stijgen met 2,6%, zijnde de correctie die het Rijk hanteert voor het bepalen van het rekentarief (inkomstenmaatstaf onroerendezaakbelasting niet-woningen eigenaren en gebruikers en woningen eigenaren), gebaseerd op de Prijs Nationale Bestedingen (bron: Raming februari 2025 (CEP-februari 2025) voor het jaar 2026. Deze aanpassing wordt doorgevoerd nadat de uitkomsten van de jaarlijkse herwaardering bekend zijn.

De OZB wordt berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van de onroerende zaak. De WOZ-waarde die voor het belastingjaar 2026 geldt, heeft als waardepeildatum 1 januari 2025. De waardepeildatum voor het belastingjaar 2025 was 1 januari 2024. De stijging van de WOZ-waarden voor woningen in Noordoostpolder bedraagt over 2024 gemiddeld 11,4%. Het OZB-tarief voor woningeigenaren is als gevolg van deze stijging naar beneden bijgesteld om de in de begroting geraamde opbrengst te realiseren.

Bij de niet-woningen is er sprake van een lichte stijging van de WOZ-waarden ten opzichte van 2023. De gemiddelde waardestijging niet-woningen over 2024 bedraagt 1,7%. Bij de categorie agrarische objecten is er sprake van een lichte stijging, 0,8% van de WOZ-waarde. Bij de courante niet-woningen, waaronder winkels en kantoren is de stijging 3,4%. Incourante niet-woningen dalen met 1,7%. Als gevolg van de toegepaste inflatiecorrectie, de ontwikkelingen en de effecten van areaaluitbreiding, zijn de tarieven voor de OZB niet-woningen voor 2026 licht gestegen ten opzichte van 2025.

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op kostendekkendheid. Voor 2026 stijgen de kosten voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen per saldo met € 39.000. Rekening houdend met areaaluitbreiding (nieuwbouw) stijgt het gemiddelde tarief voor een éénpersoonshuishouden en meerpersoonshuishouden ten opzichte van 2025.

Het tarief voor:

- een meerpersoonshuishouden komt uit op € 417,21 (was € 412,72).
- een éénpersoonshuishouden komt uit op gemiddeld € 355,89 (was € 350,73).

Rioolheffing

Het tarief voor de rioolheffing stijgt voor 2026 met 3,53% naar € 198,15. De stijging is noodzakelijk om de kosten te kunnen dekken (watertakenplan en kostendekkingsplan).

Slot

Afsluitend wil het college nog meegeven tevreden te zijn over de goede en fijne samenwerking met de raad over zaken die we voor onze inwoners en bedrijven belangrijk vinden en zaken die onze inwoners en bedrijven belangrijk vinden. Het college spreekt de wens uit om samen met u als raad de uitvoering van deze begroting op ons te nemen.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Noordoostpolder.

Samenstelling College

Het college van burgemeester en wethouders vormt het dagelijks bestuur van de gemeente en handelt binnen de door de raad vastgestelde kaders. Het college telt 5 personen, de burgemeester en 4 wethouders. Het college vergadert elke dinsdagmorgen. De vergaderingen van het college zijn niet openbaar. Wat het college in die vergaderingen heeft besproken en besloten leest u in de openbare besluitenlijsten.

Burgemeester Roger de Groot

Portefeuille en beleidsonderwerpen

- Algemene, ambtelijke en bestuurlijke aangelegenheden
- Openbare orde en veiligheid
- AZC
- UNESCO siteholderschap
- Public affairs & (Inter)regionale betrekkingen (waaronder lobby Lelylijn, N50)
- Gebiedsmarketing
- Overheidsparticipatie
- IGW
- Project Dienstverlening

Wethouder Toon van Steen

Portefeuille en beleidsonderwerpen

- Ruimtelijke Ordening
- Bouwen en wonen
- Vernieuwing wijken en dorpen
- Grondbeleid en grondexploitaties
- Stadshart Emmeloord
- Project Dr. Jansenpark
- Kunst, Cultuur en Erfgoed, inclusief cultuurhuisvesting en Schokland
- Evenementenbeleid
- Dorpen: Kraggenburg, Luttelgeest, Marknesse

Wethouder Hans Wijnants

Portefeuille en beleidsonderwerpen

- Financiën
- Recreatie en toerisme
- WMO en volksgezondheid
- Toegang sociaal domein
- Welzijn
- Toezicht en handhaving
- Voorzien in Vastgoed
- Project Zorgplein
- Wijken Emmeloord

Wethouder Linda Verduin

Portefeuille en beleidsonderwerpen

- Economie en bedrijvigheid
- Markten
- Onderwijs
- Participatiewet
- Jeugdzorg
- Taalbeleid
- Project MITC
- Project VO Campus
- Project Polderdokter
- Dorpen: Bant, Creil, Rutten, Espel

Wethouder René van Amersfoort

Portefeuille en beleidsonderwerpen

- Sport en bewegen
- Energie, duurzaamheid, milieu en afval
- Mobiliteit en infrastructuur
- Beheer en onderhoud openbare ruimte
- Armoedebeleid
- Inburgering en minderhedenbeleid
- Project Bosbad
- Dorpen: Nagele, Ens, Tollebeek

Samenstelling Gemeenteraad

De gemeenteraad wordt rechtstreeks gekozen door de inwoners. Daarmee vertegenwoordigen de 29 raadsleden de inwoners van Noordoostpolder. De gemeenteraad stelt de grote lijnen vast (kaders voor het beleid), neemt de beslissingen over de belangrijkste plannen voor Noordoostpolder en controleert of het college de maatregelen uitvoert zoals de gemeenteraad heeft besloten. De gemeenteraad wordt ondersteund door de raadsgriffie.

De gemeenteraad vergadert doorgaans op een maandagavond in het gemeentehuis. Deze vergaderingen zijn openbaar. Het vergaderrooster vindt u op de website raad.noordoostpolder.nl. De agenda's en de opnames van de vergaderingen kunt u daar ook downloaden, evenals de achterliggende voorstellen.

Wilt u contact opnemen met één van de plaatselijke politieke partijen? Op de website van de [gemeenteraad](#) vindt u alle contactgegevens.

W.C. Haagsma
Fractievoorzitter

A. Evers
Raadslid

Y. Knobbout
Raadslid

T.E. Langenberg
Raadslid

E.M. Leijten
Raadslid
vanaf 15-09-2025

A. Tuinenga
Raadslid

Eelco Tuinenga
Commissielid

S. de Boer
Fractievoorzitter

T.J. van Dijk
Raadslid

Y. M. van der Horst
Raadslid

M.F. Koers
Raadslid

G. Lambregtse - Baan
Raadslid

P. Ringelberg
Raadslid

Erwin van de Kamp
Commissielid

M. van der Slikke
Fractievoorzitter

J.B.M. Bus
Raadslid

L. Geerts
Raadslid

M.T. Goelema
Raadslid

R.A. van Urk
Raadslid

L. Post
Commissielid

J. van der Wal
Commissielid

B.J. Aling
Fractievoorzitter

S.G. Bosman
Raadslid

L.H.M. Lammers
Raadslid

H.M. Wiedijk
Raadslid

M. Lagendijk
Commissielid

J.L.P. van Os
Fractievoorzitter
vanaf 01-09-2025

A. Kromkamp
Raadslid

J.M. Halma
Raadslid
vanaf 01-09-2025

M. Vissers
Commissielid

PvdA - NOP

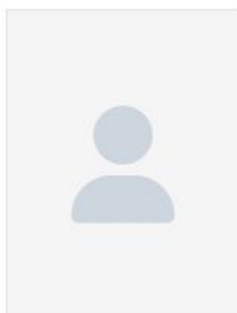
L. Mulder
Fractievoorzitter

H. van der Linde
Raadslid

J.G.M. Marinussen
Commissielid

Tim Lugtenberg
Commissielid
vanaf 15-09-2025

S.J. Schrijver
Fractievoorzitter

H.M. Hekkenberg
Raadslid

Rivke Leenders
Commissielid

M.W. van Wegen
Fractievoorzitter

Begroting 2026 in het kort

BEGROTING 2026 IN HET KORT

INKOMSTEN

Bronnen

Algemene uitkering Gemeentefonds	€ 122.284.000
Belastingen en heffingen	€ 33.862.000
Overige overheidsinstellingen	€ 28.381.000
Participatiewet	€ 16.216.000
Mutatie voorraden	€ 11.996.000
Bijdragen vanuit reserves	€ 9.750.000
Overige rijksinkomsten	€ 6.205.000
Deelfonds sociaal domein	€ 5.902.000

234,6 miljoen

Belastingen en heffingen

Onroerendezaakbelasting	€ 16.401.000
Afvalstoffenheffing	€ 8.024.000
Rioolheffing	€ 3.883.000
Omgevingsvergunningen	€ 3.114.000
Leges algemene dienstverlening	€ 1.024.000
Begraafrechten	€ 604.000
Toeristenbelasting	€ 575.000
Reclamebelasting	€ 102.000
Marktgelden en standplaatsen	€ 90.000
Sloopsterrein, stand- en ligplaatsen	€ 45.000

234,6 miljoen

UITGAVEN

Fysieke leefomgeving

Bouwen	€ 41.424.000
Een groene en schone leefomgeving	€ 21.171.000
Infrastructuur	€ 12.547.000
Openbare orde en veiligheid	€ 7.066.000

82,2 miljoen

Sociale Leefbaarheid

Onderwijs	€ 7.859.000
Sport	€ 5.297.000
Kunst, Cultuur en Bibliotheek	€ 4.486.000
Cultureel Erfgoed	€ 1.164.000

18,8 miljoen

Economische ontwikkeling

Werk en economie	€ 2.727.000
Recreatie en Toerisme	€ 601.000

3,3 miljoen

Dienstverlening en Besturen

Bestuur en organisatie	€ 3.290.000
Dienstverlening	€ 2.148.000

5,4 miljoen

Sociaal Domein

Ondersteunen	€ 36.265.000
Meedoen	€ 35.027.000
Voorkomen	€ 17.238.000

88,5 miljoen

Overig

Kosten eigen organisatie	€ 21.602.000
Toevoeging aan reserve	€ 12.965.000
Financiën	€ 1.573.000
Onvoorziene lasten	€ 100.000

36,2 miljoen

234,55 miljoen

Programma's

Programma 1 - Fysieke Leefomgeving

Programma omschrijving

Dit programma gaat over de zorg voor de fysieke leefomgeving.

Programma doelstelling

Een bruisende, veilige en duurzame leefomgeving.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Roger de Groot	Openbare orde en veiligheid IGW
Toon van Steen	Bouwen en Wonen Ruimtelijke Ordening Vernieuwing wijken en dorpen Grondbeleid & grondexploitaties Stadshart Emmeloord Programma Omgevingswet Project Dokter Jansenpark
Hans Wijnants	Toezicht en handhaving Project Zorgplein
René van Amersfoort	Energie, duurzaamheid, milieu en afval Mobiliteit & infrastructuur Beheer en onderhoud openbare ruimte

Wat zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen?

Leefbaarheid en Wonen

We laten het bouwen van woningen hand in hand gaan met het investeren in de leefbaarheid. Dit betekent het verbeteren van de kwaliteit in zowel het ruimtelijk, fysieke als sociale domein. We doen dit niet alleen in de nieuwe woonomgeving, maar ook in de bestaande.

We werken daarom, het komende jaar en de jaren erna, aan:

- een passend, toekomstbestendig en inclusief woningaanbod;
- het verbeteren van de bereikbaarheid;
- het stimuleren van nieuwe vormen van mobiliteit;
- het versterken van (innovatief) (agrarisch) ondernemerschap;
- de (maatschappelijke) voorzieningen toegankelijk, nabij en bereikbaar;
- erfgoed nu en straks beleefbaar te maken en
- het actief uit (laten) breiden van de vrijetijdseconomie (cultuur, recreatie en toerisme).

We werken met de Strategische Agenda Flevoland aan regionale opgaven

De komende jaren willen het Rijk en alle Flevolandse overheden langdurig samenwerken aan verschillende regionale opgaven. De Strategische Agenda Flevoland (SAF) is hier de basis voor. Hierin zijn de opgaven beschreven en zijn afspraken gemaakt over hoe Rijk en regio het samen willen aanpakken. Deze afspraken ondersteunen en versterken elkaar. De SAF zal regelmatig vernieuwd worden met nieuwe resultaten en afspraken, waarbij we ons richten op drie pijlers: Vitale steden en dorpen, Toekomstbestendige regionale economie en Robuust natuurlijk fundament. We proberen gezamenlijk te werken naar keuzes binnen de provincie zodat we met steun van het Rijk kunnen werken aan een toekomstbestendige ruimtelijke ontwikkeling van Flevoland.

Klimaatverandering

Het klimaat verandert. Dit betekent in de toekomst: hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, heftigere buien en kans op drogere zomers. De kans op wateroverlast en gezondheidsproblemen door oververhitting, neemt dan toe. We willen onze inwoners ook in de toekomst laten wonen en werken in een veilige, gezonde én groene omgeving. Dit vraagt een klimaatbestendige inrichting in nieuwe en bestaande wijken, maar dit geldt ook voor ons landelijk gebied; meer ruimte voor water en groen. Bij aanleg en het toekomstig beheer en onderhoud zijn daarvoor extra maatregelen nodig. We werken toe naar een duurzaam woon- en leefklimaat en een vitaal krachtige natuur.

Water- en bodemsturend

Inmiddels loopt ons water- en bodemsysteem tegen haar grenzen aan. Het vraagt om een samenhangende aanpak bij het omgaan met wateroverlast en droogte. We moeten water meer de ruimte geven en inzetten op stedelijk groen door de bodem zo weinig mogelijk af te dekken en te zorgen voor een goede bodemkwaliteit. We sturen op water en bodem. Om daaraan de gevraagde sturing te geven heeft het Rijk de "Maatlat voor een klimaat adaptieve groene gebouwde omgeving" opgesteld. Deze maatlat geeft aan overheden en de bouwsector duidelijkheid over hoe we klimaatbestendig moeten bouwen in het veranderende klimaat. Voor nu is de maatlat nog geen wettelijke verplichting, maar het Rijk verkent de mogelijkheden voor een juridische borging.

Energietransitie

Vanuit het Klimaatakkoord zetten we ons in om de energietransitie plaats te laten vinden. Doel is het reduceren van CO₂ uitstoot. Congestie op het elektriciteitsnet vergroot deze uitdaging. Vooral bedrijven hebben hier last van. Sommige bedrijven proberen door innovaties en experimenten de toenemende druk op de beschikbare netcapaciteit het hoofd te bieden. Zij vragen daarbij medewerking van de gemeente. Dit is vaak nieuw terrein waar nog geen beleid voor bestaat. Netbeheerders werken tegelijkertijd aan het vergroten van de netcapaciteit, onder andere door extra infrastructuur aan te leggen. Voorbeelden zijn de verzwaring aan het middenspanningsnet door Liander en de plannen van het ministerie van EZK en TenneT voor extra hoogspanningslijnen van en naar het verdeelstation Ens.

De betaalbaarheid van energie kan zorgen voor onzekerheid bij huishoudens, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Energie besparen, overstappen op duurzame bronnen en innovatie zijn oplossingen, maar deze zijn vaak lastig financieerbaar. Het Rijk heeft hier instrumentarium en middelen voor, zoals het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) als onderdeel van het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW). Hierdoor groeit het takenpakket van de gemeente. Het rijksbeleid is weinig consistent. Daardoor is het voor zowel particulieren als ondernemers moeilijk om investeringsbeslissingen te nemen voor verduurzaming. Maar die stappen moeten wel snel gezet worden om de doelen voor 2050 te halen.

Door krapte op de arbeidsmarkt blijkt de energietransitie een extra grote uitdaging. Juist bij beroepen gekoppeld aan de overgang naar schonere energie is het moeilijk om aan personeel te komen. Dit geldt vooral voor technisch personeel bij netbeheerders en bedrijven die de transitie moeten uitvoeren. Ook bij adviesbureaus en overheden is het moeilijk om de benodigde vacatures in te vullen. Hierdoor staan ambities en doelstellingen onder druk en kunnen projecten vertraging op lopen.

Verder neemt het aandeel elektrische auto's toe. Daarbij ontstaan betere ontwikkelingen in thuisbatterijen. Of en hoe het afschaffen van de saldering effect gaat hebben op de elektrische automarkt is een ontwikkeling die moeilijk te voorspellen is.

Circulaire economie

Het Rijk streeft naar een volledig circulaire economie in 2050, met als tussendoel 50% minder verbruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen) in 2030. Onze provincie wil dat Flevoland in 2030 bekend staat als grondstoffenleverancier voor de circulaire economie. Om deze doelen te bereiken, komen er landelijke en provinciale transitieagenda's met concrete programma's op het gebied van biomassa & voedsel, kunststoffen, maakindustrie, bouw en consumptiegoederen. Zoals vastgesteld in het programma Klimaat & Energie, omarmt de gemeente Noordoostpolder de ambitie van het Rijk om in 2050 100% circulair te zijn.

Meer aandacht voor kwaliteit van de natuur

Er is steeds meer aandacht voor behoud en versterking van de biodiversiteit. Daarnaast zijn de stikstofopgave en de bodem- en waterkwaliteit aandachtspunten geworden. Niet alleen in de Noordoostpolder, maar ook provinciaal, landelijk en internationaal. Er liggen kansen om de natuur en de biodiversiteit te behouden en versterken. Bijvoorbeeld door meer variatie en meer verbindingen te maken in (openbaar) groen. Daarnaast ontwikkelt de landbouw zich richting een toekomstbestendige bedrijfstak, met aandacht voor het bedrijfsmodel maar ook met aandacht voor een evenwichtig gebruik van natuurlijke bronnen. In de afgelopen jaren zijn programma's en plannen gemaakt, zoals het Deltaplan Biodiversiteitsherstel en het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). Daarbij houden we oog voor de conflicterende belangen van landbouw, natuur, wonen en recreatie.

Omgaan met (drink)waterschaarste

Beschikbaarheid van drinkwater is een randvoorwaarden voor verschillende ontwikkelingen in een gebied. De vraag naar drinkwater neemt toe en nadert de grens van wat beschikbaar is. Ook in de Noordoostpolder knelt de beschikbaarheid van drinkwater met de vraag naar aansluitingen. Vitens hanteert een toetsingskader voor aanvragen van nieuwe of uitgebreide grootzakelijke aansluitingen. Op basis van dit kader stelt Vitens vast dat nieuwe aanvragen niet gehonoreerd kunnen worden wanneer ze niet voldoen aan de gestelde criteria. Eén van deze criteria is de beschikbaarheid van voldoende drinkwater. Vitens kan hier momenteel niet aan voldoen, omdat het jaarlijks niet meer grondwater mag onttrekken dan het door de provincie Overijssel vergunde maximumvolume. Om stagnatie in de ontwikkeling van met name de voedselverwerkende industrie te voorkomen, werken provincie Flevoland, Waterschap Zuiderzeeland, Vitens en de gemeenten Urk en Noordoostpolder samen aan een toekomstbestendig watersysteem. Daarbij zoeken zij actief naar alternatieve waterbronnen.

Evenementen

Het aantal festivals neemt landelijk af. Dit komt door de stijgende kosten, tekort aan vrijwilligers en door de afname van het aantal bezoekers. Daarentegen is er steeds meer animo voor deelname aan sportevenementen. Vooral hardloopevenementen, zoals de Fish Potato Run, zien een toename van het aantal deelnemers.

MITC, NLR en Defensie

Nabij Noordoostpolder stelt Defensie een laagvlieggebied voor helikopters in en een cargo-drone route naar het MITC/NLR. De provincie Flevoland heeft een voorbereidingsbesluit genomen en heeft daarmee de belangen van Defensie en de ruimte voor MITC gewaarborgd. Ontwikkelingen binnen het luchtruim voor het NLR/Defensie moeten daardoor worden afgestemd met de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Defensie en de provincie Flevoland.

Wat zijn onze reguliere taken?

Huisvestingsverordening

Een huisvestingsverordening wordt veel ingezet door gemeenten om de mate van urgentie van woningzoekenden te bepalen en huurwoningen tot een bepaalde huurprijsgrens toe te wijzen. Daarnaast kunnen we de Huisvestingsverordening gebruiken voor het vaststellen van een opkoopbescherming en voor het regelen van voorrang op de woningmarkt voor bepaalde beroepsgroepen. Er moeten hierover nog diverse bestuurlijke keuzes gemaakt worden.

Prestatieafspraken maken met woningcorporaties

We evalueren de huidige prestatieafspraken en maken nieuwe prestatieafspraken met woningcorporaties in 2026 over de uitvoering van het woonbeleid. De te maken prestatieafspraken gaan over kwaliteit, kwantiteit, betaalbaarheid, duurzaamheid, bijzondere doelgroepen en leefbaarheid. De afspraken maken onderdeel uit van de versnellingsagenda (betaalbare) woningbouw. Bovendien werken we samen met Mercatus aan een hoofdlijnenakkoord waarin gemeente Noordoostpolder en woningcorporatie Mercatus concrete afspraken maken over nog te bouwen woningen voor de komende tien jaar. Dit zal dienen als een bijlage bij de prestatieafspraken. Ook de Nationale Prestatieafspraken (NPA) dienen als grondslag. De NPA zijn landelijke doelen die lokaal moeten worden uitgevoerd.

Verstrekken van leningen voor de woningmarkt

We geven een starterslening om bewoners op de woningmarkt te helpen. Zo biedt deze lening starters op de koopwoningmarkt de mogelijkheid om op een verantwoorde manier extra geld te lenen. De starterslening overbruggt het verschil tussen de prijs van het huis en de (eerste) hypotheek bij de bank. Dit maakt onderdeel uit van de Versnellingsagenda (betaalbare) woningbouw.

Inzameling huishoudelijk afval

Afval van bewoners wordt huis-aan-huis opgehaald. Daarnaast kunnen inwoners hun afval zelf wegbrengen naar de milieustraat. De gemeente biedt deze voorzieningen aan conform de wettelijke taak. Ook de komende jaren streven we naar het verder verminderen van restafval, het verbeteren van de afvalscheiding en meer grondstoffenhergebruik. De aandacht ligt daarbij op de kwaliteit van ingezamelde deelstromen en circulariteit. Eind 2025 behandelt de gemeenteraad een nieuw beleidsplan inzake het afvalbeheer voor de komende jaren.

Inrichting en beheer openbare ruimte

Groenvoorzieningen, wegen, bruggen, waterpartijen, bossen, riolering en alles wat daarbij hoort (straatverlichting, verkeersborden etc.) zijn onderdelen van de openbare ruimte. De gemeente legt die voorzieningen aan en onderhoudt ze. We kiezen ervoor om nieuwe aanbestedingen eerder vroegtijdig te doen zodat wisselingen en aanpassingen in budget tijdig verwerkt kunnen worden. Klimaatveranderingen zorgen voor minder voorspelbare werkzaamheden en kosten. Denk aan extra water geven in lange perioden van droogte, veel of weinig gladheidsbestrijding in de winter, opruimen en herstel van schades aan bomen na een zomerstorm en vertraging in werkzaamheden door langdurig natte weersomstandigheden.

Geografische informatie op orde houden

Wij houden geografische informatie bij. Deze informatie gebruiken we voor besluiten en andere activiteiten. Dat doen wij met digitale plattegronden en luchtfoto's. Dit gebeurt volgens de wettelijke regels, zoals de Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en Wet Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).

Bouw- en woonrijp maken van woningbouwgronden en bedrijventerreinen

Nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen waarvan de grond in ons eigendom is, maken wij klaar om te gebruiken. Dat betekent: grondwerk, (bouw)wegen aanleggen e.d. en in een latere fase: bestrating, verlichting en groen aanleggen.

Gronduitgifte

Voor nieuwe woningbouw en bedrijventerreinen is grond nodig. Grond wordt aangekocht en daarna in kavels verkocht. In de meeste gevallen voert de gemeente deze taak zelf uit; in specifieke situaties wordt dit aan de markt overgelaten en neemt een (project)ontwikkelaar deze rol op zich. In dat geval maken we afspraken over de woningbouwprogrammering, de openbare ruimte etc. en leggen deze afspraken vast in een overeenkomst.

Maatregelen treffen ten behoeve van de verkeersveiligheid

Samen met andere partijen maken we verkeersdeelnemers bewust van veiligheid in het verkeer. Bijvoorbeeld door verkeersexamens voor scholieren met Veilig Verkeer Nederland en overleg met de ouderenbonden. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor een veilige inrichting van de infrastructuur en worden er jaarlijks verbeteringen doorgevoerd ten behoeve van de verkeersveiligheid. Ook werken we aan het onderhoud van ons wegennetwerk. Dit jaar starten we met de uitvoering van de eerste werken vanuit het programma Voorzien in Infra.

We blijven ons inzetten voor een veiligere en vlottere N50 (lobby)

Veel inwoners van de Noordoostpolder maken gebruik van de N50. Het is een van de belangrijkste ontsluitingswegen voor onze gemeente. Er staan zowel verkeersveiligheidsmaatregelen als verbreding naar 2x2 rijstroken op traject Kampen – Kampen Zuid gepland. Volgens het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) zouden de werkzaamheden op z'n vroegst in 2028 kunnen beginnen, echter zijn er in 2025 financiële tegenslagen die realisatie onzeker maken. In de eerste week van september 2025 heeft minister Tieman van IenW een werkbezoek aan de N50 bij Kampen afgelegd. Dit werkbezoek onderstreept de urgentie van de verkeersveiligheid van de N50. Gezien de blijvende risico's op onveilige situaties en de groeiende filedruk blijft het zeer wenselijk dat aanpassingen aan de N50 zo snel mogelijk starten. Samen met de provincie en onze DUNK partners blijven we hiervoor actief lobbyen.

We blijven ons inzetten voor veiligere A6 aansluitingen 14 & 15

Wij gaan er vanuit dat eind 2025 dat de financiële puzzel voor realisatie van aanpassingen aan aansluitingen 14 en met name 15 is gelegd. Mocht dit onverhoopt nog niet rond zijn dan blijven we ons, samen met provincie Flevoland, inspannen om de financiën rond te krijgen.

Regisseren van het lokale veiligheidsbeleid

Als gemeente regisseren we het veiligheidsbeleid. We werken daarbij nauw samen met partners op het gebied van veiligheid, zorg en ondernijning. Dat doen we lokaal, maar ook in regionaal verband zoals in het Zorg- en Veiligheidshuis, de Veiligheidsregio Flevoland en met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum. Met onze eigen boa's en gebiedsregisseurs hebben we "ogen en oren" in de wijk. We kunnen daardoor snel (signalen van) overlast oppakken en aanpakken. Dat doen we in nauwe samenwerking met de wijkagenten en jongerenwerkers. Doorlopend besteden we aandacht aan preventie, bijvoorbeeld door informatie te geven over woninginbraak of middelengebruik. Indien nodig zetten we het bestuurlijk instrumentarium in om overlast en/of criminaliteit aan te pakken. Op 22 april 2024 is het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 Dronten, Noordoostpolder en Urk vastgesteld.

Regionale Adaptatie Strategie (RAS)

Klimaat Adaptief Flevoland (KAF) is een netwerkorganisatie, waarin de zes Flevolandse gemeenten op regionale schaal samenwerken met de provincie, het waterschap, de GGD en Rijkswaterstaat. In dit netwerk versterkt de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) de samenwerking in de regio op het gebied van klimaatadaptatie. Voor het leveren van een bijdrage aan een kwalitatieve en gezonde leefomgeving, het voorkomen van wateroverlast, het beperken van schade door verdere bodemdaling, het veilig houden van vitale functies, het creëren van een robuust ecosysteem en een verbeterde gezondheid en veiligheid van de inwoners van Flevoland kunnen gemeentegrens overstijgend zijn, bijvoorbeeld omdat het samenhangt met de regionale watersystemen. De RAS geeft ons bij ruimtelijke ontwikkelingen concrete handvatten mee in lokaal beleid of programma's, zoals in de Omgevingsvisie, ruimtelijke verordeningen, leidraden en nieuwe werkwijzen. Onze eigen Visie Klimaatadaptatie blijft voor ons leidend, de RAS geeft ons deze beleidsvrijheid voor maatwerk.

Crisisbeheersing

Onder regie van de veiligheidsregio bevorderen we de fysieke veiligheid van onze inwoners. In 2025 is het vernieuwde regionaal crisisplan vastgesteld, deze bepaald samen met het regionaal risicoprofiel en het regionaal beleidsplan de koers en de aandachtspunten voor de Veiligheidsregio Flevoland voor de komende jaren. De Veiligheidsregio Flevoland werkt in 2026 aan vier beleidsdoelen: het versterken van de weerbaarheid van inwoners, toekomstbestendige crisisbeheersing, toekomstbestendige brandweerzorg en een wendbare organisatie door verdere harmonisatie met Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek.

Vergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven openbare orde en veiligheid

We behandelen vergunningen en houden toezicht op naleving van regels die de openbare orde en veiligheid beschermen, zoals de regels uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de verordening fysieke leefomgeving (Vfl). Ook behandelen we aanvragen voor verschillende soorten activiteiten (evenementen, horeca, etc.). We willen dienstbaar zijn naar organisatoren van evenementen en horecaondernemers. We geven dit vorm door het schouwen voorafgaand aan het evenement, intakegesprekken en het verbeteren van de processen. Dit vraagt extra inzet van het personeel, zowel aan de kant van de aanvraag als van het toezicht en de handhaving.

Implementatie van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) voor nieuwbouw

Op 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) voor nieuwbouw in werking getreden. Onduidelijk is wanneer verbouw onder de Wkb wordt ingevoerd. In 2026 gaan we het Wkb-proces (nieuwbouw) evalueren. Dit vraagt extra inzet van de medewerkers.

Het (laten) opstellen van het eerste (deel)omgevingsplan

Vanaf 2024 werken we met het omgevingsplan. We werken toe naar een gebiedsdekkend omgevingsplan dat voldoet aan de eisen uit de Omgevingswet. Het omgevingsplan vervangt een aantal ruimtelijke plannen, waaronder de bestemmingsplannen en de beheersverordening. In het omgevingsplan staan regels over de gehele fysieke leefomgeving. Daarmee heeft het een bredere reikwijdte dan de ruimtelijke plannen. Het gaat dan bijvoorbeeld om woningbouwlocaties en bedrijventerreinen. Het omgevingsplan is het toetsingskader voor omgevingsvergunningen.

Omgevingsvergunningen verlenen, toezicht houden en handhaven

Voor het bouwen/gebruiken van een bouwwerk of het gebruiken van gronden kan een omgevingsvergunning nodig zijn. De omgevingsvergunning kan bestaan uit verschillende activiteiten, bijvoorbeeld bouw, milieu, natuur en gebruik. In tegenstelling tot de verwachtingen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet is er nog geen afname te zien in het aantal vergunningaanvragen. Het is nog onduidelijk of dit in de toekomst wel gebeurt. Dit is afhankelijk van de keuzes die wij maken bij de transitie van het omgevingsplan. De aanvragen worden in de meeste gevallen door de gemeente behandeld. De Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV) behandelen de aanvragen met de activiteit milieu. We houden toezicht op verleende omgevingsvergunningen en waar nodig handhaven we. De OFGV houdt toezicht op de omgevingsvergunningen voor de activiteit milieu en waar nodig handhaven zij.

Meldingen behandelen, toezicht houden en handhaven

Voor sommige activiteiten onder de Omgevingswet moet een melding gedaan worden in plaats van een vergunningaanvraag. De meldingen worden behandeld door de gemeente of de Omgevingsdienst (OFGV). Het toezicht en de handhaving ligt bij de gemeente of de OFGV. In het kader van de Wkb houdt de kwaliteitsborger toezicht als het gaat om nieuwbouw.

Toezicht en handhaving

De boa's houden toezicht en handhaven wanneer nodig op activiteiten die de leefbaarheid aantasten. Openbare orde ligt bij de politie. De boa's en politie werken nauw samen om te zorgen dat de Noordoostpolder veilig blijft. In dit kader is op basis van de aangenomen motie 2025-07-14r Toezicht en handhaving huisvesting arbeidsmigranten extra capaciteit opgenomen zodat de huisvestingslocaties van arbeidsmigranten categorie I, II en III jaarlijks gecontroleerd kunnen worden op naleving van de vergunning.

Beleidsreferenties

- [DNA voor de dorpen](#)
- [Beleid arbeidsmigranten Noordoostpolder](#)
- [Omgevingsvisie Noordoostpolder](#)
- [DNA Emmeloord](#)
- [Woonvisie Noordoostpolder: Kansen Grijpen](#)
- [Prestatieafspraken over sociale huurwoningen](#)
- [Strategische Opgaven en Strategische Koers Omgevingsvisie](#)
- [Verkenning groeiambitie Noordoostpolder](#)
- [Regionale Veiligheidsstrategie Midden-Nederland 2023-2026](#)
- [Visie op detailhandelsstructuur](#)
- [Mobiliteitsvisie 2025](#)
- [Mobiliteitsplan 2030](#)
- [Watertakenplan 2019-2024](#)
- [Koersdocument 'Op naar 60 kg restafval in 2025'](#)
- [Integraal Veiligheidsbeleid Dronten, Noordoostpolder en Urk 2024-2027](#)
- [Regionaal Beleidsplan 2021-2024 veiligheidsregio's Flevoland en Gooi & Vechtstreek](#)
- [Managementplan Werelderfgoed Schokland en omgeving 2020-2025](#)
- [Erfgoednota 2013-2023](#)
- [Visiedocument Noordoostpolder Energieneutraal](#)
- [RES 1.0 Flevoland Energie met beleid](#)
- [Nota Verbonden Partijen](#)
- [Nota Regionale Samenwerking en Public Affairs](#)
- [Transitievisie Warmte](#)
- [Beleidskader Zon in de polder \(partiële herziening structuurvisie\)](#)
- [Beleidsprogramma Leefbaarheid en Wonen](#)
- [Beleidsprogramma Klimaat en Energie](#)
- [Ontwikkelperspectief Noordoostpolder 2025-2035](#)
- [Woonbehoefteonderzoek Noordoostpolder 2024-2035](#)
- [Visie voorzien in Infra 2025](#)
- [Versnellingsagenda wonen 2025](#)
- [Visie op asiel, migratie en integratie](#)
- [Beleidsplan Openbare Ruimte 2025-2035](#)

Verbonden partijen

GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 1. Werk maken van Wonen

De Noordoostpolder is klaar voor groei en daar bieden we ruimte aan. We werken toe naar een woningmarkt met een goed evenwicht tussen vraag en aanbod, in alle dorpen en in Emmeloord. Niet alleen in het aantal woningen, maar ook in variatie. Zo is er voldoende aanbod voor verschillende doelgroepen en stimuleren we de doorstroming. Een goede mix van woningen in dorpen en wijken versterkt de leefbaarheid. We willen dat woningen duurzaam en levensloopbestendig zijn en dat ze in een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving staan.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

1.1 We dragen de woonwagenstandplaatsen over

Na vaststelling van het beleid gaan we de bestaande woonwagenlocaties normaliseren en dragen we het over aan Mercatus. Dit betekent dat we de komende twee jaren extra inzet moeten plegen op aspecten van veiligheid, bedrijvigheid, leefbaarheid en bereikbaarheid.

1.2 We bieden ruimte om woningen te bouwen

Door middel van de Versnellingsagenda (betaalbare) woningbouw Noordoostpolder is het de bedoeling om de betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van de woningen in Noordoostpolder te bevorderen. Dit sluit in zijn geheel aan op de strategische doelen van de Omgevingsvisie. Sinds 2022 zijn er 641 woningen gerealiseerd. In 2026 werken we door aan de opgaven die zijn opgenomen in planning van de versnellingsagenda. Hierbij kan gedacht worden aan de zachte plannen die omgezet gaan worden naar harde plannen. We gebruiken als middel de recent woonbehoefteonderzoek en de ontwikkellocaties woningbouw 2025-2035 om per plan een passende verdeling van het aantal en de typen woningen te maken. Op deze manier hebben we goed in beeld in welke richting we elke kern willen uitbreiden en waar mogelijkheden voor inbreiding zijn. We bieden ruimte voor het realiseren van nieuwe wooninitiatieven waaronder CPO-projecten in de uitbreidingen van Bant, Creil, Emmeloord, Luttelgeest, Marknesse.

1.3 We voeren de uitvoeringsagenda wonen en zorg uit

We gaan aan de slag met de acties in de Uitvoeringsagenda wonen en zorg die in 2025 is vastgesteld met betrokken partijen zoals zorgpartijen en Mercatus. Het gaat daarbij om acties zoals verbetering van de samenwerking, plannen opstellen voor (zorg)geschikte woningen en de monitoring van de uitvoeringsagenda.

1.4 We stellen een Volkshuisvestingsprogramma op

Het Volkshuisvestingsprogramma is een verplicht programma vanuit de Wet Versterking regie Volkshuisvesting. Deze wet is nog niet vastgesteld en zal bij vaststelling het programma verplichten. We gaan aan de slag met het opstellen en uitwerken van dit programma. Het programma vervangt de huidige woonvisie.

1.5 We zorgen voor een nette, veilige en groen openbare ruimte

We beheren een groot areaal aan openbaar groen. In het (vernieuwde) Beleidsplan Openbare

Ruimte is vastgelegd op welk onderhoudsniveau we het groen beheren, zoals gazons, beplanting langs voetpaden en bomen. De kosten voor reguliere werkzaamheden nemen toe, bijvoorbeeld voor het snoeien van bomen, maaien van sloten, bermen en taluds, en het onderhoud van stranden. Daarnaast stijgen de kosten door omstandigheden, zoals langdurige droogte, de opkomst van invasieve exoten en boomziekten die extra inspecties vereisen. Ook groeit het areaal openbaar groen jaarlijks, onder andere door nieuwbouw, wat leidt tot extra onderhoudslasten.

1.6 We herstellen wegbeplanting na essentaksterfte

Veel essen langs buitenwegen zijn aangetast door essentaksterfte en moeten worden gekapt en vervangen. Eerdere herplantingen zijn deels uitgevoerd, maar nog niet overal. Voor de aanpak van resterende locaties is van 2026 tot en met 2029 jaarlijks € 150.000 nodig. Dit is opgenomen in de perspectiefnota.

1.7 We leggen een gemeentetuin aan

Het terrein/entree bij het gemeentehuis krijgt een groene en biodiverse herinrichting ter vervanging van de huidige sobere, versteende uitstraling. Voor de uitvoering is een bedrag van € 190.000 beschikbaar gesteld. Voor de realisatie van de gemeentetuin worden vooral lokale partijen ingezet.

1.8 We stellen een Meerjareninvesteringsplan openbaar groen op

We brengen we in kaart welke investeringen er in de toekomst nodig zijn om verouderd groen te vervangen, biodiversiteit te versterken en beter in te spelen op klimaatverandering. Voor het opstellen van dit plan zijn middelen beschikbaar gesteld in de perspectiefnota 2026-2029.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 2. Veilige wegen en goede bereikbaarheid

Veilige buitenwegen en goede bereikbaarheid zijn onze doelen voor de komende 10 jaar. We willen dat de Noordoostpolder beter bereikbaar wordt, in alle vormen.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

2.1 We werken mee aan de realisatie van de Spuiweg

In 2026 en de jaren erna wordt de Spuiweg verder voorbereid. Samen met gemeente Urk werken we daaraan mee.

2.2 We renoveren en versterken de Kadoelerbrug

We starten in 2026 met de daadwerkelijke renovatiewerkzaamheden.

2.3 We brengen de Lelylijn dichterbij door het meewerken aan het Masterplan

Noordoostpolder participeert actief in de projectorganisatie vanuit het Ministerie I&W, die de Lelylijn onderzoekt. We blijven, ondanks de tegenslagen in 2025, actief deelnemen in deze projectorganisatie om zo de Lelylijn te realiseren met een station in Emmeloord. Het opstellen en afronden van een Masterplan in 2026 is daarvoor essentieel. Daarbij moet en wordt nauw afgestemd met de planvorming rondom de 380kV hoogspanningslijn.

2.4 We gaan verder met het uitvoeringsplan Mobiliteitsplan 2030

In 2026 gaan we voortvarend verder met het vastgestelde uitvoeringsplan. We richten de

Scandinaviëlaan en het traject Europalaan – Zwin in als gebiedsontsluitingsweg 30 km/uur. Op verschillende buitenwegen verlagen we de snelheid naar 60 km/uur en passen de weginrichting hierop aan. Verder starten de voorbereidingen van andere buitenwegen zoals de Luttelgeesterweg en Noordermiddenweg.

2.5 We boren extra subsidiebronnen aan voor verder vergroten van de verkeersveiligheid

Het budget vanuit het coalitieakkoord voor Veilige buitenwegen zetten we in voor diverse verkeersveiligheidsmaatregelen op de buitenwegen. We benutten subsidies vanuit het Rijk en provincie Flevoland voor verkeersveiligheidsmaatregelen, boven op de plannen uit het Mobiliteitsplan. Specifiek richten we ons op de SPV middelen die het Rijk beschikbaar stelt als 50% subsidie voor verkeersveiligheidsmaatregelen. Onze eigen 50% dekken we via de slimme inzet van onderhoudsmiddelen en de beschikbaar gestelde middelen in de perspectiefnota. We maken zoveel mogelijk werk met werk: we koppelen verkeersveiligheidsmaatregelen aan maatregelen vanuit het Mobiliteitsplan 2030 en het groot onderhoud van de wegen.

2.6 We starten met Voorzien in infra

Na de vaststelling van de vervangingsstrategie en het uitvoeringsplan Voorzien in infra in 2025, starten we in 2026 met de eerste vervangingen van wegen en kleine civiele kunstwerken. Daarnaast voeren we levensduur verlengend onderhoud uit, waarmee we de levensduur van bestaande infrastructuur met jaren kunnen verlengen. Zo houden we onze infrastructuur veilig en beschikbaar. Voor het maken van onderbouwde keuzes en de programmering maken we gebruik van de methodiek van Assetmanagement.

2.7 We onderzoeken de mogelijkheden tot verbetering van het busstation

Gezamenlijk met provincie Flevoland zijn we in 2025 begonnen met het onderzoeken hoe we het busstation in Emmeloord meer toegankelijk kunnen maken en door kunnen ontwikkelen tot één van de grotere centrumhubs in Flevoland. Maatregelen om de functionele en stedelijke kwaliteit van het busstation te vergroten worden in beeld gebracht. In 2026 zal de bestuurlijke keuze worden gemaakt welke variant mogelijk uitgevoerd kan worden.

2.8 We werken aan een hoogwaardige fietsroute Urk – Emmeloord - Marknesse

Samen met provincie Flevoland en gemeente Urk werken we aan een hoogwaardige fietsroute tussen Urk-Emmeloord-Marknesse. We maken, samen met de provincie, concreet welke aanpassingen binnen de bebouwde kom in Emmeloord en Marknesse nodig zijn om de hoogwaardige fietsroute te realiseren. Dit doen we op basis van de in 2025 gesloten intentieovereenkomst.

2.9 We werken vervolgacties van geactualiseerde parkeerbeleid verder uit

De uitkomsten van diverse vervolgonderzoeken volgend uit het aangenomen parkeerbeleid 2025 worden in 2026 voorgelegd voor besluitvorming. Dit gaat dan over uit deze onderzoeken voortkomende maatregeloptyes omtrent o.a. een parkeerverwijssysteem en fietsstimuleringsmaatregelen.

2.10 We renoveren de Kamperbrug

De beweegbare brug in de Kamperweg te Emmeloord gaan we renoveren in 2028. We starten met de technische voorbereiding en aanbesteding eind 2026. Door het renoveren en vervangen van delen van de constructie is de brug weer veilig en beschikbaar voor de komende jaren.

2.11 We werken aan de uitwerking van een Bestuursovereenkomst (BOK) wegen

We werken samen met provincie Flevoland aan een overeenkomst om een aantal weggedeelten

over te dragen richting gemeente Noordoostpolder op basis van een bestuursovereenkomst. We kunnen dan sturen op een meer passende snelheid en vormgeving van wegen in een aantal dorpen. De dringende wens voor rondwegen bij Ens en Marknesse is kenbaar gemaakt bij de Provincie. Daarnaast maken we afspraken over compensatie van onderhoudslasten bij de overdracht van wegen aan de gemeente.

2.12 We onderzoeken de verkeersstructuur Marknesse en Ens

Parallel aan gemaakte en nader uit te werken afspraken over de overdracht van enkele provinciale weggedeelten onderzoeken we samen met de provincie de benodigde (toekomstbestendige) verkeersstructuur in Ens & Marknesse. Specifiek voor Ens is deze vereist voordat wij ook de Baan door Ens zouden kunnen overnemen.

Voor de kortere termijn dient zich in Marknesse een mogelijke kans aan voor het verbeteren van de (fiets)verkeersveiligheid rond de Marknessersluis. De brug over de Marknessersluis te Marknesse verbindt het zuidelijke deel met het centrum. De brug en de schutsluis zijn van de provincie. Waarbij de brug als erg krap wordt ervaren door de vele verkeersstromen die er gebruik van maken die elkaar ook kruisen. Samen met de provincie onderzoeken we of gecombineerd met de geplande sluiswerkzaamheden in 2027 ook aanpassingen meegenomen kunnen worden, zoals een toegevoegde fietsbrug.

2.13 We komen met een ontwerp en raming voor de Espelerlaan

We werken een ontwerp uit voor de Espelerlaan op het traject vanaf de Espelerweg tot aan de KJ-sstraat. Dit doen we op basis van de vastgestelde kaders in het Mobiliteitsplan 2030. Met aanvullingen vanuit de ontwikkeling van de VO-Campus, appartementen Meldestraat, Rozenwijk en de verdere ontwikkeling van Emmelhage fase 4 en verder. Op basis van het ontwerp volgt een raming en wordt de gemeenteraad betrokken.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 3. Een bruisend Noordoostpolder

De Noordoostpolder ontwikkelt zich verder tot een bruisend gebied waar genoeg te beleven is voor jong en oud. Dorpen kunnen en willen zelf veel doen om de leefbaarheid te behouden en te versterken.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

Alle activiteiten behorende bij de ambitie Een bruisend Noordoostpolder zijn opgenomen binnen Programma 3.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 4. Duurzamer, groener en schoner

We gaan door met verduurzaming. Dat doen we samen met onze inwoners en ondernemers. Ons uitgangspunt is 'haalbaar en betaalbaar voor iedereen.'

De afvalinzameling willen we op een eerlijke en effectieve manier regelen voor al onze inwoners. De openbare ruimte houden we aantrekkelijk en groen.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

4.1 We zetten ons in voor een toekomstbestendig watersysteem

Begin 2023 gaf Vitens aan dat er in Noordelijk Flevoland onvoldoende drinkwater beschikbaar is om nieuwe grootzakelijke aansluitingen, met name in de voedselverwerkende industrie te realiseren. Tegelijkertijd ontstaan er knelpunten in de capaciteit van de afvalwaterverwerking, wat de ontwikkeling van woningbouw en economische groei belemmert. Om deze watercongestie op korte termijn aan te pakken zijn de provincie Flevoland, Waterschap Zuiderzeeland, Vitens en de gemeenten Urk en Noordoostpolder een gezamenlijk gebiedsproces gestart. Op basis van een vastgesteld Plan van Aanpak voeren zij gezamenlijk maatregelen uit in 2026 en verder, waarbij verantwoordelijkheden, budget en planning zijn vastgesteld. Het uiteindelijke doel is om via samenwerking een toekomstbestendig watersysteem te realiseren en zo een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven te blijven creëren.

4.2 We versterken de natuur en biodiversiteit

Wij brengen de huidige groenverbindingen in kaart waardoor wij meer inzicht krijgen in de kwaliteit en kwantiteit van de natuur. Verder onderzoeken we hoe we slim gebruik kunnen maken van subsidies en actief kunnen samenwerken met andere partijen om zo de natuur en biodiversiteit te stimuleren.

4.3 We geven uitvoering aan klimaatadaptieve maatregelen

We gaan door met de uitvoering van klimaatadaptieve projecten in een aantal straten door regenwater af te koppelen van het gemengde rioleringsstelsel en de bestaande woonomgeving meer groen in te richten. Daarmee geven wij uitvoering aan een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving. De uitvoering wordt o.a. middels een rijkssubsidie gefinancierd. De uitvoering loopt tot uiterlijk eind 2027. Samen met de DUN-gemeenten en Waterschap Zuiderzeeland wordt een subsidieregeling opgesteld dat onderdeel uitmaakt van de Regio Deal Regio Zwolle vijfde tranche. De subsidieregeling is gericht op het stimuleren van klimaatadaptieve maatregelen door inwoners en ondernemers.

Verder stellen we een uitvoeringsprogramma op voor de twee programmalijnen 'Soortenrijk & Groen' en 'Veerkrachtig & leefbaar' uit het programma Klimaat en Energie. Hierin werken we per operationeel doel alle geplande activiteiten uit die uiteindelijk bijdragen aan onze strategische doelen zoals vastgesteld in het programmaplan Klimaat en Energie.

4.4 We stellen een Omgevingsprogramma Energietransitie op

We geven invulling aan de strategische doelen uit het programma Klimaat & Energie. De raad heeft in het ambitiesdocument Energietransitie verdere kaders vastgesteld. Binnen deze kaders werken we operationele doelen en concrete inspanningen en projecten uit. We verwerken de aanpak in een omgevingsprogramma energietransitie. Op deze manier borgen we participatie en zorgen we dat het effect op de leefomgeving goed gewaarborgd is.

4.5 We stellen een Warmteprogramma op als doorontwikkeling van Transitievisie warmte

We leggen uiterlijk eind 2026 in een warmteprogramma vast welke wijken, buurten en dorpskernen voor 2035 van het aardgas afgaan en op welke manier dit gaat gebeuren. De basis voor het opstellen van dit warmteprogramma zijn onze Transitievisie Warmte, de handreiking Warmteprogramma van het Rijk en aanvullende lokale onderzoeken die op dit moment worden uitgevoerd. Voorbeelden van deze onderzoeken zijn: het bronnenonderzoek, het onderzoek naar betaalbaarheid van de warmtetransitie, het onderzoek naar bouwtypologie en het onderzoek naar energie labels. Het Warmteprogramma wordt onderdeel van het Omgevingsprogramma Energietransitie (4.4).

4.6 We voeren het Nationaal isolatie programma uit

We geven uitvoering aan de lokale aanpak isolatie onder het Rijks' NIP-programma, waarvoor we een specifieke uitkering hebben ontvangen. De uitvoering van het plan is gestart in 2025. We richten

ons daarbij eerst op woningen met een laag energielabel en inwoners die mogelijk ook met energiearmoede te maken hebben. Het doel is om het energieverbruik van te verlagen met een lagere energierekening en beter wooncomfort als gevolg. Het Nationaal Isolatie Programma loopt tot en met 2030.

4.7 We zoeken de balans tussen isolatie en soortenbescherming

Als gemeente staan we voor de opgave om woningen te isoleren. Tegelijkertijd kunnen isolatiemaatregelen in de gebouwde omgeving invloed hebben op de bescherming van flora en fauna. Het verstoren of doden van beschermde dieren, evenals het verwijderen van een verblijfplaats is onder de Omgevingswet niet toegestaan. Om hiermee zorgvuldig om te gaan, verkennen we samen met Flevolandse gemeenten en de provincie de mogelijkheden voor een soorten-managementplan (SMP), waarin beheermaatregelen worden beschreven om met oog voor flora en fauna te isoleren. Daarmee kunnen op gebiedsniveau maatregelen getroffen worden die de verduurzaming van de gebouwde omgeving mogelijk maken, met aandacht voor soortenbescherming.

4.8 We gaan energiearmoede tegen

We gaan energiearmoede tegen door de specifieke uitkering Energiearmoede van het Rijk in te zetten. Inwoners met een laag inkomen en hoge energielasten worden ondersteund door verschillende subsidie-instrumenten. We gaan met onze Energiebus de wijken en dorpen in om bij de mensen thuis energiebesparende maatregelen toe te passen en maatwerkadvies te geven. Door deze persoonlijke aanpak zijn we beter in staat om met de bewoners gericht aan de slag te gaan met grotere isolatiemaatregelen. Hiervoor wordt een gemeentelijke subsidie beschikbaar gesteld.

4.9 We gaan verder met Nagele in Balans

We gaan verder met de proeftuin aardgasvrije wijk Nagele en bieden actief ondersteuning om de proeftuin tot een succes te maken. Het huidige pilotproject zal aangepast moeten worden om de energiestaat –en daarmee de exploitatie- sterk te verbeteren. We zetten ons in om dit mogelijk te maken. Daarnaast wordt samen met Energiek Nagele en inwoners de verschillende voorliggende opties hoe Nagele aardgasvrij kan worden verder uitgewerkt.

4.10 We zetten in op een robuust energiesysteem

We zetten ons in voor het beperken van netcongestie, daarom zetten we ons in voor de verzwaring van het elektriciteitsnet. We blijven daarom in gesprek met het Rijk, provincie en netbeheerders om de belangen van onze inwoners en ondernemers te behartigen. Dit doen we onder andere via het Energy Board Flevoland, Actieplan Noordelijk Flevoland en een actieve bijdrage aan het provinciaal meerjarenprogramma energie en klimaat (pMIEK).

4.11 We zetten in op zorgvuldig inpassen van nieuwe hoogspanningsverbindingen

We onderschrijven de nut en noodzaak van een toekomstbestendige energie infrastructuur, echter constateren wij ook dat de impact van bepaalde trajecten groot is op onze gemeente. Het Rijk is bevoegd gezag voor de inpassing van de 380kV. Echter heeft de inpassing onze nadrukkelijke aandacht. We zetten ons ervoor in dat de kenmerkende eigenschappen en het karakter van de Noordoostpolder en het Unesco Werelderfgoed Schokland en omgeving behouden blijven. Voorwaarde is bovendien dat toekomstige stedelijke ontwikkelingen en belangrijke gebiedsontwikkelingen zoals een Lelylijn niet worden beperkt en dat waterkeringen zo min mogelijk worden doorkruist.

4.12 We stimuleren lokale energiehubs

Netcongestie schaadt de economie en kan gebiedsontwikkelingen vertragen. We stimuleren lokale pilots en experimenten in de vorm van energiehubs. Om initiatieven op gang te helpen zetten we een

aanjager in, die aan de slag gaat op een aantal bedrijventerreinen in Emmeloord en in de dorpen. Het is bovendien gewenst dat naast bedrijven ook bewoners en het omliggende landelijk gebied meedoen. Het doel is om 3 pilots te activeren en uiteindelijk energy hubs te ontwikkelen.

4.13 We ondersteunen de doorontwikkeling van Netwerk Energieneutraal

We ondersteunen het Netwerk Energieneutraal. De signalen vanuit het Netwerk Energieneutraal zijn dat hernieuwde energie, herijking en doorontwikkeling noodzakelijk zijn. Als gemeente ondersteunen we de inzet van een kwartiermaker die een evaluatie uitvoert en onderzoekt op welke manier het Netwerk Energieneutraal het beste ingezet kan worden. Op basis van de aanbevelingen van deze evaluatie wordt de doorontwikkeling van het Netwerk Energieneutraal ondersteund.

4.14 We betrekken de samenleving bij Klimaat en Energie doelstellingen

We organiseren een aantal activiteiten waarbij we inwoners, bedrijven en scholen en andere maatschappelijke organisaties betrekken. Deze activiteiten hebben als doel bewustwording over de transities rondom klimaat en energie te vergroten. Voorbeelden van activiteiten zijn de klimaatweek (met klimaatmarkt) in november en de Young Solar Challenge in mei.

4.15 We zetten het Duurzaamheidsfonds actief in

De middelen die in het fonds vloeien vanuit de productie en opslag van duurzame energie, zetten we in om lokale initiatieven en projecten te ondersteunen.

4.16 We werken aan een uitvoeringsplan voor circulaire economie

We werken aan het Ambitiedocument 'Circulair en Verantwoord Gebruik van Materialen en Grondstoffen', waarin we per thema de ambities en maatregelen uitwerken. Op basis van het ambitiedocument stellen wij in 2026 vervolgens een uitvoeringsplan op, waarmee we aan de slag gaan.

4.17 We verduurzamen ons maatschappelijk vastgoed

We werken proactief aan een routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed inclusief scenario's voor de gehele maatschappelijk vastgoedportefeuille. Aan de hand van de afwegingen en besluiten vanuit het beleidsprogramma Klimaat & Energie, zal de routekaart verduurzaming en bijbehorende investeringskosten verduurzaming verder inhoudelijk worden uitgelijnd.

Als duidelijk is wat de ambitie van de gemeenteraad is, wordt verduurzaming van overige gebouwen opgenomen in de Duurzame MeerjarenOnderhoudsPlanning (DMJOP) en zal worden meegenomen in de jaarlijkse besluitvorming van het Groot Onderhoud gemeentelijke gebouwen. In 2026 wordt gestart met de verduurzaming van zes buurthuizen en sporthallen.

4.18 We geven uitvoering aan vier werkpakketten in het gebiedsproces bodemdaling

Door het in uitvoering brengen van een viertal werkpakketten willen wij meer inzicht krijgen in kansen en bedreigingen in onze bodemdalingsgebieden. We werken de volgende pakketten uit:

1. We brengen waterhuishoudingsmaatregelen in beeld door het beproeven van een tweetal pilots.
2. We brengen per gebied de data op orde om beter inzicht te geven in bodemdaling, wateroverlast en de impact daarop voor agrarische bedrijven.
3. We maken een analyse wanneer landbouwgrond door bodemdaling/vernatting ongeschikt wordt voor landbouw. We brengen daarnaast mogelijke alternatieven voor deze gronden in beeld. Dit kunnen natuur, extensieve teelt, zonnepanelen of bio-based teelten zijn.
4. We maken scenario's per bodemdalingsgebied waarin het handelingsperspectief wordt beschreven. Hierbij gaat het om gebruiksmogelijkheden, inrichtingsmogelijkheden en verdienpotentieel door agrariërs tijdig te helpen bij het maken van keuzes voor alternatieve teelten of activiteiten.

Naast bovenstaande werkpakketten neemt het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) zelf een vijfde werkpakket voor eigen rekening om de afwaardering van de agrarische gronden in bodemdalingsgebieden in beeld te brengen.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 5. We houden de Noordoostpolder veilig

Iedereen in de Noordoostpolder heeft recht op veiligheid: achter de voordeur en in de openbare ruimte. We willen dat onze inwoners zich veilig voelen en veilig zijn in de Noordoostpolder.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

5.1 We zetten in op bestrijding van ondermijning

Onze inzet op gebied van het bestrijden van ondermijnende criminaliteit heeft ertoe geleid dat diverse zaken in beeld gekomen zijn. Het in beeld brengen van de uitdagingen op het gebied van georganiseerde criminaliteit breiden wij uit door bijvoorbeeld slimmer en data gedreven samen te werken, intensievere controles uit te voeren en het gebruik maken van digitale ondersteuningsmiddelen. Daarnaast willen wij door middel van een nieuwe OOV/handhavingsjurist nog daadkrachtiger optreden vanuit de gemeentelijke bevoegdheden en het bestuurlijk instrumentarium. De algemene plaatselijke verordening en een aantal beleidsdocumenten behoeven daartoe actualisatie. We hebben een eerste aanzet gedaan tot intensievere samenwerking op het gebied van de aanpak van ondermijning met buurgemeenten Dronten en Urk. Als voorbeeld noemen we een gezamenlijke BOA-toezichthouder bijeenkomst. Daar willen we de komende tijd op doorbouwen. De recent ondertekende Flevolandse norm geeft daarbij richting.

5.2 We trainen interne en externe collega's op mensenhandel, radicalisering en jeugd

Het intensief samenwerken en het versterken van de relatie met ketenpartners leidt ertoe dat de aanpak die de gemeente kan bieden op gebied van zorg en veiligheid effectief wordt ingezet. Boven op de zaken waarop de laatste jaren is geïnvesteerd, zoals de persoonsgerichte aanpak, versterken we nu ook de focus op de aanpak op gebied van mensenhandel, radicalisering en jeugd. Dit doen wij onder andere door middel van het trainen van interne en externe collega's die betrokken zijn bij deze onderwerpen en het invoeren van meldroutes.

5.3 We verbeteren de digitale weerbaarheid van onze inwoners

Digitale veiligheid en cybercriminaliteit is een snel ontwikkelend domein binnen de wereld van openbare orde en veiligheid die vol uitdagingen zit. Dader en slachtoffers hoeven niet meer in elkaars fysieke leefomgeving te komen en ontwikkelingen op digitaal gebied vinden dagelijks plaats. Met diverse campagnes zetten wij ons in op digitale weerbaarheid en onderzoeken wij welke middelen de gemeente kan inzetten tegen daders. Daarnaast bereiden wij ons samen met andere gemeentes in Midden-Nederland voor op mogelijke digitale crisis.

5.4 De interne crisisorganisatie

De door de tijdelijk ingehuurd adviseur rampenbestrijding en crisisbeheersing in 2025 ingezette aanpassingen binnen de interne crisisorganisatie landen structureel in de werkwijze van de gemeente Noordoostpolder. Hiermee zijn wij nu en in de toekomst beter voorbereid op onze rol en taak wanneer zich een ramp of crisis voordoet in onze gemeente. Deze borging vraagt continue aandacht en training van de mensen die hier namens de gemeente mee bezig zijn.

5.5 Veiligheidsregio Flevoland

Er zijn meerdere ontwikkelingen die zorgen voor een verhoogde gemeentelijke bijdrage. Dit wordt vooral veroorzaakt door de implementatie van het 'verplichtend karakter' binnen de brandweezorg,

waarover nog geen besluit op rijksniveau is genomen. Daarnaast is er sprake van een korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) door het Rijk, wat kan leiden tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage. Deze ontwikkelingen zijn nodig om de in 2025 afgesproken beleidsdoelen te behalen.

5.6 Subjectieve veiligheid

Objectieve, meetbare, veiligheid hoeft niet gelijk te liggen aan het gevoel van veiligheid. Daarom wordt er op diverse manieren gewerkt aan het in beeld brengen van deze veiligheidsgevoelens. Met gecombineerde data vanuit de veiligheidsmonitor die in de tweede helft van 2025 wordt uitgevoerd en bijvoorbeeld politiecijfers wordt er projectgericht gewerkt. Daarnaast proberen we dicht op de inwoners en vanuit de wijken en dorpen te werken aan de leefbaarheid en veiligheid met bijvoorbeeld de inzet van IGW'ers en burgerparticipatieprojecten zoals Waaks!

5.7 We zetten in op versterking van de maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid

De uitvoering van de motie 2025-07-14j *Weerbare polder: versterking maatschappelijke en bestuurlijke weerbaarheid* wordt zoveel als mogelijk gekoppeld aan de reeds in gang gezette actiepunten vanuit de Veiligheidsregio Flevoland. De Veiligheidsregio heeft namelijk in haar beleidsplan 2025-2028 en het eerder aangenomen regionaal risicoprofiel al een beeld van de risico's voor de provincie Flevoland en maakt op basis daarvan een programma 'weerbaarheid en veerkracht'. Om dit programma uit te kunnen voeren zijn er ook middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld. Gelijktijdig aan het opstellen van dit programma kan de gemeente werken aan een communicatiestrategie die aansluit op de in beeld gebrachte risico's. Ook zullen we de interne documenten nalopen om te kijken welke acties hier nog van moeten worden uitgevoerd. De raad zal nader worden geïnformeerd over de voortgang en uitvoering en mogelijke additionele middelen die hiervoor nodig zijn, nadat de gemeente beschikt over het programma 'weerbaarheid en veerkracht' vanuit de VRF. Over de interne maatregelen wordt gerapporteerd via de geëigende producten binnen de p&c cyclus als onderdeel van programma 4, de paragraaf bedrijfsvoering en middels een jaarlijkse rapportage informatieveiligheid aan de gemeenteraad, inclusief de ENSIA-rapportages en collegeverklaringen die hierbij horen.

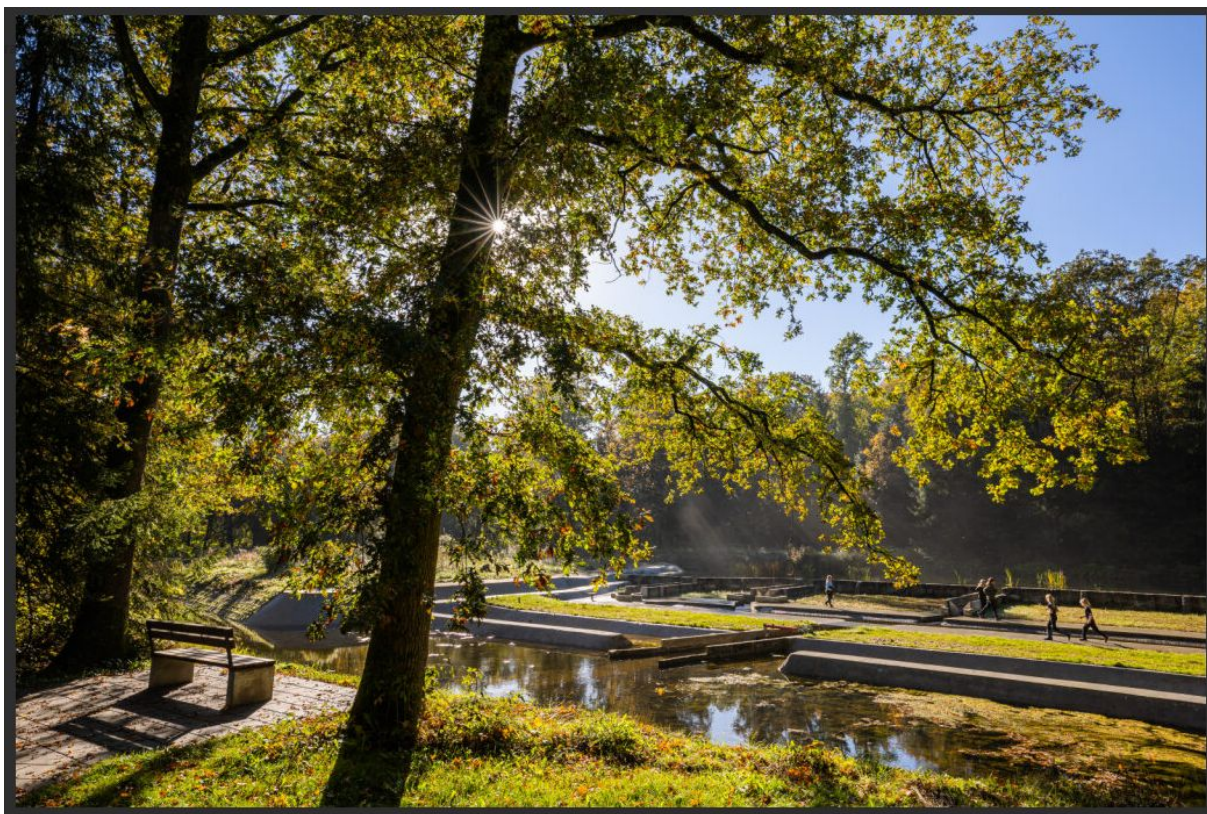
Wat zijn de lasten?

Lasten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	4.555	3.859	4.533	4.170	4.170	4.170
1.2	Openbare orde en veiligheid	1.684	2.234	2.618	2.587	2.609	2.588
2.1	Verkeer en vervoer	11.552	10.550	12.472	11.902	11.636	11.703
2.2	Parkeren	69	50	75	60	75	60
2.4	Economische havens en waterwegen	371	353	332	329	329	320
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	8.446	4.212	7.589	10.290	3.101	3.085
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.079	5.085	5.929	5.637	5.638	5.638
7.2	Riolering	2.548	2.639	2.739	2.875	3.039	3.186
7.3	Afval	6.392	6.630	6.771	6.799	6.785	6.801
7.4	Milieubeheer	2.819	3.623	4.785	4.874	4.953	5.034
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	625	612	616	617	630	630
8.1	Ruimte en leefomgeving	2.033	2.209	2.408	2.329	2.329	2.329
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	26.904	7.402	28.464	18.267	13.680	12.700
8.3	Wonen en bouwen	3.746	3.281	2.963	2.284	2.333	2.203
Totale lasten		76.823	52.740	82.294	73.019	61.308	60.447

Wat zijn de baten?

Baten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2	-	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	31	27	31	31	31	31
2.1	Verkeer en vervoer	1.173	494	765	580	580	580
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	11.559	4.212	7.589	10.290	3.101	3.085
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14	6	6	6	6	6
7.2	Riolering	3.608	3.827	3.925	4.104	4.320	4.513
7.3	Afval	8.376	8.860	8.878	8.914	8.897	8.917
7.4	Milieubeheer	1.026	995	80	80	80	80
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	559	552	604	606	620	620
8.1	Ruimte en leefomgeving	419	189	194	194	194	194
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	27.323	7.402	28.453	18.257	13.670	12.700
8.3	Wonen en bouwen	2.829	1.648	1.780	1.700	1.779	1.700
Totale baten		56.918	28.213	52.307	44.763	33.278	32.427

Programma 2 - Sociale Leefbaarheid

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onderwijs, sport, cultuur en cultureel erfgoed. Het gaat ook over het project Voorzien in Vastgoed (VIV).

Programma doelstelling

We vinden het belangrijk dat alle inwoners van Noordoostpolder zich kunnen blijven ontwikkelen, zowel tijdens als na hun schoolperiode en ruimte voelen om keuzes te maken hoe zij hun (vrije-) tijd inrichten.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Roger de Groot	UNESCO siteholderschap
Hans Wijnants	Voorzien in Vastgoed
	Recreatie en toerisme
Linda Verduin	Onderwijs
	Taalbeleid
	Project VO Campus
René van Amersfoort	Sport & bewegen
	Project Bosbad
Toon van Steen	Kunst, Cultuur & erfgoed (inclusief cultuurhuisvesting en Werelderfgoed Schokland)

Wat zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen?

Aansluiten op de omgevingsvisie

De gemeente wil dat dorpen en wijken leefbaar blijven, met goede voorzieningen dichtbij voor iedereen. Maatschappelijk vastgoed, zoals scholen, buurthuizen en sportlocaties, speelt daarbij een belangrijke rol. Er is veel aandacht voor het slim gebruiken van gebouwen, bijvoorbeeld door functies te combineren op één plek. Zo helpt vastgoed mee aan een gezonde, duurzame en sociale leefomgeving die past bij de groei en veranderingen in de gemeente.

Groei inwonersaantal

De Noordoostpolder groeit qua inwonersaantal en dat heeft invloed op het gehele maatschappelijke veld. Het betekent onder andere een groei van het aantal leerlingen en dus een groeiende vraag naar kwalitatief goede en toekomstbestendige onderwijshuisvesting en gymzalen voor bewegingsonderwijs.

De groeiende diversiteit en het toenemende aantal inwoners vragen bij buurthuizen om een uitbreiding van het activiteitenaanbod, een grotere inzet van vrijwilligers en verbeterde huisvesting. Ook sportverenigingen merken de toename: sportvelden en sporthallen zitten vol, de kwaliteit van de voorzieningen komt onder druk te staan.

Integrale aanpak

Er is een duidelijke trend richting het bouwen van multifunctionele accommodaties, waarin bijvoorbeeld onderwijs, sport, zorg en ontmoeting samenkomen onder één dak. Dit sluit goed aan bij de integrale aanpak van maatschappelijk vastgoed, omdat het efficiënt ruimtegebruik combineert met het versterken van sociale samenhang van voorzieningen.

Verduurzaming maatschappelijk vastgoed – focus op onderhoud voor 2026 e.v.

Bij bestaand vastgoed ligt een grote opgave in het verduurzamen via gepland onderhoud. Denk hierbij aan het combineren van reguliere onderhoudswerkzaamheden met energiebesparende maatregelen zoals isolatie, ledverlichting, warmtepompen en zonnepanelen. Door deze integrale aanpak kunnen we efficiënt investeren en tegelijkertijd bijdragen aan de energietransitie en CO₂-reductie.

In 2026 ligt de nadruk op verduurzaming gekoppeld aan gepland onderhoud. Tegelijkertijd wordt het financieel steeds aantrekkelijker om bij hoge renovatiekosten te overwegen om nieuw te bouwen. De structurele lasten van nieuwbouw zijn dan vaak lager door de langere afschrijvingstermijn. Daarom maken we per gebouw een zorgvuldige afweging tussen renovatie en nieuwbouw, waarbij duurzaamheid, functionaliteit en financiële haalbaarheid centraal staan.

Netcongestie

De toenemende netcongestie kan een obstakel worden voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed. Bij het installeren van zonnepanelen, warmtepompen en laadpunten kunnen projecten last krijgen van een tekort aan capaciteit op het elektriciteitsnet. Dit kan leiden tot vertragingen of het noodgedwongen aanpassen van plannen.

Om hiermee om te gaan zullen we meer moeten gaan kijken naar slimme alternatieven zoals energieopslag met batterijen, lokale energienetten of het combineren van opwek en verbruik binnen één gebouw, bijvoorbeeld een school met een sporthal en wijkvoorziening.

Deze situatie vraagt om een bredere benadering van verduurzaming: niet alleen technisch en financieel, maar ook afgestemd op het energiesysteem. Een integrale aanpak waarin vastgoed, energievoorziening en infrastructuur samenkomen is essentieel om toekomstbestendige keuzes te maken.

Liander is gestart met het verzwaren van het netwerk per buurt. Dit om het stroomnet klaar te maken voor de toekomst. Deze buurtaanpak start in Creil, De Erven en Bant. Voor het verzwaren zijn extra kabels en elektriciteitshuisjes nodig.

Onderwijs

Onderwijs speelt een cruciale rol in de samenleving en vervult verschillende belangrijke functies. Het onderwijs zorgt in de eerste plaats voor kennisoverdracht. Daarnaast helpt onderwijs bij de socialisatie van kinderen. Persoonlijke ontwikkeling is ook een belangrijk aspect van het onderwijs.

Tot slot is onderwijs essentieel voor economische groei. Een goed opgeleide beroepsbevolking draagt bij aan innovatie en productiviteit, wat de economische ontwikkeling bevordert.

De landelijke trend van schooluitval in Nederland laat enkele zorgwekkende patronen zien. Ruim 2% van alle leerlingen en studenten tot 23 jaar behoort tot de groep voortijdig schoolverlaters. Gemeenten spelen een cruciale rol in het aanpakken van schooluitval en het ondersteunen van leerlingen die risico lopen om uit te vallen.

We kiezen voor passende en efficiënte investeringen in de onderwijshuisvesting. Dit zal betekenen dat er wordt gewerkt aan een Integraal Huisvesting Plan voor de gemeente Noordoostpolder.

Sport en Gezonde Leefstijl

De aandacht voor sport en een gezonde leefstijl groeit de laatste jaren sterk, zowel op individueel als maatschappelijk niveau. Overheden, zorginstellingen en sportaanbieders zetten zich in om een gezonde leefomgeving te bevorderen en mensen te stimuleren om actief te blijven. Dit sluit aan bij het toenemende besef dat voldoende bewegen en een gezonde leefstijl essentieel zijn voor gelukkige, gezonde inwoners en leefbare dorpen.

Kunst en Cultuur

Kunst speelt een steeds actievere rol in het adresseren van maatschappelijke thema's zoals klimaat, ongelijkheid en mentale gezondheid. Makers zoeken de dialoog met het publiek en gebruiken kunst als middel voor reflectie en bewustwording.

Jongeren tonen een groeiende interesse in kunst die aansluit bij hun leefwereld en maatschappelijke betrokkenheid. Dit zien we aan het aantal activiteiten in de cultuursector en het aantal jongeren dat deze activiteiten bezoekt. Dit komt met name door de koppeling tussen het onderwijs en het Cultuurbedrijf. Ze zoeken naar ruimte om zich creatief te uiten en actief deel te nemen aan culturele processen. Daarnaast blijft de behoefte aan toegankelijke werk- en broedplaatsen groot. Deze plekken bieden ruimte voor experiment, samenwerking en talentontwikkeling, en dragen bij aan een levendig cultureel klimaat. Inclusiviteit en duurzaamheid zijn eveneens belangrijke thema's. Instellingen streven naar meerstemmigheid in hun aanbod en nemen maatregelen om hun ecologische impact te verkleinen. Tegelijkertijd verandert de manier waarop mensen cultuur beleven. Er is meer behoefte aan participatie en co-creatie: kunst wordt steeds vaker iets wat je samen maakt en ervaart.

Wat zijn onze reguliere taken?

Beheren gemeentelijk voorzieningen

De gemeente beheert, onderhoudt en verhuurt sporthallen, gymzalen, sportvelden, buurthuizen en culturele gebouwen.

Uitvoering Voorzien in Vastgoed

Voorzien in Vastgoed is een dynamisch programma. Dit programma richt zich op het toekomstbestendig maken van maatschappelijk vastgoed door goed afgewogen keuzes tussen doorexploiteren, renovatie en nieuwbouw. Daarbij wordt gestuurd op lage structurele lasten en financiële haalbaarheid, met oog voor duurzaamheid en veranderende maatschappelijke behoeften. We geven uitvoering aan de projecten die geprogrammeerd staan in het uitvoeringsprogramma voorzien in vastgoed waaronder een VO-campus, de Bosbadhal en schoolgebouwen.

Lokaal onderwijsbeleid

Samen met de lokale onderwijsaanbieders geven we vorm en inhoud aan het lokale onderwijsbeleid. Dit doen we onder de noemer van de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Waarbij aandacht is voor de integrale lijn van kinderopvang tot MBO-onderwijs.

Zorgen voor leerlingenvervoer

Wij zorgen dat leerlingen die door een beperking niet zelfstandig naar school kunnen reizen, van en naar school worden vervoerd. Dit is een wettelijke taak.

Handhaven en toezien op leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten

Kinderen gaan naar school. Dat is een wettelijke verplichting. Als gemeente stimuleren en controleren wij dat. Zo bevorderen we dat leerlingen een startkwalificatie halen.

Subsidiëring peuteropvang en voorschoolse educatie

Ter voorbereiding op de basisschool stimuleren wij peuteropvang voor kinderen van 2 tot 4 jaar. Hierbij is de groep peuters met een taal en/of ontwikkelingsachterstand een groep die recht heeft op meer aanbod om de achterstanden te verhelpen. Daarbij stimuleren wij de doorgaande lijn van voorschools aanbod naar het basisonderwijs en voortgezet onderwijs.

Beheren van gemeentelijke sportvoorzieningen

We beheren voorzieningen zoals sporthallen, gymzalen, zwembad en sportvelden. Dit betekent onderhoud en verhuur ervan. Exploitatie en beheer werken we uit in meerjarige onderhoudsplannen. Hierbij hebben we ook te maken met de stijgende bouwkosten. Daarbij geldt dat bij grotere gebouwen dat we ook te maken met de EED (Europese Energie-Efficiency Richtlijn) die ons kan dwingen extra verduurzamingsuitgaven te doen.

Ondersteunen en stimuleren van recreatieve sportbeoefening

We werken samen met sportverenigingen aan hun vitaliteit en we stimuleren het bewegen van onze inwoners. Dat doen we door het verstrekken van incidentele subsidies voor sportinitiatieven of sportevenementen. Door de Meedoen regeling is sportdeelname voor alle kinderen mogelijk.

Kunst en Cultuur

De gemeente zet zich in voor het mogelijk maken van kunst- en cultuurprojecten en de artistieke ontwikkeling van kunstenaars. Wij verstrekken subsidie aan het Cultuurbedrijf voor podiumkunsten, talentontwikkeling, cultuurparticipatie, cultuureducatie en de kunstuitleen. Daarnaast verstrekken wij subsidie aan de Flevomeer Bibliotheek, Poppodium De Klos en de lokale omroep. Ook bevorderen wij activiteiten die een bijdrage leveren aan (amateur)kunstbeoefening, talentontwikkeling of die een cultureel visitekaartje voor de gemeente Noordoostpolder vormen. Hiermee creëren we samen met onze partners een kunst en culturaanbod binnen de gemeente Noordoostpolder.

Activiteiten om erfgoed in gemeente te behouden én beleven

We zetten in op activiteiten die het erfgoed in Noordoostpolder behouden én beleven. De in 2025 geactualiseerde erfgoedvisie en bijbehorende uitvoeringsprogramma zijn hierbij een vertrekpunt. Evenals het sturen op omgevingskwaliteit, de gemeentelijke beeldbepalende elementen en monumentenlijst. We hebben meer aandacht voor initiatieven die 'het verhaal van Noordoostpolder' vertellen en daarmee de kennis over en beleving van erfgoed verbeteren.

Siteholderschap Werelderfgoed Schokland en omgeving

Wij zijn siteholder van Werelderfgoed Schokland. In die rol zorgen wij voor afstemming met alle gebiedspartners in de gebiedscommissie en in de siteholdersgroep. Samen met hen voeren wij het Managementplan 2020-2028 uit. Daarnaast zorgen wij voor afstemming met UNESCO en met de andere Werelderfgoederen in de Stichting Werelderfgoed Nederland.

Beleidsreferenties

- [Uitvoeringsprogramma Voorzien in Vastgoed 2018-2029](#)
- [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Noordoostpolder 2018-2029](#)
- [Raadsbesluit VO-Campus \(juni 2021\)](#)
- [Raadsbesluit Zwembad Bosbad \(mei 2020\)](#)
- [Verordening leerlingenvervoer gemeente Noordoostpolder \(2024\)](#)
- [Beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer](#)
- [Subsidieregeling peuteropvang gemeente Noordoostpolder \(2020\)](#)
- [Uitvoeringsregeling subsidiëring peuteropvang Noordoostpolder](#)
- [Managementplan Werelderfgoed Schokland en omgeving 2020-2028](#)

- [Verordening fysieke leefomgeving](#)
- [Beleidsregel uiterlijk bouwwerken](#)
- [Sportvisie 2025](#)
- [Uitvoeringsagenda Cultuur 2025](#)
- Erfgoednota 2025

Verbonden partijen

Geen.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 1. Een bruisend Noordoostpolder

De Noordoostpolder ontwikkelt zich tot een bruisend gebied waar genoeg te beleven is voor jong en oud. Er komen meer mogelijkheden voor (nacht)horeca, evenementen, cultuur en andere recreatieve activiteiten. Daarnaast gaan we door met het vertellen van de ontstaansgeschiedenis van de Noordoostpolder. Dat is een uniek verhaal waar we trots op zijn. Dat verdient ruimte.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

1.1 We geven uitvoering aan de herijkte versie van de Cultuuragenda

Cultuurregio Zwolle is een samenwerkingsverband van 22 gemeenten en 4 provincies met in totaal ca. 800.000 inwoners. Het betreft de volgende gemeenten:

- Provincie Overijssel: Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle.
- Provincie Gelderland: Hattem, Heerde, Elburg, Nunspeet en Oldebroek
- Provincie Flevoland: Dronten, Noordoostpolder en Urk
- Provincie Drenthe: Samenwerkingsorganisatie De Wolden-Hoogeveen, Meppel en Westerveld

Cultuurregio Zwolle heeft een diversiteit aan musea, prachtige binnensteden, een rijke historie, goede culturele voorzieningen, uitstekende kunstvak- en creatieve opleidingen en een creatieve industrie die in opkomst is.

In 2025 is er een herijkte versie van de Cultuuragenda ontwikkeld op basis van de keuzes van de gemeenteraad binnen de nota van uitgangspunten. In 2026 gaan we voor het eerst aan de slag met het uitvoeren van nieuwe beleidspunten en zetten we de doelstellingen - welke onveranderd zijn gebleven - voort.

1.2 We evalueren de collectie binnen kunstwerken

In 2025 zouden we de gemeentelijke collectie van de binnen kunstwerken evalueren. Dit is echter niet gelukt. Dit jaar zetten we opnieuw in op overzicht verkrijgen in welke werken er in het gemeentehuis hangen en welke er in het depot opgeslagen liggen. We evalueren de stukken in onze collectie, al dan niet in samenwerking met het Cultuurbedrijf. Hierbij bekijken we ook hoe dit ons beleid rondom exposeren, behouden en beschermen beïnvloed.

1.3 We bereiden ons voor op de aankomende wijziging van de WSOB

We onderzoeken, samen met andere gemeenten in de provincie en Stichting FlevoMeer Bibliotheek, hoe wij ons kunnen voorbereiden op de aankomende Zorgplicht Bibliotheken. Dit houdt in dat we voor veranderingen en informatie welke vanuit de VGN of het Rijk gecommuniceerd worden een vertaalslag maken naar onze gemeente en onze bibliotheekvoorziening(en).

1.4 We investeren in het zichtbaar en beleefbaar maken van de Burcht van Kuinre

Het verhaal van de burcht(en) van Kuinre is historisch en archeologisch belangrijk voor de Noordoostpolder. De huidige reconstructie van het archeologisch rijksmonument Burcht van Kuinre is niet meer veilig om publiek te ontvangen. Daarom werken we samen met Staatsbosbeheer, provincie Flevoland en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed een plan uit voor een nieuwe constructie op de locatie van de vroegere Burcht van Kuinre. Via 'storytelling' wordt het verhaal rondom de Burcht van Kuinre tot leven gebracht in het omliggende gebied.

1.5 We ontwikkelen een destiniatiemarketingplan voor Werelderfgoed Schokland

Schokland is een icoon van leven met het water. Een plek waar de cultuurhistorische waarden bewaard zijn gebleven en waar de natuur groeit en bloeit. En bovendien het eerste werelderfgoed van Nederland. Samen met provincie Flevoland, stichting Flevo-landschap en Cultuurbedrijf Noordoostpolder ontwikkelen we een destiniatiemarketingplan voor Werelderfgoed Schokland, als deeluitwerking van het managementplan 'Werelderfgoed Schokland en omgeving 2020-2028'. Het plan geeft inzicht hoe van Schokland een sterk merk gemaakt kan worden, met diverse scenario's en overzicht van kosten, rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen.

1.6 We maken een plan voor een nieuw bezoekerscentrum op Schokland

In 2026 maken we een plan definitief voor een nieuw bezoekerscentrum op Werelderfgoed Schokland. Dit doen we samen met de provincie Flevoland, Stichting Cultuurbedrijf Noordoostpolder en Stichting Het Flevo-landschap. Voor het maken van het plan zetten we een kwartiermaker in. De kwartiermaker zorgt voor een programma van eisen, op basis waarvan we een uitvraag kunnen doen voor het gebouw.

1.7 We maken een plan om de toeristische beleefbaarheid van Nagele te verbeteren

Nagele is een uniek dorp in Nederland, ontworpen in de jaren 1950 door de architectencollectieven De Opbouw en De 8. Het is een zeldzaam voorbeeld van modernistische stedenbouw in een polderlandschap. Nagele heeft zijn originele structuur en bouw nog grotendeels behouden. We willen het verhaal van Nagele beter zichtbaar en beleefbaar maken voor bezoekers. We maken een plan om de toeristische beleefbaarheid van Nagele een kwaliteitsimpuls te geven, waarbij vooral gekeken wordt naar informatievoorziening, bewegwijzering en inrichting van de openbare ruimte. Dit doen we in samenwerking met lokale partners zoals Museum Nagele, Vereniging Hendrik de Keyser, ondernemers en dorpsbelang Nagele.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 2. Meedoen in de samenleving

Ons doel is een samenleving waarin iedereen meedoet en zelfstandig is.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

2.1 We investeren in passende buitensportaccommodaties

De voorbereiding van de aanleg en onderhoud van kunstgrassportvelden wordt opgenomen in de planning zoals vastgelegd in het Meerjareninvesteringsplan (MIP). Voor elk gepland kunstgrasproject wordt het jaar voorafgaand aan de uitvoering een voorbereidingskrediet opgenomen, ter grootte van 10% van het investeringsbudget. Dit dekt kosten zoals ontwerp, onderzoek en aanbesteding.

De budgetten voor het reguliere onderhoud van buitensportvelden in deze programmabegroting zijn toegenomen door indexatie van lonen en materialen en door de inzet op duurzamere onderhoudsmethoden. Denk hierbij aan het gebruik van milieuvriendelijke materialen en aangepaste werkwijzen die bijdragen aan de kwaliteit en levensduur van de velden. Daarmee kan het kwaliteitsniveau van de sportvelden worden geborgd en wordt aangesloten bij de actuele onderhoudsstandaarden.

2.2 We geven uitvoering aan het vernieuwde sportbeleid

In 2026 geven we uitvoering aan het nieuw vastgestelde sportbeleid. En zetten we de eerste stappen in de gewenste verandering.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 3. Een aantrekkelijk onderwijsaanbod

We zijn trots op ons brede en aantrekkelijke onderwijsaanbod in de Noordoostpolder. Dat willen we behouden en waar nodig versterken. Onderwijs is de basis voor werk en voor meedoen in de samenleving. Gezien de daling van het aantal leerlingen in het onderwijs kiezen we voor passende en efficiënte investeringen in de onderwijshuisvesting. Met in ieder geval één school per dorp, in een gezonde leefomgeving.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

3.1 We stellen een nieuw Integraal Huisvesting Plan onderwijs op

In samenwerking met het onderwijs wordt een Integraal Huisvesting Plan opgesteld, door te inventariseren welke gebouwen noodzakelijk onderhoud nodig hebben. En of gebouwen voor nieuwbouw in aanmerking komen. Voor de dorpskernen is er sprake van fusies.

3.2 We verbeteren ons maatschappelijk vastgoed

Vanuit programma Voorzien in Vastgoed werken we aan het verbeteren van een deel van onze maatschappelijke gebouwen zoals buurt- en dorpshuizen, scholen, VO Campus en Bosbad(hal).

3.3 We onderzoeken de organisatorische aanpak onderwijshuisvesting en multifunctioneel gebruik

Het beheer van onderwijsgebouwen en gebouwen met meerdere gebruikers is complexer. We onderzoeken wat de consequenties hiervan zijn en hoe we dit effectief kunnen beheren. Voor uitvoering van dit onderzoek is in de perspectiefnota een incidenteel bedrag van € 45.000 beschikbaar gesteld.

Wat zijn de lasten?

Lasten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
4.2	Onderwijshuisvesting	3.459	3.795	3.551	4.217	4.475	4.721
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.518	4.438	4.308	4.369	4.422	4.441
5.1	Sportbeleid en activering	451	433	392	127	127	127
5.2	Sportaccommodaties	4.507	5.046	4.905	4.985	5.866	5.954
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.840	3.066	2.953	2.892	2.892	2.877
5.4	Musea	396	373	373	373	373	373
5.5	Cultureel erfgoed	1.077	581	791	741	741	719
5.6	Media	1.481	1.360	1.534	1.386	1.386	1.386
Totale lasten		18.728	19.091	18.806	19.090	20.282	20.598

Wat zijn de baten?

Baten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
4.2	Onderwijshuisvesting	244	175	206	206	206	206
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.808	2.297	2.227	2.227	2.227	2.227
5.1	Sportbeleid en activering	277	272	265	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	816	862	805	805	809	813
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	58	60	60	60	60	60
5.4	Musea	38	39	40	40	40	40
5.5	Cultureel erfgoed	316	38	39	39	39	39
5.6	Media	175	-	-	-	-	-
Totale baten		4.732	3.742	3.642	3.377	3.381	3.385

Programma 3 - Economische ontwikkeling

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze betrokkenheid bij economische ontwikkeling, werkgelegenheid en recreatie & toerisme.

Programma doelstelling

Behoud divers aanbod van werkgelegenheid, mensen naar vermogen aan het werk en meer (toeristische) bestedingen in Noordoostpolder.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Roger de Groot	Gebiedsmarketing
Linda Verduin	Economie en bedrijvigheid
	Markten
	Participatiewet
	Project MITC
René van Amersfoort	Energie, duurzaamheid
	Inburgering
Hans Wijnants	Recreatie en toerisme

Wat zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen?

Brede welvaart betreft de kwaliteit van het leven van hier en nu en de mate waarin deze al dan niet ten koste gaat van die van latere generaties en/of van mensen elders in de wereld. Inhoudelijk gaat het om de waarden die we voor onze samenleving van belang achten.

Daarom richten we ons op kwalitatieve groei, die aansluit bij het economisch profiel van de

Noordoostpolder. De ruimtebehoefte van het (boven)lokale en regionale bedrijfsleven in Emmeloord, Ens en Marknesse faciliteren wij zo goed mogelijk. In de Ontwikkelstrategie werklocaties hebben we dit doel concreet gemaakt door locaties aan te wijzen voor ontwikkeling van (nieuwe) werklocaties en de aanpak van de bestaande bedrijventerreinen. Daarnaast stimuleren we lokaal gebonden bedrijven in de overige dorpen. Op regionale schaal werken we samen met onze buurgemeenten en benutten zo capaciteit, kennis en middelen op een effectieve en efficiënte wijze.

Voor een blijvend sterke economie werken we aan circulaire economie, digitalisering en energietransitie. Door samen te werken met bedrijven, stimuleren we duurzame bedrijfsmodellen en innovatieve oplossingen die bijdragen aan een circulaire en klimaatneutrale economie.

Door klimaatverandering, bodemdaling en andere maatschappelijke opgaven staan we voor keuzes in de ruimtelijke inrichting. Hoogwaardige landbouw blijft het dominante element, in lijn met kernopgave 2 in de Omgevingsvisie Noordoostpolder. In specifieke gevallen kunnen andere functies die aantoonbaar bijdragen aan een overstijgend belang de ruimte krijgen mits deze bijdragen aan of in balans zijn met de instandhouding van een krachtige agrarische sector en een vitaal landelijk gebied

Voor recreatie bieden we ruimte voor initiatieven voor dag- en verblijfsrecreatie. Daarnaast creëren we mogelijkheden voor kleinschalige recreatie, agrarische nevenactiviteiten en plattelandstoerisme, erfuitbreiding. Ook ontwikkelen we meer watergebonden recreatie en bieden we ruimte voor passende evenementen die bijdragen aan de aantrekkelijkheid van de regio.

Wat zijn onze reguliere taken?

Hoogwaardig accountmanagement als sleutel voor economische ontwikkeling

De economische ontwikkeling van de Noordoostpolder wordt voor het grootste deel gerealiseerd door bestaande bedrijven. Daarom onderhouden we korte lijnen met het bedrijfsleven. Individueel, maar ook via de ondernemersvereniging, regionale netwerken en de bedrijvensclusters, zoals het Agrofoodcluster en het Innovatiecluster. De accountmanagers van de gemeente zijn het aanspreekpunt voor de ondernemers bij de verwezenlijking van hun ambities. Daarnaast ligt de rode loper uit voor nieuwe bedrijven die passen binnen het profiel van de gemeente en aansluiten op onze sterke sectoren.

Inwoners stimuleren om een baan te vinden en te houden

Er zijn veel mogelijkheden voor inwoners die een korte afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Met een redelijke mate van zelfredzaamheid vinden zij zelf hun weg naar werk. We richten ons met name op de inwoners die onze ondersteuning nodig hebben en minder zelfredzaam zijn. Vaak vraagt het begeleiden van deze groep een integrale aanpak. Er wordt daarom samengewerkt met het onderwijs, het UWV, het bedrijfsleven, welzijnsorganisaties, de WerkCorporatie en Concern voor Werk. Omdat de doelgroep steeds meer ondersteuning en daarbij passende voorzieningen nodig heeft, is het nodig om te kijken naar een toekomstbestendige aanpak en inrichting van de uitvoering.

Samen zetten we de Noordoostpolder op de kaart voor inwoners en bezoekers

Wij blijven de Noordoostpolder positioneren als aantrekkelijk gebied om te recreëren, zowel lokaal, nationaal als internationaal. Hiervoor werken we samen met Visit Flevoland. We zijn daarnaast stakeholder van de Stichting Gemaakt in dé Noordoostpolder om de gebiedsmarketing uit te dragen. We ondersteunen recreatieondernemers en initiatiefnemers die bestaande recreatieve activiteiten willen uitbreiden of nieuwe ontwikkelingen willen realiseren, zowel dagrecreatie als verblijfsrecreatie. We houden hierbij oog voor kwaliteit, passend bij het karakter van de Noordoostpolder. We zetten in op verbinding en gastheerschap binnen de sector. We benutten koppelkansen en zoeken samenwerking, niet alleen in de Noordoostpolder, maar ook in de bredere regio. We maken het unieke verhaal van de Noordoostpolder beter zichtbaar. Binnen dat verhaal spelen erfgoedlocaties zoals Werelderfgoed Schokland en de rijksmonumenten Waterloopbos, Kuinderburcht en Oud-Kraggenburg een belangrijke rol. We koesteren evenementen en festivals voor inwoners en bezoekers, denk aan het Tulpenfestival en het Uit-je-tent festival.

Samenwerken in de regio

We doen als gemeente mee aan diverse regionale samenwerkingsverbanden. Binnen Regio Zwolle

zijn we betrokken bij de uitvoering van de strategische agenda 2024-2028. Afhankelijk van de uitkomst van de evaluatie in 2025 zijn we voor de human capital agenda onder andere betrokken bij het programma Upgrade Jezelf en Groei Vooruit. En nemen we actief deel aan programmalijn Ondernemersdienstverlening. In provincie Flevoland versterken we de (regionale) economie en brede welvaart via het uitvoeringsprogramma Samen maken we Flevoland, wat zich vertaalt in de Strategische agenda Flevoland. Ook werken we binnen het Regionaal Werkbedrijf Flevoland samen met andere gemeenten, onderwijs en UWV aan projecten en arbeidsmarktvraagstukken die gaan over o.a. oplopende tekorten binnen kraptesectoren. Samen met de gemeenten Dronten en Urk vormen we de DUN-gemeenten om onze krachten te bundelen binnen de provincie en de regio.

Beleidsreferenties

- [Ontwikkelstrategie werklocaties Noordelijk Flevoland](#) en Ontwikkelperspectief bedrijventerreinen gemeente Noordoostpolder (2024)
- [Ontwikkelperspectieven woningbouw Noordoostpolder 2021-2026](#)
- [Sociaal Economisch Beleid \(2020-2024\)](#)
- [Sociale Structuurvisie \(2025\)](#)
- [Deelplan Participatie \(2021\)](#)
- [Beleidsplan sociaal domein \(2021-2025\)](#)
- [Nota Toeristische Verblijfsaccommodaties \(2013\)](#)
- [Strategisch Marketing Plan \(2021\)](#)
- [Meerjarige agenda Regio Zwolle 2024-2028](#)

Verbonden partijen

- GR IJsselmeergroep
- WerkCorporatie B.V.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 1. Een bruisend Noordoostpolder

De Noordoostpolder ontwikkelt zich tot een bruisend gebied waar ondernemers zich graag vestigen en waar genoeg te beleven is voor jong en oud. We blijven ons inspannen om ondernemers ruimte te geven. Wij faciliteren initiatieven die (nacht)horeca, evenementen, cultuur en andere recreatieve activiteiten mogelijk maken. Daarnaast gaan we door met het vertellen van de ontstaansgeschiedenis van de Noordoostpolder. Dat is een uniek verhaal waar we trots op zijn. Dat verdient ruimte.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

1.1 We starten met de uitvoering van het nieuwe Sociaal Economische Beleid

We voeren samen met ondernemers, onderwijs en bedrijvenclusters het nieuwe sociaaleconomisch beleid uit. De dynamische uitvoeringsagenda heeft bewezen een krachtig instrument te zijn voor het realiseren van onze doelen. Ook het werken met de gemeentelijke sectortafels is succesvol gebleken en deze werkwijze zal worden voortgezet. We versterken de dynamische uitvoeringsagenda met een aantal gezamenlijke strategische doelen. Hierdoor leggen we de gezamenlijk koers duidelijk vast en kunnen we de voortgang beter monitoren.

1.2 We geven ruimte aan bedrijvigheid

We blijven zorgen voor voldoende en toekomstbestendige ruimte voor zowel bestaande bedrijven als nieuwkomers. We werken aan de uitbreiding van de bedrijventerreinen in Emmeloord, Ens en Marknesse. Bedrijventerrein De Munt B in Emmeloord wordt in 2026 bouwrijp opgeleverd. Met de overige dorpen blijven we in gesprek over de behoefte aan bedrijfskavels.

1.3 We starten met de verkenning hoe we oudere bedrijventerreinen toekomstbestendig gaan inrichten

We stimuleren de her invulling van leegstaande panden en her ontwikkelen oudere bedrijventerreinen naar duurzame aantrekkelijke werklocaties van de toekomst. We zetten samen met de ondernemers in op de realisatie van wandelpaden op de bestaande bedrijventerreinen.

1.4 We helpen bij het versnellen van digitalisering en Innovatiekracht bij ondernemers

We stimuleren in 2026 de digitale en innovatieve ontwikkeling van ondernemers – met nadruk op het mkb – door het opzetten van een samenhangende aanpak. Deze bestaat uit het aanbieden van laagdrempelige ondersteuning (zoals digisprekuren en digitaliseringsvouchers) in samenwerking met Horizon Flevoland. Tevens het faciliteren van praktijkgerichte innovatie-experimenten (zoals testlabs, living labs en thematische netwerken in o.a. agri-tech), en het versterken van regionale innovatiehubs als centrale plekken voor kennisdeling, samenwerking en toegang tot technologische voorzieningen.

1.5 We hebben focus op de ontwikkelingen rond het MITC

We stimuleren ontwikkelingen rond het MITC waardoor een passend vestigingsklimaat ontstaat. Daarnaast zetten we in op hoogwaardig onderwijs op alle niveaus. En ondersteunen we ontwikkelingen van een doorlopende leerlijn van voortgezet onderwijs via MBO en HBO tot en met WO om innovatieve bedrijvigheid binnen het MITC te stimuleren.

1.6 We voeren de uitvoeringsagenda van de visie op Recreatie & Toerisme uit

Op basis van de uitvoeringsagenda van de visie op Recreatie & Toerisme (besluitvorming verwacht eind 2025) voeren we concrete opgaven uit om de Noordoostpolder recreatief nog aantrekkelijker te maken. Dit doen we samen met partners zoals recreatieondernemers, terrein behorende organisaties en cultuur- en erfgoedorganisaties.

1.7 We maken van de Noordoostpolder een aantrekkelijk gebied om te recreëren

We maken de Noordoostpolder meer aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers. Dit doen we door bestaande recreatieve voorzieningen en infrastructuur te onderhouden én aantrekkelijker te maken door het toevoegen van informatievoorziening, beleving en rustpunten. Daarbij maken we het verhaal van de Noordoostpolder zichtbaar en beleefbaar in het landschap. Ook benutten we kansen om nieuwe voorzieningen te realiseren en het recreatief netwerk uit te breiden. Zo gaan we bijvoorbeeld over tot aanleg van haalbare recreatieve fietspaden op de Zwartemeerdijk en rond de Schoterplas.

1.8 We stellen strategisch evenementenbeleid vast

Het ontwikkelproces voor strategisch evenementenbeleid is in 2025 opgestart. We werken aan een strategisch kader en bepalen de rol(len) van de gemeente. We brengen in kaart welke evenementen wenselijk zijn en waar deze evenementen gehouden kunnen worden. Dit doen we samen met evenementenorganisaties en initiatiefnemers. Dit beleid wordt in 2026 ter besluitvorming voorgelegd.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 2. Duurzamer, groener en schoner

We gaan door met verduurzaming. Dat doen we samen met onze inwoners en ondernemers. Ons uitgangspunt is 'haalbaar en betaalbaar voor iedereen'. We zien een toekomst voor waterstof als kans om de agrarische sector verder te verduurzamen.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

2.1 We gaan samen met ondernemers door met verduurzaming

We blijven samen met ondernemers doorgaan met verduurzaming van bedrijventerreinen, door deze klimaat- en toekomstbestendig te maken. Onze focus ligt hierbij op de huidige bedrijventerreinen. We faciliteren hierbij initiatieven van ondernemers in het kader van duurzaamheid en haken aan bij programma's en middelen vanuit Rijk en regio. We faciliteren om per bedrijventerreinen toe te werken naar een nadere verkenning van de 'beter benutten' kansen en handelingsperspectief. We stimuleren lokale pilots en experimenten in de vorm van energiehubs. Om initiatieven op gang te helpen zetten we een aanjager in, die aan de slag gaat op een aantal bedrijventerreinen in Emmeloord en in de dorpen (zie ook activiteit 4.12 uit programma 1). Ook blijven we nauw samen optrekken met de werkgroep circulaire economie binnen het programma klimaat en energie in de eigen organisatie en daarbuiten. Denk hierbij aan PVB, platform verduurzamen bedrijventerreinen.

2.2 We faciliteren waterstof initiatieven

We faciliteren initiatieven vanuit ondernemers op het gebied van waterstof met in achtneming van het Nationaal plan energiesysteem. Lokale productie en opslag hebben de voorkeur. Bij grootschalige productie van waterstof kijken we specifiek naar plaatsen waar grootschalige elektrische infrastructuur voorhanden is. We volgen en ondersteunen de ontwikkelingen van FLHY (Flevoland Hydrogen Valley) om het waterstofnetwerk in Flevoland te concretiseren.

2.3 We stimuleren innovatieve bedrijvigheid in de akkerbouw

Wij zijn actief betrokken bij het inrichten van innovatie rond open teelten in de akkerbouw waardoor inzet van arbeid en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen worden beperkt.

2.4 We werken aan een ambitiedocument voor het landelijk gebied

We geven invulling aan de strategische doelen uit het programma Klimaat & Energie. We werken aan het Ambitiedocument 'Vitaal en vruchtbaar landelijk gebied', waarin we per thema de ambities en maatregelen uitwerken. Op basis van het ambitiedocument stellen wij vervolgens een uitvoeringsplan op, waarmee we aan de slag gaan.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 3. Meedoen in de samenleving

Zorg in de Noordoostpolder blijft beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar. We sluiten aan op wat onze inwoners nodig hebben. Door te werken met 'positieve gezondheid' kijken we naar wat mensen kunnen in plaats van naar hun beperkingen. We geven onze partners ruimte door te werken vanuit vertrouwen en zorg op maat. Ons doel is een samenleving waarin iedereen meedoet en zelfstandig is.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

3.1 We zetten onderwijs in als motor voor participatie en brede welvaart

Onderwijs is niet alleen een opstap naar werk, maar ook de basis voor meedoen in de samenleving. Daarom zetten we in op gelijke kansen voor alle jongeren en volwassenen, met extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen. Leven lang ontwikkelen en duurzame inzetbaarheid zijn hierin sleutelbegrippen. Een ontwikkelfonds kan hierin een stimulerende rol spelen, door middelen en samenwerking beschikbaar te stellen voor gerichte leer- en ontwikkeltrajecten. De keuze die we in 2025 maken voor aansluiting bij óf Flevolands Leert óf het ontwikkelfonds Regio Zwolle, is daarbij bepalend voor de inzet die we als gemeente in 2026 kunnen leveren op het gebied van leven lang ontwikkelen en duurzame participatie.

3.2 We zorgen voor een nauwe samenwerking met het bedrijfsleven om arbeidsparticipatie voor iedereen mogelijk te maken

We zetten ons in voor duurzame uitstroom op de arbeidsmarkt. We hechten daarom waarde aan een goed en blijvend contact met de werkgever. Zo voorkomen we dat inwoners (weer) uitvallen en een beroep moeten doen op de bijstand. Korte lijnen in de samenwerking met het onderwijs en (buitengewoon) werkgevers is hiervoor van belang. Dit realiseren we door het implementeren van een regionaal werkcentrum. Daarnaast hebben we meer aandacht voor bepaalde doelgroepen, zoals inwoners met een indicatie Beschut Werk en de groeiende middengroep zonder indicatie of met de indicatie banenafpraak. Iedereen met arbeidsvermogen verdient een plek op de (reguliere) arbeidsmarkt.

3.3 We zorgen ervoor dat inburgeraars integreren via taal en werk

De inburgering is erop gericht dat statushouders zo snel mogelijk beginnen met de bij hen passende leerroute en participatie. Dit gebeurt in nauwe samenwerking tussen Firda, de WerkCorporatie, Concern voor werk en Vluchtelingenwerk. In aanvulling hierop voert het Vrouwencentrum het programma Dochters voor moeders uit dat bestaat uit vijf modules gericht op informatie en integratie. Het belang van het bieden van kansen voor statushouders wordt door de WerkCorporatie actief onder de aandacht gebracht van werkgevers. Zij zien meer en meer het belang om de nieuwe Nederlanders een kans te bieden.

Tot slot wordt gewerkt aan mogelijkheden om in samenwerking met maatschappelijke organisaties en werkgevers scholingstrajecten op te zetten, een eerste initiatief is om vrouwen richting de zorg te laten uitstromen.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 4. Een aantrekkelijk onderwijsaanbod

We zijn trots op ons brede en aantrekkelijke onderwijsaanbod in de Noordoostpolder. Dat willen we behouden en waar nodig versterken. Onderwijs is de basis voor werk en voor meedoen in de samenleving. Een breed aanbod en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt vinden we daarom belangrijk.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

4.1 We behouden en versterken samenwerkingsmogelijkheden van het brede onderwijsaanbod

In 2026 willen we het bestaande brede onderwijsaanbod in de Noordoostpolder behouden en versterken. In een regio waar demografische druk en arbeidsmarktkrapte een rol spelen, is het van belang dat de opleidingsmogelijkheden voor jongeren en volwassenen goed bereikbaar en breed toegankelijk blijven. Daarom werken we samen met onderwijsinstellingen en andere partners aan het versterken en uitbreiden van opleidingsmogelijkheden, zoals een doorlopende leerlijn van voortgezet onderwijs via MBO en HBO tot en met WO.

4.2 We versterken de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Een aantrekkelijk onderwijsaanbod is alleen toekomstbestendig als het goed aansluit op de arbeidsmarkt. Als gemeente stimuleren we samenwerking tussen onderwijsinstellingen en

werkgevers, zodat jongeren worden opgeleid voor sectoren waar nu én straks vraag naar is. Ook ondersteunen we initiatieven die bijdragen aan praktijkervaring en arbeidsmarkt oriëntatie, zoals stages, leerwerkplekken en praktijk leren. We geven in 2026 invulling aan de Wet van school naar duurzaam werk door samen met de arbeidsmarktregio en het onderwijsveld een regioplan op te stellen. Hierin maken we afspraken over doorlopende leerroutes en begeleiding van jongeren richting duurzaam werk.

4.3 We zetten ons actief in als verbinder en facilitator

Hoewel we als gemeente geen directe invloed hebben op het onderwijsaanbod of op de organisatie van het onderwijs, nemen we wel nadrukkelijk een stimulerende rol op ons. We brengen onderwijs en bedrijfsleven bij elkaar, signaleren kansen en knelpunten en ondersteunen initiatieven die bijdragen aan lokale versterking. Zo dragen we bij aan een toekomstgericht onderwijssysteem waarin iedereen mee kan doen.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 5. Dienstverlening voor iedereen

De gemeente is er voor haar inwoners en ondernemers. We stemmen onze dienstverlening op hen af. Transparant en toegankelijk zijn de kernwoorden. Zowel digitaal als fysiek. De informatie naar inwoners en ondernemers is duidelijk en we delen het proactief.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

5.1 We verbeteren de digitale dienstverlening voor ondernemers

We zetten ons in om ondernemers digitaal te ondersteunen bij het vinden van relevante informatie. We werken daarom aan een uitbreiding van onze website. Hierdoor gaan we de ondernemers beter faciliteren in hun zoektocht naar digitale informatie over onderwerpen zoals subsidies, duurzaam en circulair ondernemen, inkoopbeleid en veilig ondernemen.

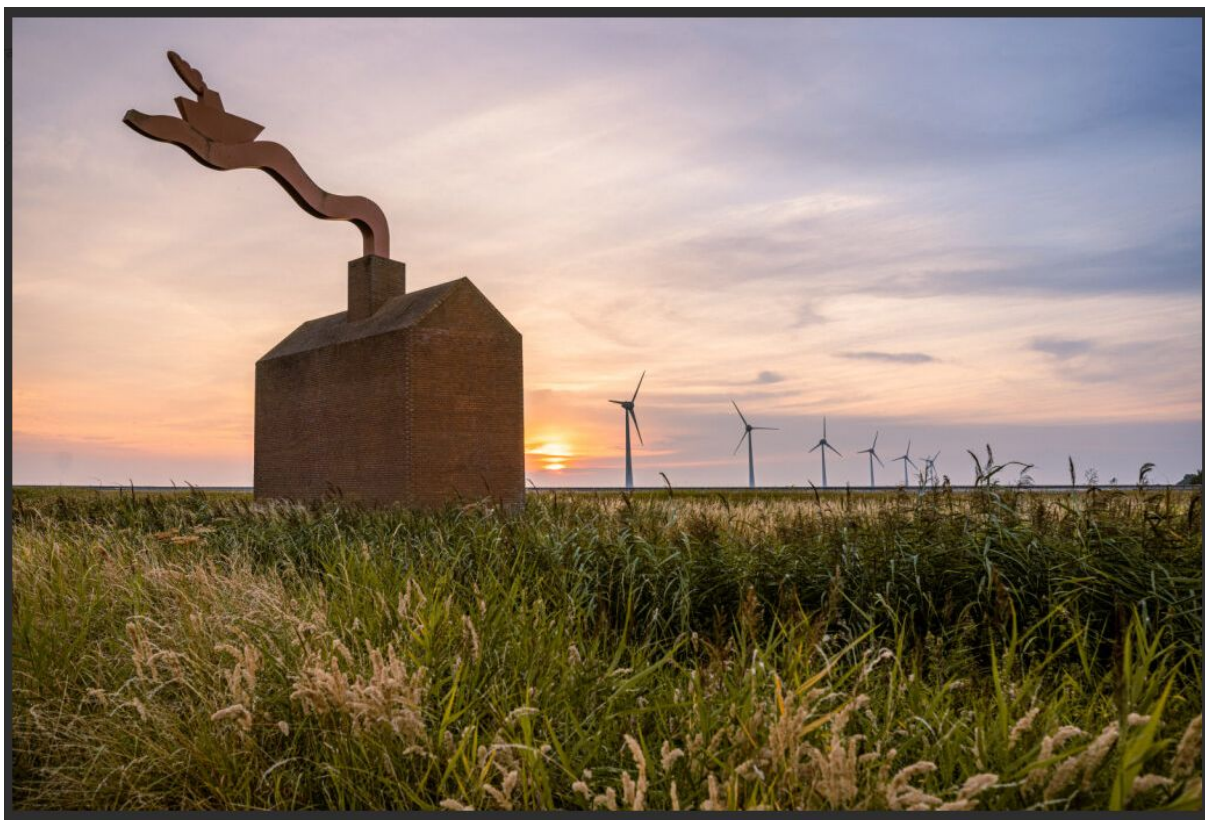
Wat zijn de lasten?

Lasten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.152	1.365	1.308	1.432	1.432	1.232
2.3	Recreatieve havens	12	26	20	20	20	20
3.1	Economische ontwikkeling	535	793	738	763	203	13
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	749	792	776	856	1.013	1.013
3.4	Economische promotie	552	649	581	581	581	581
Totale lasten		3.000	3.624	3.423	3.652	3.249	2.859

Wat zijn de baten?

Baten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	837	521	637	702	702	702
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	89	89	90	90	90	90
3.4	Economische promotie	643	575	575	575	575	575
Totale baten		1.569	1.185	1.302	1.367	1.367	1.367

Programma 4 - Dienstverlening en Besturen

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze dienstverlening aan inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. En over het functioneren van ons bestuur en onze organisatie.

Programma doelstelling

We willen aansluiten bij de behoefte van onze inwoners en ondernemers. We geven ze graag de ruimte om mee te denken over ruimtelijke en maatschappelijke opgaven. Onze dienstverlening is snel en simpel waar dat kan en persoonlijk waar dat beter is. We gaan open en transparant met elkaar om op basis van vertrouwen.

Portefeuillehouder

Roger de Groot

Portefeuille

Algemene, ambtelijke en bestuurlijke aangelegenheden
AZC
Overheidsparticipatie
Project Dienstverlening

Wat zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen?

- De huidige visie op digitale dienstverlening dateert uit 2015 en geeft niet meer voldoende richting aan toekomstige keuzes. We herijken de visie op digitale en persoonlijke dienstverlening. Dit vanuit het perspectief: "leren, meten en verbeteren". We stimuleren meer verbinding en samenwerking over clusters en organisaties heen.
- De informatiesamenleving en 24-uurs samenleving vraagt om digitale dienstverlening en laagdrempelige bereikbaarheid.
- Een groeiende behoefte aan 'maatwerk' en 'de menselijke maat' in dienstverlening en contact.

- Een groeiende behoefte aan meer integrale en procesgerichte dienstverlening (minder sectoraal).
- Inwoners en ondernemers verwachten steeds sneller en beter geholpen te worden.
- Het toenemend besef “dienstverlening zit in alles wat wij (samen) doen en is van ons allemaal”.
- Veranderingen in dienstverlening en bedrijfsvoering zijn niet meer alleen incidenteel en omvangrijk, maar er is sprake van een continue stroom van (kleinere) veranderingen.
- Steeds meer digitale dienstverlening is mogelijk door DigiD, e-herkenning, eIDAS en de digitalisering van processen.
- Meedoen in de samenleving betekent ook mee kunnen doen in de digitale wereld. Om dit voor iedereen mogelijk te maken, maken en houden overheden onder de naam DigiToegankelijk hun websites en apps bruikbaar voor alle burgers: jong, oud, met of zonder beperking.
- De vragen waarvoor inwoners ons persoonlijk benaderen worden complexer, zijn meer domein overstijgend, vragen meer tijd en meer integrale afstemming.
- Er is een (ten opzichte van de provincie bovengemiddelde) groep inwoners die laaggeletterd is of niet digitaal vaardig. Voor hen is het belangrijk dat zij niet alleen digitaal terecht kunnen, maar ook persoonlijk of telefonisch geholpen worden.
- Er komen meer eisen en strengere regelgeving ten aanzien van ontsluiting gegevens. Bijvoorbeeld de Wet open overheid (Woo), de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV) en het verplicht in andere talen ontsluiten van de dienstverlening (Single Digital Gateway). Ook de Omgevingswet en de wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) hebben grote impact.
- We worden door de verdergaande digitalisering op meerdere manieren met digitale (on)veiligheid geconfronteerd.
- Ook ligt er een opgave tot verbeteren van de toegang en ondersteuning van kwetsbare inwoners en inzet op preventie van groeiende problematieken zoals bijvoorbeeld schuldenproblematiek.
- De manier waarop mensen kunnen aankloppen bij o.a. de gemeente met vragen om zorg en of ondersteuning moet toegankelijk zijn, maar sluit niet altijd goed aan bij inwoners met meervoudige ondersteuningsbehoeften, met een levenslange of levensbrede hulpvraag of die in een complexe situatie zitten. Gemeenten optimaliseren daarom hun toegangsorganisatie.
- We blijven arbeidsmigranten inschrijven zodat er zicht is op de groep en zodat hun rechten geborgd zijn. Landelijk blijft dit en de algemene adreskwaliteit (BRP) een uitdaging en doorlopend aandacht en inzet vragen.
- Ontwikkelingen als de zorg voor vluchtelingen en energiecompensatie vragen (snelle) aanpassing aan een veranderde situatie.
- De gemeente als partner in een netwerksamenleving: maatschappelijke opgaven kunnen niet alleen door onze organisatie zelf opgelost worden. Het aanpakken van die opgaven maakt samenwerking nodig. Samenwerking met andere gemeenten of met onze inwoners en ondernemers. Naast burgerparticipatie komt er ook steeds meer vraag naar overheidsparticipatie: inwoners en ondernemers nemen het initiatief en vragen de gemeente mee te doen. De 'regio' wordt ook steeds belangrijker in Rijksbeleid. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de Regio Deals en Omgevingsvisies.

Wat zijn onze reguliere taken?

We zijn voor alle inwoners toegankelijk. We sluiten met onze dienstverlening aan bij de behoefte en verwachtingen van inwoners, ondernemers en instellingen. Inwoners verwachten dat we hen direct en efficiënt van dienst zijn. Maar soms wordt juist flexibiliteit en concrete hulp gevraagd. Daarom digitaliseren we waar mogelijk en organiseren we dienstverlening op maat waar nodig. Dienstverlening betekent ook continu werken aan verbetering. Daarvoor baseren we ons op (lokaal) onderzoek. Ook zoeken we naar balans met de kosten.

De reguliere bedrijfsvoering dienstverlening bevat onder andere:

Het beantwoorden van binnenkomende vragen

Inwoners en ondernemers bellen, mailen, komen aan de balie of handelen zaken digitaal af. Zij hebben vragen over bijvoorbeeld reisdocumenten, zorg of ondersteuning, vragen over de leefomgeving, vergunningen, noem maar op. Vragen worden zoveel mogelijk direct afgehandeld. Vragen die niet door het KCC afgehandeld kunnen worden, worden doorgezet naar de specialistische afdelingen.

Verstrekken van persoonsdocumenten en -diensten

De gemeente geeft persoonsdocumenten, zoals paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen, Verklaringen Omtrent Gedrag en andere uittreksels uit. Ook regelt de gemeente persoonsgebonden diensten, zoals huwelijken en naturalisatie.

Actueel houden van de Basisregistratie Personen

De gemeente houdt persoonsgegevens bij, zoals geboorte, overlijden en woonplaats.

Coördineren van verkiezingen

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de organisatie van referenda en alle verkiezingen (Tweede Kamer, Provinciale Staten, Europees Parlement, Waterschap en gemeenteraad). De gemeente zorgt onder andere voor stembureaus zodat kiezers hun stem kunnen uitbrengen bij verkiezingen.

Samenwerken om Noordoostpolder nog mooier te maken

Als gemeente willen samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties krachten bundelen en kansen benutten die bijdragen aan een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving. Samen met deze partners zorgen we voor een goede toegang voor alle inwoners van Noordoostpolder die een zorg- of hulpvraag hebben.

De reguliere bedrijfsvoering besturen bevat onder andere:

Ondersteunen en adviseren van burgemeester en wethouders

Het college voert de gemeentelijke taken uit. De medewerkers van de gemeente helpen en adviseren het college.

De raad, raadscommissies en ondersteuning daarvan vindt plaats door de griffie

De gemeenteraad stelt de kaders vast voor het beleid. En zij controleert de uitvoering daarvan. Dat doet zij als volksvertegenwoordiging. De griffie helpt daarbij.

In 2026 zijn de volgende budgetten opgenomen:

- Vergoedingen raadsleden	€	705.951
- Vergoedingen fracties	€	22.500
- Vergoedingen commissieleden	€	7.500
- Extra ondersteuning / expertise	€	30.000
- Raadscommunicatie	€	9.000
- Cursus- en opleidingskosten	€	5.000
- Vergader-, reis- en verblijfkosten	€	16.740
- Ideeënmarkt	€	15.000
- Personeel raadsgriffie	€	416.701

Rekenkamer en de accountantscontrole

De Rekenkamer en de accountant doen onderzoek voor de gemeenteraad. De Rekenkamer onderzoekt of de activiteiten van de gemeente:

- opleveren wat de bedoeling is;
- voldoen aan de regels;
- niet tegen onnodige kosten gedaan worden.

De accountant controleert of de financiële stukken, en de besluiten daarover, juist zijn.

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt dieper ingegaan op de sturing en beheersing van eigen bedrijfsprocessen zoals HR, juridische zaken, onderzoeken, informatisering en informatieveiligheid.

In 2026 zijn de volgende budgetten opgenomen:

- Accountantskosten	€ 150.000
- Rekenkamer	€ 89.500

Beleidsreferenties

- [Visie op \(e\)- dienstverlening](#)
- Programma(jaar)plan dienstverlening
- [Visie op participatie](#)
- Organisatie visie: "Goed voor elkaar"

Daarnaast heeft de gemeenteraad een [Strategische RaadsAgenda 2022-2026](#) (SRA) vastgesteld. Twee onderwerpen op deze agenda raken het programma dienstverlening en besturen.

Dit zijn:

- Regionalisering/public affairs en lobby/bestuurlijke samenwerking/DUN/Regio Zwolle/SMW Flevoland.
- Doorontwikkeling Participatie (democratische vernieuwing).

Verbonden partijen

Geen.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 1. Goede dienstverlening voor iedereen

De gemeente is er voor haar inwoners en ondernemers. We stemmen onze dienstverlening op hen af. Transparant en toegankelijk zijn de kernwoorden.

- a) We zijn toegankelijk en zorgen dat iedereen eenvoudig en snel met ons in contact komt.
- b) We geven duidelijke informatie die voor iedereen vindbaar en begrijpelijk is.
- c) We digitaliseren waar dat mogelijk is en organiseren dienstverlening op maat voor wie dat nodig hebben.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

1.1 We zorgen ervoor dat iedereen eenvoudig met ons in contact komt

- Daarvoor blijven we inzetten op het realiseren van een toegankelijke en gastvrije dienstverlening, waar inwoners en ondernemers tevreden over zijn.
- Daarvoor blijven we inzetten op de communicatie over en de naamsbekendheid van het Sociaal Loket in het algemeen en het Financieel Loket in het bijzonder. We gaan kijken of en hoe we de openingstijden kunnen verruimen en de samenwerking met onze ketenpartners verbeteren. Ook wordt gekeken wat de inzet van digitale en telefonische kanalen kunnen bijdragen aan een bredere bereikbaarheid.
- Daarvoor blijven we onze (digitale) dienstverlening verbeteren, vanuit het credo digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet.
- Wij verbeteren onze dienstverlening door inwoners en ondernemers te vragen hoe zij onze dienstverlening ervaren en door gebruik te maken van beschikbare data zoals van klanttevredenheidsonderzoeken.
- Daarvoor gaan we aan de slag met het nog verder verbeteren van de telefonische bereikbaarheid als er sprake is van doorverbinden binnen de gemeentelijke organisatie.

1.2 We geven duidelijke informatie die voor iedereen begrijpelijk is

Als overheidsorganisatie willen we zo gebruikersvriendelijk mogelijk zijn. Op verschillende niveaus wordt daaraan doorlopend gewerkt. In de digitale communicatie zorgen we ervoor dat:

- Informatie makkelijk vindbaar is;
- De informatie op de website overeenkomt met de gebruikersverwachtingen;
- De vormgeving ondersteunend is aan de communicatie;
- Het platform gebruikersvriendelijk is;
- De website toegankelijk is voor iedereen (DigiToegankelijkheid).

Onze website voldoet aan vigerende wet- en regelgeving zoals de wet digitale overheid, Single Digital Gateway en de internationale eisen ten aanzien van digitale toegankelijkheid.

Naast digitale communicatie is en blijft persoonlijk contact een wezenlijk onderdeel van de dienstverlening. Inwoners kunnen ons telefonisch goed bereiken en worden altijd goed te woord gestaan. Ook kunnen inwoners terecht bij de receptie en balies van het KCC wanneer zij niet digitaal vaardig zijn of meer uitleg nodig hebben. Of zij kunnen in gesprek gaan in de huiskamer van het sociaal domein bij persoonlijke vraagstukken. In uitzonderlijke situaties gaan wij naar de inwoner toe. Dat is Goed voor Elkaar! Onze organisatievisie!

We trainen doorlopend in het schrijven van begrijpelijke teksten en het voeren van het goede gesprek. Met de inzet van social media zorgen we voor actuele berichtgeving op verschillende kanalen.

1.3 We zorgen voor eenvoudige en eenduidige procedures en aanvraagssystemen

Steeds meer producten zijn eenvoudig en direct 24/7 aan te vragen via onze website. Sinds eind 2023 werken we met een nieuw burgerzakensysteem waardoor de meest voorkomende aanvragen geheel digitaal afgehandeld kunnen worden. De processen die via het nieuwe burgerzakensysteem verlopen verbeteren we continu.

Ambitie 2. Ruimte voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties

Nieuwe ideeën zijn welkom en wij laten zien wat wij doen. Wij zijn open en proactief. We brengen de politiek dichterbij onze inwoners door het zoeken naar nieuwe vormen van betrokkenheid bij beleidsontwikkeling en besluitvorming.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

2.1 We zijn open en proactief en betrekken inwoners, ondernemers bij beleidsontwikkeling en besluitvorming

- Initiatieven die binnenkomen via de intake tafel voorzien wij van advies over leefbaarheid en participatie. We denken vroegtijdig mee met de initiatiefnemer wat de impact is van een initiatief voor de woon- en leefomgeving van onze inwoners. Op die manier dragen wij zorg voor een goede leefbaarheid. Door de omgeving vroegtijdig te betrekken is de kans op bezwaren kleiner waardoor er -als het goed is- ook minder mediation hoeft te worden ingezet. Dit wordt als positief ervaren en blijven we doorlopend doen.
- Daarnaast houden we via de gebiedsregisseurs goed contact met inwoners in dorpen en wijken om kwesties vroegtijdig te signaleren en escalatie of juridische procedures te voorkomen. Dit doen wij door fysieke aanwezigheid in dorpen en wijken, maar ook door gebruik te maken van data gedreven werken.
- Ook dienen deze contacten om signalen ter verbetering van de dienstverlening van de gemeente op te halen en in de organisatie neer te leggen.
- De informele gesprekken met bezwaarmakers dienen hetzelfde doel.
- Naar aanleiding van eerder onderzoek is een Jongerenraad opgericht, bestaande uit jongeren van 15 tot 23 jaar. De vorm en werkwijze van de raad sluiten aan bij de uitkomsten van dit onderzoek. Onder de Jongerenraad valt een breder jongerenpanel, dat zorgt voor laagdrempelige participatie. De uitvoering en begeleiding zijn belegd bij Carrefour. De gemeente blijft betrokken via twee vaste contactpersonen: één vanuit de griffie en één vanuit beleid. Deze structuur borgt de verbinding tussen jongeren en het gemeentelijk beleid. In 2026 zetten we in op het vergroten van de zichtbaarheid van jongereninbreng.

2.2 Regionale samenwerking

We bestendigen de bestaande samenwerkingen met de gemeente Dronten en Urk op het gebied van bedrijfsvoering (salarisadministratie en functioneel beheer). Overige samenwerkingsmogelijkheden tussen Noordoostpolder en Urk worden nader onderzocht.

We verstevigen de regionale samenwerking in DUN-verband onder meer op de strategische dossiers. Hierbij valt te denken aan onze gezamenlijke "Consider it DUN" propositie, maar ook in relatie tot VNG-Flevoland. Daarnaast bundelen we onze krachten als het gaat om public affairs en lobbyactiviteiten. Op die manier kunnen we ons als "Kop van Flevoland" sterk positioneren in relatie tot andere (bovenregionale en sub-) regio's. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de N50 of de Lelylijn lobby.

Belangrijke fundamenten voor de bovenregionale samenwerkingen vormen respectievelijk de Strategische Agenda Flevoland (SAF) en de Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024 -2028 (MJA RZ). Binnen de SAF is deelname aan het Kernteam Regio Flevoland tot en met 2028 bestendigd. De MJA RZ wordt na twee jaar geëvalueerd, conform raadsbesluit No. 23.0000514-1. Eventuele financiële doorvertaling van de uitkomsten hiervan volgt. Binnen beide agenda's blijven wij ons als gemeente Noordoostpolder echter onverminderd inzetten op de nabijheid en de bereikbaarheid van voorzieningen. Dit alles in het belang van een sterke en vitale samenleving voor onze inwoners.

Wat zijn de lasten?

Lasten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.1	Bestuur	3.494	2.820	3.290	3.280	3.280	3.178
0.2	Burgerzaken	1.916	1.320	2.148	1.848	1.848	1.848
Totale lasten		5.410	4.139	5.438	5.128	5.128	5.027

Wat zijn de baten?

Baten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.2	Burgerzaken	1.071	689	1.024	724	724	724
Totale baten		1.071	689	1.024	724	724	724

Programma 5 - Financiën

Programma omschrijving

Dit programma gaat over de financiële dekkingsmiddelen van onze gemeente. Dit zijn onder andere de belastingen, leges, algemene en specifieke uitkeringen van het Rijk en de post onvoorziene uitgaven. De afzonderlijke delen vormen als geheel de dekking voor een structureel duurzaam evenwicht van lasten en baten.

Programma doelstelling

Een uiteenzetting geven van het financiële (meerjaren)beleid en van de (verwachte) financiële ontwikkelingen. Het uitgangspunt is een gezond en evenwichtig financieel beleid dat gericht is op het ook op langere termijn kunnen betalen van het (gewenste) voorzieningenniveau met aandacht voor de lokale lastendruk. De meerjarenprogrammabegroting is opgezet van uit de doelstelling dat deze de beleidsmatige en financiële aspecten zo eenvoudig en transparant mogelijk gepresenteerd worden.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Hans Wijnants	Financiën

Wat zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen?

Voor de komende meerjarenbegroting zijn er meerdere trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de gemeentelijke financiën en daarmee op de gemeentelijke ontwikkelingen en ambities, waarvan de belangrijkste hier opgesomd en kort toegelicht worden:

1. Niveau algemene uitkering met bijzondere aandacht voor Jeugdzorg.
2. Infrastructuur.
3. Schoolgebouwen/Voorzien in Vastgoed.
4. Woningbouwopgaven.
5. Economie.

1. Niveau algemene uitkering met bijzondere aandacht voor Jeugdzorg

De afgelopen jaren heeft er discussie plaatsgevonden over de hoogte van de algemene uitkering voor gemeenten die als kernpunten de bekostiging van Jeugdzorg en inflatiecorrectie hadden. Die discussie is voor de bekostiging van Jeugdzorg nog niet afgerond, omdat ook in 2025 voor gemeenten een bezuinigingstaak bleef staan voor Jeugdzorg. Alleen het moment van de lagere budgetten is met twee jaren verschoven: van 2026 naar 2028, waarbij het Rijk eenmalig geld in het vooruitzicht gesteld hebben om gemeenten de mogelijkheid te bieden om te kiezen voor een ingroeimodel voor de kostenbesparing op Jeugd. Om als gemeenten Jeugdhulp vorm te kunnen geven binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen is er de Hervormingsagenda 2023 - 2028 die daar ondersteunend aan is.

Volgens de Hervormingsagenda moet Jeugdhulp beschikbaar zijn voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Het Rijk ziet dat deze groep nu onvoldoende passende jeugdhulp ontvangt. Ombuiging hiervan vraagt een gerichte aanpak: naast de voortdurende verbetering van de kwaliteit van de zorg, moet het voor jeugdigen en hun ouders helder zijn waarvoor ze in het kader van jeugdhulp bij de overheid terecht kunnen en waarvoor niet (uitleg/duiding). En niet elke hulpvraag behoeft een zorgantwoord. Hierover is een stevige maatschappelijke dialoog nodig. Het moet daarnaast duidelijker worden wat jeugdhulp precies inhoudt en wat binnen de huidige wettelijke kaders onder jeugdhulp moet vallen en wat niet. Als sprake is van achterliggende gezinsproblematiek is een andere interventie in de context van het gezin meer voor de hand liggend.

Met beperkte hoeveelheid mensen en middelen moeten scherpe keuzes gemaakt worden wie in aanmerking komt voor professionele jeugdhulp (goede brede analyse), waarbij de meest kwetsbaren altijd geholpen moeten worden. Het Rijk wil ervoor zorgen dat gegeven de beschikbare mensen en middelen:

- Jeugdigen en ouders met opvoed- en opgroevragen op een laagdrempelige manier terecht kunnen. Dichtbij, in de wijk;
- De jeugdhulpplicht toeziet op jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Hiervoor is passende jeugdhulp beschikbaar;
- Jeugdigen en ouders in de meest kwetsbare situaties in beeld zijn en kunnen rekenen op een meer integrale aanpak voor hun (vaak complexe) problematiek. Dit vraagt om stevige verbindingen van de jeugdhulp met onder andere het onderwijs, volwassenenzorg en vraagstukken rond bestaanszekerheid.

Gemeente Noordoostpolder zal als vervolg op Grip op het sociaal domein invulling (moeten) geven aan de Hervormingsagenda Jeugd. Vanaf 2028 moet bekend zijn wat het beleid van de gemeente is en wat de kosten daarvan zijn. Hierbij worden zowel de incidentele middelen jeugd in de reserves betrokken als de incidentele middelen die het Rijk voor de jaren 2025 en 2026 beschikbaar stelt en ingezet kunnen worden voor een ingroeimodel.

2. Infrastructuur

In Nederland het grootste deel van de infrastructuur op gemeentelijk grondgebied. Door de jonge geschiedenis van gemeente Noordoostpolder krijgt de gemeente de komende jaren en decennia te maken met onderhoud, vervanging, renovatie, rehabilitatie en reconstructies hiervan. De reguliere vervanging en onderhoud is geborgd in de begroting. Voor rehabilitatie van wegen (rehabilitatie is het nemen van maatregelen die tot doel hebben de verharding aan het einde van de levensduur

kwalitatief op het niveau als bij aanleg te brengen) en reconstructies is dat nog niet uitgekristalliseerd. Met ingang van deze meerjarenprogrammabegroting is daar een start meegemaakt. Voor reconstructies ligt er een relatie met de provincie als wegbeheerder.

3. Schoolgebouwen / Voorzien in Vastgoed

Bouwkosten hebben de afgelopen jaren een grotere vlucht genomen dan dat het Rijk hiervoor de algemene uitkering gecompenseerd heeft. De stijging van de bouwkosten wordt naast loon- en prijsinflatie veroorzaakt door gewijzigde eisen als gevolg van duurzaamheid, energie en functionaliteit. Voor adequate onderwijshuisvesting en voorzien in overig gemeentelijk vastgoed is het van belang om de casussen voor een (ver)bouwaanvraag integraal te beoordelen in de totale behoefte aan gemeentelijk vastgoed om daarmee enerzijds invulling te geven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid hierin en anderzijds mogelijkheden te creëren voor eigen gemeentelijke ambities.

4. Woningbouwopgaven

De Nederlandse woningmarkt is krap, waardoor huizen moeilijk betaalbaar zijn. Er zijn meer woningen nodig, maar hoge grondprijzen en andere obstakels belemmeren de nieuwbouw. Het kabinet onderzoekt of een heffing op de waardevermeerdering van grond na herbestemming - een zogeheten planbatenheffing - hierbij kan helpen. In een nieuwe Analyse onderzoeken we hoeveel zo'n heffing zou kunnen opleveren (DNB, juni 2025). De verschillende beleidsreferenties voor woningbouw voor gemeente Noordoostpolder is terug te vinden in programma 1 van de programmabegroting.

5. Economie

Onzekerheid en handelsspanningen remmen de economische groei (Voorjaarsraming 2025 DNB, juni 2025). De economische groei in Nederland wordt geremd door de internationale handels- en geopolitieke spanningen. Die zorgen voor toegenomen economische onzekerheid en een lagere wereldhandelsgroei. Vooral de bedrijfsinvesteringen en de uitvoer worden daardoor geremd. Dit drukt de economische groei, die vorig jaar nog versnelde. Wanneer concreter wordt gekeken, zijn onder andere de volgende onderwerpen de komende jaren van invloed op de economie:

1. Bedrijfsinvesteringen en uitvoer staan onder druk.
2. Consumptie en huizenprijzen blijven stijgen.
3. De inflatie daalt, maar blijft relatief hoog.
4. Vooruitzichten overheidsfinanciën verslechteren.
5. Complexe vraagstukken zoals het woningtekort, stikstofbeleid, de strijd om talent en de toegang tot kapitaal.
6. Grondstoffen beschikbaarheid.

Wat zijn onze reguliere taken?

Steeds vaker leiden nieuwe of geactualiseerde applicaties die een koppeling hebben met het belasting- en of het financiële pakket tot knelpunten in die koppeling. Daar waar voorheen koppelingen mogelijk waren en goed werkten, is het geen vanzelfsprekendheid dat deze koppelingen ook in de nieuwe situatie (op dezelfde integrale) wijze mogelijk zijn. Dit levert een risico op voor de continuïteit van bepaalde processen. Geen of suboptimale koppelingen hebben een negatieve uitwerking op de gevraagde personele inzet bij Financiën en Belastingen. Daar waar koppelingen op allerlei clusters in de organisatie voorheen werk uit handen namen, wordt de trend waarneembaar dat vanwege deze ontwikkelingen in het applicatie- en koppelingenlandschap weer meer werk door medewerkers uitgevoerd moet worden.

Beleidsreferenties

- [Nota rechtmatigheidsverantwoording 2023](#)
- [Nota Misbruik en Oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen 2023-2026](#)
- [Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2024](#)
- [Controleverordening 2023](#)
- [Controleprotocol 2024](#)
- [Treasurystatuut 2024](#)
- [Nota Waardering, activeren en afschrijven van vaste activa 2024](#)
- [Financiële beheersverordening 2023-2026](#)
- [Nota Reserves en Voorzieningen 2024](#)
- [Nota Geldleningen en garantstellingen 2023](#)
- [Gemeentewet](#)
- [Besluit Begroting en Verantwoording](#)

Verbonden partijen

Geen.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 1. Een realistische begroting

Er zijn veel onzekerheden en ingrijpende economische ontwikkelingen. Daar kunnen wij de ogen niet voor sluiten. De inflatie loopt op en grondstof- en energieprijzen stijgen. Dat heeft effect op veel mensen, bedrijven en organisaties, zo ook op de gemeente. Hoe veel en hoe groot is dat effect? Dat is nog onzeker. Met deze uitdagingen gaan wij voor een realistische begroting waar wij grip op hebben. We houden de ontwikkelingen goed in de gaten, maar tonen ook lef. Waar mogelijk, investeren wij om het voorzieningenniveau in de Noordoostpolder mee te laten groeien met het aantal inwoners.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

Een realistische meerjarenprogrammabegroting opstellen, waar wij grip op hebben met een zekere mate van wendbaarheid en weerbaarheid. We houden de landelijke, regionale en gemeentelijke ontwikkelingen goed in de gaten, maar tonen ook lef. Waar mogelijk, investeren wij om het voorzieningenniveau in de Noordoostpolder mee te laten groeien met het aantal inwoners, conform de opzet van de algemene uitkering en de eigen middelen die gemeente Noordoostpolder genereert, zoals belastingen en retributies.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 2. Duurzaam borgen van robuuste applicaties

Voor 2026 staan er meerdere ambities in de planning die een investering vergen in applicaties. Het gaat om de volgende applicaties:

1. Digitale Belastingbalie.
2. Herwaarderingsapplicatie WOZ.
3. Financiële applicatie.

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

1. Door DigiD en de digitalisering van processen is steeds meer digitale dienstverlening mogelijk. De digitale dienstverlening aan inwoners en bedrijven wordt enerzijds uitgebreid en anderzijds gemakkelijker gemaakt. Voor 2025 stond de Digitale Belastingbalie gepland. De applicatie zou op het moment van de aanslagoplegging van de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing en het verstrekken van de WOZ-waardebeschikkingen operationeel zijn voor de inwoners en bedrijven. Door problemen bij de softwareleverancier kon de Belastingbalie afgelopen januari niet operationeel gemaakt worden. Na dat duidelijk werd dat januari 2025 niet haalbaar was, is samen met de softwareleverancier onderzocht wat er nodig was om het operationeel laten gaan per januari 2026 zeker te kunnen stellen. De hinderpalen zijn weggenomen en per januari 2026 zal de Belastingbalie operationeel zijn. Niet alleen inwoners en bedrijven profiteren hiervan, ook de kwaliteit van de processen wordt verbeterd, de verwerkingssnelheid is hoger en efficiënter, wat resulteert in een terugdringen van het aantal uren dat besteed wordt aan Belastingen.
2. Voor 2026 is de aanschaf van een nieuwe Herwaarderingsapplicatie voorzien. De huidige applicatie is een onderdeel van de Belastingenapplicatie die al geruime tijd door de leverancier niet meer wordt geactualiseerd en steeds verder uit de pas loopt met de andere processen van de Belastingapplicatie. Op korte en middellange termijn wordt ook geen geactualiseerde versie door de leverancier in het vooruitzicht gesteld. De planning om tot aanschaf over te gaan waarbij deze al per 2026 operationeel kan gaan, is krap en nog niet zeker. In het geval januari 2026 niet haalbaar is, wordt de invoering van de applicatie voor belastingjaar 2027 voorzien. De applicatie zal zowel voor de ontvangers van de waardebeschikkingen voordelen bieden als voor de stroomlijning van de gerelateerde processen in de vorm van meer kwaliteit en minder tijdsbesteding.
3. De financiële applicatie(s). Een kernapplicatie voor de gemeente. De overeenkomst voor het gebruik van de financiële applicatie loopt in maart 2029 af en kan niet verlengd worden. Aanbesteding voor een nieuwe financiële applicatie is complex en vergt een doorlooptijd van drie jaren. Inmiddels is een start gemaakt met de voorbereidingen. Hoe breed de scope zal worden van aanbesteding is onderdeel van onderzoek. Onderzocht wordt of het één applicatie kan worden die alle functionaliteiten heeft van de huidige drie applicaties of dat er argumenten zijn om splitsingen aan te brengen in de te gebruiken applicaties, die gebruikt worden voor de financiële verslaglegging en financiële verslaggeving, financiële verantwoording en informatievoorziening. De raad zal meegenomen worden bij de verdere ontwikkelingen van dit traject, mede omdat met de aanbesteding een middelenvraag gepaard gaat.

Wat zijn de lasten?

Lasten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.5	Treasury	76	56	55	55	55	55
0.61	OZB woningen	421	296	308	308	308	308
0.62	OZB niet-woningen	579	620	668	668	668	668
0.64	Belasting overig	100	112	113	113	113	113
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	6	7	7	7	7	7
0.8	Overige baten en lasten	194	679	412	412	412	412
Totale lasten		1.376	1.770	1.562	1.562	1.562	1.562

Wat zijn de baten?

Baten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.5	Treasury	3.644	1.211	973	470	218	215
0.61	OZB woningen	6.866	7.254	7.592	7.592	7.592	7.592
0.62	OZB niet-woningen	7.239	7.811	8.808	8.808	8.808	8.808
0.64	Belasting overig	100	99	102	102	102	102
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	113.743	111.195	122.284	121.962	118.063	119.055
0.8	Overige baten en lasten	192	190	190	190	190	190
Totale baten		131.784	127.760	139.950	139.125	134.974	135.963

Programma 6 - Sociaal Domein

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze inspanningen om iedereen naar vermogen mee te laten doen aan de samenleving.

Programma doelstelling

Inwoners doen mee naar vermogen. Indien nodig met passende (preventieve) oplossingen, die aanvullend zijn op dat wat mensen wel kunnen.

Portefeuillehouder	Portefeuille
Linda Verduin	Jeugdzorg Participatie
René van Amersfoort	Minima Schulddienstverlening Inburgering Minderheden
Hans Wijnants	Voorliggende voorzieningen & Welzijn Toegang sociaal domein WMO Volksgezondheid Project Zorgplein

Wat zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen?

In een tijd van toenemende individualisering is het belangrijk om de kracht van de gemeenschap te behouden. Mensen voelen zich sterker wanneer ze samen uitdagingen aangaan en ervaren dat ze worden gezien, gehoord en begrepen. Dit draagt bij aan hun betrokkenheid bij de samenleving.

Samenredzaamheid betekent dat mensen op elkaar kunnen rekenen in moeilijke tijden. Daarom is blijvende investering in de sociale samenhang van buurten en dorpen essentieel. Gezondheid en maatschappelijke participatie zijn nauw met elkaar verbonden; wanneer mensen zich buitengesloten voelen, heeft dit impact op hun welzijn. Door te investeren in vitale en gezonde inwoners, bevorderen we niet alleen individueel welzijn, maar ook een sterke en veerkrachtige samenleving.

Door demografische veranderingen en individualisering verwachten we een toenemende vraag naar ondersteuning en zorg. Meer mensen leven minder gezond en voelen zich minder gezond, zowel fysiek als mentaal. Denk aan de stijging van overgewicht en psychische klachten. Daarnaast hebben we te maken met een dubbele vergrijzing (meer ouderen en worden ouder). Terwijl de vraag toeneemt, is er minder ondersteuning en zorg beschikbaar door een tekort aan arbeidskrachten. We moeten nadenken over hoe we de gezondheid van onze inwoners in een eerder stadium positief kunnen beïnvloeden om ondersteuning en zorg in onze gemeente toegankelijk en betaalbaar te houden.

Kansengelijkheid, perspectief en de menselijke maat vormen de basis voor een inclusieve samenleving. Iedereen doet mee naar vermogen en draagt bij aan zijn eigen welzijn en welvaart. We streven naar meer gezondere inwoners en willen de samenredzaamheid van onze inwoners versterken.

Meedoen, Participatie

In Nederland is er sprake van een trend waarin mensen afhaken in de samenleving. De Atlas van Afgehaakt Nederland geeft aan dat dit verschillende redenen kan hebben. Minder vertrouwen in de (lokale) politiek, een gevoel van maatschappelijke ontevredenheid en de afgenomen bescherming van de verzorgingsstaat spelen een rol in het afhaken van mensen in een samenleving. Mensen staan soms vrij letterlijk aan de zijkant. Deze trend is zorgwekkend en vraagt om aandacht en actie van zowel beleidsmakers als lokale gemeenschappen om inclusie en participatie te bevorderen.

Asiel & Integratie

Gemeenten spelen een cruciale rol in de opvang en ondersteuning van migranten, waaronder statushouders en arbeidsmigranten. Dit omvat niet alleen huisvesting, maar ook integratie en toegang tot basisvoorzieningen zoals gezondheidszorg en onderwijs. De gemeente Noordoostpolder ziet zich daarbij voor een groeiende uitdaging gesteld, doordat zowel het aantal statushouders als arbeidsmigranten toeneemt.

Armoede & Minima

Bestaanszekerheid is geen vanzelfsprekendheid voor iedereen. Door stijgende kosten voor wonen, energie en dagelijkse uitgaven is er een groep mensen die moeite heeft om rond te komen. Vooral lage inkomens, flexwerkers en ouderen met een klein pensioen worden geraakt. Wij bieden via ons minimabeleid hulp. Denk hierbij aan bijzondere bijstand en kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Alleen de huidige aanvraagprocedures maken het lastig om ondersteuning te krijgen. Dat constateerde ook de rekenkamer in haar onderzoek.

Jeugdzorg

De gemeente richt zich op het versterken van de eigen kracht van jongeren en hun gezinnen, het bieden van preventieve ondersteuning en het creëren van een sterke pedagogische basis. Er wordt gestreefd naar een integrale aanpak waarbij verschillende partijen, zoals scholen, zorginstellingen en sportverenigingen, samenwerken om een veilige en kansrijke omgeving voor kinderen en jongeren te waarborgen.

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 is opgesteld om structurele knelpunten in de jeugdzorg aan te pakken en het stelsel financieel houdbaar te maken. Belangrijke doelen zijn het verbeteren van de kwaliteit van jeugdzorg door betere samenwerking en minder bureaucratie en de nadruk op preventie en vroegtijdige interventie. Het versterken van lokale teams en het ontwikkelen van een nieuwe financieringssystematiek zijn ook speerpunten.

Brede aanpak middelengebruik (Drugs en Alcohol)

Sinds de uitbraak van de coronapandemie is er een stijgende trend in middelengebruik, vooral onder jongeren. Professionals hebben het vermoeden dat jongeren die uit 'verveling' met drugsgebruik zijn begonnen, dit gebruik hebben voortgezet. Uit de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen van de GGD Flevoland blijkt dat 41% van de jongvolwassenen (16-25 jaar) in de gemeente Noordoostpolder in 2022 ooit wiet of hasj heeft gebruikt. Dit is vergelijkbaar met het Nederlandse gemiddelde. Wel zien we dat dit percentage is gestegen ten opzichte van 2021 toen het nog om 33% ging. De normalisering van middelengebruik zet ook in onze gemeente gestaag door. Het taboe rond drugsgebruik lijkt te zijn verdwenen.

De laatste jaren is de inzet ontoereikend. De gemeente Noordoostpolder heeft op dit moment geen brede preventieve aanpak 'middelengebruik'. Er is een duidelijke kloof zichtbaar tussen de huidige aanpak en de trends en ontwikkelingen die zich voordoen op dit onderwerp.

Gezond ouder worden

De samenleving vergrijsd in hoog tempo. In Nederland en ook in Noordoostpolder stijgt het aantal 65-plussers de komende decennia fors, met een groeiende groep 80-plussers. Dit brengt uitdagingen én kansen met zich mee. Ouderen blijven (al dan niet gewenst) steeds langer zelfstandig wonen, mede dankzij technologische innovaties zoals domotica, slimme zorgtoepassingen en geavanceerde medische hulpmiddelen. Tegelijkertijd vraagt dit om aangepaste woningen, toegankelijke openbare ruimtes en voldoende voorzieningen in de wijk en om een samenleving die rekening houdt met de behoeften van mensen met cognitieve achteruitgang en hun netwerk.

Gezondheidszorg en welzijn

Gezondheidszorg vanuit een gemeentelijk perspectief richt zich op het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van de inwoners binnen de gemeente. Voor de komende periode zijn er verschillende ontwikkelingen, zoals de 'Zorgtransformatie Noordelijk Flevoland', het beschikbaar houden van basiszorg zoals huisartsenzorg en de verbinding tussen het medisch en sociaal domein met een extra vraag voor preventieve inzet.

De toenemende vergrijzing leidt tot een grotere vraag naar zorg voor ouderen, waaronder geriatrische zorg en ondersteuning bij chronische ziekten. Het tekort aan zorgpersoneel verhoogt de druk op de gezondheidszorg en vraagt om innovatieve oplossingen en efficiëntere zorgmodellen.

Wat zijn onze reguliere taken?

Algemene voorzieningen

Zijn de voorzieningen waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is. Samengevat kan dit worden vertaald als het welzijnswerk. Denk hierbij aan ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers, opvoedondersteuning, Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), buurtwerk en preventief jongerenwerk.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Zijn de loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning. Het gaat hierbij onder andere om voorlichting en advies, (cliënt-)ondersteuning en de praktijkondersteuners huisarts voor jeugd.

Inkomensregelingen

Gaat onder andere over bijstand (inclusief bijstand aan zelfstandigen), loonkostensubsidies en schuldhulpverlening. Ook het gemeentelijke armoedebelief, zoals bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen, hoort hierbij.

WSW, beschut werk en arbeidsparticipatie

Dit zijn vormen van ondersteuning die bijdragen aan het maatschappelijk participeren van inwoners. De twee eerstgenoemden zijn niet gericht op het doorstromen naar 'reguliere' arbeid. Een groot deel van deze ondersteuning wordt uitgevoerd door Concern voor Werk. Arbeidsparticipatie daarentegen juist wel. Daarbij valt te denken aan zaken als scholing, matching, proefplaatsing en jobcoaching. Dit

doet de gemeente samen met de WerkCorporatie.

Maatwerkvoorzieningen voor volwassenen

Dit zijn de maatwerkvoorzieningen, zoals woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren voor alle inwoners met beperkingen. Daarnaast verstrekken we ondersteuning aan volwassenen op het gebied van de huishouding, begeleiding, dagactiviteiten en kortdurend verblijf. Ook is de vrije inloopvoorziening GGZ aan de Bouwerskamp beschikbaar.

Jeugdhulp

Is de hulp en zorg aan onze jongeren. Wanneer de jongere thuis verblijft, valt hierbij te denken aan begeleiding, ambulante behandeling, jeugd GGZ en dagbesteding. Daarnaast zijn er vormen van zorg waarbij de jongere niet thuis verblijft zoals, pleegzorg, gezinshuizen, behandeld wonen en gesloten jeugdzorg. De ambities op het gebied van jeugdhulp met verblijf zijn gericht op minimalisatie, door inzet van alternatieve ambulante varianten in de thuissituatie.

Beschermd wonen, maatschappelijke- en vrouwenopvang

De taken op het gebied van beschermd wonen, inclusief dagbesteding van deze doelgroep en "Beschermd Thuis"-varianten. De maatschappelijke- en vrouwenopvang worden in regionale samenwerking via de centrumgemeente Almere uitgevoerd.

Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

Omvat de kinderbeschermingsmaatregelen zoals Onder Toezicht Stelling en voogdij maatregelen. Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen.

Volksgezondheid

Gaat over de taken ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel. Inclusief ambulancevervoer, hulp bij rampen en het aanbieden van vaccinaties. Deze taken zijn binnen de GR GGD belegd. Ook jeugdgezondheidszorg 0-18 inclusief het consultatiebureau behoren tot de taken van de GGD.

Beleidsreferenties

- [Beleidsplan Sociaal Domein "Krachtig Noordoostpolder 2.0" \(2021\)](#)
- [Deelplan jeugd \(2019\)](#)
- [Deelplan Minima \(2021\)](#)
- Regiovisie Jeugd Flevoland
- [Deelplan Wmo & Volksgezondheid \(2021\)](#)
- Regionaal zorglandschap Wmo
- [Bestuurlijk akkoord "Weer Thuis"](#)
- [Deelplan Participatie \(2021\)](#)
- [Integraal taalplan \(2021\)](#)
- [Beleidskader inburgering \(2021\)](#)
- [Deelplan Schulddienstverlening \(2025\)](#)

Verbonden partijen

GR IJsselmeergroep
GR GGD Flevoland
WerkCorporatie B.V.

Wat zijn onze ambities?

Ambitie 1. Meedoen in de samenleving

Zorg in de Noordoostpolder blijft beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar. We sluiten aan op wat onze inwoners nodig hebben. Door te werken met 'positieve gezondheid' kijken we naar wat mensen kunnen in plaats van naar hun beperkingen. We geven onze partners ruimte door te werken vanuit vertrouwen en zorg op maat. Ons doel is een samenleving waarin iedereen meedoet en zelfstandig is.

Onze speerpunten zijn:

- Uitvoering 'Krachtig Noordoostpolder'
- Preventie is belangrijk
- De taal leren voor gelijke kansen
- Aandacht voor werk en inkomen
- Ruimte voor innovatieve zorg

Wat gaan we in 2026 hiervoor doen?

1.1 We voeren de wijzigingen van participatiewet in Balans door

De invoering van de participatiewet in Balans is voorzien op 1 januari 2026. Deze wet heeft oog voor vertrouwen en de menselijke maat. We implementeren de wijzigingen en handelen in de geest van deze wet.

1.2 We onderzoeken of we een sociale voedseltuin op kunnen zetten om inwoners te activeren en hun bestaanszekerheid te versterken

Sociale Voedseltuinen zijn tuinen die deels of volledig groenten en fruit telen voor mensen met een smalle beurs. Een Sociale Voedseltuin is een plek waar mensen elkaar ontmoeten en zelf hun groenten komen oogsten. Inwoners kunnen meedoen door zich in te zetten in de sociale voedseltuin en tegelijkertijd versterken ze hun bestaanszekerheid door gezond en gevarieerd te eten, buiten bezig te zijn en anderen te ontmoeten.

1.3 We geven uitvoering aan het 'plan van aanpak uitwerking aanbevelingen Rekenkamer Armoedebeleid'

Naar aanleiding van het onderzoek door de rekenkamer is er een plan van aanpak opgesteld en door de raad vastgesteld. In 2026 geven we verdere uitvoering aan dit plan. De komende jaren blijven we de vroegsignalering verbeteren en waar mogelijk uitbreiden.

1.4 We brengen de mogelijkheden om de Coalitie kansrijke start voor de toekomst te borgen in beeld

Kansrijke Start is een landelijke coalitie die (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie ondersteunt bij het geven van een kansrijke start aan hun kind. Momenteel lopen er diverse initiatieven rondom de coalitie Kansrijke start. We brengen vormen en mogelijkheden om de coalitie kansrijke start duurzaam in onze gemeente te borgen in beeld.

1.5 We breiden de preventieve ondersteuning in het basisonderwijs uit

In samenwerking met het onderwijs geven we invulling en uitbreiding aan het preventieve voorveld in het basisonderwijs zodat kinderen en gezinnen tijdig en adequaat ondersteund worden.

1.6 We zien taal als sleutel tot gelijke kansen

Meedoen in de samenleving begint bij kunnen communiceren. Taal is de sleutel tot werk, onderwijs, zorg, ontmoeting en zelfstandig leven. Wie de taal (beter) beheerst krijgt meer grip op zijn of haar leven. Daarom werken we hierbij samen met partners in het onderwijs, welzijn, de bibliotheek, werkgevers en vrijwilligersorganisaties. Hiermee blijven we als gemeente inzetten op bereikbare en laagdrempelige taaltrajecten. We zorgen voor samenwerking tussen het sociaal domein, onderwijs en arbeidsmarkt. Zodat taalontwikkeling onderdeel is van een bredere benadering gericht op participatie en kansen voor iedereen.

1.7 We werken de inrichting van effectieve stevige lokale teams uit

In lijn met het Richtinggevend Kader en het Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming onderzoeken we hoe we onze lokale teams binnen het sociaal domein structureel kunnen versterken. Dit doen we via het werkpakket Stevige Lokale Teams van de Hervormingsagenda Jeugd, met als doel betere en snellere ondersteuning voor inwoners.

1.8 Samen met de maatschappelijke partners voeren we de integrale buurtaanpak in Ens en Revelsant uit

In Ens richten we ons op het bevorderen van gezond leven en hoe de maatschappelijke partners (ambassadeurs van het Manifest sociaal domein) hieraan samen uitvoering geven. Ook onderzoeken we hoe inwoners hier actiever bij betrokken kunnen worden. In Revelsant gaan we aan de slag met het verbeteren van de leefbaarheid. Voor Revelsant is ook Aves aangehaakt.

1.9 We implementeren een brede preventieve aanpak middelengebruik

Conform de afspraken in de raad van september '25 gaan we de brede preventieve aanpak middelengebruik combineren met de motie 3mmc. Middels een onderzoek bepalen we welke aanpak het meest effectief is voor de gemeente Noordoostpolder en zetten concrete stappen om een gerichte aanpak te realiseren.

1.10 We bevorderen een gezonde leefstijl bij onze inwoners

Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht voor inwoners met een lager inkomen en kijken we hoe we initiatieven kunnen combineren met andere sociale doelen (zoals het tegengaan van eenzaamheid).

1.11 We zetten in op een goede bereikbaarheid en vindbaarheid van het Sociaal Loket en bekendheid van de algemene voorzieningen van de gemeente

Dit houdt in dat we de toegankelijkheid van onze diensten vergroten, zowel fysiek als digitaal en ervoor zorgen dat de inwoners weten waar en hoe ze ons kunnen bereiken. In 2026 openen we daartoe het werk en welzijnsplein (voormalige Rabobankgebouw), waar inwoners terecht kunnen voor verschillende diensten binnen het sociaal domein – allemaal onder één dak. En op dit thema wordt de verbinding gezocht met de programmalijnen Kansengelijkheid en Bestaanszekerheid.

1.12 We geven uitvoering aan de zorgtransformatie Noordelijk Flevoland

Samen met onze maatschappelijke partners, zorgaanbieders en de gemeente Urk werken we aan een toekomstbestendig zorgstelsel voor Noordelijk Flevoland. We streven naar een innovatief en kwalitatief zorgaanbod, zodat de benodigde ondersteuning en zorg voor onze inwoners toegankelijk blijft. Onderdeel hiervan betreft ook de aanpak om het huisartsentekort tegen te gaan. We zetten de marketingcampagne voort, implementeren nieuwe maatregelen om onze regio aantrekkelijker te maken en nemen een grotere rol in als het gaat om het ondersteunen bij huisvesting van huisartsen.

Wat zijn de lasten?

Lasten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	7.531	14.037	11.931	5.385	5.062	5.077
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorziening	2.324	-	-	-	-	-
6.21	Toegang & eerstelijnsvoorz WMO	71	1.952	1.575	1.575	1.546	1.546
6.22	Toegang & eerstelijnsvoorz Jeugd	-	1.132	1.637	1.637	1.609	1.609
6.23	Toegang & eerstelijnsvoorz Integraal	113	115	396	111	73	73
6.3	Inkomensregelingen	21.532	20.352	22.340	22.436	22.664	22.758
6.4	WSW en beschut werk	6.291	6.186	6.351	5.865	5.702	5.623
6.5	Arbeidsparticipatie	4.124	3.593	4.497	4.497	4.051	4.051
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	2.610	2.680	2.882	2.909	2.935	2.962
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	4.685	3.865	4.186	4.232	4.278	4.324
6.712	Begeleiding (WMO)	3.787	2.641	2.805	2.840	2.875	2.910
6.713	Dagbesteding (WMO)	1.817	1.663	1.774	1.792	1.809	1.827
6.72	Maatwerkdienstverlening	365	-	-	-	-	-
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	10.930	9.660	10.051	10.051	10.051	10.051
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-	23	732	732	732	732
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-	-	443	443	443	443
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	-	16	16	16	16
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	6.697	6.024	7.296	7.296	7.296	7.296
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	449	849	849	849	849
6.791	PGB Wmo	-	827	867	867	867	867
6.792	PGB Jeugd	-	516	243	243	243	243
6.811	Beschermde wonen (WMO)	42	75	138	138	138	138
6.821	Jeugdbescherming	912	1.294	918	918	918	918
6.822	Jeugdreclassering	65	98	155	155	155	155
6.91	Coördinatie en beleid WMO	-	1.007	1.180	1.180	937	937
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-	216	2.260	2.260	2.121	2.121
7.1	Volksgezondheid	2.629	2.715	3.007	2.753	2.788	2.809
Totale lasten		76.523	81.121	88.530	81.181	80.159	80.336

Wat zijn de baten?

Baten		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.793	8.456	7.823	993	993	993
6.21	Toegang & eerstelijnsvoorz WMO	25	-	-	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	17.029	15.811	16.683	17.029	17.459	17.968
6.5	Arbeidsparticipatie	1.820	876	1.187	1.187	1.031	1.031
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	89	66	92	92	92	92
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	346	361	371	371	371	371
6.72	Maatwerkdienstverlening	82	-	-	-	-	-
6.811	Beschermd wonen (WMO)	683	259	308	42	42	42
7.1	Volksgezondheid	220	268	244	-	-	-
Totale baten		27.086	26.097	26.707	19.713	19.987	20.496

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Beleid lokale heffingen

Beleid lokale heffingen

Kostendekkende tarieven is het uitgangspunt

Alle heffingen waarbij de gebruiker betaalt voor een voorziening/dienst, zijn kostendekkend. Dat is het uitgangspunt van ons beleid. Het betekent dat de tarieven van de heffing zo afgestemd zijn dat de kosten ermee betaald kunnen worden.

De tarieven voor OZB stijgen met +2,6% gebaseerd op de Prijs Nationale Bestedingen (bron: Raming februari 2025 (CEP-februari 2025) voor het jaar 2026. Deze aanpassing wordt doorgevoerd nadat de uitkomsten van de jaarlijkse herwaardering bekend zijn.

Voor de overige heffingen geldt dat er kostendekkende tarieven worden gehanteerd. De tarieven voor 2026 worden formeel vastgesteld bij het vaststellen van de belasting- en retributieverordeningen.

Inkomstenbelastingen

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan de inwoners en bedrijven mag opleggen. Noordoostpolder kent de volgende heffingen, op basis van door de raad vastgestelde verordeningen:

- Belastingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Hiertoe behoren de onroerendezaakbelastingen (OZB), reclamebelasting en de toeristenbelasting.

Onroerendezaakbelastingen

Inleiding

Onroerendezaakbelastingen (OZB) zijn belastingen voor woningen, percelen grond of andere onroerende zaken. Eigenaren van woningen, eigenaren en gebruikers van niet-woningen betalen OZB aan de gemeente. De OZB zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De OZB is een algemeen dekkingsmiddel. Een algemeen dekkingsmiddel kent geen specifiek bestedingsdoel en is vrij te besteden.

Beleid

De OZB-tarieven worden zo berekend dat de totale opbrengst alleen stijgt conform de eventuele maatregelen vanuit de perspectiefnota 2026-2029 en de inflatiecorrectie. Daarbij is rekening gehouden met de waardeontwikkeling van de (niet-)woningen (WOZ-waarde). Stijgen de WOZ-waardes, dan dalen de OZB-tarieven en andersom. Hierdoor is de opbrengst aan OZB stabiel en ook het bedrag dat de belastingplichtige betaalt. Dat is duidelijk voor zowel de gemeente als de belastingbetaler. De totale OZB-opbrengst kan natuurlijk wel stijgen als er nieuwe wijken of bedrijventerreinen worden aangelegd. De zogeheten areaaluitbreiding.

Tarieven

Omschrijving	rekening	rekening	rekening	begroting	begroting
	2022	2023	2024	2025	2026
Woning eigenaar	0,1273%	0,1760%	0,1074%	0,1089%	0,1003%
Totaal niet-woningen					
- Niet-woning eigenaar	0,2226%	0,2223%	0,2286%	0,2366%	0,2387%
- Niet-woning gebruiker	0,1762%	0,1760%	0,1810%	0,1873%	0,1890%

Opbrengsten

Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
	Begroting 2025	2026	2027	2028	2029
Woning eigenaar	€ 7.254	€ 7.592	€ 7.592	€ 7.592	€ 7.592
Niet-woning eigenaar	€ 4.748	€ 5.450	€ 5.450	€ 5.450	€ 5.450
Niet-woning gebruiker	€ 3.063	€ 3.358	€ 3.358	€ 3.358	€ 3.358
Totaal	€ 15.065	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400	€ 16.400

Overige belastingen

Inleiding

Toeristenbelasting

Onder de naam “toeristenbelasting” wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente in alle onderkomens, waaronder ook vaartuigen tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Reclamebelasting

Onder de naam reclamebelasting wordt, binnen het gebied zoals aangewezen in de verordening een directe belasting geheven voor een openbare aankondiging die zichtbaar is vanaf de openbare weg.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000		
	2024	2025	2026
Toeristenbelasting	€ 643	€ 575	€ 575
Reclamebelasting	€ 100	€ 99	€ 102

Inkomsten heffingen

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan de inwoners en bedrijven mag opleggen. Noordoostpolder kent de volgende heffingen, op basis van door de raad vastgestelde verordeningen:

- Belastingen om kosten mee te verhalen: de heffingen en rechten. De opbrengst is niet vrij besteedbaar, maar is gerelateerd aan de betreffende gemeentelijke zorgplicht of specifieke dienstverlening. Hiertoe behoren de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges en lijkbezorgingsrechten.

Voor gemeentelijke dienstverlening en activiteiten waarbij dat van toepassing is blijft het principe van het streven naar kostendekkende tarieven het uitgangspunt.

Afvalstoffenheffing

Inleiding

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan de gemeente op basis van de Wet milieubeheer de verplichting heeft tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen. De gemeente verhaalt de kosten van de activiteiten die worden verricht voor de nakoming van deze wettelijke zorgplicht.

De afvalstoffenheffing is een heffing die inwoners betalen. Uit de opbrengst ervan betaalt de gemeenten alle kosten voor het ophalen, afvoeren en verwerken van huishoudelijk afval.

Beleid

Afvalstoffenheffing is 100% kostendekkend.

Kostendekkende tarieven is het algemene uitgangspunt voor lokale heffingen.

Volgens wetgeving mogen de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden.

Tarieven

Bij de afvalstoffenheffing geldt met ingang van 2021 het recycle-tarief. Huishoudens betalen een vast bedrag per jaar, en een variabel bedrag per keer voor het aanbieden van restafval.

Bij het goed scheiden van afval, ontstaat er minder restafval en wordt een lager bedrag voor het variabele deel in rekening gebracht. Per huishouden zijn de woonlasten hierdoor verschillend. Het recycle-tarief is indicatief. Het werkelijk te betalen bedrag is afhankelijk van het aanbod restafval.

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Eenpersoonshuishouden					
Vast tarief	€ 271,56	€ 271,90	€ 271,90	€ 271,90	€ 271,90
Variabel tarief (240 ltr) (*)	€ 79,17	€ 83,99	€ 83,99	€ 83,99	€ 83,99
	€ 350,73	€ 355,89	€ 355,89	€ 355,89	€ 355,89
Meerpersoonshuishouden					
Vast tarief	€ 295,32	€ 296,90	€ 296,90	€ 296,90	€ 296,90
Variabel tarief (240 ltr) (*)	€ 117,40	€ 120,31	€ 120,31	€ 120,31	€ 120,31
	€ 412,72	€ 417,21	€ 417,21	€ 417,21	€ 417,21

*) bij een gemiddeld aantal verwachte ledigingen

Kostendekkendheid

Afvalstoffenheffing 2026	Bedragen x € 1.000
Lasten taakveld afval	€ 6.765
Baten taakveld afval	€ 848
Netto kosten taakveld afval	€ 5.917
Toe te rekenen kosten:	
- Kwijtschelding	€ 310
- Overhead	€ 739
- Compensabele BTW	€ 1.058
Totale lasten	€ 8.024
Opbrengst recycletarief	€ 8.024
Totale baten	€ 8.024
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

Inleiding

Rioolheffing is een heffing om kosten voor de riolering te dekken. Het gaat om kosten die de gemeente maakt om het rioleringsstelsel in stand te houden. Alleen gebruikers van percelen die direct- of indirect op het gemeentelijk rioleringsstelsel zijn aangesloten, betalen deze heffing.

Beleid

Rioolheffing is 100% kostendekkend.

Kostendekkende tarieven is het algemene uitgangspunt voor lokale heffingen.

Volgens wet- en regelgeving (Gemeentewet) mag de rioolheffing niet méér dan kostendekkend zijn.

Er is geen verschil tussen het te betalen bedrag per woning, wel tussen andere objecten (niet-woningen). Voor een woning betaalt iedereen evenveel rioolheffing. Bij andere percelen (niet-woningen) geldt wel een verschil. Een gebruiker betaalt hier meer rioolheffing als er meer water wordt geloosd op de gemeentelijke riolering.

Tarieven

Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Eén- en meerpersoonshuishouden	€ 191,40	€ 198,15	€ 198,15	€ 198,15	€ 198,15

Kostendekkendheid

Rioolheffing 2026	Bedragen x € 1.000
Lasten taakveld riolering	€ 2.739
Baten taakveld riolering	€ 42
Netto kosten taakveld riolering	€ 2.697
Toe te rekenen kosten:	
- Kwijtschelding	€ 165
- Overhead	€ 320
- Compensabele BTW	€ 506
- Straatvegen (25%)	€ 195
Totale lasten	€ 3.883
Opbrengst riooltarief	€ 3.883
Totale baten	€ 3.883
Dekkingspercentage	100%

Overige heffingen

Inleiding

Leges

De legesverordening bevat tarieven voor een groot aantal gemeentelijke producten en diensten. Het gaat hierbij altijd om diensten waarom mensen zelf gevraagd hebben. Voor de door de gemeente geleverde diensten kunnen leges in rekening worden gebracht. Bij de leges worden kosten die de gemeente maakt verhaald op de aanvrager. Het uitgangspunt is dat binnen legesverordening geen winst mag worden gemaakt.

Liggeld

Voor 2026 worden de tarieven met +2,7% verhoogd.

Lijkbezorgingsrechten

Voor 2026 worden de tarieven met +7% verhoogd. Uitgangspunt is dat de tarieven kostendekkend zijn. Hierbij is uitgegaan van een gelijkblijvend aantal lijkbezorgingen ten opzichte van 2025.

Marktgelden

Voor 2026 worden de tarieven met +2,7% verhoogd.

Omschrijving	2024	2025	Bedragen x € 1.000	
				2026
Legesverordening titel 1	€ 1.283	€ 854	€	1.237
Legesverordening titel 2	€ 2.736	€ 1.762	€	1.814
Legesverordening titel 3	€ 53	€ 57	€	63
Liggeld	€ 30	€ 30	€	32
Begraafrechten	€ 559	€ 552	€	604
Marktgelden	€ 35	€ 30	€	31
Naturalisatie	€ 72	€ 40	€	40

Lokale lastendruk

Inleiding

Voor de meeste huishoudens zal de lastendruk licht toenemen. Als gevolg van kostendekkende tarieven stijgt de afvalstoffenheffing voor één- en meerpersoonshuishoudens. Voor huishoudens met een eigen woning komt de stijging van de OZB daarbij. De toename van de OZB komt door de stijging van de tarieven met +2,6% en de ontwikkeling van de WOZ-waarden. Indien de WOZ-waarde van een woning minder of meer stijgt dan gemiddeld, neemt de belastingdruk hierdoor juist af of toe. Per object kan dit verschillen. Bij een geringe waardestijging zal - in plaats van een toename van de belastingdruk – zelfs sprake zijn van een afname van de belastingdruk.

Voorbeeld 1:

Hierbij wordt uitgegaan van de lokale lastendruk van een meerpersoonshuishouden dat een eigen woning bezit.

	rekening	rekening	begroting	begroting
Belastingsoort	2023	2024	2025	2026
OZB	€ 312,71	€ 357,64	€ 370,20	€ 379,13
Afvalstoffenheffing (*)	€ 348,77	€ 366,00	€ 412,72	€ 417,21
Rioolheffing	€ 174,00	€ 180,84	€ 191,40	€ 198,15
Totaal	€ 835,48	€ 904,48	€ 974,32	€ 994,49

(*) De lokale lastendruk is met aftrek van de éénmalige korting van € 19,04 in 2022 en € 20,00 in 2023 en € 10,00 in 2024.

Voorbeeld 2:

Hierbij wordt uitgegaan van de lokale lastendruk van een éénpersoonshuishouden die een huurwoning heeft.

	rekening	rekening	begroting	begroting
Belastingsoort	2023	2024	2025	2026
Afvalstoffenheffing (*)	€ 276,00	€ 288,00	€ 350,73	€ 355,89
Rioolheffing	€ 174,00	€ 180,84	€ 191,40	€ 198,15
Totaal	€ 450,00	€ 468,84	€ 542,13	€ 554,04

(*) De lokale lastendruk is met aftrek van de éénmalige korting van € 19,04 in 2022 en € 20,00 in 2023 en € 10,00 in 2024.

Kwijtscheldingsbeleid

Inleiding

Gemeenten kunnen bij de kwijtschelding van gemeentelijke belastingschulden maximaal 100% van de bijstandsnorm als kosten van bestaan in aanmerking nemen. Bij het verlenen van kwijtschelding is de gemeente gebonden aan de beleidsregels uit de "Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990". De gemeente Noordoostpolder verleent kwijtschelding voor de volgende heffingen:

- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing particulieren
- Onroerendezaakbelastingen

Met ingang 2023 is de vermogensnorm verruimd voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Voor het belastingjaar 2026 doen zich geen noemenswaardige wijzigingen voor in het kwijtscheldingsbeleid. Het aantal kwijtscheldingsverzoeken is in de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleken.

Het aantal verzoeken om kwijtschelding wordt geschat op 1.100.

Niet alle verzoeken worden toegewezen. De inschatting is dat ongeveer 200 verzoeken worden afgewezen. Het verloop van de lasten van kwijtscheldingen over de afgelopen jaren ziet er als volgt uit:

Soort heffing	Bedragen x € 1.000			
	2023	2024	2025	2026
Afvalstoffenheffing	€ 226	€ 296	€ 290	€ 310
Rioolheffing	€ 154	€ 164	€ 165	€ 165
OZB	€ 1	€ 1	€ 1	€ 1
Totaal	€ 381	€ 461	€ 456	€ 476

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleid

In deze paragraaf wordt inzicht verstrekt in de financiële weerbaarheid van de gemeente. Kaderstelling daartoe is opgenomen in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement van de gemeente Noordoostpolder.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is bepaald welke instrumenten ingezet worden voor de financiering van de incidentele en structurele risico's. Gemeenten moeten zelf een beleidslijn formuleren over de in hun organisatie noodzakelijk geachte weerstandscapaciteit in relatie tot de specifieke risico's. In deze nota wordt eerst een uitleg van de belangrijkste begrippen gegeven, de weerstandscapaciteit nader toegelicht en volgt een inventarisatie van de risico's. Deze risico's kunnen jaarlijks wijzigen afhankelijk van bijvoorbeeld wijzigende wet- en regelgeving of actuele gebeurtenissen.

De belangrijkste definities en toelichting daarop zijn de volgende:

- het weerstandsvermogen is te definiëren als “het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten, zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt”. Deze risico's zijn niet gedekt middels de begroting of waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo weerstandscapaciteit minus risico's positief is. Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit.
- de weerstandscapaciteit is te definiëren als “aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden”. Onder aanwezige middelen is onder andere te verstaan: algemene reserves, bestemmingsreserves, stille reserves.

Voor verdere uiteenzetting van de doelen en definities over het beleid weerstandscapaciteit en risico's verwijzen wij naar genoemde nota.

In artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording is het belang aangegeven van het voeren van een adequaat risicomanagementbeleid. Uit dit artikel volgt dat de paragraaf over het weerstandsvermogen tenminste bevat:

- het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- kengetallen;
- een beoordeling van de onderlinge verhoudingen tussen kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Inventarisatie risico's

Een risico is een onzekere gebeurtenis met een kans van optreden en gevolgen voor de afgesproken doelstellingen. Dit betreft naast financiële ook niet-financiële risico's.

De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen, hetzij via de begroting of waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten.

Er heeft een inventarisatie plaats gevonden van risico's welke aanwezig zouden kunnen zijn, daarvan zijn de top 10 risico's met de grootste financiële impact opgenomen in deze paragraaf en een top 10 van alle niet kwantificeerbare risico's. Naast de beschrijving, oorzaak en mogelijk gevolg van de risico's is per risico ook aangegeven welke beheersmaatregelen zijn getroffen.

Kwantificeerbare risico's

De top 10 kwantificeerbare risico's zijn als volgt:

1. Grondexploitatie

Omschrijving risico

Het exploiteren van grond is risicovol. Het gaat vaak om langlopende exploitaties, waarbij schattingen gedaan worden. Bijvoorbeeld over marktontwikkelingen, ontwikkelsnelheid, kosten en opbrengsten. Op macro-economische ontwikkelingen, zoals de conjunctuur en rentestand hebben wij als gemeente geen invloed. Maar we kunnen deze ontwikkelingen wel signaleren en er goed op anticiperen. De gemeente Noordoostpolder heeft voor circa € 5,8 miljoen aan verliesvoorzieningen getroffen op de in exploitatie genomen bouwgronden (BIE's). Daarmee zijn de financiële risico's voor de grondexploitatie teruggebracht naar een acceptabel niveau onder de huidige waardering van de gronden. Verder is er binnen de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) een bedrag van circa € 8,9 miljoen opgenomen als benodigde risicobuffer voor de BIE's en de strategische gronden die onder de Materiële Vaste Activa (MVA) staan en toekomstige claims. De gemeente Noordoostpolder hanteert voor de vennootschapsbelasting een consequente gedragslijn ten aanzien van de fiscale behandeling van (nieuwe) grondexploitatie. Deze gedragslijn is in afstemming met de Belastingdienst. De gehanteerde gedragslijn is reeds verwerkt in ingediende aangiften. Mocht de Belastingdienst een andere gedragslijn voorschrijven dan kan dit leiden tot een aangepast belastbaar bedrag en daarmee tot een ander – doorgaans hoger – af te dragen bedrag aan vennootschapsbelasting.

In de grondexploitatie Marknesse Zuid fase 3 worden op dit moment geen kavels verkocht. Dit komt door een hoger beroep dat over onder andere dit perceel speelt tussen de partij welke de grond heeft verkocht aan de gemeente en een eerdere eigenaar van de grond. In de rechtszaak wordt bepaald of het hoger beroep behandeld wordt of op de slaaprol blijft. Gezien de doorlooptijd van dit juridische dossier is het onduidelijk wanneer er kavels in Marknesse fase 3 verkocht kunnen worden. De gemeente hoopt dat er spoedig een positieve uitkomst is voor de mensen die nu in onzekerheid verkeren en in deze fase wonen. Het risicoprofiel is onzeker en niet te schatten (juridisch-financieel).

Oorzaak risico

Het gaat veelal over langlopende exploitaties, waarbij schattingen gedaan worden. Marktontwikkelingen, economische omstandigheden en inspraak van belanghebbende kunnen invloed hebben op de reëelheid van de inschattingen.

Mogelijk gevolg

Bij wijzigingen van marktontwikkelingen, economische omstandigheden en gevolgen van inspraak belanghebbenden kunnen de inschattingen moeten worden bijgesteld, hetgeen (belangrijke) effecten op het resultaat kan hebben.

Beheersmaatregel

- [1] Wanneer er een tekort op een grondexploitatie wordt geprognoseerd, dan wordt er direct een verliesvoorziening gevormd, ter grootte van dit volledige verlies.
- [2] Er wordt een kwantitatieve risicowaardering uitgevoerd bij actieve grondexploitatie. Dit aan de hand van een Monte Carlo-analyse. Idem bij strategische gronden (MVA). In deze risicoanalyse wordt onder andere rekening gehouden met inflatie, langere looptijd grondexploitatie, lagere grondopbrengsten, renterisico en project specifieke risico's. Op deze wijze kan tijdig geanticipeerd worden op mogelijke tegenvallers door bijvoorbeeld de snelheid van de kaveluitgifte aan te passen en investeringen uit te stellen (bijvoorbeeld woonrijp maken). Ook wordt er gekeken of het programma nog voldoet aan de huidige marktvraag. Indien nodig kan hierop ingespeeld worden door de plannen tussentijds aan te passen.
- [3] De grondexploitatie wordt bij voorkeur klein gehouden qua omvang (meer overzichtelijk) en er wordt daar waar mogelijk een duidelijke fasering aangebracht. Hierdoor lopen de kosten en opbrengsten per fase zoveel mogelijk in elkaars pas.
- [4] De gemeente volgt een consequente gedragslijn voor de fiscale behandeling van grondexploitatie. Inmiddels is de gemeente overgestapt naar een andere adviserende partij met meer feeling en ervaring ten aanzien van de VPB.

Omvang risico in euro's:	€	8.598.074
Kans dat het risico plaatsvindt:	Divers	
Financieel effect in euro's:	€	4.423.695

2. Tertiaire achtervang

Omschrijving risico

De gemeente staat garant voor leningen van de woningcorporaties. Woningcorporaties kunnen door deze garantstelling geld lenen tegen een lagere rente. De gemeente vervult een tertiaire achtervangfunctie. Dit betekent dat het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) eerst aansprakelijk wordt gesteld en de onderlinge waarborg van woningcorporaties (het zogenaamde obligo). Voor zover het WSW en het obligo niet kan bijdragen, zal de gemeente (25%) tezamen met het Rijk (50%) en overige Nederlandse gemeenten (25%) verplicht zijn om een renteloze lening te verstrekken aan het WSW. Daarom heet onze garantstelling een tertiaire (= 3e) garantstelling. Wij staan nu garant voor in totaal € 132 miljoen. Vanaf 1 augustus 2021 is het risico nog verder verlaagd door nieuwe generieke achtervangovereenkomsten, waarbij er veranderingen zijn aangebracht in de verdeling die ten gunste zijn van de gemeenten. De afgelopen jaren is er bij de gemeente geen beroep gedaan op de garantstellingen. Het risicoprofiel wordt als zeer laag geschat.

Oorzaak risico

Het betreft een externe risico die zich voordoet als woningcorporaties niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen en het Waarborgfonds en de onderlinge waarborg van woningcorporaties reeds zijn aangesproken.

Mogelijk gevolg

Aantrekken van leningen die vervolgens renteloos moeten worden verstrekt aan de woningbouwcorporaties en in het uiterste geval niet terugbetaald kunnen worden.

Beheersmaatregel

De beheersing van de geldleningen rust vooral bij de WSW. Met de corporaties zijn borgingsplafonds afgesproken. Het borgingsplafond is het bedrag dat een corporatie in een aangegeven periode maximaal mag lenen. Voor borging komen alleen activiteiten in aanmerking die behoren tot de bestedingsdoelen, zoals genoemd in de achtervang overeenkomst. Jaarlijks verstrekt de WSW een overzicht aan de gemeenten waarin de financiële ratio's van de woningcorporaties zijn weergegeven inclusief vermelding van grenswaarden. Voor de corporaties waarin de gemeente in de achtervang staat zijn de werkelijke ratio's allen (behoorlijk) gunstiger dan de grenswaarde.

Omvang risico in euro's:	€	33.008.220
Kans dat het risico plaatsvindt:	10%	
Financieel effect in euro's:	€	3.300.822

3. Jeugd

Omschrijving risico

Bij jeugdhulp spreken we over een opneinde regeling, omdat de inwoners altijd een beroep moeten kunnen doen op noodzakelijke zorg. De laatste twee jaren blijft het aantal unieke cliënten stabiel of neemt bij sommige zorg zelfs wat af. Dat geeft geenszins garantie dat deze trend doorzet, ook al zet de gemeente er, door middel van preventie, wel op in. We zien dat de zorgvraag vooral binnen de GGZ toeneemt. Onderzocht wordt of dit een trend is. We moeten ons bewust blijven dat het risico bestaat dat deze lasten kunnen fluctueren.

Mogelijk risico is dat de tarieven met de nieuwe contracten verder stijgen en hoger worden dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

In overleg met de "club van wijzen" en de VNG is door het Rijk een besparing op jeugdhulp doorgevoerd met ingang van 2026, dit als gevolg van de Hervormingsagenda jeugd. In hoeverre deze besparingen realistisch en haalbaar zijn is op dit moment lastig te duiden. De besparingen die gerealiseerd moeten worden door middel van de maatregelen zullen strak gemonitord worden door het Rijk. Het is nog niet duidelijk op welke wijze gemeenten structureel gecompenseerd worden, als de maatregelen niet de juiste uitwerking blijken te hebben.

Oorzaak risico

Jeugdhulp is een opneinderegeling. Meer duidelijkheid moet er nog komen over tariefstijgingen en welke gevolgen de aangepaste producten bij gezinshuizen, behandeld wonen en 3-milieu's zal hebben op de financiën. Effectuering besparingen vanuit de Hervormingsagenda Jeugd is onzeker.

Mogelijk gevolg

Financiële tekorten m.n. als de effectuering van de beoogde besparingen onvoldoende zijn.

Beheersmaatregel

Er zijn diverse beheersmaatregelen om dit risico te mitigeren, zoals:

- [1] Innovaties worden gemonitord om vast te stellen of ze werken.
- [2] Bij de complexere casuïstiek vindt er vanuit meerdere expertises een nadere analyse plaats.
- [3] Er wordt regie gevoerd op de noodzakelijkheid van de voorziening.
- [4] Bij herindicatie wordt er bekeken op welke wijze er afgeschaald kan worden.
Echter blijft het een opneinderegeling, waarbij de instroom niet kan worden tegengehouden indien de zorg noodzakelijk wordt geacht.

Omvang risico in euro's:	€	4.700.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	Divers	
Financieel effect in euro's:	€	3.290.000

4. Participatie en minimabeleid

Omschrijving risico

Bij het minimabeleid komen de eventuele tekorten voor het grootste deel voor rekening van de gemeenten. Rijksbeleid met uitgavenplafonds bepaalt hoeveel middelen de gemeente van het Rijk ontvangt om de kosten te dekken. De economie bepaalt uiteindelijk welke vragen de gemeente moet beantwoorden. Hierdoor bestaat het risico dat de uitgaven hoger worden dan waar gemeenten door het Rijk voor worden gecompenseerd.

Als de economische onzekerheid toeneemt, zal de vraag naar meer en vaker ondersteuning toenemen en zal het ook direct zijn weerslag vinden op de bijstandsuitkeringen.

Voor het bekostigen van de uitkeringen, ontvangen gemeenten binnen de participatiewet een gebundelde uitkering bekend onder de naam BUIG. Doordat hier sprake is van een landelijk budget met objectieve verdelingen kan het zijn dat het landelijk budget niet hoog genoeg is om de kosten te dekken, of dat de middelen niet toereikend zijn voor de specifieke situatie van onze gemeente. De vangnetregeling die hiervoor bedoeld is, waarin een deel van de tekorten wordt afgetopt, wordt in het volgende jaar pas uitgekeerd.

Sinds 2022 wordt de loonkostensubsidie (LKS) over de gemeenten niet meer verdeeld via het objectief verdeelmodel, maar op basis van de laatst bekende realisaties. Bij de vaststelling van het voorlopige LKS budget wordt uitgegaan van de realisaties twee jaar (T-2) voorafgaand van het budgetjaar. Bij het definitieve budget zal van de realisatie van het voorgaande jaar (T-1) worden uitgegaan. Bij een toenemende trend van LKS liggen de uitgaven boven de inkomsten. Hierbij is het risico aanwezig dat, wanneer de groei sterker is dan onze eigen verwachting, er een tijdelijk tekort ontstaat.

Bij het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) bestaan er financiële risico's voor de gemeente. Bedrijfskredieten worden door de gemeente voorgefinancierd, hetgeen in het jaar erop weer wordt vergoed door het Rijk. In de jaren erna moet de gemeente 75% van de verstrekkingen weer terugbetalen, waarbij het risico aanwezig is dat de aflossingen door de ondernemers hierop achterblijft.

Voor overige inkomensregelingen geldt, dat er mogelijk sprake is van minder gebruik dan er in potentie rechthebbenden zijn. De begroting is gebaseerd op het werkelijke gebruik. Doordat mensen verder in de knel komen en/of omdat er op onderdelen acties worden gedaan om onze regelingen beter bekend te maken, kan er sprake zijn van toenemend gebruik. Ditzelfde geldt voor mogelijke verbeteringen, ten behoeve van de positie van onze inwoners, die voortvloeien uit lopende onderzoeken naar ons minimabeleid of onderdelen daarvan.

Oorzaak risico

Sprake van opneinderegelingen waarbij risico aanwezig is dat kosten niet geheel worden gedekt door de overheid.

Mogelijk gevolg

Met name door economische omstandigheden kan het beroep dat op de verschillende regelingen wordt gedaan tot hogere uitgaven leiden dan door de overheid wordt bekostigd.

Beheersmaatregel

Er zijn diverse beheersmaatregelen om dit risico te mitigeren, zoals:

- [1] Door zoveel mogelijk te zorgen voor uitstroom, zal de BUIG minder belast worden.
- [2] Sturen op dat werken loont, hierdoor wordt er minder gebruik gemaakt van de bijstand en het minimabeleid.
- [3] Er vindt scholing plaats via de Werkcorporatie (WeCo), hierdoor worden mensen in een betere positie naar werk gebracht.

Omvang risico in euro's:	€	2.140.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	Divers	
Financieel effect in euro's:	€	982.000

5. Garantstelling HVC

Omschrijving risico

De gemeente Noordoostpolder is aandeelhouder van HVC en staat garant voor deze onderneming. Daarvoor ontvangen wij jaarlijks een vergoeding van HVC. In 2025 is dat € 87.824.

Oorzaak risico

De gemeente Noordoostpolder staat garant voor een percentage van de financiering van HVC, gebaseerd op het aantal aandelen dat de gemeente heeft ten opzichte van het totaal aan uitgegeven aandelen.

Mogelijk gevolg

Inroepen van garantstelling door banken.

Beheersmaatregel

In de algemene vergadering van aandeelhouders zijn solvabiliteitseisen vastgesteld en HVC werkt toe naar een solvabiliteit van 25%, wat verwacht wordt medio 2027 bereikt te zijn.

Omvang risico in euro's:	€	8.782.313
Kans dat het risico plaatsvindt:	10%	
Financieel effect in euro's:	€	878.231

6. WMO

Omschrijving risico

De burgers moeten een beroep kunnen doen op WMO als dat noodzakelijk is, ook als het budget niet toereikend is. We spreken bij de WMO-regeling van een opneinderegeling. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden welke impact bijvoorbeeld de vergrijzing zal hebben op het rijksbeleid van onder andere "langer thuis wonen". De afgelopen jaren is het aantal burgers dat gebruik maakt van huishoudelijke ondersteuning toegenomen. Met de toekomstige invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt de hoogte van de eigen bijdrage bij alle maatwerkvoorzieningen afhankelijk van het inkomen. Hoe de nieuwe, inkomensafhankelijke eigen bijdrage precies uit komt te zien wordt in de komende periode verder uitgewerkt. Daarnaast is het ook niet duidelijk vanaf wanneer de wetwijziging in gaat. Welke gevolgen dit zal gaan krijgen op het aantal indicaties voor huishoudelijke ondersteuning is nog niet in te schatten. Ook de al eerdergenoemde indexatie van de tarieven kan anders uitpakken dan voorspeld. Dat deze

onderwerpen onzekerheden met zich meebrengen is bij eenieder bekend, maar we zullen daar ook dit jaar weer rekening mee moeten houden.

De ontwikkelingen die worden ingezet op het gebied van beschermd wonen brengen weer nieuwe onzekerheden met zich mee. Beschermd wonen is voor mensen van 18 jaar of ouder die door psychische of psychosociale problemen 24 uur per dag ondersteuning nodig hebben. In 2022 is er een start gemaakt met de voorbereidingen van de doordecentralisatie van beschermd wonen van de centrumgemeenten naar alle gemeenten. De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen zijn wederom uitgesteld.

Het kabinet heeft op het moment van schrijven nog geen duidelijkheid gegeven hoe met het zogenaamde woonplaatsbeginsel bij beschermd wonen wordt omgegaan. Een nieuwe streefdatum is nog niet bekend. Daarvoor moet de wet eerst door beide kamers worden behandeld. Hierdoor nemen de financiële risico's toe, ook omdat binnen Flevoland sprake is van een afname van het totale budget van 22%. De overschotten die er tot dusver zijn en mogelijk verdwijnen worden namelijk gebruikt voor de bekostiging van andere regionale Wmo-voorzieningen. De huidige aanname laten vooralsnog voor de gemeente geen negatief effect zien. Maar de werkelijke cijfers in de toekomst kunnen leiden tot keuzes, alternatieve oplossingen of dat wel dekking moet worden gezocht.

Oorzaak risico

WMO is een opneinderegeling. Vergoeding door het Rijk voor de effecten van de dubbele vergrijzing zijn ongewis. Effectuering van inkomensafhankelijke eigen bijdragen en ontwikkelingen t.a.v. beschermd wonen brengen onzekerheden met zich mee.

Mogelijk gevolg

Financiële tekorten.

Beheersmaatregel

De WMO is een opneinderegeling, waarbij de instroom niet kan worden gereguleerd. Indien de voorziening noodzakelijk is, dan wordt deze gegeven. Er wordt wel getoetst op de noodzakelijkheid van de voorziening en er wordt afgeschaald waar mogelijk door regie hierop te voeren.

Omvang risico in euro's:	€	1.400.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	50%	
Financieel effect in euro's:	€	700.000

7. Veiligheidsregio Flevoland

Omschrijving risico

Onder verantwoordelijkheid van het landelijk Veiligheidsberaad wordt gewerkt aan het implementatieplan voor het afschaffen van verplichte consignatie en kazernerij van vrijwilligers, landelijk bekend onder de projectnaam verplichtend karakter. Als gevolg van Europese regelgeving is deze organisatiewijze niet langer houdbaar. Als één van de voorwaarden voor implementatie is gesteld dat rijksfinanciering beschikbaar moet worden gesteld. Besluitvorming hierover is al diverse keren uitgesteld en is ook in de eerste helft van dit jaar niet tot stand gekomen. Door het Veiligheidsberaad is aangedrongen op voortgang op dit dossier. Dit is meegenomen in de formatieonderhandelingen. Door het vallen van het Kabinet Schoof I is echter onduidelijk wanneer hier een beslissing over zal worden genomen. Het risico is dus hoog dat de gemeente de aankomende jaren de bijdrage aan de Veiligheidsregio moet verhogen, voor het dekken van de kosten die het verplichtend karakter met zich meebrengt. Voor de begroting 2026 wordt een incidentele bijdrage meegenomen. Voor 2027 en verder zal nog moeten worden gekeken.

Oorzaak risico

Uitblijven financiële middelen vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid

Mogelijk gevolg

Een totaalbijdrage voor alle gemeenten in de gemeenschappelijke regeling van respectievelijk 3.5 miljoen in 2025, 4.1 miljoen voor 2026 en 5 miljoen voor 2027. De gemeente Noordoostpolder betaalt volgens de huidige verdeelsleutel 13% van de totaalsom.

Beheersmaatregel

Vanuit de Veiligheidsregio wordt gelobbyd bij het Rijk.

Omvang risico in euro's:	€	650.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	90%	
Financieel effect in euro's:	€	585.000

8. Informatieveiligheid en privacy risico's

Omschrijving risico

We zien een sterke toename van het aantal en de impact van cyber-en gedigitaliseerde criminaliteit, ook bij gemeenten. Belangrijk is om op te merken dat 100% veilig en toekomstbestendig niet bestaat; kwetsbaarheden, dreigingen en daarmee ook het informatiebeveiligingsproces, veranderen continu. Wij zijn als gemeente constant in beweging en spelen in op nieuwe ontwikkelingen en treffen passende maatregelen op basis van risicomanagement. Welke dit zijn staat beschreven in de paragraaf Bedrijfsvoering, onder het kopje Informatieveiligheid en privacy.

Hiermee doen we zo veel als mogelijk om te voorkomen dat we als gemeente gehackt worden of dat onze dienstverlening langdurig verstoord wordt. Maar de impact van een cyberincident kan heel groot zijn. Ook financieel gezien kan de impact aanzienlijk zijn. De kosten als gevolg van bijvoorbeeld een kwetsbaarheid in software, een hack of ransomware kunnen oplopen van enkele duizenden euro's tot een paar miljoen euro. Daarnaast is het mogelijk dat de gemeente bijvoorbeeld als gevolg van een datalek of cyberincident, een boete opgelegd kan krijgen door de toezichthoudende autoriteiten. Ook is het mogelijk dat we geen toegang meer hebben tot onze cloudomgeving waar we steeds meer data hebben opgeslagen. Het middel dat we hiervoor inzetten om dit risico te beperken is een offline-backup.

Momenteel wordt de nieuwe Cybersecurity wetgeving de NIS2-richtlijn (de opvolger van de NIS-richtlijn) vertaald naar de Nederlandse wetgeving. Waarschijnlijk zal deze vanaf 2026 van kracht zijn. Dit betekent onder meer dat zowel vanuit de autoriteit persoonsgegevens als vanuit de RDI (Rijksinspectie Digitale Infrastructuur) toezicht wordt gehouden en mogelijk boetes kunnen worden opgelegd.

Oorzaak risico

Het uitvallen van een of meerdere ICT-systemen of door een volledige storing/hack/ransomware.

Mogelijk gevolg

De continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening kan onder druk komen te staan en (persoons)gegevens van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kunnen onderschept of verwijderd worden.

Beheersmaatregel

Als gemeente zijn we wettelijk verplicht om aan standaarden met betrekking tot informatieveiligheid te voldoen, zoals de (u)AVG, NIS-2 en de Nederlandse Cybersecuritywet die medio 2026 van kracht wordt. Hiervoor zijn er beheersmaatregelen voor de overheid (BIO 2.0), maar het risico is niet uit te sluiten.

Omvang risico in euro's:	€	5.000.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	10%	
Financieel effect in euro's:	€	500.000

9. Ketenpartners

Omschrijving risico

Als gemeente zijn wij onderdeel van een keten (gemeenschappelijke partijen zoals de provincie, samenwerkingspartners en leveranciers). Als gemeente zijn wij afhankelijk van leverende en uitvoerende partijen. Wanneer deze partijen onvoldoende kwaliteit leveren of onvoldoende financieel gezond zijn, heeft dit mogelijk effect op de taken waarvoor de gemeente Noordoostpolder verantwoordelijk is.

Oorzaak risico

Afhankelijkheid van de keten.

Mogelijk gevolg

Wanneer de keten niet werkt en de verantwoordelijkheid blijft, moeten eventuele leveranties of diensten bij een andere organisatie worden ingekocht. Dit kan door marktwerking leiden tot hogere kosten. Wanneer ketenpartners onvoldoende kwaliteit leveren met betrekking tot de diensten of producten die onder verantwoordelijkheid van de gemeente worden geleverd, kan er imagoschade ontstaan. De gemeente is immers aanspreekpunt.

Beheersmaatregel

Diverse controles op datgene wat geleverd wordt, bijvoorbeeld door cliënten te verifiëren. Overleggen met leveranciers, zitting in bestuur (gemeenschappelijke regelingen), etc. Voor de verbonden partijen is een nota opgesteld waarin omvang en beheer van de verbonden partijen is weergegeven.

Omvang risico in euro's:	€	1.362.058
Kans dat het risico plaatsvindt:	30%	
Financieel effect in euro's:	€	408.617

10. ICT: Schade door uitval van één, meerdere of alle NOP-ICT systemen

Omschrijving risico

Voor het overgrote deel van de gemeentelijke processen worden diverse processpecifieke en ondersteunende applicaties en infrastructuren gebruikt. Gedeeltelijke of gehele uitval van stroom voor deze voorzieningen is een risico voor de bedrijfscontinuïteit. In het bedrijfscontinuïteitsplan wordt bij uitval het crisisbeheersteam ingezet om mitigerende maatregelen te nemen. Uitval van het netwerk van de gemeente (geautomatiseerde informatievoorziening) en uitval van de stroomvoorziening worden hierin specifiek vermeld. Om risico's te beperken zijn en worden voortdurend maatregelen genomen om te risico's te beperken. Te noemen zijn noodaggregaat GH en GW en UPS; datacentra zijn dubbel uitgevoerd (redundant) en data veiligstellende voorzieningen. Daarnaast zorgt de ontwikkeling van leverancier voor een verplaatsing van lokale voorzieningen naar online (Cloud) omgevingen.

NB: uitval specifiek door cyber-en gedigitaliseerde criminaliteit (informatieveiligheid) is apart geduid.

Oorzaak risico

Door (tijdelijke) stroomuitval van applicaties en infrastructuur, waaronder schade door interferentie van internetfeed.

Mogelijk gevolg

Discontinuïteit van een of meerdere processen / dienstverlening.

Beheersmaatregel

Er wordt reeds en aanvullend gewerkt aan vermindering van de risico's van stroomuitval (backupvoorzieningen, redundantie inbouw etc.). Door de steeds verdergaande Cloudtransitie ('verSaaSing') worden risico's voor uitval van systemen (door hacks, stroomuitval of anderszins) middels contractuele afspraken (SLA) overdragen aan de cloud-leveranciers. Met in SLA's gegarandeerde uptime van 99,9% is 0,1% uitval per jaar, 1,5 dag het equivalent.

Omvang risico in euro's:	€	450.000
Kans dat het risico plaatsvindt:	70%	
Financieel effect in euro's:	€	315.000

Niet kwantificeerbare risico's

De top 10 geïnventariseerde niet kwantificeerbare risico's worden verantwoord in deze paragraaf.

- **Ontwikkelingen arbeidsmarkt**

Omschrijving risico

De krapte op de arbeidsmarkt is onveranderd. Het risico hierin is dat we als gemeente niet altijd voldoende kwantitatief en kwalitatief personeel kunnen werven en ook behouden voor onze organisatie. Hierdoor is de kans aanwezig dat beleid niet uitgevoerd kan worden en de gestelde doelen niet worden behaald.

Het werven van personeel vraagt veel tijd en aandacht. De verwachting is dat deze trend zich onverminderd doorzet. Vacatures op alle vakgebieden zijn moeilijk vervulbaar. Er was en is een te kort aan medewerkers in iedere branche. Hierdoor huren wij als gemeente Noordoostpolder (in vergelijking met andere gemeenten) gemiddeld meer personeel in. Dit brengt naast extra kosten ook andere risico's met zich mee: zoals de continuïteit van bedrijfsprocessen en het wegvallen van kennis als de inhuur de organisatie weer verlaat.

In de paragraaf bedrijfsvoering onderdeel Human Resources wordt aangegeven hoe wij als organisatie hierop zo goed mogelijk inspelen.

Daarnaast kijken we kritisch naar de taken die we als gemeente uitvoeren. Moet het nu, kan het later of betekent het dat we externen inhuren totdat een vacature is ingevuld of bijvoorbeeld omdat een vraagstuk om specialistische kennis vraagt. Dit leidt tot extra personele kosten. We blijven daarom kritisch op inzet van externen en kosten die dit met zich meebrengt.

Oorzaak risico

De krapte op de arbeidsmarkt is onveranderd.

Mogelijk gevolg

- [1] Schade door aantasting van de arbeidscapaciteit en kwaliteit van arbeid door het niet kunnen werven en behouden van personeel.
- [2] Extra financiële middelen nodig voor werven van medewerkers en inhuur van externen.
- [3] Werkdruk neemt toe, wat kan leiden tot extra uitval (ziekte).
- [4] Nieuw beleid kan niet worden uitgevoerd, vanwege geen beschikbare capaciteit.
- [5] Kennisverlies, door personeel wat uit dienst treedt.

Beheersmaatregel

Zie hiervoor de paragraaf bedrijfsvoering, onderdeel HR van de begroting.

- **Klimaat**

Omschrijving risico

Ons klimaat verandert. Dit heeft direct effect op onze samenleving, leefomgeving, infrastructuur, bouwnormen etc. De klimaatverandering vraagt om aanpassingen die niet altijd zijn ingecalculeerd. Dit kan betekenen dat bij nieuwe ontwikkelingen hogere kosten moeten worden gemaakt, of dat er kosten ontstaan door schade die ontstaat door klimaatverandering.

Oorzaak risico

Impact van klimaatverandering op onze samenleving, leefomgeving, infrastructuur, bouwnormen etc.

Mogelijk gevolg

Als we onvoldoende of te laat rekening houden met klimaatverandering, kan dit leiden tot schade en hogere maatschappelijke kosten. Bovendien verwacht de samenleving dat de overheid hierin verantwoordelijkheid neemt. Gebeurt dit niet, dan kan dat leiden tot imagoschade. De toenemende extremen in het weer vragen om aanpassing van gemeentelijke protocollen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan langdurige periodes van droogte en hitte, extreme neerslag in korte tijd en zware stormen die extra veiligheidsmaatregelen vereisen.

Door tijdig te anticiperen en ons beleid hierop aan te passen, beperken we risico's en blijven we als overheid betrouwbaar en weerbaar.

Beheersmaatregel

Wereldwijd (Akkoord van Parijs) en nationaal (Klimaatwet) worden maatregelen genomen om klimaatverandering tegen te gaan. Ook wij dragen hieraan bij. Via het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie werken we aan een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting van ons beheergebied richting 2050.

Binnen het programma Klimaat & Energie monitoren we de effecten van klimaatverandering op de samenleving. We voeren beleid uit om negatieve gevolgen te beperken, evalueren de effectiviteit van dit beleid en stellen waar nodig nieuw beleid op. De concrete maatregelen die de gemeente neemt op het gebied van klimaatverandering en klimaatadaptatie zijn opgenomen in programma 1 van de programmabegroting.

- **Grote projecten**

Omschrijving risico

De gemeenteraad heeft begin 2018 het Uitvoeringsprogramma Voorzien in Vastgoed (VIV) vastgesteld. Dit programma is een lange termijn agenda die aangeeft hoe we onze ambities op het gebied van ons vastgoed willen waarmaken, voor welke accommodaties we op welk moment een investering verwachten en hoe we die bekostigen. Jaarlijks stellen we een concreet Uitvoeringsjaarplan VIV op. We zitten momenteel in een fase waarin veel deelprojecten van plan- naar uitvoeringsfase gaan. Echter, de oplopende bouwkosten door schaarste materialen, stijgende loonkosten en nieuwe duurzaamheidseisen leiden tot forse onzekerheden over budgetten. Dit geldt voor (bijna) alle vastgoedprojecten. Daarnaast zal door nieuwe ontwikkelingen, veranderende omstandigheden en omgevingsfactoren, soms gekozen moeten worden voor nieuwbouw in plaats van renovatie. Bijvoorbeeld door toename of afname van leerlingenaantallen, nieuwe duurzaamheidsvoorschriften of een samenvoeging van meerdere gebouwen.

Oorzaak risico

We zitten momenteel in een fase waarin veel deelprojecten van plan- naar uitvoeringsfase gaan. Echter, de oplopende bouwkosten door schaarste materialen, stijgende loonkosten en nieuwe duurzaamheidseisen leiden tot forse onzekerheden over budgetten.

Mogelijk gevolg

Grotere onzekerheden en hogere bouwkosten leiden tot vertragingen of noodzakelijke aanpassingen in de plannen. Per project moet de afweging gemaakt worden of de geplande renovatie logisch is vanwege de toegenomen kosten tegenover nieuwbouw die het gebouw verder kan optimaliseren en verduurzamen. De hogere bouwkosten zullen leiden tot aanvullende budgetaanvragen. De onzekerheden leveren ook problemen in de organisatie op. Er is meer inzet nodig om projecten in goed banen te leiden. Daarnaast kunnen vertragingen en noodzakelijke aanpassingen leiden tot schade aan het imago van de gemeente.

Beheersmaatregel

Alle projecten monitoren we en waar nodig werken we aan alternatieven. Wanneer het risico te hoog wordt kan vermindering optreden (afblazen van projecten). In 2024 heeft de gemeenteraad het normbedrag herijkt. Dit heeft geleid tot een verhoging van de gemiddelde prijs per m2, dit geldt zowel voor nieuwbouw als renovatie. Hiermee zijn de nieuwe normbedragen in het VIV-budget meer marktconform. Voor het projecten nieuwe Cultuurhuisvesting en Werelderfgoedcentrum Schokland zijn de bedragen nog op PM gezet, daar worden momenteel onderzoeken naar gedaan. Daarnaast zijn in het Perspectief de laatste ontwikkelingen in met name onderwijshuisvesting meegenomen in het VIV-budget. Hierbij ging het om het aanpassen van het aantal leerlingen VO op basis van actuele prognoses en het realiseren van permanente huisvesting voor internationale schakelklassen. Ook zijn er in het VIV-budget nu middelen opgenomen voor het realiseren van nieuwbouw in plaats van renovatie van oude schoolgebouwen. Dit geldt voor dorpen waar de scholen gefuseerd zijn (of traject daartoe doorlopen).

- **Omgevingswet**

Omschrijving risico

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Er vinden nog steeds gesprekken tussen Rijk en VNG over de Omgevingswet plaats op het gebied van financiën en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het blijft nodig om als programma boven op de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet te zitten en waar nodig en mogelijk bij te sturen. Wijzigingen kunnen van invloed zijn op het integraal werkproces, de inrichting van systemen, het werken met de kerninstrumenten, doorlooptijd van het programma, personele inzet en de financiën.

Oorzaak risico

Ontwikkelen en inzetten Digitaal Stelsel als gevolg van invoering Omgevingswet.

Mogelijk gevolg

[1] Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) wordt ontwikkeld vanuit het Rijk. Hier zijn we afhankelijk van (tijds) beschikbaarheid (functionaliteiten) en kwaliteit van het DSO.

Dit is op het moment merkbaar. Per 1 januari 2024 werken we met het DSO maar dit werkt in de praktijk nog niet optimaal. Het DSO wordt de komende jaren doorontwikkeld wat gepaard zal gaan met wijzigingen. Deze wijzigingen werken door in het integraal werkproces, systemen en communicatie.

[2] Uitgangspunt dat de Omgevingswet binnen 10 jaar budgetneutraal moet kunnen zijn ingevoerd, blijkt uit inventarisatie van de VNG niet haalbaar. Dit kan ten koste gaan van de doelen van de wet en doet daardoor mogelijk afbreuk aan de investeringen en inspanningen tot nu toe.

Beheersmaatregel

Voor de genoemde risico's geldt dat de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet nauw worden gevolgd en waar nodig op wordt ingespeeld. In de programmabegroting opgenomen incidentele middelen voor transitie en invoering van de Omgevingswet is een post onvoorziene uitgaven opgenomen die aangewend kan worden om de gevolgen van de risico's die zich onverhoopt voordoen incidenteel op te kunnen vangen.

- **Overbelasting energienetwerk**

Omschrijving risico

Het elektriciteitsnet in de Noordoostpolder is de afgelopen jaren steeds voller geraakt. De energietransitie is volop in gang; voor de woningbouw is aardgasloos de norm en de populariteit van zonnepanelen en elektrische auto's neemt toe. Ook bedrijven zijn bezig met verder elektrificatie van gebouwen en processen. Dit zorgt voor een grotere belasting op het elektriciteitsnet, dan dat momenteel beschikbaar is. Netbeheerder Liander is inmiddels een project gestart om onder andere in de Noordoostpolder het elektriciteitsnet te verzwaren. Dit project wordt naar alle waarschijnlijkheid afgerond in het jaar 2028. Echter is in 2025 gebleken dat naast de verzwaring van het elektriciteitsnet ook onderstation Emmeloord moet worden verzwared. Liander heeft hierdoor opnieuw netcongestie af moeten roepen over een groot deel van Noordelijk Flevoland. De verwachting is dat voor dat deel, in 2031 pas weer ruimte is voor nieuwe grootverbruik aansluitingen.

Daarnaast wordt door netbeheerder TenneT gewerkt aan de verzwaring van de hoogspanningsnetten, omdat deze ook de limiet van de capaciteit heeft bereikt. In gemeente Noordoostpolder geldt dit voor grote aansluitingen die nodig zijn voor het terug leveren van energie. De benodigde verzwaring van de hoogspanningsnetten zal in de periode 2024 t/m 2031 fasegewijs worden uitgevoerd.

Oorzaak risico

Het elektriciteitsnet in de Noordoostpolder is de afgelopen jaren steeds voller geraakt. De energietransitie is volop in gang; voor de woningbouw is aardgasloos de norm en de populariteit van zonnepanelen en elektrische auto's neemt toe. Dit zorgt voor een grotere belasting op het elektriciteitsnet, dan dat momenteel beschikbaar is.

Mogelijk gevolg

Voor nieuwe projecten die de gemeente uitvoert zijn deze beperkingen van energiec capaciteit een risico. Bijvoorbeeld voor de bouw van een zwembad, school, MFA of Zorgplein. Vooralsnog levert het aansluiten van woningbouw (klein verbruik) in de gemeente Noordoostpolder geen problemen op, maar de gewenste maatschappelijke voorzieningen in woonwijken lopen het risico niet aangesloten te

kunnen worden op het elektriciteitsnet. De norm is dat deze gebouwen aardgasloos zijn. Hierbij wordt vervolgens een beroep gedaan op het elektriciteitsnetwerk. Door de beperking (netcongestie) vraagt dit een aanpassing van het energiesysteem, welke van invloed kan zijn op de planning en doorlooptijd van het project. Ook bij de uitgifte van gronden voor bedrijfskavels bestaat het risico dat bedrijven niet over het gewenste vermogen kunnen beschikken. Dit laatste risico kan invloed hebben op de uitgifte van bedrijfskavels en daardoor van invloed zijn op de (risico-) waardering van de grondexploitaties. Landelijk is het voornemen om te komen tot een nieuwe energiewet waarbij gemeenten betrokken zullen worden bij de maatschappelijke afweging in welke volgorde de extra gevraagde energiec capaciteit zal worden toegewezen aan de aanvragers. Risico is aanwezig dat tegen die beslissingen zal worden geageerd met mogelijke claims. Om dit risico te beperken wordt gewerkt aan een landelijk afwegingskader voor netbeheerders en overheden. Overige gevolgen zijn: zonnepanelen moeten worden uitgezet en het niet voldoen aan de norm voor gasloos bouwen voor openbare gebouwen.

Beheersmaatregel

Met betrekking tot de toegang van het energienetwerk is de gemeente faciliterend. Actief wordt daarin de afstemming gezocht en onderhouden met de netwerkbeheerders voor projecten die binnen de gemeente Noordoostpolder in uitvoering zijn.

Op regionaal niveau is binnen provincie Flevoland een EnergyBoard opgericht waarin bestuurders van gemeenten, waterschap en provincie periodiek de actuele situatie bespreken met de netbeheerders TenneT en Liander. Waar nodig en mogelijk worden hier besluiten genomen die nodig zijn om de voortgang van het aanpassingen aan het energienetwerk te borgen.

Onderdeel van deze regionale organisatie is onder andere de TaskForce Netcongestie waarin wordt gewerkt aan de kortetermijnoplossingen die netcongestie tegen gaan, zoals Energyhubs. Vanaf 2025 werkt gemeente Noordoostpolder met gemeente Urk en Liander in het actieplan Noordelijk Flevoland actief samen aan de voortgang van de netuitbreiding in Noordelijk Flevoland.

Gemeente levert eveneens proactief haar bijdrage aan voorbereidingen van het op middellange termijn toekomst bestendig zijn van het hoogspanningsnetwerk. Dit betreft onder anderen de 380 kV verbindingen Vierverlaten-Ens en Diemen-Ens.

- **Energiebeschikbaarheid**

Omschrijving risico

Door intercontinentale spanningen en het minimaliseren van aardgas uit Groningen, is de levering van aardgas niet meer vanzelfsprekend. Dit zorgt voor een instabiele markt, hogere gasprijzen en zorgt voor een verschuiving in energiegebruik (van gas naar elektrisch). Daarnaast wordt de energiebelasting voor aardgasverbruik ook jaarlijks stevig verhoogd.

Door de toename van elektriciteitsgebruik, wordt het net overbelast wat leidt tot netcongestie. Dit levert aan meerdere kanten schaarste op, wat een prijsopdrijvend effect zal hebben.

Oorzaak risico

Door intercontinentale spanningen en het minimaliseren van aardgas uit Groningen, is de levering van aardgas niet meer vanzelfsprekend.

Mogelijk gevolg

Hogere lasten vanwege hogere prijzen door schaarste.

Beheersmaatregel

De gas- en elektraprijzen monitoren, waar kan gebruik maken van vaste dan wel dynamische contracten en inzet op een lager energieverbruik.

- **Inflatie**

Omschrijving risico

Grondstoffen en arbeid worden duurder door meerdere factoren. Dit leidt ertoe dat niet alle ambities binnen initieel budget kunnen worden uitgevoerd. Dit vraagt of om een bijstelling van budgetten, of om aanpassing van de ambities.

Oorzaak risico

Inflatie ontwikkelt zich anders dan voorzien. De inflatie van een specifieke doelgroep, bijvoorbeeld bouw en infra, wijkt sterk af van de nominaal gehanteerde inflatiepercentage.

Mogelijk gevolg

Hogere kosten leiden tot hogere uitgaven. Hogere kosten kunnen leiden tot aanpassing van de ambities, dit kan leiden tot imagoschade indien de verwachtingen niet zijn bijgesteld. Wanneer er in een uitvoeringsplan de eerste stap niet kan worden genomen vanwege budgetproblemen, kan dit vertraging opleveren in de vervolgstappen.

Beheersmaatregel

We houden de ontwikkelingen wat betreft stijgende kosten nauwlettend in de gaten. Ook vragen we vaker offertes bij meerdere partijen om zo een marktconforme prijs te genereren. Tevens stellen we ambities tijdig bij mocht dat nodig zijn en kijken we kritisch of de ambities nog aansluiten bij de markt. Door hier tijdig op te sturen voorkomen we onverwachte (budgettaire) knelpunten waardoor de planning uit zou kunnen lopen. Daar waar nodig wordt er nader gerapporteerd via de kwartaalbegrotingswijzigingen om budgetten bij te stellen.

• **Evenwicht tussen middelen Rijk versus overgedragen taken van het Rijk**

Omschrijving risico

Afgelopen jaren hebben zich gekenmerkt door verschillende crises. Behoort onzekerheid tot ons bestaan, te stellen is dat die afgelopen jaren duidelijk is toegenomen. Dit uit zich enerzijds in beleidsontwikkelingen van de rijksoverheid, waarbij taken deels in autonomie en deels in medebewind aan de gemeenten worden opgedragen. Anderzijds uit het zich in het bekostigen door de rijksoverheid van die overgedragen taken. Ten aanzien van de bekostiging door de rijksoverheid is recent het gemeentefonds herijkt en wordt deze anders verdeeld over de gemeenten. Gezien de impact is gekozen voor een ingroeimodel tot en met het jaar 2026.

Noodzakelijk is dat ondanks de toename aan onzekerheden een evenwicht aanwezig is tussen de opdrachten van de rijksoverheid versus de bekostiging door de rijksoverheid.

Oorzaak risico

Eenerzijds externe risico's door wijziging van bekostigingsmethodieken en overdracht taken vanuit het Rijk. Anderzijds interne/vermijdbare risico's als irreële gemeentelijke ambities en onjuist invullen van gemeentelijke ambities.

Mogelijk gevolg

Door de toegenomen onzekerheid is de kans op onevenwichtigheid groter geworden. Ondanks dat de gemeente hecht aan voorspelbaarheid en betrouwbaarheid een groot goed vindt voor haar burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven, zal onevenwichtigheid zijn effect hebben. Dit effect kan zich uiten in aanpassing van het gemeentelijke beleid, bijstelling van tarieven waarmee de gemeentelijke dienstverlening dient te worden bekostigd dan wel het doorvoeren van bezuinigingen dat overigens weer effect kan hebben op de beleidsuitvoering.

Beheersmaatregel

Voortzetten van gezond financieel beleid waarbij bestemmingsreserves kunnen worden gevormd en worden ingezet. Invloed aanwenden in VNG-verband ten aanzien van enerzijds beleidsinitiatieven en anderzijds bekostigingsvoorstellen. Als gemeente passende en realistische ambities na te streven.

• **Aansprakelijkheidsrisico contractueel handelen gemeente**

Omschrijving risico

Risico voor de financiële gevolgen van een schadeclaim door derden gericht aan de gemeente welke niet zijn gedekt op de gemeentelijke aansprakelijkheidsverzekering.

Oorzaak risico

Aansprakelijkheid door contractueel (privaatrechtelijk) handelen is een uitsluiting op de gemeente aansprakelijkheidsverzekering. Dus kosten uit hoofde van een schadeclaim die verband houdt met

contractueel handelen komt voor eigen rekening van de gemeente. Aangezien er geen dekking is, kan ook niet gebruik worden gemaakt van de bemiddeling door de verzekeringsmakelaar in deze schadekwestie.

Mogelijk gevolg

Het gevolg kan zijn dat in voorkomende gevallen de gemeente met een onvoorziene schadelast kan komen te zitten die uit eigen middelen moet worden voldaan. Daarnaast kan er door het contractueel handelen imago schade voor de gemeente ontstaan, indien de gemeente zich niet heeft gehouden aan de contractuele afspraken.

Beheersmaatregel

Een manier om dit risico te verminderen is om in de gemeentelijke contracten zorgvuldige voorwaarden op te nemen gericht op het uitsluiten van een dergelijk risico voor de gemeente. Maar ook hiervoor valt geen standaard tekst te geven omdat dit simpelweg per contract/kwestie/geval verschillend zal zijn.

• **Toename problematische schulden**

Omschrijving risico

De afgelopen jaren wordt er een toename van het aantal huishoudens met problematische schulden geconstateerd (CBS, Divosa, Humanitas). Deze stijging vindt ook in de Noordoostpolder plaats. Dit houdt onder meer in dat in de gemeente een toenemend aantal inwoners een beroep doet op schuldhulpverlening bij de gemeente. Daarnaast is er de afgelopen 3 tot 4 jaar een toename van het aantal vroegsignaleringen. Dit zijn signalen die door schuldeisers (verhuurders, verzekeraars, energiemaatschappijen, etc.) aan de gemeente worden gegeven als er sprake is van een (beginnende) betalingsachterstand zodat de gemeente kan proberen te helpen om problematische schulden te voorkomen. Dit is sinds 1 januari 2021 een wettelijke taak van de gemeenten. Er zijn diverse oorzaken voor de stijging van het aantal vroegsignaleringen en de verwachting is niet dat dit op kort termijn minder wordt. Dit heeft mogelijk tot gevolg dat er extra personele inzet nodig is om de meldingen te kunnen behandelen, daarnaast zullen er kosten ontstaan voor externe partners (zoals bijv. het KBNL) en nieuw beleid. Momenteel loopt er ook een landelijke pilot met de belastingdienst (de gemeente Noordoostpolder is hier niet bij betrokken), waardoor het mogelijk is dat na afloop van deze pilot (over 2 jaar) de belastingdienst ook mee doet aan de vroegsignalering en het aantal melding nog verder toeneemt. Meldingen die niet worden opgepakt kunnen mogelijk leiden tot hogere kosten achteraf (bij toename van de schuldenproblematiek). Daarnaast speelt er vaak meer dan alleen schuldenproblematiek en kan er door vroegsignalering ook preventief worden ingezet op andere hulpvragen.

Oorzaak risico

De afgelopen jaren wordt er een toename van het aantal huishoudens met problematische schulden geconstateerd.

Mogelijk gevolg

Toenemend beroep op schuldhulpverlening bij de gemeente.

Beheersmaatregel

Als deze ontwikkeling doorzet moet de gemeente extra inzet plegen om zo de aantallen huishoudens met problematische schulden zo veel mogelijk te voorkomen (vroeg signalering). Daarnaast is dan extra inzet nodig om de beoogde halvering te realiseren. Hiervoor kijken we ook kritisch naar het anders inrichten van processen en samenwerking met partners. Het is nog onduidelijk hoeveel de exacte toename aan werk zal zijn, maar de inschatting is dat extra inzet noodzakelijk is (1-2 fte).

Weerstandscapaciteit

In dit onderdeel wordt de benodigde weerstandscapaciteit (het totaal van alle kwantificeerbare risico's) vergeleken met de beschikbare weerstandscapaciteit. De verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit geeft de financiële weerbaarheid aan van de gemeente.

Met betrekking tot de benodigde weerstandscapaciteit is op te merken dat het een totaalbedrag is waarbij geen rekening is gehouden met een kans inschatting van het zich daadwerkelijk gelijktijdig voordoen van de risico's. Zoals nu de vergelijking wordt gemaakt, is er voldoende beschikbare weerstandscapaciteit aanwezig als alle risico's zich (gelijktijdig) daadwerkelijk voor zouden doen. Anderszins is op te merken dat er risico's aanwezig zijn die niet reëel zijn in te schatten en daarom niet zijn gekwantificeerd.

De beschikbare weerstandscapaciteit ziet op middelen die zogezegd vrij zijn om in te zetten en niet geormerkt zijn voor de uitvoering van het beleid. In overeenstemming met de nota risicomanagement en weerstandsvermogen is dit van toepassing voor onderstaande onderdelen:

Bedragen x € 1.000	
Confrontatietabel	
Beschikbare weerstandsvermogen	€ 77.814
- algemene reserve	€ 20.250
- reserve grondexploitatie (excl. geraamde onttrekkingen)	€ 16.269
- vrije deel besteedbare bestemmingsreserves	€ 28.390
- stille reserves (prudente schatting)	€ 10.000
- onbenutte belastingcapaciteit	€ 2.760
- onvoorzien	€ 100
- saldo begroting 2026	€ 45
Benodigde weerstandscapaciteit	€ 15.383
Weerstandsvermogen	€ 62.431
Ratio weerstandsvermogen	4,1

De ratio van het weerstandsvermogen is hoger dan 1,0. Door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) is een beoordelingstabel weerstandsvermogen opgesteld. Is de ratio tussen 1,0 en 1,4 dan is de kwalificatie 'voldoende' van toepassing. Tussen 1,4 en 2,0 'ruim voldoende' en vanaf 2,0 'uitstekend'. Naar deze beoordelingstabel is de kwalificatie 'uitstekend' van toepassing voor de gemeente.

Indicatoren

In dit onderdeel worden de kengetallen getoond die door de BBV zijn voorgeschreven, waarbij de definities worden gehanteerd zoals door de Ministeriële regeling zijn vastgesteld. Per indicator zal duiding worden gegeven van de hoogte van het kengetal met een vergelijking van het landelijk gemiddelde van de begroting van het jaar 2025.

Over het geheel genomen tonen de indicatoren een grote financiële weerbaarheid van de gemeente Noordoostpolder. Met betrekking tot de netto schuldquote, solvabiliteitsratio en grondexploitatie onderscheidt de gemeente zich ten opzichte van de gemiddelde gemeente met een inwonersomvang van tussen de 45.000 en 60.000 inwoners.

Netto schuldenquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een negatieve quote toont dat de financiële vorderingen en liquide middelen groter zijn dan de financiële schulden. Een percentage onder de 90% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als 'gezond'. Dit is voor de gemeente van toepassing.

Voor begroting 2025 is het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 voor de netto schuldquote 66,9% en voor de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen 63%.

Weergave van cijfers:

	Werkelijk		2025	Prognose			
	2023	2024		2026	2027	2028	2029
Netto schuldenquote	-40%	-46%	-58%	-17%	-8%	-1%	-2%
- Minus leningen verstrekt	-42%	-49%	-60%	-19%	-10%	-4%	-1%

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio des te weerbaarder is de gemeente. De ratio wordt berekend door het eigen vermogen door het totaal vermogen te delen. Een percentage boven de 50% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als 'gezond'. Dit is voor de gemeente van toepassing. Voor begroting 2025 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een ratio van 32,2%.

Weergave van cijfers

	Werkelijk		2025	Prognose			
	2023	2024		2026	2027	2028	2029
Solvabiliteitsratio	78%	79%	80%	80%	81%	81%	81%

Grondexploitaties

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Een relatief wat lager kengetal geeft minder risico bij de aflossing van leningen die zouden kunnen zijn aangegaan voor aankoop van gronden. Een percentage onder de 20% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als 'gezond'. Dit is voor de gemeente van toepassing. Voor begroting 2025 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een kengetal van 5%.

Weergave van cijfers

	Werkelijk	Werkelijk	2025	Prognose			
	2023	2024		2026	2027	2028	2029
Voorraadquote	0,10	0,11	0,10	0,06	0,05	0,07	0,07

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte is te bepalen door de structurele baten te verminderen met de structurele lasten en te delen door de totale baten voor bestemming. Een percentage boven de 0% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als 'gezond'. Dit is voor de gemeente van toepassing. Voor begroting 2025 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een kengetal van 1.8%.

Weergave van de cijfers:

	Werkelijk	2025	2026	Prognose		
	2024			2027	2028	2029
Structurele exploitatieruimte	9,67%	1.00%	0.95%	1,43%	-0.17%	0.31%

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert ieder jaar deze lasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten wordt verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in die gemeente.

De belastingcapaciteit kan worden bepaald door de woonlasten van een meerpersoonshuishouden af te zetten tegen het landelijk gemiddelde uit te drukken in een percentage. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Hoe lager het percentage hoe meer ruimte tot bijsturing. Een percentage tussen de 95% en 105% duidt de VNG in haar methodiek van signaleringswaarden aan als 'neutraal'. Dit is voor de gemeente Noordoostpolder van toepassing. Een percentage onder de 95% wordt door de VNG als 'gezond' beschouwd. Voor begroting 2025 kende het gemiddelde van de Nederlandse gemeenten met een gemeentegrootte tussen 45.000 en 60.000 een belastingcapaciteit van 99,2%.

Weergave van cijfers

	Werkelijk	Werkelijk	Prognose				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Woonlasten	907	964	1.030	1.030	1.030	1.030	1.030
Landelijk gemiddelde	944	994	1.053	1.053	1.053	1.053	1.053
Belastingcapaciteit	96,1%	97,0%	97,8%	97,8%	97,8%	97,8%	97,8%

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Wegen en Kunstwerken

Inleiding

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van onze 'wegen, straten en pleinen' en de civiele kunstwerken die daarin zijn opgenomen. Civiele kunstwerken zijn constructies zoals bruggen, steigers, kades en duikers. Om deze voorzieningen veilig en beschikbaar te houden is goed onderhoud, en soms versterking of vervanging, noodzakelijk. Bij het beheer en onderhoud werken we volgens de assetmanagement principes. Assetmanagement helpt ons om slimme keuzes te maken op basis van prestaties, risico's en kosten over de levensduur van onze wegen en kunstwerken.

We onderhouden onze wegen volgens een landelijk gebruikelijke beheersystematiek. Op basis van inspecties, beoordeling en ruimtelijke ontwikkelingen programmeren we het onderhoud. Uitgangspunten hierbij zijn 'heel en veilig' en functiegericht. We werken naar risicogestuurd beheer en wegen de beleidsambities mee bij de programmering. Binnen het wegenonderhoud stemmen we de werkzaamheden af met bekende projecten en ontwikkelingen. Jaarlijks maken we een uitvoeringsplan voor wegen en riolering om zo slimmere keuzes te maken in de programmering.

Wegen en bruggen hebben een sterke relatie met elkaar in beheer en onderhoud. Het onderhoud van bruggen programmeren we op basis van jaarlijkse inspecties, meldingen en onderhoudsprognoses. De onderhoudswerkzaamheden worden verzameld en periodiek aanbesteed en uitgevoerd. Calamiteiten en dringende werkzaamheden herstellen we direct.

Ontwikkelingen / stand van zaken

Voorzien in Infra

We starten met de voorbereiding en/of uitvoering van de eerste vervangingen van wegen en (kleine) civiele kunstwerken. We werken hierbij volgens de in 2025 vastgestelde visie 'Voorzien in infra' en het bijbehorende uitvoeringsplan. Behalve (gedeeltelijke) vervangingen voeren we ook levensduur-verlengd onderhoud (LVO) uit aan verschillende wegen en kunstwerken. Zo start de voorbereiding van het LVO aan de Kamperbrug, in aansluiting op de renovatie van de Kadoelerbrug.

Voor toekomstige vervanging van de vaste bruggen reserveren we jaarlijks in een vervangingsreserve. Wanneer renovatie of vervanging van beweegbare bruggen aan de orde is, vragen we vooraf budget aan bij de gemeenteraad.

Binnen Voorzien in infra borgen we het inzicht in de vervangingsopgave voor wegen en (kleine) civiele kunstwerken. Met vervangingen of LVO zorgen we voor toekomstbestendige infra en nemen waar mogelijk opgaven vanuit het Mobiliteitsplan direct mee.

Mobiliteitsplan 2030

We gaan verder met het treffen van maatregelen en uitvoeren van projecten vanuit het Mobiliteitsplan 2030. Het doel hiervan is het verbeteren van de verkeersveiligheid en het effectief beheren en gebruiken van de infrastructuur. De maatregelen worden gecombineerd met groot onderhoud aan de infrastructuur, waar dat mogelijk is. Dit scheelt in overlast en is financieel efficiënter. Enkele grotere infraprojecten die in voorbereiding of uitvoering gaan, zijn:

- Herinrichting van de Scandinaviëlaan en de route Europalaan - Zwin tot gebiedsontsluitingsweg 30 km/uur
- Herinrichting Espelerlaan
- Verbeteren veilig en prettig fietsen op de Luttelgeesterweg en Noordermiddenweg
- Verdere invoering van de maximumsnelheid van 60 km/uur op de buitenwegen.

Voor de uitvoering van diverse verkeersveiligheidsmaatregelen maken we ook gebruik van provinciale- en Rijkssubsidies. In 2025 hebben we voor de derde keer een subsidieaanvraag ingediend voor de Investeringsimpuls Verkeersveiligheid (SPV). De reeds beschikbare onderhoudsbudgetten en middelen vanuit het Mobiliteitsplan worden hierbij ingezet als cofinanciering.

Met behulp van een uitgebreide risicoanalyse verbeteren we risicogestuurd de verkeersveiligheid in de Noordoostpolder.

Voorziening groot onderhoud wegen

Onze wegbeheersystematiek is gericht op efficiënt onderhoud van onze wegen, zodat deze tenminste de beoogde levensduur behalen. Dit onderhoud wordt gedekt vanuit de Voorziening groot onderhoud wegen. In situaties waar regulier onderhoud niet meer voldoende is, voeren we levensduurverlengend onderhoud of (gedeeltelijke) vervanging uit zoals omschreven bij Voorzien in infra. In de praktijk kan op één weg of binnen één project een combinatie van groot onderhoud, LVO en gedeeltelijke vervanging voorkomen. De projectbudgetten voor deze wegen of projecten worden dan opgebouwd uit verschillende budgetstromen. In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma wordt dit uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd.

Beleidsreferentie

- [Beleidsplan Openbare Ruimte 2025](#)
- [Mobiliteitsvisie 2050 \(2022\)](#)
- [Mobiliteitsplan 2030 \(2023\)](#)
- Visie Voorzien in Infra (2025)

Actualiteit / looptijd onderhoudsplan(nen)

Het Beleidsplan Openbare Ruimte is in 2025 herzien. Het BOR is onze nota, zoals bedoeld in artikel 22, tweede lid van de Financiële beheersverordening gemeente Noordoostpolder.

De visie Voorzien in Infra is ook in 2025 vastgesteld. Beiden vormen de basis van de nieuw op te stellen uitvoeringsplannen.

Financiën

Verkeer en vervoer (x € 1.000)		2026	2027	2028	2029
Onderhoud wegen, straten en pleinen	€	3.907 €	3.989 €	4.066 €	4.142
Onderhoud kunstwerken	€	1.248 €	1.511 €	1.511 €	1.511
Gladheidsbestrijding	€	284 €	295 €	293 €	292
Openbare verlichting	€	977 €	989 €	1.001 €	1.005
Straatreiniging	€	781 €	781 €	782 €	782
Verkeer	€	841 €	861 €	861 €	851
Voorziening groot onderhoud wegen	€	1.675 €	1.675 €	1.675 €	1.675

Riolering en Water

Inleiding

Riolering en stedelijk water essentieel voor leefbaarheid. Een goed functionerend riool- en watersysteem is onmisbaar voor een gezonde en leefbare omgeving. Naast de wettelijke zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater vraagt effectief waterbeheer zowel kwantitatief als kwalitatief onze aandacht, zeker gezien de klimaatverandering, verstedelijking en milieubescherming.

Daarom worden in het uitvoeringsprogramma uitsluitend reconstructieplannen opgenomen die klimaatbestendig kunnen worden ingericht. Deze koers wordt in 2026 voortgezet op basis van de in 2023 door de raad vastgestelde visie Klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen / stand van zaken

Efficiënt rioolbeheer is cruciaal.

Daarom worden inspectiegegevens ingevoerd in het degeneratieprogramma Rasmariant, dat voorspelt waar vernieuwing nodig is. Op basis hiervan is in 2024 het kostendekkingsplan voor 2024–2033 geactualiseerd, mede door stijgende kosten voor personeel, materiaal en brandstof.

In deze periode blijven we bestaande gemengde rioleringsstelsels vervangen of aanpassen naar gescheiden systemen. Tegelijkertijd vraagt uitbreiding van woningbouw en werklocaties om meer afvoercapaciteit, wat aanpassingen vereist aan gemalen richting de afvalwaterzuivering in Tollebeek. In 2026 werken we daarom aan een duurzaam en toekomstbestendig systeem, gebaseerd op de huidige inzichten.

Klimaatadaptatie is integraal onderdeel van deze aanpak. Op basis van de stresstesten uit 2020 (wateroverlast, overstroming, droogte en hitte) nemen we maatregelen om het beheergebied richting 2050 waterrobuust en klimaatbestendig in te richten.

Voortzetting samenwerking afvalwaterketen Flevoland.

De samenwerking met Waterschap Zuiderzeeland en de Flevolandse gemeenten, gestart in 2008, zetten we de komende jaren voort. In 2025 is hiervoor de geactualiseerde 'Overeenkomst Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland (O-SAF-2025)' ondertekend.

Binnen de samenwerking (SAF) optimaliseren de partners gezamenlijk de afvalwatersystemen door kennis en informatie te delen. Jaarlijks wordt een voortschrijdend meerjarenprogramma vastgesteld met activiteiten op het gebied van:

- Operationeel beheer
- Beleid en planvorming
- Datagedreven werken
- Onderzoek en innovatie

Actualisatie Watertakenplan 2019-2024 is noodzakelijk.

De planperiode van het huidige Watertakenplan is verlopen en wordt geactualiseerd. Momenteel werken we daarvoor eerst aan een toekomstbestendig watersysteem voor Noordelijk Flevoland. Daarbij wordt voor de gehele waterketen onderzoek gedaan naar oplossingen voor de toenemende drinkwatervraag en de groeiende druk op riolering, afvalwatertransportsysteem en zuivering.

De resultaten van dit gezamenlijke onderzoek met provincie Flevoland, Waterschap Zuiderzeeland, Vitens en de gemeenten Urk en Noordoostpolder worden eerst afgewacht. Deze resultaten worden eind 2025 bekend. Deze vormen de bouwstenen voor het nieuw te schrijven Watertakenplan.

Actualisatie afspraken stedelijk waterbeheer

Sinds 2010 beheert Waterschap Zuiderzeeland het stedelijk water in de gemeente Noordoostpolder op basis van een maatwerkovereenkomst. Deze overeenkomst is inmiddels verouderd en wordt geactualiseerd in het licht van de Omgevingswet.

De nieuwe overeenkomst sluit aan bij uniforme afspraken per gemeente, met ruimte voor maatwerk waar nodig. De basis is een generiek beleidskader dat geldt voor alle Flevolandse gemeenten. Het voornemen is om de geactualiseerde versie nog dit jaar ter accordering aan het college voor te leggen.

Beleidsreferentie

(Onder beleidsreferentie de kaders die de gemeenteraad heeft vastgesteld voor het beleid van het onderhoud van de kapitaalgoederen.)

- Watertakenplan Noordoostpolder voor 2019-2024
- Maatwerkovereenkomst stedelijk water Noordoostpolder (2010)
- Stresstesten gemeente Noordoostpolder 2020
- Visie Klimaatadaptatie 2023

Actualiteit / looptijd onderhoudsplan(nen)

Jaarlijks wordt het uitvoeringsplan voor wegen en riolering opgesteld. Dit plan beschrijft de evaluatie van het voorgaande jaar. Daarnaast worden de kaders en prioritering vastgesteld voor de te realiseren projecten voor de aankomende periode. Naast regulier onderhoud en het vervangen van rioleringsstelsels en gemalen, nemen we daarbij gelijktijdig het uitvoeren van ingrijpende reconstructies in het bestaand stedelijk gebied mee. Dit betekent (vooruitlopend op een nog vast te stellen uitvoeringsprogramma) dat voor 2026 de volgende projecten ter voorbereiding op de nominatie staan:

- Espelervaart fase 5 (Europalaan- Zwin) in Emmeloord;
- Espelervaart fase 3 (Bergenbuurt);
- Hoogzijde (Noordelijk deel) + Maanhuizenlaan te Marknesse.

Financiën

Riolering (x € 1.000)		2026	2027	2028	2029
Regulier onderhoud	€	1.350 €	1.350 €	1.346 €	1.346
Voorziening vervanging riolering	€	1.346 €	1.483 €	1.651 €	1.798

Groen

Inleiding

De gemeente beheert veel groen, namelijk plantsoenen, bermen, parken en bossen.

De onderhoudswerkzaamheden, zoals maaien, snoeien en onkruid verwijderen, moeten op een vastgesteld onderhoudsniveau uitgevoerd worden. Deze onderhoudsniveaus worden in het nieuwe beleidsplan openbare ruimte 2025-2035 vastgelegd.

Het reguliere onderhoud wordt steeds vaker beïnvloed door externe factoren, zoals een langere groeiperiode, droogte, boomziekten en invasieve exoten. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het controleren en uitvoeren van het onderhoud, maar hebben geen invloed op het ontstaan of de ontwikkeling van deze omstandigheden. Deze onvoorspelbare factoren maken het onderhoud complexer en vragen om extra inzet en middelen.

Daarnaast zijn steeds meer plantsoenvakken verouderd en toe aan vervanging, mede doordat deze in dezelfde periode zijn aangelegd. Als dit niet wordt aangepakt, ontstaat er een groeiende achterstand in vervanging van beplanting. Met als gevolg dat het onderhoud steeds intensiever en duurder wordt.

Dit jaar wordt er een start gemaakt met het in beeld brengen van knelpunten en in 2026 werken we aan een plan hoe het groen toekomstbestendig wordt gemaakt. Er worden keuzes gemaakt hoe de gemeente omgaat met renovatie van groen, klimaatverandering en het versterken van de biodiversiteit. En de welke investeringen hiervoor nodig zijn.

Ontwikkelingen / stand van zaken

In 2026 gaan we verder met:

- *Regulier onderhoud*
Het reguliere onderhoud van het openbare groen wordt uitgevoerd op het onderhoudsniveau wat vastgesteld is in het beleidsplan openbare ruimte 2025-2035.
- *Bestrijding Essentaksterfte*
De bestrijding van de Essentaksterfte aan de buitenwegen wordt voortgezet en de gekapte Essen worden vervangen door gevarieerde boomsoorten.
- *Opkomst boomziekten*
Ook andere boomziekten komen steeds meer voor. Zo worden er steeds meer bomen in de polder aangetroffen met iepziekte. Om verdere verspreiding te voorkomen, worden er passende maatregelen getroffen. Naar verwachting zal dit de komende jaren meer inzet en middelen vergen.
- *Opkomst invasieve exoten*
De Reuzenberenklauw en de Japanse Duizendknoop worden aangetroffen in de polder, de bestrijding van deze invasieve exoten, wordt voortgezet.
- *Klimaatverandering*
Er wordt steeds intensiever ingezet op de gevolgen van klimaatverandering. Het aanpakken van gevolgen van klimaatverandering, zoals het beregenen bij droogte, zorgt voor een toename van werkzaamheden en kosten.
- *Versterken biodiversiteit*
Naast het onderhouden en beheren van de ecologische bermen, wordt er ook gewerkt aan meer variatie in het openbaar groen.
- *Veroudering plantvakken*
Er is sprake van een veroudering van de plantsoenvakken. Er komt een investeringsplan waarin beschreven staat hoe evt. achterstand in vervanging van beplanting wordt voorkomen en welke investeringen hierbij komen kijken.
- *Toekomstbestendig plan Groen*
Om de toekomstige knelpunten (zoals klimaatverandering) rondom het groen op te kunnen vangen wordt er gewerkt aan een plan om het groen toekomstbestendig te maken.

Beleidsreferentie

- [Beleidsplan Openbare Ruimte 2025 - 2035](#)

Actualiteit / looptijd onderhoudsplan(nen)

In het Beleidsplan Openbare Ruimte worden de volgende onderhoudsniveaus gehanteerd (volgens de CROW-richtlijn):

Centrum Emmeloord	B-niveau, voor openbaar groen voor de jaren 2026-2029 op A-niveau
Woonwijken	B-niveau
Bedrijventerreinen	B-niveau
Bossen en parken	D-niveau, uitzondering bij bosranden en langs paden i.v.m. veiligheid (C-niveau)
Hoofdinfrastructuur	B-niveau
Buitenwegen	C/D-niveau, uitzondering grote risico's verkeersveiligheid.

In 2026 wordt er een meerjareninvesteringsplan groen en/of soortgelijks opgesteld. Hierin wordt beschreven hoe we werken aan een toekomstbestendige en gezonde groene leefomgeving.

Financiën

Openbaar groen (x € 1.000)		2026	2027	2028	2029
Bossen	€	316 €	316 €	316 €	316
Plantsoenen	€	3.804 €	3.804 €	3.805 €	3.805
Natuurbescherming	€	13 €	13 €	13 €	13
Leefbaarheid wijken en dorpen	€	695 €	670 €	670 €	670
Recreatieve voorzieningen	€	322 €	322 €	322 €	322
Speelplaatsen	€	292 €	300 €	300 €	300

Gemeentelijke Gebouwen

Inleiding

Gemeente Noordoostpolder is eigenaar van circa 100 gebouwen en bouwwerken. Het overgrote deel hiervan is maatschappelijk vastgoed. Dorpshuizen, buurthuizen, cultuurhuisvesting, brandweerkazernes, sporthallen, gymzalen, zwembad het Bosbad, de Poldertoren, het Dokter Jansencentrum, enkele woningen, het gemeentehuis en de gemeentewerf zijn onder meer eigendom van de gemeente. Als eigenaar is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze gebouwen.

De gebouwen worden onderhouden op het onderhoudsniveau "heel en veilig" (conditie 2-3). Het onderhoud aan de gebouwen bestaat uit drie onderdelen. Het cyclisch onderhoud uit de (duurzame) meerjarenonderhoudsplanning, het contractonderhoud waaronder periodieke controles en het dagelijks onderhoud voor (storings)meldingen. De exploitatie van het vastgoed is een integraal werkveld waarbij naast efficiënt cyclisch, contract en dagelijks onderhoud ook rekening wordt gehouden met renovaties en uitbreidingen. Deze investeringen worden in het programma Voorzien in Vastgoed geborgd. Er wordt ook gekeken naar andere ingrepen vanuit Infra die een raakvlak hebben met het Vastgoed. Enkele gebouwen zijn slechts tijdelijk in bezit omdat het gebouw of gebied een andere bestemming krijgt. In dat geval wordt er minimaal geïnvesteerd in het gebouw. In de permanente gebouwen wordt kostenefficiënt geïnvesteerd waarbij beheer en onderhoud in de toekomst in acht wordt genomen.

Ontwikkelingen / stand van zaken

Verduurzamen van vastgoed is vanuit verschillende invalshoeken een belangrijke ontwikkeling. Het gaat dan om besparen van energie en daaraan gekoppeld de financiële besparingen. In de onderhouds- en nieuwbouwopgave die er ligt blijft duurzaamheid onder de aandacht. Gebouwinstallaties spelen hierin een belangrijke rol.

Vanuit het programma 'Voorzien in Vastgoed' zijn diverse projecten in voorbereiding en uitvoering. De brandweerkazernes in Ruten, Creil, Ens, Marknesse en Nagele worden vernieuwd. De voorbereidingen zijn in volle gang en de kazerne in Ens wordt als eerste gebouwd.

De bouw van de school in Emmelhage is in 2026 uitvoering. Met de bouw van het zwembad is gestart in 2025. Dit loopt door tot 2027.

De voorbereiding en uitwerking van verschillende scholen, cultuurhuisvesting, werelderfgoedcentrum, gymzalen, dorpshuizen en buurthuizen worden voortgezet in 2026. En ook de voorbereidingen voor de VO-campus gaan door in 2026.

Beleidsreferentie

Programma Voorzien in Vastgoed;
(Duurzaam)Meerjarenonderhoudsplannen;
Beheer- en beleidsplan gebouwen.

Actualiteit / looptijd onderhoudsplan(nen)

De (duurzame) meerjarenonderhoudsplannen worden ieder jaar geactualiseerd. Ook wordt ieder jaar een jaarplan gemaakt voor Voorzien in Vastgoed.

Financiën

Onderhoud gemeentelijke gebouwen (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Regulier onderhoud	€ 870	€ 870	€ 870	€ 870
Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen	€ 1.268	€ 1.268	€ 1.268	€ 1.268

Paragraaf Financiering

Beleid

Het gemeentelijk beleid over de financieringsfuncties is vastgelegd in drie documenten. Dit zijn:

- *De financiële beheersverordening gemeente Noordoostpolder*
Zie algemene inleiding van de paragrafen.
- *Het treasurystatuut*
Hierin staat hoe de gemeente de wet Financiering decentrale overheden (Fido) toepast. Het doel van het statuut is tweeledig. Namelijk het beperken van de vijf risico's en slagvaardig beleid bij het aantrekken en uitzetten van gelden. Een belangrijke eis uit de wet is dat de zogenaamde treasury functie uitsluitend een publieke taak dient en het beheer voorzichtig moet zijn.
- *De nota geldleningen en garantstellingen*
In deze nota staan de kaders waarbinnen de gemeente wel of geen lening verstrekt.

Risicobeheer

Er zijn vijf verschillende soorten financiële risico's:

- *Renterisico (van vaste schuld en vlottende schuld)*
Bij vaste schuld gaat het er om hoeveel het rentesaldo wijzigt door verandering in de rente. Het gaat alleen over geld dat een jaar of langer wordt geleend of uitgeleend. Bij vlottende schuld gaat het er om of de gemeente kortlopende leningen kan aflossen. Dit bekijken we met de kasgeldlimiet. Dat is het bedrag dat de gemeente maximaal aan kasgeld mag opnemen.
- *Koersrisico*
Dit is het risico dat de gemeente loopt als de koers of rente van haar beleggingen/uitstaande leningen verandert. Er zijn tien beleggingsinstrumenten toegestaan. Dit zijn: rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito, onderhandse geldlening, commercial paper, certificaten van deposito, obligatie, medium note en garantieproduct.
- *Kredietrisico*
Dit is het risico dat degene die geld geleend heeft dit niet terugbetaald of niet terug kan betalen. Om dit risico te beperken heeft de gemeenterichtlijnen opgenomen in haar treasurystatuut. De richtlijnen gaan over de minimale kredietwaardigheid van partijen. Het gaat om partijen aan wie de gemeente geld wil uitlenen en partijen waar de gemeente geld wil beleggen.
- *Intern liquiditeitsrisico*
Dit is het risico dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om aan de directe verplichtingen te voldoen.
- *Valutarisico*
Dit is het risico als de waarde van munteenheid wijzigt. Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

De rentewereld is de laatste decennia ingrijpend veranderd en veranderingen volgen elkaar steeds sneller op. Ten aanzien van (rente)risico's gaat het er niet om ervan uit te gaan wat kan gebeuren en het de gemeente comfortabel maakt. Het gaat er om mensen scherp te maken wat ons te doen staat als ontwikkelingen anders lopen dan verwacht of gehoopt.

In de huidige turbulente wereld wordt de grote opgave hoe we voor onze begroting scenario's kunnen bedenken die behulpzaam kunnen zijn aan het realiseren van onze doelen rekening houdend met de relatie van de (verwachte) rentefactor.

Renterisico vaste schuld en vlottende schuld

Renterisico vaste schuld: wij blijven onder de renterisiconorm. De renterisiconorm is 20% van het begrotingstotaal. In de wet staat dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan dit percentage.

Renterisico	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
<i>Variabelen Renterisico(norm)</i>				
Renteherzieningen	nvt	nvt	nvt	nvt
Aflossingen	nvt	nvt	nvt	nvt
Renterisico	0	0	0	0
<i>Berekening renterisiconorm</i>				
Begrotingstotaal	€ 234.648	€ 215.304	€ 198.040	€ 196.873
Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	€ 46.930	€ 43.061	€ 39.608	€ 39.375
Ruimte ten opzichte van renterisiconorm	€ 46.930	€ 43.061	€ 39.608	€ 39.375

De kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal van het begin van het jaar. Dit percentage is vastgesteld door het Ministerie van Financiën. Elk kwartaal berekenen we hoe wij ervoor staan (de zogenaamde kwartaallimietberekening). Zo kunnen we eventuele overschrijdingen signaleren. Overschrijden we de limiet drie keer achtereenvolgend? Dan moeten we de toezichthouder op de hoogte stellen.

Kasgeldlimiet	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
Begrotingstotaal	€ 234.648	€ 215.304	€ 198.040	€ 196.873
Vastgesteld percentage	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	€ 19.945	€ 18.300	€ 16.833	€ 16.734

Wij beperken ons koersrisico

Dit komt omdat de rentes van de uitgezette leningen niet veranderen. Als ze veranderen blijven ze vaak onder de huidige rentestand. De beleggingen die wij in bedrijven hebben zijn gewaardeerd op de verkrijgingsprijs. Als het nodig is, worden deze duurzaam afgewaardeerd. De aandelen zijn niet genoteerd op de effectenbeurs waardoor er geen koersbewegingen zichtbaar zijn. De gemeente neemt voor € 76.782 deel in het aandelenkapitaal van bedrijven. De gemeente heeft in totaal € 2.485.652 aan leningen uitstaan (verwachte stand per 1 januari 2026). Voor 2026 bedraagt de te ontvangen rente € 33.061 en de te ontvangen aflossing € 64.076.

De uitstaande leningen per 1 januari 2026 zijn:

Uitstaande geldleningen 2026		Bedragen in €	
FlevomeerBibliotheek	€	149.000	
Geldlening MFC Tollebeek	€	48.000	
Lening Sportclub Emmeloord	€	40.500	
Startersleningen	€	1.161.299	
Duurzaamheidsleningen	€	605.069	
Blijversleningen	€	37.207	
Lening Bosbad	€	12.576	
Totaal	€	2.485.652	

Ons kredietrisico is laag

Geld aan instellingen met een publieke taak wordt alleen uitgeleend als we weten dat het terugbetaald wordt. Als de gemeente geld belegt, doet zij dat bij instellingen van goede kwaliteit. De kwaliteit van de

instelling wordt gemeten met een kwaliteitssysteem, zogenaamde rating. De instelling moet minimaal een A-rating hebben. Wij hebben alleen beleggingen die in het verlengde van de publieke taak liggen.

Ons intern liquiditeitsrisico is laag

Wij hebben een korte termijnplanning en een lange termijnplanning voor onze activiteiten. Wij houden dagelijks een liquiditeitsplanning bij. Hierdoor hebben wij goed inzicht in de ontvangsten en uitgaven. Zo weten we ook goed of we bijvoorbeeld een vaste lening moeten aangaan, hoeveel we moeten lenen en met welke looptijd. Ook is er periodiek afstemming met budget- en kredietbeheerders voor het inzicht voor de korte, middellange en lange termijn.

Wij kennen geen valutarisico

De gemeente leent uitsluitend geld uit in euro's waardoor het valutarisico nihil is.

Rentetoerekening

In de tabel ziet u de rentelasten uit externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Dit inzicht is een verplichting vanuit het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In de tabel zien we wat wij aan rente verwachten te betalen en wat wij aan rente verwachten te ontvangen. In 2026 verwachten wij per saldo € 783.000 aan rentebaten van de uitzettingen te ontvangen.

Renteschema	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
De externe rentelasten over financiering	-	-	-	-
De externe rentebaten over financiering	-/- 783	280	28	25
Totaal door te rekenen externe rente	-783	-280	-28	-25
Doorberekende rente aan grondexploitatie	-/-	-	-	-
Doorberekende projectfinanciering aan taakveld	-/-	-	-	-
Aan taakvelden toe te rekenen rente	-783	-280	-28	-25
Rente over eigen vermogen	-	-	-	-
Rente over voorzieningen	-	-	-	-
Aan taakvelden toe te rekenen rente	-783	-280	-28	-25
Aan taakvelden toegerekende rente	-/-	-	-	-
Renteresultaat taakveld Treasury	-783	-280	-28	-25

Financiering

De gemeente kent twee soorten investeringen. Investerings met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut. Investerings met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Dit kan bijvoorbeeld door de kosten ervan in tarieven te verwerken (denk aan het rioolrecht). Alle andere investeringen zijn investeringen met maatschappelijk nut. U leest hier hoe de gemeente haar investeringen financiert.

Investerings met een maatschappelijk nut via totaal financiering

Dit betekent dat de gemeente als één geheel wordt beschouwd. Dus alle inkomsten en uitgaven worden hierbij betrokken. De achterliggende gedachte is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren heet ook wel 'totaalfinanciering'. Het rentepercentage is voor 2026 0%. Dit is gelijk aan de rente voor de al aanwezige activa. Voor investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut hebben we bestemmingsreserves om de afschrijvingslasten te dekken. Voor de komende jaren staan grote investeringen gepland.

Investerings met een economisch nut zonder verband met gebruiksgoederen via projectfinanciering
Van projectfinanciering is er sprake wanneer een lening extern is aangetrokken ten behoeve van de financiering van een specifiek project, een specifieke activiteit. Investerings in gebruiksgoederen vallen hier niet onder. Het rentepercentage voor deze leningen is voor 2026 +2,7%. Dit is de huidige langjarige rente. Hoe de rente zich gaat ontwikkelen is onzeker.

Voor grondexploitaties geldt een andere rente. Het BBV schrijft hier een berekening voor. De toe te rekenen rente is voor 2026 0%. Als voor een specifieke grondexploitatie gebruik gemaakt van projectfinanciering dan wordt op het rentepercentage voor deze specifieke grondexploitatie een uitzondering gemaakt.

Mogelijk stijgende rente op de kapitaalmarkt is een belangrijk risico

Het effect van een stijgende rente is voor nieuwe investeringen aanwezig, doch wordt weinig reëel geacht. Voor de gebruikelijke reserves geldt een rente van +2,7%. Dit is het percentage voor de inflatiecorrectie.

Kasbeheer

In dit onderdeel leest u hoe wij geldstromen zo efficiënt mogelijk op elkaar afstemmen. Hierbij wordt rekening gehouden met toekomstige inkomsten en uitgaven.

BNG is onze bank

Betalingsopdrachten worden door elektronisch bankieren aangeleverd. De inning van belasting-debiteuren gaat zoveel mogelijk met automatische incasso. Hier maakt meer dan 80% van de inwoners gebruik van.

Met de BNG zijn afspraken gemaakt over het betalingsverkeer, deze staan in een financiële dienstverleningsovereenkomst.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Beleid bedrijfsvoering

We leven in een veranderende samenleving waarbij diverse ontwikkelingen om een andere aanpak en aanpassingsvermogen vragen. Alle veranderingen hebben effect op de rol van de gemeente ten opzichte van onze inwoners. We verschuiven steeds verder van een 'alwetende gemeente' die alles organiseert naar een gemeente waarin de inwoner vaker aan het roer staat.

Om ervoor te zorgen dat onze organisatie een wendbare, resultaat- en toekomstgerichte organisatie is die snel kan anticiperen op veranderende omstandigheden en zo continu kan werken aan de maatschappelijke opgaven, is een stabiele en robuuste bedrijfsvoering met duidelijke keuzes over sturing, inrichting, werkwijzen en gedrag van professionals noodzakelijk. Dit en het coalitieakkoord maken dat in 2026 wordt gestart met de actualisatie van de organisatievisie "Goed voor elkaar". Hierbij is de inzet en samenwerking van de gehele organisatie een vereiste. Dit is essentieel om onze ambitie om een toekomstbestendige organisatie te zijn, te realiseren.

Bedrijfsvoering en digitalisering

Onze bedrijfsvoering is ondersteunend aan en helpend voor onze dienstverlening in de breedste zin van het woord. De digitale transitie voltrekt zich in een hoog tempo met de daarbij behorende digitale risico's. Dat vraagt een goede en veilige informatievoorziening en een goede informatiearchitectuur. We sluiten aan bij de Agenda Digitale veiligheid 2024 – 2028 en bij de commonground visie- en strategie zoals door de VNG is opgesteld, voor meer specifieke informatie zie ook het onderdeel informatievoorziening en ICT. We hebben steeds meer data. Extra inzet is nodig om de data te structureren en beheeren zodat we ervan uit kunnen gaan dat de data nu en in de toekomst beschikbaar en correct is.

De inzet van diverse werkvormen

We hebben de hoeveelheid en de complexiteit van opgaven waar we als gemeente voor staan de laatste jaren zien toenemen. Dit gecombineerd met de krapte op de arbeidsmarkt maakt dat er andere vormen van (samen)werken nodig zijn. We zetten hiervoor andere manieren van werken in. Op grond van helder criteria delen we onze opgaven in en kiezen we voor een passende werkvorm, de daarbij behorende rollen, verantwoordelijkheden en sturing. We willen hiermee een omgeving creëren waarin continu verbeteren de normaalste zaak van de wereld is. Het vergt tijd en aandacht om deze nieuwe werkvormen goed in te zetten in de staande organisatie. Het handboek werkvormen helpt hierbij maar er is zeker meer nodig. We maken gebruik van de ervaring en intelligentie van onze medewerkers. We gaan op zoek naar oorzaken en oplossingen en vragen zo nodig feedback aan inwoners, ondernemers en onze samenwerkingspartners. Dit doen we vanuit de organisatie waarin medewerkers ruimte ervaren om samen te werken, mogen experimenteren, creatief kunnen zijn en het gevoel hebben van gebaande paden af te mogen wijken. Onze kernwaarden HALLO (Hartstocht, Avontuur, Lef en Ontmoeten) spelen hierbij een grote rol. De clusters geven betekenis aan deze kernwaarden door de verbinding te maken met de dagelijkse praktijk.

Qua bedrijfsvoering blijft de arbeidsmarkt een uitdaging

Er komt steeds meer op ons af. Vanuit de politiek en vanuit landelijke ontwikkelingen. We ervaren dat niet altijd voldoende middelen beschikbaar gesteld worden voor de benodigde personele inzet. We zien dat het vervullen van vacatures en het boeien en binden van medewerkers een uitdaging blijft. Dit maakt dat de keuze om zaken wel of niet op te pakken, de keuze t.a.v. het ambitieniveau, de keuze om zaken uit te stellen of wellicht niet meer te doen steeds vaker gemaakt zal moeten worden.

Visie op dienstverlening

We willen onze dienstverlening zo goed en betrouwbaar mogelijk doen en aansluiten op de behoeften van onze inwoners en ondernemers. De informatiesamenleving en 24-uurs samenleving vraagt om steeds meer digitale dienstverlening. Menselijk contact blijft daarnaast een belangrijke pijler van onze dienstverlening. We herijken de visie op digitale- en persoonlijke dienstverlening (2015). Dit vanuit het perspectief: "leren, meten en verbeteren". We stimuleren meer verbinding en samenwerking over clusters en organisaties heen. In lijn met landelijke ontwikkelingen vereenvoudigen, standaardiseren en digitaliseren we onze gemeentelijke basisproducten en -diensten nog verder. Hierdoor vraagt onze standaard dienstverlening minder tijd en is er ruimte voor maatwerk, integraliteit, meer contact en verbinding met de samenleving.

Algemeen overhead

De definitie van overhead uit artikel 1 van het BBV wordt nader geduid als: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren ook de systemen en aanverwante lasten die deze functies ondersteunen.

De overheadkosten zijn berekend als percentage van de lasten (exclusief de toevoegingen aan (bestemmings)reserves). Het bedrag van de overheadkosten is het bedrag dat is geraamd op taakveld 0.4. Overhead. De overheadkosten 2026 bedragen € 22.734.253. De totale lasten exclusief toevoegingen aan (bestemmings)reserves bedragen € 221.766.810. Dit geeft een overhead-percentage van 10,3%.

Ten opzichte van de vorige duiding van de definitie Overhead heeft de commissie BBV gesteld dat daar voorheen de sturende functies automatisch vielen onder de overhead, nu de coördinatoren, teamleiders, projectleiders en opdrachtgevers worden meer niet aangemerkt worden als sturende functies omdat verondersteld wordt dat hun verantwoordelijkheid voor inhoud of uitvoering het hoofdbestanddeel van het takenpakket vormt.

Overheadkosten 2026		Bedragen x € 1.000	
1.1	Salarissen en sociale lasten	€	13.068
2.1	Belastingen	€	29
3.2	Duurzame goederen	€	1.354
3.5.1	Ingeleend personeel	€	921
3.8	Overige goederen en diensten	€	6.253
7.2	Mutatie voorzieningen	€	84
7.3	Afschrijvingen	€	1.025
7.5	Overige verrekeningen (overhead)	€	-
Totaal		€	22.734

Control

We zijn er voor onze inwoners, ondernemers en (samenwerkings)partners. Zij mogen verwachten dat we effectief en efficiënt zijn georganiseerd en dat we 'onze zaken' goed voor elkaar hebben. Een organisatie is 'in control' als deze zo is ingericht dat de juiste discussie, met de juiste middelen (mensen, informatie, etc.) op het juiste moment op het juiste niveau wordt gevoerd en tijdige bijsturing op de realisatie van doelen mogelijk is. Rode draad hierbij is dat we kritisch zijn op wat we doen, hoe we dingen doen en leren van de fouten die er worden gemaakt. De control functie vervult hierbij een belangrijke ondersteunende, adviserende en signalerende rol.

Een van de uitgangspunten uit de besturingsfilosofie is dat onze bedrijfsvoering ondersteunend is aan en helpend bij de dienstverlening. En dat onze werkprocessen goed georganiseerd zijn: qua besturing, beheersing, uitvoering. Het is belangrijk dat efficiency en risicobeheersing zoveel mogelijk is ingebouwd in de primaire processen (administratieve organisatie). Dit betekent dat processen efficiënt zijn ingericht en vastgelegd en dat controle- en beheersmaatregelen in het proces zelf plaatsvinden en worden uitgevoerd door de functionele clusters. Actuele (en vastgestelde) procesbeschrijvingen, met voldoende aandacht voor controle- en beheersmaatregelen in het proces, leveren een positieve bijdrage aan de kwaliteit van ons werk.

We bereiken hiermee dat we:

1. zicht hebben op de werkprocessen en dat er continu wordt gewerkt aan verbetering;
2. bevoegdheden en verantwoordelijkheden duidelijk zijn belegd en beschreven;
3. zicht hebben op risico's en hoe deze te managen.

Het management is verantwoordelijk voor het procesgericht werken, het vastleggen en de controle op de naleving van de procesbeschrijvingen inclusief de daarin opgenomen controle- en beheersmaatregelen. Het Bureau Bedrijfsvoeringstrategie & Control ondersteunt directie en management hierbij en adviseert en verzorgt het onafhankelijk toetsen op uitvoering in de praktijk.

Elk jaar wordt een Intern Controleplan opgesteld en vastgesteld door het college. In dit plan zijn de door het team interne controle uit te voeren werkzaamheden opgenomen. Het gaat dan om de jaarlijkse toetsing van een aantal bedrijfsonderdelen op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, de rechtmatigheid van beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van de gemeentelijke regelingen.

Wij onderzoeken periodiek de doelmatigheid en doeltreffendheid van ons gemeentelijk beleid (artikel 213a gemeentewet). Deze onderzoeken zijn gericht op leren en verbeteren. Wij leggen daarover verantwoording af aan de raad. In 2026 doen we ter voorbereiding op toekomstige keuzes over de organisatie van de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) een 213a onderzoek naar de VIC.

Onderzoeken naar informatiebeveiliging en privacy komen aan de orde in de separate paragraaf daarover.

Facilitaire zaken

De gemeentelijke huisvesting vraagt aandacht. Door uitbreiding van het gemeentelijke takenpakket en de daarmee samenhangende groei van het aantal medewerkers voldoet de huidige huisvesting in het gemeentehuis niet langer aan deze behoeften. Met de aankoop van het voormalig bankgebouw aan De Deel ontstaan nieuwe kansen om de klantgerichte dienstverlening op het gebied van werk en zorg te versterken en de samenwerking binnen het sociaal domein van de Noordoostpolder verder te verbeteren. De realisatie van werkplekken op deze locatie biedt mogelijkheden om het gemeentehuis aan te passen aan het benodigde voorzieningenniveau. Om de organisatie, de manier van werken en het welzijn van onze medewerkers optimaal te ondersteunen, is het van belang dat de huisvesting en werkplekinrichting hierop zijn afgestemd. Daarbij staan het realiseren van voldoende (concentratie)werkplekken, samenwerkings- en vergaderruimten, en een efficiënte en effectieve benutting van de beschikbare ruimte centraal. De werk- en vergaderfaciliteiten voldoen vanzelfsprekend aan de voorgeschreven ARBO-normen. Daarnaast worden de aanbevelingen uit de Risico-Inventarisatie en Evaluatie, met het oog op de veiligheid van zowel inwoners als medewerkers, nadrukkelijk meegenomen. We onderzoeken op welke wijze de beveiliging van onze publieke ruimten in combinatie met een gastvrije ontvangst structureel het best kan worden vormgegeven.

Als gevolg van de toename van het aantal inwoners van onze gemeente wordt de gemeenteraad na de verkiezingen in 2026 uitgebreid van 29 naar 31 zetels. Voordat de nieuwe raad wordt geïnstalleerd, wordt de inrichting van de raadzaal aangepast aan dit nieuwe aantal zetels. Hierbij worden ook de stoelen van de raadsleden, griffie en college daar waar nodig vervangen of refurbished.

Informatievoorziening en ICT

De uitvoering van ons beleid is in toenemende mate afhankelijk van digitale processen en data. Op het gebied van informatiemanagement zijn er veel ontwikkelingen waar we uitvoering aan moeten geven. De digitale agenda gemeenten 2028 is een leidraad voor de digitale ontwikkelingen. Dit moet uitgevoerd worden naast ons dagelijkse werkzaamheden. Regie en extra sturing hierop is noodzakelijk door de snelheid van de ontwikkelingen in combinatie met nieuwe verscherpte (Europese) wetgeving zoals op gebied van cyberrisico's.

Deze toenemende digitalisering van de samenleving vereist dat gemeenten beschikken over een moderne, veilige en flexibele informatievoorziening. Daarnaast dwingt de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer gemeenten steeds meer dienstverlening digitaal aan te bieden en te verwerken. Het digitaliseren van overheidsprocessen is essentieel om als organisatie goed te blijven functioneren. Een stabiele en op maat toegesneden ICT-infrastructuur is daarbij een cruciale voorwaarde.

In verband met het vervallen van de ondersteuning op Citrix is vanaf 2024 het project Datamigratie gestart. In 2026 wordt het laatste restant van de (project)data overgebracht naar de Microsoft 365 omgeving en is alle informatie gearchiveerd, ingericht en toegankelijk aangeboden.

Omdat een aantal kernapplicaties nog niet als Software as a Service (SaaS) worden aangeboden is er voor gekozen gebruik te maken van Microsoft Cloud PC om deze beschikbaar te houden voor de digitale werkplek. De implementatie van CloudPC is in 2025 gestart en zal zijn afronding krijgen in het eerste kwartaal van 2026. In 2026 wordt een vervolg gegeven aan het laatste restant van de SaaS-migratie, waaronder het financiële pakket en de applicaties voor het Sociaal Domein.

De ambitie van het project Data gedreven werken is om binnen onze gemeente te komen tot een organisatie die beslissingen neemt op basis van feiten, onderbouwd met betrouwbare en relevante data, domeinkennis en inzichten uit de samenleving. Door medewerkers te stimuleren en faciliteren in data gedreven werken en een data warehouse in te richten dat centraal en gestructureerd data ontsluit, bouwen we aan een toekomstgerichte werkwijze. Zo ontstaat een organisatie die niet alleen reageert op wat er gebeurt, maar vooruitkijkt, trends herkent en met meer samenhang, snelheid en effectiviteit handelt; op basis van feiten én vertrouwen. Hiervoor is een databewuste cultuur nodig waarin het werken met data vanzelfsprekend is en dit vraagt het om een eenduidige inrichting van rollen en taken die deze werkwijze duurzaam ondersteunt. Een technische inrichting die dit ondersteunt is hiervoor essentieel. Een inrichting die niet alleen de huidige behoeften faciliteert, maar ook flexibel genoeg is om mee te groeien met de verdere ontwikkeling van data gedreven werken. Met het data warehouse wordt eind 2025, begin 2026 fasegewijs een start gemaakt.

In 2026 werken we verder aan het efficiënter en effectiever maken van onze bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen. We onderzoeken hiervoor de mogelijkheden van digitale en technologische vernieuwingen die de bedrijfsvoering ondersteunen. We zetten in op de kansen die (generatieve) AI biedt. We doen dat op een verantwoorde en ethische wijze, waarbij we transparant zijn richting onze inwoners en andere belanghebbenden. We zorgen dat we kunnen uitleggen waarom we deze systemen inzetten en hoe dat werkt. Daarnaast zorgen we ervoor dat onze medewerkers voldoende kennis en vaardigheden hebben om AI en algoritmes verantwoord te gebruiken.

Informatieveiligheid en privacy

Als gemeente hebben we veel (persoons) gegevens van onze inwoners, ondernemers en instellingen. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens bij ons veilig zijn en dat al onze medewerkers privacy bewust omgaan met deze gegevens. De steeds verder gaande digitalisering brengt nieuwe dreigingen en risico's met zich mee. Grootschalige uitval van systemen of het nu door hacks of ransomware of energiestoringen wordt veroorzaakt kunnen een enorme impact hebben op de continuïteit van bedrijfsvoering en dienstverlening van een gemeente. Dit vraagt om een veilige en betrouwbare overheid die hoge standaarden hanteert op het gebied van informatieveiligheid en privacybescherming. Het is belangrijk om het 'eigen huis' op orde te hebben en te houden. En omdat de ontwikkelingen niet stil staan is het heel belangrijk om blijvend te zorgen voor een goede digitale weerbaarheid. De Agenda Digitale Veiligheid 2024-2028 van de VNG biedt hiervoor bestuurlijke handvatten. Ook als het gaat over het voorbereid zijn op digitale ontwrichting en incidenten en het werken aan het versterken van de digitale weerbaarheid van inwoners en ondernemers. Hoe waardevoller en privacygevoeliger gegevens en informatie zijn, hoe meer maatregelen nodig zijn om te zorgen dat:

- de gegevens correct, volledig en controleerbaar zijn en blijven;
- iedereen over de benodigde gegevens op de juiste plaats en moment kan beschikken;
- gegevens alleen bij de juiste (daartoe geautoriseerde) personen terecht komen;
- gegevens onderweg niet onderschept, gelezen of gemanipuleerd kunnen worden.

De Europese NIS2-richtlijn gaat in op de risico's die netwerk- en informatiesystemen bedreigen, zoals cyberbeveiligingsrisico's. Deze richtlijn en de Nederlandse Cybersecuritywet, die naar verwachting in 2026 van kracht wordt, stelt strengere beveiligingsnormen en registratie- en meldingsvereisten voor incidenten. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is op deze wetgeving aangepast en is voor ons als gemeente de baseline waaraan we moeten voldoen. Vanzelfsprekend handelen we ook in lijn met de (u) AVG. De Functionaris Gegevensbescherming en privacy adviseur zien toe op correcte toepassing daarvan en adviseren in de organisatie waar nodig. Zij coördineren het proces van rechten van betrokkenen en onderzoeken indien nodig datalekken. We houden oog voor het effect van beveiligingsmaatregelen op het primaire proces en het "gebruiksgemak".

In onze strategische aanpak om de digitale autonomie te vergroten sluiten we aan bij het standpunt van de VNG en de ontwikkelingen die zij voorzien. De VNG wil de marktwerking versterken en de afhankelijkheid van Microsoft verminderen door in te zetten op nog meer framework afspraken. De VNG is positief over en stimuleert de ontwikkeling van een Nederlandse GPT-NL als betrouwbare en veilige AI-oplossing binnen de publieke sector.

Bij de inkoop van AI en andere IT-oplossingen gelden vele voorwaarden, ook om de veiligheid en privacy te waarborgen. In ons beleid is opgenomen dat we deze voorwaarden moeten hanteren. Daarnaast hebben we "change-procedures" waarin allerlei aspecten getoetst worden.

We brengen (hoge)privacyrisico's in kaart en er wordt (extra) ingezet op de uitvoering van DPIA's 'data protection impact assessment'. Een DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. Zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen. Op deze wijze maken wij aantoonbaar dat we 'in control' zijn.

Onze medewerkers werken dagelijks met (persoons)gegevens en moeten zich bewust zijn van de risico's en de gevolgen van hun handelen. Met een bewustwordingsprogramma vragen we aandacht voor zorgvuldig en privacy bewust omgaan met gegevens bij al onze medewerkers. Nieuwe medewerkers moeten binnen drie maanden na indiensttreding een e-learningmodule over informatieveiligheid en privacy hebben afgerond. Daarnaast wordt het onderwerp tijdens introductiedagen behandeld.

Artificiële intelligentie (AI) is inmiddels niet meer weg te denken. De samenleving wordt dan ook steeds meer geconfronteerd met de invloed van algoritmes en AI (alle AI bestaat uit algoritmes). Als overheid moeten we transparant zijn over het gebruik van (impactvolle) algoritmes en voldoen aan de Europese AI-act. Het recht op privacy en om niet gediscrimineerd te worden moet gewaarborgd zijn. We zijn in 2025 al aangesloten op het Algoritmeregister van de Nederlandse overheid, waarin in ieder geval de hoog-risico AI-toepassingen en impactvolle algoritmes geregistreerd worden. Dat zijn algoritmen die (rechts) gevolgen kunnen hebben voor mensen, of die zorgen dat de overheid mensen classificeert. Inmiddels is er een overheidsbrede visie voor het gebruik generatieve AI, deze zijn vertaald voor de ambtelijke organisatie in uitgangspunten voor het gebruik. Onze medewerkers zijn geïnstrueerd over het verantwoord gebruik. Het is belangrijk om in een vroeg stadium na te denken over de impact van het gebruik, en hierover transparant te zijn. In 2026 wordt de (impact)toetsing op gebruik van AI en algoritmes in bestaande en nieuwe applicaties verder geïmplementeerd in bestaande change en toetsingsprocessen om dit te borgen.

Het college legt verantwoording af aan de gemeenteraad en aan verschillende ministeries over informatieveiligheid en privacy.

Die verantwoording gaat inmiddels over:

- Basisregistratie Personen (BRP) en Reisdocumenten
- Digitale persoonsidentificatie (DigiD)
- Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet)
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
- Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)
- Basisregistratie Ondergrond (BRO)

Voor het gebruik van DigiD en Suwinet wordt een audit uitgevoerd door een externe RE-auditor. Het college stuurt in april een collegeverklaring over informatieveiligheid aan de raad en diverse rijksoverheden. Dat zal ook in 2026 weer het geval zijn.

Sinds 2019 valt de verwerking van persoonsgegevens door boa's onder de Wet politiegegevens (Wpg). In 2025 is hiervoor een externe audit uitgevoerd. Eventuele benodigde verbeteracties worden in 2026 opgepakt en zal hierop opnieuw een audit worden uitgevoerd. Daarnaast zal de reguliere interne audit 2026 plaatsvinden.

In de risicoparaagraaf wordt ingegaan op toenemende risico's op het gebied van informatieveiligheid en cybercriminaliteit.

Interbestuurlijk toezicht

De provincie en de gemeenten hebben afgesproken te komen tot een vernieuwing van het interbestuurlijk toezicht in Flevoland. Het nieuwe interbestuurlijk toezicht is gebaseerd op het advies van de commissie Oosting en de Wet revitalisering generiek toezicht.

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Dat wil zeggen dat de provincie met name toezicht houdt op het fysiek-ruimtelijke terrein, aangevuld met het toezicht op de gemeentefinanciën.

Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In deze bestuursovereenkomst leggen partijen de uitgangspunten vast voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan.

Wettelijk kader

1. Deze bestuursovereenkomst heeft betrekking op de naleving van wet- en regelgeving op de domeinen: Financiën, Milieu, Archief, Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting, Monumenten bij de gemeente waarvoor de provincie het bevoegde toezichthoudende gezag is.
2. De wederzijdse rechten en plichten van partijen op basis van wet- en regelgeving en jurisprudentie zijn en blijven zonder enige beperking van toepassing.

Uitgangspunten

1. Provincie en gemeenten spreken de intentie uit het interbestuurlijke toezicht te baseren op transparantie, begrip en vertrouwen.
2. Het nieuwe IBT is verder gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
 - 2.1 Het verhaal achter de cijfers begrijpen. Cijfers en teksten bieden inzicht, maar zeggen niet alles.
Daarom is juist het gesprek tussen de provincie en de gemeenten van belang om als toezichthouder een beeld te krijgen bij het verhaal achter de cijfers, ook als alles goed gaat bij gemeenten. Daarbij is interpretatie van de cijfers nodig en daarover zullen gemeente en provincie elkaar opzoeken om de interpretatie te delen.
 - 2.2 Bij het IBT ligt de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten en een versterking van de rol (het primaat) van de gemeenteraad.
 - 2.3 De provincie treedt terughoudend (sober) op als de uitvoering door de gemeenten voldoende is en de gemeentelijke controle op de uitvoering voldoende is gewaarborgd.
 - 2.4 Gestreefd wordt naar een zo laag mogelijke lastendruk bij de gemeenten en de provincie.
 - 2.5 De informatieverstrekking aan de gemeenteraden en de provincie is pragmatisch ingericht, zo mogelijk identiek.
 - 2.6 Samenwerken in toezicht is cruciaal. Goed overleg en laagdrempelig contact tussen de provincie en de gemeente zijn voorwaarden voor het pragmatisch, effectief en efficiënt invullen van de toezichtsrelatie.

Looptijd, wijziging en beëindiging

De overeenkomst geldt voor de jaren 2025 tot en met 2028 en bij (onvoorziene) omstandigheden die wezenlijke gevolgen hebben voor de uitvoering van de bestuursovereenkomst, zullen provincie en gemeenten over de noodzaak van wijziging van deze bestuursovereenkomst in overleg treden. De provincie en gemeenten zullen gezamenlijk de werking van het IBT jaarlijks ten minste ambtelijk evalueren.

Ontwikkelingen

De provincie maakt een start met IBT-erfgoed. Eerst wordt er een nulmeting uitgevoerd. De provincie neemt hier de betrokkenen van de zes Flevolandse gemeenten in mee.

In het IBT komen er twee nieuwe toezichtsgebieden bij:

- Wet versterking regie volkshuisvesting.
- Bibliotheekvoorzieningen.

In de loop van 2026 zal in overleg met de gemeenten een afsprakenkader voor deze toezichtsgebieden worden opgesteld en die zullen worden toegevoegd aan de huidige bestuursovereenkomst.

Archief

Een goed (digitaal) archief is cruciaal voor het functioneren en de transparantie van de overheid. Wanneer het archief niet op orde en niet goed toegankelijk is, heeft een overheid geen betrouwbaar geheugen en kan zij zich niet verantwoorden voor haar handelen. Ook ontbreken dan op langere termijn de authentieke bronnen voor kennis van de eigen geschiedenis.

Het informatie- en archiefbeheer van gemeente Noordoostpolder wordt jaarlijks eerst beoordeeld door onze archivaris. Hiervan wordt een rapportage opgesteld die vervolgens wordt besproken met en beoordeeld door de provinciale toezichthouder. We noemen dit het IBT-proces (InterBestuurlijkToezicht). Op basis van deze beoordeling wordt verder gewerkt aan de kwaliteit van onze archieven.

Juridische kwaliteitszorg

Klachten

Het kan voorkomen dat mensen ontevreden zijn over een besluit of over ons handelen. Zij kunnen dan een bezwaar (bij een besluit) of klacht indienen. Klachten gaan onder meer over gedragingen, zoals bejegening en het niet of te laat beantwoorden van een vraag. Op verzoek van de klachtencoördinator zoekt de betrokken manager dan altijd contact met de klager. Getracht wordt om een klacht eerst informeel op te lossen. Lukt dat niet dan wordt de formele klachtenprocedure overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht gevolgd.

Bezwaren

Als het gaat over bezwaren tegen besluiten bieden we bezwaarmakers altijd de mogelijkheid van een informeel gesprek (mediation) aan. Vaak is deze informele wijze van afhandeling succesvol en is behandeling in een onafhankelijke bezwarencommissie niet meer nodig. De afgelopen jaren wordt rond 70% van de bezwaren ingetrokken zonder dat deze commissie zich over de zaak hoeft te buigen. Deze werkwijze wordt ook ingezet in andere situaties, zoals bij conflicten tussen inwoners onderling, tussen ondernemers en inwoners en tussen inwoners/ondernemers en gemeente.

Preventie

Om bezwaarprocedures zoveel mogelijk te voorkomen, wordt zowel in het sociaal als in het fysieke domein steeds vroeger in het proces contact gelegd met betrokkenen. In het sociaal domein door negatieve besluiten/afwijzingen vroegtijdig met inwoners te bespreken en uitleg te geven. In het fysieke domein vooral door inwoners/de omgeving vroegtijdig te informeren over en te betrekken bij (te nemen) besluiten. Bij het fysieke domein speelt ook de invoering van de Omgevingswet een rol. Initiatiefnemers wordt gevraagd om de omgeving zo vroeg en volledig mogelijk mee te nemen, waardoor bezwaarprocedures verderop in het traject zo veel mogelijk kunnen worden voorkomen. De mediators spelen ook een rol bij de Omgevingswet als voorzitter van de intake en omgevingstafels. Het is de verwachting dat binnen het sociaal domein ook een soortgelijk initiatief wordt ontwikkeld, waarbij een aantal collega's uit verschillende vakgebieden casuïstiek gaan bespreken onder leiding van een mediator.

Human Resource (HR)

1. De arbeidsmarkt en verbinden

De arbeidsmarkt is de afgelopen jaren steeds krappere geworden. Aan de hand van de landelijke leeftijdsontwikkeling lijkt de arbeidsmarkt voor vrijwel onbepaalde tijd krap te blijven. De afgelopen jaren hebben we als organisatie ingezet op werving en selectie. Die inzet is nog steeds nodig. Ook zien we dat het steeds belangrijker wordt om ze zorgen dat collega's bij ons willen blijven werken. Daarom verdient binden en boeien de komende jaren extra aandacht. Om daar goed bij aan te sluiten, zetten we in ieder geval in op:

Het behouden van ons sterke werkgeversmerk

Positieve interne en externe bekendheid en reclame voor onze organisatie dragen daaraan bij. We zetten collega's in de spotlight, geven aandacht aan organisatieverhalen en besteden aandacht aan bijzondere gebeurtenissen of successen in onze organisatie.

Een stevige onboarding

Nieuwe collega's verdienen extra aandacht van hun omgeving. Er komt veel op ze af en we vinden het belangrijk dat ze graag en met de juiste kennis werken voor onze organisatie. Daarom ontwikkelen we ons onboardingsprogramma verder. Het doel van het onboardingsprogramma is dat nieuwe medewerkers zich snel welkom voelen en vertrouwd raken in de organisatie

Binden en boeien door werkgeluk, perspectief en passende arbeidsvoorwaarden

Als organisatie weten wij waar onze medewerkers behoefte aan hebben en we evalueren dit regelmatig. We sluiten aan bij deze behoeften en hebben daarbij oog voor de verschillende generaties. Een passende waardering en beloning is het uitgangspunt en stellen ons als doel om concurrerend te zijn en te blijven met andere werkgevers in de arbeidsmarkt.

2. Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid is belangrijker dan ooit. De pensioenleeftijd stijgt, waardoor fysiek en mentaal fit zijn continu aandacht verdient. Duurzame inzetbaarheid is onderdeel van de organisatiecultuur. De behoeften van de organisatie en medewerker zijn op elkaar afgestemd. Goede communicatie met medewerkers over de doelen van de organisatie, de stand van zaken hiervan, het personeelsbeleid en de arbeidsvoorwaarden ondersteunt dit. Daarom zetten we in op:

(Persoonlijke) ontwikkeling en groei van medewerkers

We investeren in kennis en de ontwikkeling van vaardigheden, competenties en groei van medewerkers. Dat levert een positieve bijdrage aan een leven lang inzetbaar zijn.

Investeren in de balans tussen duurzaam en vitaal werken

Met een preventief vitaliteitsbeleid dragen we bij aan vitaal en duurzaam inzetbare medewerkers. We zorgen voor gezonde arbeidsomstandigheden, we bevorderen het bewustzijn bij medewerkers van een gezonde levensstijl en stimuleren voldoende beweging en het beperken van stress. We hebben aandacht voor flexibiliteit in werktijden, werklocatie en werkwijzen om fysieke en mentale gezondheid te bevorderen.

3. Digitalisering binnen HR en HR analytics

Voor onze organisatie in ontwikkeling is het steeds belangrijker dat processen efficiënt zijn ingericht en dat data beschikbaar is om (strategische) adviezen met analyses te kunnen onderbouwen. Daarom zetten we in op:

HR-processen verder digitaliseren

Het verder digitaliseren van HR-processen en het daarmee efficiënter en meer procesgericht werken. Daarbij sluiten we aan bij regie, inzicht in de status en keuze voor medewerker en leidinggevende.

HR-data

Het uitbreiden en verbeteren van ons HR Dashboard om te kunnen analyseren, benchmarken en beter onderbouwd te adviseren (HR-analytics). Daarnaast creëren we een jaarlijks terugkerend format waarmee we de organisatie en ons management met data kunnen meenemen in de belangrijkste interne personele ontwikkelingen.

4. Werkdruk

We constateren in interne onderzoeken een toename van werkdruk als stress verhogende factor en oorzaak van verzuim. Die trend loopt gelijk aan de landelijke ontwikkeling binnen gemeenten. Werkdruk verdient daarom onze aandacht, zeker in een tijd waarin duurzame inzetbaarheid en het vasthouden van medewerkers prioriteit heeft. Daarom zetten we in op:

Aanvullend onderzoek naar werkdruk

Het verder onderzoeken van werkdruk verhogende factoren onder medewerkers en verkennen van best practices om werkdruk te beïnvloeden.

Extra aandacht en hulpmiddelen voor medewerkers die werkdruk ervaren

Het verstevigen van aandacht voor werkdruk in trainingsaanbod en coaching vanuit de werkgroep vitaliteit en extra aandacht voor werkdruk tijdens de 'goed voor elkaar'-gesprekken (HR-gesprek tussen medewerker en leidinggevende)

5. Sociale veiligheid, gezondheid en welzijn

Sociale veiligheid, gezondheid en welzijn verdienen de komende jaren extra aandacht. We zien dat verandering in de maatschappij vaker resulteert in incidenten tegenover medewerkers. Daardoor zijn preventieve maatregelen en soms extra veiligheidsmaatregelen nodig. Daarnaast zien we dat in onze organisatie ook (intern) vaker sprake is van ongewenst gedrag ten opzichte van enkele jaren geleden. Daarom zetten we in op:

Inrichting van ons gebouw

We verbeteren de inrichting van onze gebouwen verder op het gebied van veiligheid en gezondheid. Daarin werken we nauw samen met interne collega's, zoals de afdeling facilitair.

Zichtbaarheid, training en coaching

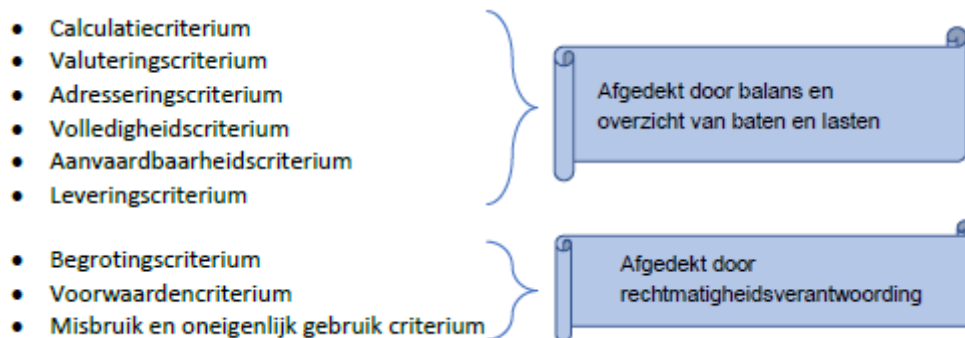
We stimuleren positieve gezondheid bij onze medewerkers door diverse activiteiten aan te bieden. Hiervoor hebben we onze vitaliteitskalender. Verder verbeteren we de zichtbaarheid van (preventieve) ondersteuningsmogelijkheden zoals bedrijfsarts, bedrijfsmaatschappelijk werk en vertrouwenspersonen. Door te investeren in training en coaching van onze medewerkers, zorgen we dat zij nog beter in staat zijn om ongewenst gedrag van inwoners of ondernemers om te buigen en waar nodig te begrenzen. Tevens starten we met het interventieteam om situaties doeltreffend te kunnen de-escaleren. Ook zorgen we ervoor dat medewerkers beschikken over voldoende kennis en vaardigheden om te kunnen handelen bij situaties waar agressie of geweld speelt. Tot slot investeren we in voorlichting en extra aandacht voor de kaders en maatregelen ten aanzien van (intern) ongewenst gedrag.

Arbo coördinatie

We investeren in de rol van adviseur Arbo. Op deze manier kunnen we meer aandacht besteden aan het inzetten van de juiste interventies en maatregelen op het gebied van arbeidsomstandigheden in de breedste zin van het woord.

Rechtmatigheid

Het college stelt jaarlijks een rechtmatigheidsverantwoording (RMV) op. Met de raad zijn in de Nota Rechtmatigheidsverantwoording afspraken gemaakt over de verantwoording- en rapportagegrens. Deze grens bepaalt vanaf welke omvang fouten (als bijvoorbeeld begrotingsonrechtmatigheden) en onduidelijkheden bij de jaarstukken in deze paragraaf worden toegelicht. De RMV is verbonden met het begrip financiële rechtmatigheid, de rechtmatigheid die betrekking heeft op financiële beheershandelingen. Het begrip financiële rechtmatigheid is concreet gemaakt met behulp van negen criteria:

De eerste zes criteria hebben ook betrekking op de getrouwheid van de jaarrekening en vallen onder de controlewerkzaamheden van de accountant en worden verantwoord in de accountantsverklaring. De laatste 3 criteria worden afgedekt door de RMV.

Het is belangrijk dat risicobeheersing ook ten aanzien van de RMV zoveel mogelijk is ingebouwd in de primaire processen (administratieve organisatie). Dit betekent dat controle- en beheersmaatregelen in het proces zelf plaatsvinden en worden uitgevoerd door de functionele clusters. Het management is verantwoordelijk voor de inrichting van de processen, controle op de naleving van de procesbeschrijvingen inclusief de daarin opgenomen controle- en beheersmaatregelen. Zij worden hierbij ondersteund door de adviseurs van Bureau Bedrijfsvoeringstrategie en Control.

De opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie worden -achteraf- getoetst door de medewerkers van team interne controle. Deze verbijzonderde interne controle op rechtmatigheid en het verslag hiervan dient als input voor de RMV in de jaarstukken.

In de jaarstukken 2026 zal een toelichting bij de RMV worden opgenomen. In deze toelichting zal in ieder geval worden ingegaan op de eventueel geconstateerde afwijkingen (en betreft fouten en/of onduidelijkheden) en de acties die het college onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Inkopen

Onze gemeente heeft haar inkooporganisatie ingericht volgens het gecoördineerd inkoopmodel. Dit model kenmerkt zich door inkoopactiviteiten die zowel centraal (bij de inkoopadviseurs van cluster Advies) als decentraal (bij de diverse clusters) zijn belegd.

Het doel van inkoop is het verkrijgen van de juiste producten en goederen voor de beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV) voor de drie inkoopdomeinen:

- Sociaal
- Fysiek
- Bedrijfsvoering

Wij houden ons hierbij aan de (Europese) aanbestedingsregels en het Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Uitgangspunt is dat alle ondernemers gelijke kansen krijgen. Wij houden bij onze inkopen en aanbestedingen de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Wij streven ernaar ook de lokale ondernemers zoveel mogelijk in gelegenheid te stellen om mee te dingen naar opdrachten die worden ingekocht. Hierbij wordt rekening gehouden met de normen uit de aanbestedingswetgeving, zoals non-discriminatie. Om lokale ondernemers optimaal te betrekken bij het inkoop- en aanbestedingsbeleid gaan onze inkoopadviseurs tenminste 1x per jaar in overleg met de BV Noordoostpolder (BVN) om samen af te stemmen waar er behoefte aan is. Wij beschikken over een Database Lokale Ondernemers (DLO). Ondernemers met een vestigingsplaats binnen de gemeentegrenzen kunnen zich kosteloos op basis van hun expertise aanmelden voor opname in de DLO. Bij gebleken geschiktheid kunnen ondernemers uit de DLO worden uitgenodigd deel te nemen aan een onderhandse aanbesteding.

Onze inkopen en aanbestedingen leveren direct of indirect een bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van de gemeente. Onze ambities zijn in lijn met het programma Klimaat en Energie. We hebben het voornemen om een MVOI-actieplan op te stellen. Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgever en Inkopen (MVOI) betekent dat de gemeente de effecten op people, planet en profit meenemen bij Inkopen en Aanbestedingen. Wij stimuleren daarom sociale, ecologische en economische aspecten te integreren bij Inkopen en Aanbestedingen van Werken, Diensten en Leveringen.

Paragraaf Verbonden partijen

Inhoud

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de doelstellingen, activiteiten en financiële positie van de organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Op basis van de BBV is dat de volgende definitie:

- Bestuurlijk belang: 'zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht.'
- Financieel belang: 'een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.'

Gemeentelijke deelname aan verbonden partijen is een manier om het publiek belang te dienen of een bepaalde publieke taak uit te voeren. Wanneer er alleen sprake is van een bestuurlijk of financieel belang is er geen sprake van een verbonden partij. De BBV heeft geadviseerd om verenigingen die hoofdzakelijk uit publiek geld worden bekostigd ook op te nemen in de paragraaf verbonden partijen. Deze zijn opgenomen onder de organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang. Het gaat dan om verbonden partijen die hoofdzakelijk door een bijdrage van de gemeente worden gefinancierd. Voor B.V. 's en N.V. 's geldt dat zij geen begroting openbaar hoeven te maken in verband met de concurrentiepositie. Daardoor kan het lijken alsof de geleverde informatie niet compleet is. Wanneer dit het geval is wordt dit aangegeven met n.b. (niet bekend). Het beleid omtrent verbonden partijen is vastgelegd in de Nota verbonden partijen gemeente Noordoostpolder.

Naast de formele verbonden partijen neemt de gemeente Noordoostpolder deel aan een aantal centrumregelingen en samenwerkingsverbanden. Strikt genomen is er bij een centrumregeling of een samenwerkingsverband geen sprake van een verbonden partij. Er is namelijk geen sprake van een bestuurlijk belang, er is immers geen stemrecht. Daarom zijn deze partijen niet opgenomen in de lijst verbonden partijen.

Het gaat om de volgende partijen:

- Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland
- Centrumregeling Beschermd Wonen
- Centrumregeling Vrouwenopvang Oranje Huis
- Samenwerkingsverband Regio Zwolle
- Samenwerkingsverband Samen maken we Flevoland

Lijst verbonden partijen

Lijst verbonden partijen

1.	Gemeenschappelijke regelingen		Bestuur
1.1.	GR Veiligheidsregio Flevoland	Openbaar Lichaam	Algemeen
1.2.	GR IJsselmeergroep	Openbaar Lichaam	Algemeen
1.3.	GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek	Openbaar Lichaam	Algemeen
1.4.	GR GGD Flevoland	Openbaar Lichaam	Algemeen

2.	Vennootschappen en corporaties	% Aandelen
----	--------------------------------	---------------

2.1.	Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	N.V.	0,04%
2.2.	Vitens N.V.	N.V.	0,56%
2.3.	Wadinko N.V.	N.V.	2,93%
2.4.	Huisvuilcentrale Noord-Holland N.V.	N.V.	1,70%
2.5.	Enexis Holding N.V.	N.V.	0,02%
2.6.	Werkcorporatie B.V.	B.V.	100,00%
2.7.	Technofonds Flevoland B.V.	B.V.	3,74%
2.8.1.	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.	B.V.	0,02%
2.8.2.	CSV Amsterdam B.V.	B.V.	0,02%

3. Stichtingen en Verenigingen

n.v.t.

4. Overige verbonden partijen

N.v.t.

5. Organisaties met een bestuurlijk belang en een maatschappelijk of algemeen belang*

5.1.	VNG	Vereniging	Lid met stemrecht
5.2.	VNG Flevoland	Vereniging	Lid met stemrecht

1.1 GR Veiligheidsregio Flevoland

Lelystad

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Flevoland: Almere, Dronten, Lelystad, Urk, Zeewolde en Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Veiligheidsregio (VRF) is ingesteld om de inwoners van onze regio beter te beschermen tegen de risico's van branden, rampen en crises. De diensten en besturen werken samen in: brandweerbijstand, crisisbeheersing, handhaving van de openbare orde en veiligheid, geneeskundige hulpverlening bij rampen en rampenbestrijding.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

Kansen en ontwikkelingen

In 2026 werkt de Veiligheidsregio verder aan de beleidsdoelen uit het Regionaal Beleidsplan

2025-2029. Enkele beleidsthema's waar de VRF in 2026 mee aan de slag gaat zijn:

- Versterking crisisbeheersing en informatievoorziening: De eerste resultaten van de uitvoering van de versterkingsopgaven zullen in 2026 zichtbaar worden. De focus ligt in 2026 op weerbare samenleving, risicocommunicatie, netwerksamenwerking en de brandweerkazerne als steunpunt. Het programma Versterking Informatievoorziening loopt door tot eind 2026, waarin de laatste stappen worden gezet.
- Zelf- en samenredzaamheid: Inwoners, bedrijven en organisaties worden in 2026 bewuster gemaakt van risico's en krijgen handelingsperspectieven bij crises. Ook wordt er gewerkt aan compenserende maatregelen op locaties waar de brandweer niet tijdig aanwezig kan zijn.
- Kazerne als steunpunt in de samenleving: In 2026 wordt gestart met de uitwerking van plannen om kazernes te benutten als lokaal steunpunt bij grootschalige calamiteiten zoals langdurige stroomuitval.
- Verplichtend karakter (taakdifferentiatie): De landelijke afschaffing van verplichtend consignatie en kazernering van brandweervrijwilligers, ook bekend als het verplichtend karakter, heeft grote gevolgen voor de brandweerorganisatie. In 2023 is landelijk besloten over de wijze van implementatie en de bekostiging. De implementatie loop echter meerdere jaren en vraagt aanzienlijke financiële, personele en organisatorische inzet. Voor 2026 wordt een incidenteel bedrag opgenomen.
- Energietransitie: De brandweer focust zich op het adviseren over veiligheidsaspecten van nieuwe energieopwekking, -opslag en -gebruik (zoals accu's, waterstof en zonnepanelen). De voorbereiding op deze ontwikkelingen vindt plaats door kennisdeling, scholing en oefening.
- Samenwerking VRF en VR Gooi & Vechtstreek: Het harmonisatietraject tussen de Veiligheidsregio Flevoland en de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, gestart in 2024, wordt in 2026 afgerond. Daarmee zijn arbeidsvoorwaarden, personeelsregelingen en systemen volledig geharmoniseerd.

Risico's

In de programmabegroting 2026 zijn verschillende (financiële) risico's benoemd. Zo leidt de korting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) vanaf 2026 tot een lager Rijksbudget. Ook de implementatie van het verplichtend karakter brengt financiële onzekerheden met zich mee, onder andere door de benodigde extra personele inzet. Daarnaast is de VRF afhankelijk van landelijke besluitvorming rond de rol van kazernes als steunpunt in de samenleving. Verder zijn er risico's op het gebied van informatiebeveiliging en digitale weerbaarheid en bestaat er spanning op de arbeidsmarkt, wat de beschikbare capaciteit kan beperken. Het weerstandsvermogen van de VRF wordt als toereikend beoordeeld om deze risico's op te vangen, maar vraagt blijvende aandacht voor monitoring.

Jaarlijkse bijdrage gemeente			
Jaarrekening 2024:	€ 3.918.742	Begroting 2027:	€ 3.638.730
Begroting 2025:	€ 3.447.798	Begroting 2028:	€ 3.638.730
Begroting 2026:	€ 4.104.256	Begroting 2029:	€ 3.638.730
Bijdrage verantwoord op taakveld:		1.1 Crisisbeheersing en brandweer	
Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			€ -2.320.068
Eigen vermogen	€ 8.646.000	€ 7.804.000	€ 10.031.487
Vreemd vermogen	€ 11.190.000	€ 20.877.000	€ 13.063.562
1.2 GR IJsselmeergroep		Emmeloord/Lelystad	
Rechtsvorm		Gemeenschappelijke regeling	

Betrokken partijen

Gemeenten Lelystad, Urk en Noordoostpolder

Bestuurlijk belang

Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Deze verbonden partij voert de Wet sociale werkvoorziening (WSW) uit. De GR heeft een werkmaatschappij maar de feitelijke uitvoering van de WSW is ondergebracht bij Concern voor Werk. Binnen de GR zijn afspraken gemaakt over de samenwerking tussen gemeenten en Concern voor Werk om tekorten te voorkomen. In Noordoostpolder levert Concern voor Werk diensten als schoonmaak en catering voor de WerkCorporatie.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

De GR IJsselmeergroep maakt een transitie door naar een sociale onderneming. Deze transitie levert niet alleen financieel voordeel op door vernieuwende producten en diensten, maar heeft ook een belangrijke voorbeeldfunctie richting lokale en regionale werkgevers: het laat zien dat breed arbeidspotentieel benut kan worden. In het strategisch plan Op naar 2030 wordt richting gegeven aan deze doorontwikkeling. Kernpunt is de omslag van een traditionele Wsw-organisatie naar een sociale onderneming, waarbij de infrastructuur van Concern voor Werk benut blijft voor de uitvoering van re-integratieactiviteiten van de werkcoöperatie Noordoostpolder.

Een belangrijk uitgangspunt is dat minimaal 50% van het personeelsbestand van de sociale onderneming bestaat uit mensen met een arbeidsbeperking. Het wordt echter steeds uitdagender om dit percentage vast te houden: het aantal Wsw-medewerkers neemt gestaag af en de loonkosten van de overige 50% stijgen. Dit vraagt om een zorgvuldige balans, waarbij ook aandacht nodig is voor werkdruk, verzuim en goede CAO-afspraken met het Rijk.

Het verloop in de Wsw-dienstbetrekkingen zet zich de komende jaren door, waardoor het aandeel Wsw'ers verder zal afnemen. Dit maakt het noodzakelijk dat Concern voor Werk zich steeds meer richt op activiteiten en begeleiding voor andere doelgroepen, zoals de Banenafpraak. Deze uitdaging wordt GR-breed (met Urk en Lelystad) opgepakt.

Het belangrijkste financiële risico dat de deelnemers in de GR lopen is een bijdrage in een eventueel exploitatietekort. Wanneer de GR zou worden opgeheven, wordt een eventueel overblijvend tekort gedragen door de deelnemende gemeenten. De afgelopen jaren is een redelijke reserve opgebouwd.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	€ 220.242	Begroting 2027:	€ 199.250
Begroting 2025:	€ 208.296	Begroting 2028:	€ 199.250
Begroting 2026:	€ 199.250	Begroting 2029:	€ 199.250

Bijdrage verantwoord op taakveld: 6.4 Begeleide participatie

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat	€ 76.000 (voorlopig)	€ 2.000	€ 74.000
Eigen vermogen	€ 3.404.000 (voorlopig)	€ 2.570.000	€ 3.326.000
Vreemd vermogen	€ 5.123.000 (voorlopig)	€ 4.076.000	€ 5.543.000

1.3 GR Omgevingsdienst Flevoland en Gooi & Vechtstreek

Lelystad

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Betrokken partijen	Alle gemeenten uit Flevoland, de gemeenten Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdmeren, Gooise Meren en de provincies Flevoland en Noord-Holland
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Deze GR voert taken uit op het gebied van het omgevingsrecht. Deze taken omvatten onder andere het verlenen van vergunningen en uitvoeren van toezicht en handhaving voor het basistakenpakket. Dit pakket, dat gemeenten verplicht moeten onderbrengen bij een omgevingsdienst, bestaat voor een groot deel uit milieutaken en verder uit taken op het gebied van bodem, asbest en geluid. De gemeente Noordoostpolder heeft alleen het basistakenpakket belegd bij de omgevingsdienst.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

De Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV) werkt op dit moment aan een toekomstbestendige dienst, die al haar taken uitvoert en die volgens landelijke criteria robuust is. Dit betekent dat volgens een bestuurlijk vastgestelde temporisering (in de jaren 2025-2027) de wettelijke basistaken op niveau worden gebracht en dat het vastgestelde ontwikkelplan in uitvoering is. Het ontwikkelplan bevat 40 grote en kleinere projecten ter verbetering van de organisatie, dienstverlening en bedrijfsvoering. Voor zowel het op niveau inbrengen van alle basistaken als de uitvoering van het ontwikkelplan geldt van 1 april 2026 als deadline. Op dat moment moeten alle omgevingsdiensten in Nederland aantonen robuust te zijn zodat zij als zelfstandige organisatie kunnen blijven bestaan.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	€ 1.743.815	Begroting 2027:	€	2.142.972
Begroting 2025:	€ 1.853.433	Begroting 2028:	€	2.221.531
Begroting 2026:	€ 2.054.053	Begroting 2029:	€	2.303.266
Bijdrage verantwoord op taakveld:		7.4 Milieubeheer		

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat	nb	nb	€ 144.368
Eigen vermogen	€ 1.395.268	€ 961.280	€ 2.781.502
Vreemd vermogen	€ 4.712.292	€ 4.769.387	€ 3.695.465

1.4 GR GGD Flevoland

Lelystad

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Betrokken partijen	Alle gemeenten in Flevoland: Almere, Dronten, Lelystad, Urk, Zeewolde en Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Deelname in het algemeen bestuur

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners in de provincie Flevoland. GGD Flevoland is het centrale punt waar bewoners, gemeenten en samenwerkingspartners terecht kunnen met alle vraagstukken

op het gebied van de openbare gezondheidszorg.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

Mensen gezonde kansen bieden om alles uit hún leven te halen. Dat is de missie van GGD Flevoland. Want mensen die zich gezond en veilig voelen, doen actiever mee aan het leven. In de samenleving probeert iedereen alles uit het leven te halen met de mogelijkheden die ze hebben. Dat maakt hen gelukkiger en zelfredzamer. Het ervaren van zelf te kunnen kiezen. De kwaliteit van leven stimuleert hen om gezonde keuzes te maken. Lekker in je vel zitten geeft plezier aan je leven!

Gezond Opvoeden: Het is belangrijk dat iedereen zo gezond mogelijk opgroeit en leeft. Positieve gezondheid is de basis voor het handelen van GGD Flevoland. Gezondheid is meer dan niet ziek zijn. De publieke gezondheidszorg is bedoeld om de gezondheid van alle inwoners van Flevoland te bewaken, te beschermen en te bevorderen. Ook als mensen daar niet altijd om vragen. GGD Flevoland werkt in opdracht van de zes gemeenten in Flevoland. De hoofdvesting van GGD Flevoland bevindt zich Lelystad. De aandacht is speciaal gericht op mensen die meer hulp nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze kwetsbaar zijn of zorg mijden.

Kansen en ontwikkelingen

De maatschappelijke opgave groeit, in de eerste plaats omdat het inwoneraantal van Flevoland groeit, maar ook omdat de gezondheid van bewoners van Flevoland onder druk staat. Er zijn speerpunten benoemd die de GGD hanteert om de maatschappelijke opgave het hoofd te bieden.

De speerpunten zijn:

- Toekomstbestendige organisatie;
- Versterken jeugd en gezin;
- Toekomstbestendige infectieziektebestrijding;
- Maatschappelijke zorg (Publieke Geestelijke Gezondheidszorg);
- Gezond leven;
- Acute zorg en crisis.

Begroting 2026

In de begroting van 2025 kwam naar voren dat de begroting van de GGD niet meerjarig sluitend is. Het bestuur heeft de opdracht gegeven om met een procesvoorstel te komen tot scenario's waarmee het bestuur invulling kan geven aan een structurele taakstelling op het collectieve onderdeel van de begroting.

Uit het beeld wat het bestuur heeft verkregen n.a.v. de bestuursopdracht komt het volgende naar voren:

- Uitvoering van taken zit op of onder wettelijk minimumniveau;
- Verzuimcijfers laten een stijgende lijn zien; de druk op de organisatie wordt groter;
- De verwachte bevolkingsgroei in Flevoland en de opgaven in de publieke gezondheid, vragen van een GGD met deze omvang om een gezondere basis;
- Bedrijfsvoering is te sober ingericht.

In juni 2025 heeft het algemeen bestuur een besluit genomen over de toekomst van de GGD. Op basis van de uitgangspunten, het verkregen inzicht en de wens tot een structureel sluitende begroting heeft het bestuur besloten het scenario gericht versterken te verwerken in de ontwerpbegroting. De uitwerking van bovenstaand scenario in de ontwerpbegroting heeft de volgende consequenties voor de inwonerbijdrage vanuit de gemeente Noordoostpolder:

- a. Om de kwaliteit van de publieke gezondheid te borgen en in de toekomst te versterken wil het bestuur van GGD Flevoland een impuls geven aan de bedrijfsvoering.
- b. Bestuur, directie en ambtelijke ondersteuning van de gemeenten hebben uitgesproken de kwaliteit van stukken, de tijdigheid van het aanleveren van stukken en de afstemming en samenwerking met de GGD te willen verbeteren. Hiermee vindt een professionalisering plaats binnen de GGD Flevoland.

- c. Middels gerichte investering op de formatie op het thema Infectieziektebestrijding (IZB) wil de GGD de wendbaarheid van AGZ vergroten. De Algemene Gezondheidszorg zet zich in voor de bescherming van de gezondheid van alle inwoners van Flevoland, door het voorkomen van (de verspreiding van) infectieziekten, het minimaliseren van de negatieve invloed van het milieu op de gezondheid en het stimuleren van seksuele gezondheid.
- d. Het versterken van de jeugdgezondheidszorg. De Jeugdgezondheidszorg voorziet in opvoedondersteuning en draagt in en om scholen bij aan het normaliseren van problematiek. Daarom is de JGZ een belangrijk partner in het Jeugddomein en worden de Jeugdwet taken en JGZ-taken ook in samenhang georganiseerd. Juist in tijden waar druk op de jeugdhulp en JGGZ-voorzieningen groot is en de mentale gezondheid van de jeugd verslechtert kan JGZ bijdragen aan het voorkomen van inzet van dure jeugdvoorzieningen. De GGD zet in op het versterken van de zorgstructuur in en om scholen door inzet Jeugdgezondheidszorg professionals. Dit betekent een extra inzet van artsen en verpleegkundigen.

Risico's

Verder is er een aantal risico's te benoemen voor de GGD als organisatie:

- Het wegvallen van Rijksmiddelen die de GGD inzet ter compensatie van de gemeentelijke bijdragen voor infectieziektebestrijding;
- Stijgende kosten voor digitale dossiers;
- Het risico op vraagtuitval van productie die bekostigd wordt door de inkomsten van derden (bijvoorbeeld reizigersvaccinatie) of plusproducten van de gemeenten.

Tot slot werkt de GGD in 2026 aan een gezonde organisatie. Er zal een start gemaakt worden met het herzien van de huisvestingsportefeuille aan de hand van het Integraal Huisvestingsplan en er is speciale aandacht voor de vele professionals die werken voor de GGD.

Jaarlijkse bijdrage gemeente			
Jaarrekening 2024:	€ 1.341.772	Begroting 2027:	€ 1.630.000
Begroting 2025:	€ 1.411.000	Begroting 2028:	€ 1.651.000
Begroting 2026:	€ 1.611.000	Begroting 2029:	€ 1.672.000
Bijdrage verantwoord op taakveld:		7.1 Volksgezondheid	

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			€ 11.000
Eigen vermogen	€ 7.052.000 (voorlopig)	€ 5.916.000	€ 7.074.000
Vreemd vermogen	€ 28.464.000 (voorlopig)	€ 25.645.000	€ 22.034.000

2.1 Bank Nederlandse Gemeenten N.V.		Den Haag
Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties	
Betrokken partijen	Nederlandse overheden (50% Rijk en 50% gemeenten, provincies en waterschappen)	
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders	
Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen		

De kosten van financiering voor de gemeente en haar burgers zo laag mogelijk houden.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

Bij een faillissement is de waarde van het aandelenkapitaal het maximale risico voor de gemeente Noordoostpolder. De BNG beschikt over een zogenaamde triple A rating (hoogste kredietwaardigheidscijfer) en valt onder het strenge toezicht van de ECB, waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat de BNG failliet gaat. Ook gezien de geringe omvang van het aandelenkapitaal zijn de financiële risico's gering.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	-	Begroting 2027:	-
Begroting 2025:	-	Begroting 2028:	-
Begroting 2026:	-	Begroting 2029:	-

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat	nb	nb	€ 294.000.000
Eigen vermogen	nb	nb	€ 4.777.000.000
Vreemd vermogen	nb	nb	€ 123.614.000.000

2.2 Vitens N.V.

Utrecht

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Provincies en gemeenten in Friesland, Overijssel, Flevoland, Drenthe, Utrecht, Noord-Holland en Gelderland
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Vitens staat als leverancier van een eerste levensbehoefte midden in de maatschappij. Ze zorgen voor betrouwbaar drinkwater, nu en in de toekomst. Er wordt gewerkt aan drie strategische doelen: continuïteit, schone en beschikbare bronnen en optimale service en dienstverlening.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

Door de toenemende vraag naar drinkwater staat de kwantiteit en de kwaliteit onder druk. De vraag stijgt door bevolkingsgroei, droogte als gevolg van klimaatsveranderingen en door het toenemende gebruik door klanten en industrie. Door vervuiling van het grond- en oppervlaktewater door restanten van gewasbeschermingsmiddelen, mest, industriestoffen en medicijnresten staat de kwaliteit onder druk.

Vitens staat de komende jaren voor een enorme investeringsopgave. Om de financieringspositie binnen de geldende WACC-regelgeving zo optimaal mogelijk te versterken worden enkele uitgangspunten gewijzigd: zo worden droogteschaderisico's doorberekend, het vastrecht verlaagd en de tarieven verhoogd.

Vitens borgt de kwaliteit van drinkwater onder meer via een intensief bemonsteringsprogramma en bouwt nieuwe of vernieuwde productlocaties volgens actuele veiligheidsnormen. Naast fysieke risico's zoals weersinvloeden en sabotage, is cyberveerbaarheid een belangrijk aandachtspunt. De procesautomatisering van Vitens is redundant en geografisch gescheiden uitgevoerd, wat de continuïteit van de drinkwaterproductie beschermt. In het kader van de Europese NIS2-richtlijn werkt Vitens aan certificering, waarbij het proces wordt getoetst door een extern certificatiebureau. De organisatie ontwikkelt haar weerbaarheid verder, onder meer door te leren van internationale collega's, zoals waterbedrijven in Valencia.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	-	Begroting 2027:	-
Begroting 2025:	-	Begroting 2028:	-
Begroting 2026:	-	Begroting 2029:	-

Bijdrage verantwoord op taakveld: nvt

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			€ 34.500.000
Eigen vermogen			€ 713.600.000
Vreemd vermogen			€ 1.684.800.00

2.3 Wadinko N.V.**Zwolle**

Rechtsvorm	Vennootschap
Betrokken partijen	De gemeenten Hellendoorn, Hof van Twente, Borne, Dalfsen, Deventer, Dinkelland, Hardenberg, Meppel, Olst-Wijhe, Ommen, Steenwijkerland, Tubbergen, Westerveld, Zwartewaterland, Zwolle, Kampen, Losser, Noordoostpolder, Raalte, Rijssen-Holten, Staphorst, Twenterand, Urk, Wierden en Provincie Overijssel
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Wadinko is een regionale participatiemaatschappij die gezonde, duurzame bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid wil stimuleren en behouden in Overijssel, de Noordoostpolder en Zuidwest Drenthe. Wadinko doet dit met risicodragend kapitaal, kennis, managementondersteuning en netwerken.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

Het financiële risico is beperkt tot het aandelenkapitaal. In haar beleidsplan 2021 – 2026 koerst Wadinko op continuering met aandacht voor groei, innovatie en maatschappelijk ondernemen, versterking van de human capital agenda en het stimuleren van samenwerking in de regio. Daarnaast wil Wadinko nieuwe participaties meer beoordelen op hun duurzaamheidsagenda.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	-	Begroting 2027:	-
Begroting 2025:	-	Begroting 2028:	-
Begroting 2026:	-	Begroting 2029:	-

Bijdrage verantwoord op taakveld: nvt

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			€ 3.582.765
Eigen vermogen			€ 85.006.904

Vreemd vermogen

€ 10.249.145

2.4 Huisvuilcentrale Noord-Holland N.V.

Alkmaar

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	HVC heeft 51 aandeelhoudende gemeenten en 8 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

HVC is een duurzaam energie- en afvalbedrijf van 51 gemeenten en 8 waterschappen. Zij dragen bij aan het klimaat door energie schoon op te wekken en afval te hergebruiken.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

De gemeente Noordoostpolder is een van de aandeelhouders van het afvalverwerkingsbedrijf HVC en staat deels garant voor dit bedrijf. In verband met de financiële positie van HVC is in de aandeelhoudersvergadering van december 2012 besloten om de garantstelling van gemeenten voor leningen ten behoeve van alle afvalactiviteiten van HVC te laten gelden, tot een maximum van € 670 miljoen (bedoeld voor (her)financieringen van vervangingsinvesteringen en modificaties aan bestaande activa). De aandeelhouders staan garant voor de leningen ten behoeve van activiteiten die op hen betrekking hebben. De totale omvang van de gegarandeerde leningen aandeelhouders A bedragen eind 2024 € 524.814.000. Op een totaal van 3.705 aandelen A betekent dit voor de gemeente Noordoostpolder met 62 aandelen, een garantstelling van € 8,8 miljoen. Hiervan wordt jaarlijks 1% als garantstellingsprovisie aan de aandeelhouders A uitgekeerd.

HVC is een verbonden partij. Via de 2 keer per jaar plaatsvindende Algemene Aandeelhoudersvergadering (AvA, medio juni en medio december) houden wij toezicht en inzicht in de dagelijkse bedrijfsvoering en op de begroting en jaarrekening.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	-	Begroting 2027:	-
Begroting 2025:	-	Begroting 2028:	-
Begroting 2026:	-	Begroting 2029:	-

Bijdrage verantwoord op taakveld: nvt

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			€ 24.418.000
Eigen vermogen			€ 257.583.000
Vreemd vermogen			€ 966.359.000

2.5 Enexis Holding N.V.

's Hertogenbosch

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
------------	--------------------------------

Betrokken partijen	Zes Nederlandse provincies en 130 gemeenten
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Enexis was netbeheerder binnen de gemeente Noordoostpolder. Begin 2016 is het verzorgingsgebied overgegaan op Liander. De aandelen van Enexis zijn echter nog in handen van de gemeente Noordoostpolder. De raad van gemeente Noordoostpolder heeft eind 2023 een amendement aangenomen met als strekking de inspanning om in 2024 de aandelen in Enexis te verkopen. Als uitvoering van het amendement zijn inmiddels de aandelen binnen Enexis ten verkoop aangeboden.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

Enexis is financieel gezond. De aandeelhouders lopen het risico (een deel van) de boekwaarde te moeten afwaarderen. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.

Enexis stelt zichzelf de volgende missie: 'Wij brengen mensen steeds meer duurzame energie. Dat doen we door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie en infrastructuur. Zo houden we de energietransitie haalbaar en betaalbaar.'

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	-	Begroting 2027:	-
Begroting 2025:	-	Begroting 2028:	-
Begroting 2026:	-	Begroting 2029:	-

Bijdrage verantwoord op taakveld: nvt

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			€ 254.000.000
Eigen vermogen			€ 5.538.000.000
Vreemd vermogen			€ 5.949.000.000

2.6 WerkCorporatie B.V.

Emmeloord

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Gemeente Noordoostpolder
Bestuurlijk belang	Enig aandeelhouder

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

De Werkcorporatie is opgericht om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen en te houden. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de Participatiewet.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

De Werkcorporatie voert een taak uit waarvoor het gemeentebestuur verantwoordelijk is en blijft, namelijk de begeleiding van inwoners naar de arbeidsmarkt. De gemeente heeft zeggenschap over

de financiële, beleidsmatige en uitvoeringskaders. De uitgangskaders voor de uitvoering van de taken en werkzaamheden van de WerkCorporatie staan, naast de raamovereenkomst, contourennotitie en het bedrijfsplan, beschreven in het beleidsplan Krachtig Noordoostpolder 2.0, waaronder specifiek het deelplan participatie. De WerkCorporatie heeft participatiebudget van de gemeente in kunnen zetten om de taken te blijven voldoen. Ook heeft de WerkCorporatie daarnaast ESF-subsidie ingezet voor nieuwe projecten en intensieve begeleiding aan kandidaten. Omdat die intensieve begeleiding steeds centraler staat in het traject dat kandidaten doorlopen, wordt de komende jaren ook meer ingezet op jobcoaching.

De doelstellingen die de WerkCorporatie in samenwerking met de gemeente opstelt, zijn gericht op de uitstroom richting regulier werk voor zowel de groep Banenafpraak als reguliere kandidaten. Daarnaast zet de WerkCorporatie zich steeds breder in, ze begeleiden statushouders (die moeten participeren), jongeren en Oekraïners naar werk. Hier liggen kansen en risico's voor de bedrijfsvoering van de WerkCorporatie. Andere belangrijke ontwikkelingen zijn de toename van het aantal kandidaten met een arbeidsbeperking, de ontwikkeling van een Regionaal Werkcentrum (en de verhuizing naar de Deel) en het nauwer samenwerken met o.a. onderwijs en welzijn.

Jaarlijkse bijdrage gemeente					
Jaarrekening 2024:	€ 1.461.585	Begroting 2027:	€	1.558.387	
Begroting 2025:	€ 1.511.417	Begroting 2028:	€	1.558.387	
Begroting 2026:	€ 1.558.387	Begroting 2029:	€	1.558.387	
Bijdrage verantwoord op taakveld:		6.5 Arbeidsparticipatie			

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			€ 24.302
Eigen vermogen			€ 174.450
Vreemd vermogen			€ 352.246

2.7 Technofonds Flevoland B.V.	Lelystad
Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Almere, Urk, Lelystad, Noordoostpolder, Dronten, Horizon B.V. (voorheen OMFL)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Technofonds richt zich op het financieren van het innovatieve MKB en innoverende technostarters die met nieuwe risicovolle technologie in een relatief vroege fase willen (door)groeien. Het is een revolverend fonds, dat wil zeggen dat de middelen die vrijkomen door bijvoorbeeld verkoop van participaties of aflossing van leningen, opnieuw binnen het fonds worden uitgezet.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

De verleende steun valt binnen de minimumgrenzen die volgens de Europese regels zijn gesteld aan staatssteun. Verleende achtergestelde geldleningen zijn tevens marktconform. Het risico voor

de gemeente beperkt zich tot de aan het Technofonds verstrekte middelen waarvoor geen waarde in de balans is opgenomen. Betrokken partijen onderzoeken de mogelijkheid tot het vereenvoudigen van de structuur van de Flevolandse fondsen waaronder Technofonds Flevoland B.V.

Jaarlijkse bijdrage gemeente			
Jaarrekening 2024:	-	Begroting 2027:	-
Begroting 2025:	-	Begroting 2028:	-
Begroting 2026:	-	Begroting 2029:	-
Bijdrage verantwoord op taakveld: nvt			

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			€ -1.014.880
Eigen vermogen			€ 5.696.877
Vreemd vermogen			€ 21.467

2.8.1 Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.		's Hertogenbosch
Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties	
Betrokken partijen	Voormalige aandeelhouders Essent N.V. (diverse gemeenten en provincies)	
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders	

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent (namens de verkopende aandeelhouders Essent). Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).

Risico's, kansen en ontwikkelingen

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Jaarlijkse bijdrage gemeente			
Jaarrekening 2024:	-	Begroting 2027:	-
Begroting 2025:	-	Begroting 2028:	-
Begroting 2026:	-	Begroting 2029:	-
Bijdrage verantwoord op taakveld: nvt			

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			n.b.

Eigen vermogen	n.b.
Vreemd vermogen	n.b.

2.8.2 CSV Amsterdam B.V. Amsterdam

Rechtsvorm	Vennootschappen en corporaties
Betrokken partijen	Voormalige aandeelhouders Essent N.V. (diverse gemeenten en provincies)
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de algemene vergadering van aandeelhouders

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voorgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero). De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

De verwachting was dat deze B.V. eind 2019, begin 2020 zou worden opgeheven. Dat is niet gebeurd. CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Aterro Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang. Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	-	Begroting 2027:	-
Begroting 2025:	-	Begroting 2028:	-
Begroting 2026:	-	Begroting 2029:	-

Bijdrage verantwoord op taakveld: nvt

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat			n.b.
Eigen vermogen			n.b.
Vreemd vermogen			n.b.

5.1 VNG Den Haag

Rechtsvorm	Verenigingen
------------	--------------

Betrokken partijen	Nederlandse gemeenten en Curaçao, Bonaire, Saba, St. Eustatius, Aruba en enkele tientallen gewesten
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de vereniging

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Krachtiger lokale overheid door samenwerking en belangenbehartiging.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

De VNG werkt aan een krachtige lokale overheid. Dat doen zij door agendasettend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven.

Gemeenten hebben te maken met grote opgaven. De rol van VNG als netwerkorganisatie is om de belangen van de gemeenten te behartigen. Dit doen ze door steeds meer met het Rijk aan tafel te zitten als gelijkwaardige partner.

De risico's zijn beperkt omdat er geen sprake is van een financiële impact bij faillissement of aansprakelijkheid door garantstelling.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	€ 271.566	Begroting 2027:	€ 316.870
Begroting 2025:	€ 316.870	Begroting 2028:	€ 316.870
Begroting 2026:	€ 316.870	Begroting 2029:	€ 316.870

Bijdrage verantwoord op taakveld: 0.1 Bestuur

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat	€ -1.723.000	€ -4.821.000	€ -634.000
Eigen vermogen			€ 60.361.000
Vreemd vermogen			€ 195.596.000

5.2 VNG Flevoland

Rechtsvorm	Verenigingen
Betrokken partijen	Gemeenten in Flevoland
Bestuurlijk belang	Stemrecht in de vereniging

Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen

Krachtiger lokale overheid door samenwerking en belangenbehartiging.

Risico's, kansen en ontwikkelingen

De risico's zijn beperkt omdat er geen sprake is van een financiële impact bij faillissement of aansprakelijkheid door garantstelling.

Jaarlijkse bijdrage gemeente

Jaarrekening 2024:	€ 2.002	Begroting 2027:	€ 2.001
Begroting 2025:	€ 2.001	Begroting 2028:	€ 2.001

Begroting 2026: € 2.001

Begroting 2029: € 2.001

Bijdrage verantwoord op taakveld: 0.1 Bestuur

Financiële ratio's	Begroting 2026	Begroting 2025	Jaarrekening 2024
Resultaat	nb	€ 1.078	€ -19.011
Eigen vermogen	nb	€ 18.125	€ 17.047
Vreemd vermogen	nb	nb	€ 34.950

Paragraaf Grondbeleid

De commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). In artikel 16 van het BBV is bepaald waaruit de verplichte paragraaf grondbeleid ten minste dient te bestaan. De gemeenteraad geeft in de paragraaf grondbeleid van de programmabegroting aan wat het te voeren grondbeleid is om de ruimtelijke opgaven te realiseren.

Visie op grondbeleid

Een aantrekkelijke woon- en leefomgeving

De gemeente Noordoostpolder wil een aantrekkelijke fysieke woon- en leefomgeving zijn, waarin ruimte is voor nieuwe initiatieven en lokaal maatwerk. Dit betekent dat wij:

- Ruimte bieden aan uitbreidingen en inbreidingen op basis van een ruimtelijke visie, woonvisie en demografische ontwikkelingen.
- Ingrijpen bij maatschappelijk gewenst ruimtegebruik, als de markt dat niet zelf doet.
- Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijven realiseren.

Grondbeleid

Situationeel grondbeleid helpt bij het realiseren van onze doelstelling. Wij kijken per situatie welke vorm van grondbeleid het beste past: actief of passief. Actief grondbeleid betekent dat wij zelf de regie nemen en daarbij ook de risico's dragen. Passief betekent dat wij alleen hoogstnoodzakelijke kaders stellen en daarna de markt haar werk laten doen. Onze keuze om per situatie te kijken welke manier het beste past, is een bewuste keuze. Het staat in de Nota Grondbeleid 2023-2026.

In ons grondbeleid hanteren wij de volgende algemene uitgangspunten:

- De raad stelt de kaders vast voor het grondbeleid;
- Het college baseert daarop de uitvoeringsplannen;
- Het gemeentelijk grondbeleid is aangepast aan de meest recente wetgeving;
- We voeren het grondbeleid uit binnen gezonde financiële kaders, waarbij we helder, duidelijk en consequent omgaan met risico's;
- We geven duidelijkheid over grondverwerving en uitgifte van gronden;
- We bieden inzicht in de wijze waarop grondprijzen tot stand komen;
- We stellen regels aan grondexploitatie.

Actuele prognose

In exploitatie genomen gronden

Op dit moment (augustus 2025) hebben wij 34 vastgestelde grondexploitaties. Deze exploitaties zijn gemaakt op basis van de marktbehoefte en de wensen van de dorpen. Die wensen en behoeften staan in beleidsnota's:

- Nota Strategische grondvoorraad
- Ontwikkelperspectieven dorpen
- Ontwikkelperspectief werklocaties Noordoostpolder
- Woonbehoefteonderzoek Noordoostpolder
- Nota Kostenverhaal
- Woonvisie Noordoostpolder
- Nota Grondbeleid
- Nota Grondprijzen
- Herzieningen en meerjarenperspectief grondexploitaties

Naast de actieve grondexploitaties zijn er momenteel ook een aantal exploitaties in voorbereiding. We werken aan nieuwe in- en uitbreidingsplannen voor woningbouw in Emmeloord, Tollebeek, Rutten, Nagele, Marknesse en Creil. Ook zijn we bezig met de voorbereiding voor uitbreiding van bedrijventerreinen in Ens en Marknesse. De verwachting is dat er eind 2025 en begin 2026 een aantal nieuwe grondexploitaties ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Op 7 juli 2025 heeft de raad ingestemd met het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2025. Het MPG 2025 vormt de basis voor deze Programmabegroting 2026-2029. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij dan ook naar het MPG 2025.

De meeste grondexploitaties lopen volgens planning en kennen op dit moment geen grote afwijkingen ten opzichte van het MPG 2025. Enkele prognoses zijn bijgesteld, waardoor de cijfers enigszins afwijken van het MPG 2025:

- X010, Oude Espelerweg, eerste verkopen doorgeschoven van eind 2025 naar 2026
- X088, Dokter Jansenpark, verkopen vlek 1 en 2 overgeheveld van 2025 naar 2026
- X093, Creil fase 3, bouwrijp maken opgeschoven van eind 2025 naar 2026
- X095, Bant fase 3, deel verkopen bedrijfskavels doorgeschoven van 2025 naar 2026

De voorbereidingen voor de grondexploitaties van Emmelhage fase 4 en uitbreiding Tollebeek West zijn in de eindfase. De verwachting is dat deze grondexploitaties in de loop van 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden. Het verloop van deze grondexploitaties is op dit moment (augustus 2025) nog te onzeker en derhalve niet meegenomen in de actuele prognoses.

Woningbouw Emmeloord

Emmelhage

Aan de rand van Emmeloord ontwikkelen wij de woonwijk Emmelhage. Fase 2A van het plan is uitverkocht en nagenoeg afgerond. De verwachting is dat deze fase in 2026 kan worden afgesloten als de Buitensingel is voltooid. Fase 2B is 29 juni 2020 in ontwikkeling genomen en biedt ruimte aan circa 159 woningen. De verwachting is dat in 2025 de laatste kavels van fase 2B verkocht worden.

In september 2022 is de volgende fase van Emmelhage, fase 3, in ontwikkeling genomen. Emmelhage fase 3 bestaat uit 2 delen, waarbij fase 3A wordt ontwikkeld door een marktpartij en fase 3B door de gemeente. De verkopen van Emmelhage fase 3B verlopen volgens verwachting.

Momenteel zijn de voorbereidingen voor een nieuw plan in Emmeloord in volle gang. Er wordt gewerkt aan een volgende fase in Emmelhage, fase 4. Op 15 september 2025 heeft de gemeenteraad ingestemd met de aankoop van de benodigde grond. De verwachting is dat het omgevingsplan inclusief grondexploitatie eind 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Dokter Jansenpark

Op 3 april 2023 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie 'Complex 88, Dokter Jansenpark' vastgesteld. De exploitatie van het gebouw Dr. Jansencentrum is daarmee onderdeel geworden van de grondexploitatie. De verwachting is dat het Dr. Jansencentrum tot eind 2026 operationeel blijft en dat het gebouw daarna gesloopt kan worden. Het plan biedt ruimte aan circa 226 woningen. Het eerste deel van het Dokter Jansenpark is eind 2024 bouwrijp gemaakt, namelijk de grond van cluster 1 en 2. De verwachting was dat deze grond medio 2025 verkocht en overgedragen zou worden ontwikkelaars, maar door nieuwe inzichten is deze prognose bijgesteld naar Q1 2026. De verwachte eindwaarde van de grondexploitatie is negatief. Daarom is er een verliesvoorziening getroffen voor het volledige verwachte verlies.

Pilotenweg

Grondexploitatie 'Pilotenweg Emmeloord' (complex 86) is op 26 februari 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Op deze locatie worden in totaal 70 woningen gerealiseerd. 40 grondgebonden sociale huurwoningen en 30 tiny houses.

In 2025 is de grond bouwrijp gemaakt en overgedragen aan Mercatus. Daarmee is alle uitgeefbare grond verkocht. De verwachte eindwaarde van de grondexploitatie is negatief. Daarom is er een verliesvoorziening getroffen voor het volledige verwachte verlies.

Oude Espelerweg

De gemeenteraad heeft op 25 maart grondexploitatie 'Oude Espelerweg' (complex 010) vastgesteld. Het plan biedt ruimte voor 215 woningen in een gemengd programma. De verwachting is dat het plangebied begin 2026 volledig bouwrijp is gemaakt. De eerste kavelverkopen verwachten we daarom in 2026. Deze planning is bijgesteld ten opzichte van het MPG 2025.

In onderstaand overzicht ziet u de boekwaarde en de verwachte ontwikkeling van de vastgestelde grondexploitaties in Emmeloord.

Woningbouw Emmeloord (bedragen x €1.000)						Prognose	Prognose
Complex	2025	2026	2027	2028	2029	Eindwaarde	Afsluiting
010 - Oude Espelerweg	-8.375	-714	177	2.151	3.488	3.936	2032
11B - Emmelhage fase 2A	160	50	-	-	-	50	2026
11C - Emmelhage fase 2B	1.527	503	409	-	-	409	2027
11D - Emmelhage fase 3B	117	-344	1.420	1.090	833	833	2029
51- Meldestraat Emmeloord	761	137	99	-	-	99	2027
86 - Pilotenweg	117	-288	-318	-	-	-318	2027
88 - Dokter Jansenpark	-5.580	-2.030	-1.580	657	69	-170	2030
Woningbouw Emmeloord	-11.274	-2.685	207	3.898	4.390	4.839	

Woningbouw dorpen

In alle dorpen (Bant, Creil, Ens, Espel, Kraggenburg, Luttelgeest, Marknesse, Nagele, Rutten en Tollebeek) ontwikkelen wij (nieuwe) gebieden voor woningbouw. De woningmarkt in de dorpen kent een andere dynamiek dan in Emmeloord. Toch is de vraag naar kavels hoog in de dorpen. In 2025 en 2026 verwachten we meerdere complexen bouwrijp te maken, zodat in de nabije toekomst nieuwe kavels uitgegeven kunnen worden. Zo houden we het aanbod op peil. Dit betreft de complexen Espel fase 2B, Bant fase 3 en Creil fase 3.

In Marknesse, Nagele, Rutten en Tollebeek worden nieuwe (in- en/of uitbreidings)plannen voorbereid. In Marknesse zijn we bezig met de planvorming voor fase 5 en 6. In Nagele onderzoeken we de mogelijkheden voor een nieuwe inbreidingslocatie en/of uitbreidingslocatie. Verder worden er uitbreidingsplannen voorbereid in Rutten en Tollebeek.

In onderstaand overzicht ziet u de boekwaarde en de verwachte ontwikkeling daarvan per woningbouwgebied in de dorpen van de in exploitatie genomen complexen.

Woningbouw dorpen (bedragen x €1.000)						Prognose	Prognose
Complex	2025	2026	2027	2028	2029	Eindwaarde	Afsluiting
56 - Luttelgeest fase 4	581	492	308	197	-	197	2028
63 - De Kaghe Espel	13	15	-159	-	-	-159	2027
65 - Ens uitbreiding fase 1	63	24	-	-	-	24	2026
67/1 - Bant Zuidoost fase 1	-412	-	-	-	-	-412	2025
67/2 - Bant Zuidoost fase 2	115	76	-	-	-	76	2026
68 - Espel uitbreiding	-361	430	743	464	-	464	2028
71 - Creil fase 1/2	39	-	-	-	-	39	2025
75 - Marknesse fase 3	-1.899	-1.491	-909	-952	-337	3.021	2036
76 - Nagele inbreiding	-474	-498	-569	-	-	-569	2027
84 - Kerkstraat Luttelgeest	47	-35	-	-	-	-35	2026
85-1 De Stiepe Rutten	-204	-	-	-	-	-204	2025
85-2 Buitenom 1 Rutten	145	54	-	-	-	54	2026
85-3 Buitenom 87 Rutten	-36	-36	-	-	-	-36	2026
87 - Marknesse fase 4	2.453	2.259	1.421	1.090	-	1.090	2028
91 - Ens fase 2	-192	334	163	-13	-	-13	2028
93 - Creil Oost fase 3	-1.245	-973	183	-248	-459	-459	2029
95 - Bant Oost fase 3	-1.028	648	761	207	-	207	2028
97 - Ens fase 4	-571	-580	-598	-696	-709	753	2033
155 - Jacob Bruinjesstraat	424	331	149	-	-	149	2027
156 - Kraggenburg Zuid fase 2	-214	200	261	9	9	9	2029
Woningbouw dorpen	-2.756	1.249	1.753	58	-1.495	4.195	

Bedrijventerreinen Emmeloord

De markt in de gemeente Noordoostpolder is relatief stabiel. De bedrijfsterreinen richten zich vooral op het huisvesten van bestaande bedrijven die willen uitbreiden of het huisvesten van nieuwe en verplaatsende bedrijven uit de eigen gemeente.

In Emmeloord verkopen we bedrijfskavels op het bedrijventerrein De Munt. We merken dat er behoefte is aan grote kavels (> 2 hectare). Door vaststelling van het plan De Munt B is er weer volop ruimte voor grote(re) kavels. Het risico bestaat dat bepaalde kavels op De Munt B voorlopig niet uitgegeven kunnen worden vanwege het ontbreken van voldoende beschikbare elektriciteitsaansluitingen. De kavels zullen dan op een later moment passeren.

In onderstaand overzicht wordt de boekwaarde en de verwachte ontwikkeling daarvan op bedrijventerrein De Munt weergegeven.

Bedrijventerreinen Emmeloord (bedragen x €1.000)						Prognose	Prognose
Complex	2025	2026	2027	2028	2029	Eindwaarde	Afsluiting
32 - De Munt B	-6.630	-1.946	4.741	6.312	8.983	19.965	2033
34 - De Munt II fase 2	14	-	-	-	-	14	2025
38 - De Munt II fase 1	-1.331	-6	224	140	-	140	2028
Bedrijventerreinen	-7.947	-1.952	4.966	6.452	8.983	20.119	

Bedrijventerreinen dorpen

Momenteel zijn alleen in de dorpen Marknesse en Bant zijn nog bedrijfskavels beschikbaar. Er wordt gewerkt aan nieuwe uitbreidingsplannen voor bedrijventerreinen in Ens en Marknesse.

In dit overzicht ziet u de boekwaarde en de verwachte ontwikkeling daarvan op de bedrijventerreinen in de dorpen.

Bedrijventerreinen dorpen (bedragen x €1.000)						Prognose	Prognose
Complex	2025	2026	2027	2028	2029	Eindwaarde	Afsluiting
40 - Ens uitbreiding	108	-	-	-	-	108	2025
46 - Marknesse	-457	-40	392	829	-	829	2028
Bedrijventerrein dorpen	-349	-40	392	829	-	937	

Bijzondere complexen

Centrumplan Emmeloord

In 2017 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie als onderdeel van een programmaexploitatie van het centrumplan Emmeloord vastgesteld. Het plan bestaat uit de deelgebieden: De Deel, Korte Achterzijde, locatie voormalige flats en een deel van de Paardenmarkt. Het programma bestaat uit grondgebonden woningen, appartementen, supermarkten, detailhandel, horeca en kantoren. In 2025 worden de laatste appartementen in het plangebied gebouwd. In 2026 verwachten we het laatste deel van het openbaar gebied woonrijp te maken.

Wellerwaard

Ten noorden van Emmeloord ligt het recreatiegebied Wellerwaard. In 2022 zijn de laatste woningbouw kavels en landgoederen verkocht. In 2025 is het laatste gedeelte van het plangebied woonrijp gemaakt. Daarom kan de grondexploitatie per 31-12-2025 worden afgesloten.

In dit overzicht ziet u de boekwaarde en de verwachte ontwikkeling daarvan voor Centrumplan Emmeloord en Wellerwaard.

Bijzondere complexen (bedragen x €1.000)						Prognose	Prognose
Complex	2025	2026	2027	2028	2029	Eindwaarde	Afsluiting
50 - Centrumplan Emmeloord	-2.489	-3.253	-3.320	0	0	-3.320	2027
82 - Wellerwaard	-108	0	0	0	0	-108	2025
Bijzondere complexen	-2.597	-3.253	-3.320	-	-	-3.428	

Totaal Bouwgrondexploitatie

Verwachte eindwaarde positief

De totale boekwaarde (schatting) per 31-12-2025 van alle grondexploitaties samen is circa € 24,9 miljoen. De totale geprognosticeerde grondopbrengsten zijn hoger dan de geprognosticeerde kosten,

inclusief de tussentijdse winstnemingen. De eindwaarde van alle grondexploitaties is becijferd op circa € 26,7 miljoen positief. Dit resultaat wordt vooral positief beïnvloed door de ontwikkeling van bedrijventerreinen in Emmeloord.

Totaal bouwgrondexploitatie (bedragen x €1.000)						Prognose
Complex	2025	2026	2027	2028	2029	Eindwaarde
Woningbouw Emmeloord	-11.274	-2.685	207	3.898	4.390	4.839
Woningbouw dorpen	-2.756	1.249	1.753	58	-1.495	4.195
Bedrijventerreinen Emmeloord	-7.947	-1.952	4.966	6.452	8.983	20.119
Bedrijventerreinen dorpen	-349	-40	392	829	0	937
Bijzondere complexen	-2.597	-3.253	-3.320	0	0	-3.428
Totaal	-24.923	-6.680	3.998	11.236	11.878	26.662

Totaal verkopen bouwgrondexploitaties

In onderstaand overzicht wordt een prognose weergegeven van de verkoopopbrengsten voor de periode 2025-2029.

Het betreft een geactualiseerde prognose (augustus 2025). Door nieuwe inzichten wijkt deze prognose af van het MPG 2025. De voornaamste wijzigingen zijn het doorschuiven van verkopen Dokter Jansenpark en Oude Espelerweg van 2025 naar 2026 voor een bedrag van € 4.950.000 en € 3.785.000.

Woningbouw Emmeloord						Bedragen x €1.000
Complex	2025	Verwachte verkopen 2025-2029				
		2026	2027	2028	2029	
10 - Oude Espelerweg	-	8.036	1.809	1.809	1.809	
11B - Emmelhage fase 2A	-	-	-	-	-	
11C - Emmelhage fase 2B	856	-	-	-	-	
11D - Emmelhage fase 3B	4.299	675	2.709	907	-	
51 - Meldestraat Emmeloord	1.185	-	-	-	-	
86 - Pilotenweg	638	-	-	-	-	
88 - Dokter Jansenpark	-	4.950	2.075	2.650	-	
	6.979	13.661	6.593	5.366	1.809	

Bedrijventerreinen						Bedragen x €1.000
Complex	2025	Verwachte verkopen 2025-2029				
		2026	2027	2028	2029	
32 - De Munt B	1.647	4.994	7.878	2.884	2.884	
34 - De Munt II fase 2	251	-	-	-	-	
38 - De Munt II fase 1	1.125	1.346	240	-	-	
40 - Ens uitbreiding	-	-	-	-	-	
46 - Marknesse	795	518	518	518	-	
95 - Bant fase 3 (bedrijventerrein)	401	593	-	-	-	
	4.219	7.451	8.636	3.402	2.884	

Woningbouw dorpen						Bedragen x €1.000
Complex	2025	Verwachte verkopen 2025-2029				
		2026	2027	2028	2029	
56 - Luttelgeest fase 4	534	107	-	-	-	
63 - De Kaghe Espel	-	-	-	-	-	
65 - Ens uitbreiding fase 1	-	-	-	-	-	
67-1 - Bant Zuidoost fase 1	-	-	-	-	-	

67-2 - Bant Zuidoost fase 2	-	-	-	-	-
68 - Espel uitbreiding	226	923	461	-	-
71 - Creil fase 1/2	-	-	-	-	-
75 - Marknesse fase 3	-	394	533	533	533
76 - Nagele inbreiding	330	-	-	-	-
84 - Kerkstraat Luttelgeest	-	-	-	-	-
85-1 - De Stiepe Rutten	-	-	-	-	-
85-2 - Buitenom 1 Rutten	459	-	-	-	-
85-3 - Buitenom 87 Rutten	214	106	-	-	-
87 - Marknesse fase 4	2.477	242	-	-	-
91 - Ens fase 2	1.157	-	-	-	-
93 - Creil Oost fase 3	-	1.322	1.143	-	-
95 - Bant Oost fase 3	1.334	1.231	529	-	-
97 - Ens fase 4	-	-	-	531	684
155 - Jacob Bruintjesstraat	308	115	-	-	-
156 - Kraggenburg Zuid-2	1.123	651	264	-	-
	8.162	5.091	2.930	1.063	1.217
Bedragen x €1.000					
Bijzondere complexen					
Verwachte verkopen 2025-2029					
Complex	2025	2026	2027	2028	2029
50 - Centrumplan Emmeloord	-	-	-	-	-
82 - Wellerwaard	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
Totaal	19.360	26.202	18.160	9.832	5.910

Grondexploitatieovereenkomsten

Naast de gemeente zijn er nog enkele andere spelers actief op de grondmarkt van de Noordoostpolder. Met deze partijen maken we afspraken over de verdeling van de kosten. Bijvoorbeeld de kosten voor de aanleg van openbare voorzieningen. Dat doen wij in overeenkomsten. Op deze manier loopt de gemeente geen financieel risico bij grondexploitatie die zij zelf niet uitvoert. Het gaat om de volgende grondexploitaties.

Complexnaam	Functie	Status
Emmelhage fase 3A, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Schoener-/Schouwstraat, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Project De Kroon, Emmeloord	Wonen/werken	In aanbouw
Project Aandeel, Emmeloord	Wonen/werken	In aanbouw
Meldestraat, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Lange Brink 2, Luttelgeest	Wonen	In ontwikkeling
Ens-Oost fase 2, Ens	Woonzorgvoorziening	In ontwikkeling
Ens-Oost fase 3, Ens	Wonen	In ontwikkeling
Pilotenweg/ 't Rindel, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Waterkant 61, Ens	Wonen	In aanbouw
MITC, fasen 1-3, Marknesse	Bedrijven	In ontwikkeling
Drostlaan 101, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Kerkstraat (kerk), Luttelgeest	Wonen	In ontwikkeling
Buurtcentrum Wittesteijn	Winkels	In ontwikkeling
Nagelerstraat 29-37, Emmeloord	Wonen	in aanbouw
De Deel 2, Emmeloord	Wonen	In aanbouw
Rietstraat/Zeebiesstraat, Emmeloord	Wonen	In ontwikkeling
Oude Vlie 150, Emmeloord	Wonen/zorg	In aanbouw
Voorsterweg nabij 38	Wonen	In ontwikkeling
Paardenweg 1, Kraggenburg	Wonen	In ontwikkeling

Koolzaadhof, Nagele	Wonen	In ontwikkeling
Kerkstraat (pastorie), Luttelgeest	Wonen	In ontwikkeling
Plantsoenweg 41 (kerk), Rutten	Wonen	In ontwikkeling
locatie Espelerweg 10-1, Emmeloord	kinderopvang	in ontwikkeling
Repelweg 10, Marknesse	huisvesting arbeidsmigranten	in ontwikkeling

Verlies- en winstneming

Verliesvoorziening

Verliezen worden onmiddellijk genomen als zij bekend zijn. We treffen dan een verliesvoorziening. Een dergelijke verliesvoorziening wordt gedekt uit de Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG). In de onderstaande tabel staan de verliesvoorzieningen die al getroffen zijn. Het bedrag van de verliesvoorzieningen is even groot als het eventuele tekort van de betreffende grondexploitatie op eindwaarde. Het totaal van alle verliesvoorzieningen komt neer op circa € 5,8 miljoen.

Getroffen voorzieningen	Bedrag (x €1.000)
50 - Centrumplan Emmeloord	-3.320
63 - De Kaghe Espel	-159
67/1 - Bant Zuidoost fase 1	-412
76 - Nagele inbreiding	-569
82 - Wellerwaard	-108
84 - Kerkstraat Luttelgeest	-35
85-1 De Stiepe Rutten	-204
85-3 Buitenom 87 Rutten	-36
86 - Pilotenweg	-318
88 - Dokter Jansenpark	-170
91 - Ens fase 2	-13
93 - Creil Oost fase 3	-459
Totaal	-5.802

Verwachte tussentijdse winstneming

Tussentijds winst nemen doen we op basis van de 'percentage of completion'-methode, met andere woorden naar de mate van realisatie van het complex. De BBV schrijft dit nadrukkelijk voor om te voorkomen dat in één keer grote winsten genomen worden.

Tussentijdse winstneming woningbouw					(bedragen x € 1.000)
Complex	2025	2026	2027	2028	2029
010 - Oude Espelerweg	14	1.318	553	433	632
011B - Emmelhage Fase 2a	16	35	-	-	-
011C - Emmelhage Fase 2b	222	170	16	-	-
011D - Emmelhage Fase 3b	238	96	285	192	22
051 - Meldestraat Emmeloord	-96	154	9	-	-
056 - Luttelgeest fase 4	112	41	27	17	-
065 - Ens uitbreiding fase 1	21	2	-	-	-
067-2 - Bant fase 2	67	9	-	-	-
068 - Espel uitbreiding	171	152	99	42	-

071 - Creil fase 1/2	39	-	-	-	-
085-2 - Buitenom 1 Rutten	42	12	-	-	-
087 - Marknesse fase 4	557	175	257	102	-
095 - Bant fase 3	59	74	52	29	-
097 - Ens fase 4	0	0	0	35	96
155 - Jacob Bruintjesstraat	80	43	26	-	-
156 - Kraggenburg Zuid fase 2	3	3	2	1	-
Subtotaal Woningbouwcomplexen	1.545	2.283	1.325	850	749

Tussentijdse winstneming bedrijventerreinen (bedragen x € 1.000)					
Complex	2025	2026	2027	2028	2029
032 - De Munt B	895	2.117	4.072	2.410	1.809
034 De Munt II fase 2	14	-	-	-	-
038 - De Munt II fase 1	56	67	13	4	-
040 - Ens	108	-	-	-	-
046 - Marknesse	261	180	188	200	-
Subtotaal Bedrijventerreinen	1.334	2.365	4.272	2.614	1.809

Totaal	2.879	4.648	5.598	3.465	2.558
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn vennootschapsbelastingplichtig (Vpb-plichtig). We betalen vennootschapsbelasting als we winst maken bij zogenaamde ondernemingsactiviteiten. Het voeren van grondexploitaties is volgens de criteria van de Belastingdienst een ondernemingsactiviteit. In de begroting houden we daarom rekening met een jaarlijkse gemiddelde belastingafdracht voor de grondexploitaties. En over complexe vraagstukken overleggen we met de Belastingdienst.

Risico's

Bij het voeren van grondexploitaties loopt de gemeente risico's. Onder risico's verstaan we het optreden van mee- of tegenvallers met een positief of negatief financieel gevolg. Op basis van een risicoanalyse schatten we hoe groot het financieel risico van de grondexploitaties is. We dekken een negatief financieel risico af met de Algemene Reserve Grondexploitaties. De mate waarin de reserve het financieel risico kan afdekken noemen we het weerstandsvermogen. De criteria van het weerstandsvermogen staan opgenomen in de Nota Grondbeleid. Het weerstandsvermogen van de gemeente Noordoostpolder voldoet aan de gestelde criteria.

Openbaarheidsparagraaf Woo

Openbaarheidsparagraaf Woo

De Woo kent passieve en actieve openbaarmaking.

- Passieve openbaarmaking - op verzoek van inwoners of organisaties.
- Actieve openbaarmaking - al of niet verplicht op grond van de Woo of op eigen initiatief openbaar maken van documenten.

De invoering van de actieve openbaarmaking is van invloed op de manier van werken van medewerkers. Documenten moeten geschikt worden gemaakt om te publiceren. Documenten moeten daarbij worden geanonimiseerd en vertrouwelijke teksten dienen te worden weggelakt.

Voor de actieve openbaarmaking is een onderverdeling gemaakt in diverse zogenaamde informatiecategorieën, deze zijn ingedeeld in 4 tranches van verplichte (actieve) openbaarmaking.

Tranche 1 (inwerkingtreding op 1 november 2024)	Tranche 2 (inwerkingtreding eind 2025)	Tranche 3 (inwerkingtreding medio 2026)	Tranche 4 (inwerkingtreding medio 2026)
• Wetten en algemeen verbindende voorschriften (Regeling actieve openbaarmaking Woo bevat geen nadere regels) (artikel 3.3, eerste lid, onder a) • Overige besluiten van algemene strekking (Regeling actieve openbaarmaking Woo bevat geen nadere regels) (artikel 3.3, eerste lid, onder b) • Organisatie en werkwijze (artikel 3.3, eerste lid, onder d) • Bereikbaarheidsgegevens (artikel 3.3, eerste lid, onder e) • Vergaderstukken en verslagen Staten-Generaal (artikel 3.3, tweede lid, onder b) (nvt voor gemeenten)	• Ontwerpen van wet- en regelgeving en bijbehorende adviesaanvragen (artikel 3.3, eerste lid, onder c) (nvt voor gemeenten) • Vergaderstukken en verslagen decentrale overheden (artikel 3.3, tweede lid, onder c) • Agenda's en besluitenlijsten bestuur (artikel 3.3, tweede lid, onder d) • Adviezen (artikel 3.3, tweede lid, onder e) • Jaarplannen en jaarverslagen (artikel 3.3, tweede lid, onder g) • Woo-verzoeken en -besluiten (artikel 3.3, tweede lid, onder i)	• Ingekomen stukken volksvertegenwoordigingen (artikel 3.3, tweede lid, onder a) • Convenanten (artikel 3.3, tweede lid, onder f) • Verplichtingen tot verstrekking van subsidies anders dan met beschikking (artikel 3.3, tweede lid, onder h) • Onderzoeksrapporten (artikel 3.3, tweede lid, onder j) • Schriftelijke oordelen in klachtprocedures (artikel 3.3, tweede lid, onder l)	• Beschikkingen (artikel 3.3, tweede lid, onder k)

Voor de gemeente betreft dit een twaalfstal informatiecategorieën. Van vier daarvan is de verplichting tot actieve openbaarmaking per 1 november 2024 van kracht geworden. Dit is de eerste tranche van informatie categorieën die actief openbaar gemaakt moeten worden. De gemeente heeft, al voor de verplichting van kracht werd, invulling en opvolging gegeven aan deze “eerste tranche”.

De tabel geeft weer in welke tranche de zeventien informatiecategorieën (indicatief) worden uitgewerkt (twaalf daarvan gelden voor de gemeente). De “tweede tranche” is eind 2025 actief openbaar gemaakt. Voor 2026 en verder wordt de derde en vierde tranche verwacht. Er is op dit moment een globale planning van het ministerie van BZK en hierover zal op termijn meer duidelijk moeten worden.

Begroting 2026

Overzicht van baten en lasten

Programma		Begroting 2026
Lasten		
- Fysieke Leefomgeving		-82.294
- Sociale leefbaarheid		-18.806
- Economische ontwikkeling		-3.423
- Dienstverlening en besturen		-5.438
- Financiën		-1.562
- Krachtig Noordoostpolder		-88.530
Totale lasten		-200.054
Baten		
- Fysieke Leefomgeving		52.307
- Sociale leefbaarheid		3.642
- Economische ontwikkeling		727
- Dienstverlening en besturen		1.024
- Financiën		392
- Krachtig Noordoostpolder		26.707
Totale Baten		84.798
Programma baten en lasten		-115.248
Algemene dekkingsmiddelen		
Dividend		90
Lokale heffingen		16.976
Saldo financieringsfunctie		783
Algemene uitkeringen		122.277
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen		140.126
Overhead en onvoorziene lasten		
Overhead		-21.602
Onvoorziene lasten		-100
Subtotaal overhead en onvoorziene lasten		-21.702
Resultaat vóór bestemming		3.175
Onttrekking aan reserves		9.750
Toevoeging aan reserves		-12.880
Saldo mutaties reserves		-3.130
Gerealiseerd resultaat		45

Financieel meerjarenperspectief 2026-2029

bedragen x € 1.000						
Meerjarenraming	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Fysieke Leefomgeving	-19.904	-24.526	-29.987	-28.256	-28.031	-28.020
Sociale leefbaarheid	-13.996	-15.348	-15.165	-15.714	-16.901	-17.213
Economische ontwikkeling	-1.431	-2.439	-2.121	-2.285	-1.882	-1.492
Dienstverlening en besturen	-4.339	-3.450	-4.415	-4.405	-4.405	-4.303
Financiën	130.409	125.990	138.387	137.563	133.411	134.401
Krachtig Noordoostpolder	-49.437	-55.024	-61.823	-61.469	-60.172	-59.840
Totaal programma's	41.302	25.203	24.877	25.434	22.020	23.532
Overhead, reserves en resultaat	-19.349	--20.718	-21.702	-21.911	-21.204	-20.880
Resultaat vóór bestemming	21.953	4.484	3.175	3.523	816	2.652
Mutaties reserves	-20.047	-4.382	-3.130	-3.430	-793	-2.622
Resultaat na bestemming	1.906	102	45	93	23	30

Begrotingsrichtlijnen

Voor het opstellen van de programmabegroting 2026-2029 worden voor het komende begrotingsjaar de volgende richtlijnen voorgesteld.

Beleid

- De huidige meerjarenraming 2026-2028 van de vigerende meerjarenprogrammabegroting 2025-2028 vormt de basis voor het opstellen van de meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 waarbij de basis van het jaar 2028 wordt geëxtrapoleerd naar het jaar 2029.
- Het coalitieakkoord 2022-2026 alsmede eerder vastgestelde perspectiefnota's en de uitkomsten van de perspectiefnota 2026-2029 worden verwerkt in de meerjaren-programmabegroting 2026-2029.
- Raadsbesluiten genomen tot en met de raadsvergadering van 7 juli 2025 worden verwerkt in de meerjarenprogrammabegroting 2026-2029 (hierna: programmabegroting 2026-2029).
- Raadsbesluiten genomen van augustus 2025 tot en met december 2025 met meerjarige (structurele) financiële gevolgen worden verwerkt in wijzigingen op de primitieve programmabegroting 2026-2029.
- De meicirculaire 2025 wordt gebruikt voor het opstellen van de programmabegroting 2026 - 2029, tenzij substantiële verlagingen of verhogingen in de septembercirculaire 2025 worden gepresenteerd die het geheel aan gemeentelijke beleidsdoelen in een ander daglicht stelt.

Kostenontwikkeling

- Het uitgangspunt van gemeente Noordoostpolder is dat de correctie voor inflatie en salariskosten inclusief premies worden opgevangen door een bijstelling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat de precieze hoogte en totale omvang van het gemeentefonds op dit moment nog niet zeker is.
- In de programmabegroting 2026-2029 wordt het prijspeil in de materiële sector gelijkgesteld aan het prijspeil 2025 +2,7% zijnde de prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product (bron: Raming februari 2025 (CEP-februari 2025) voor het jaar 2026).
- In het algemeen geldt het prijspeil van 2025, +2,7% correctie voor inflatie voor subsidies, gemeenschappelijke regelingen en dergelijke tenzij deze rechtstreeks zijn gekoppeld aan (bepaalde) personeelskosten of onder budgetfinanciering vallen, exclusief zogenoemde waarderingssubsidies. In het geval van een specifieke subsidie wordt bezuinigd, vindt deze bezuiniging plaats voordat de inflatiecorrectie voor 2026 wordt toegepast.
- In afwijking van het beleid is de meerjarenprogrammabegroting voor het niveau van de algemene uitkering niet opgesteld op basis van de meicirculaire, maar op basis van de septembercirculaire voor wat betreft het deel accresontwikkeling. De reden voor deze keuze is het verschil in niveau van de algemene uitkering. De algemene uitkering is in de septembercirculaire op basis van de Miljoenennota 2026 naar beneden bijgesteld met structurele doorwerking.
- Salariskosten en afgeleiden hiervan worden voor de vastgestelde begrotingsuitvoering geraamd op het niveau van 2025 +2,0% gelijk aan de loonvoet sector overheid, correctie voor salarisniveau en premies op basis van de toegestane formatieomvang (bron: Raming februari 2025 (CEP-februari 2025) voor het jaar 2026).
- Voor het berekenen van de hoogte van de subsidies aan grote gesubsidieerde instellingen wordt uitgegaan van een gewogen gemiddelde van de inflatiecorrectie voor materiële budgetten en correctie voor salarisontwikkelingen, namelijk +2,175% zijnde 75% x Loonvoet sector overheid en 25% x prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product.
- Voor de budgetten van het sociaal domein geldt daar waar dit landelijk van toepassing is, de verwachte OVA index 2026 / NEA-norm 2026.
- Budgetten worden reëel geraamd en afwijkingen op onder andere prijsontwikkelingen worden toegelicht en gemotiveerd.
- Per 1 januari 2026 wordt een inwonertal gehanteerd van 50.900.
- De gevolgen van areaalvergroting alsmede de overige ontwikkelingen worden reëel geraamd en geacht begrepen te zijn in de areaaluitbreidingseffecten van de algemene uitkering.
- De tarieven voor OZB stijgen met +2,6% zijnde de correctie die het Rijk hanteert voor het bepalen van het rekentarief (inkomstenmaatstaf onroerendezaakbelasting niet-woningen eigenaren en gebruikers en woningen eigenaren), gebaseerd op de Prijs Nationale Bestedingen (bron: Raming februari 2025 (CEP-februari 2025) voor het jaar 2026).

- De tarieven voor gemeentelijke belastingen, retributies, rechten en gebruiksvergoedingen worden bij het aanbieden van de begroting ter besluitvorming aangeboden waarbij het uitgangspunt kostendekkende tarieven en/of huidige tarieven 2025 gecorrigeerd met inflatie van +2,7%.
- De overhead wordt extracomptabel toegerekend aan producten die tarief gerelateerd zijn over het totaal van de lasten per tarief gerelateerd product.
- Voor de grondexploitatie geldt dat de overhead intra comptabel per grondexploitatiecomplex wordt verwerkt over het totaal van de lasten.
- Voor reisdocumenten/rijbewijzen geldt dat de tarieven aan een wettelijk maximum gebonden zijn, die prevaleren boven het uitgangspunt van kostendekkendheid.
- (Vervangings)investeringen worden geraamd in de primitieve programmabegroting 2026-2029.
- Bij het aangaan van nieuwe investeringen in de begrotingsperiode 2026-2029 wordt vanaf 2030 een rentepercentage van 4% gehanteerd.
- Investeringen met een maatschappelijk nut worden in basis gefinancierd met gegenereerde en te genereren middelen uit vrije kasstromen en voor zover de te vormen afschrijvings-reserve kan worden gedekt uit de reserves.
- Voor de gebruikelijke reserves wordt een inflatiepercentage van +2,7% gehanteerd.
- De grondprijzen voor woningbouw en bedrijventerreinen worden door het college vastgesteld middels de grondprijzenbrief en ter informatie gestuurd aan de raad(scommissie).

De uitgangspunten voor grondprijzen zijn:

- a. aantrekkelijkheid van de kavels;
- b. verhouding/aandeel grondwaarde in totale waarde gerealiseerde woning;
- c. verwachtingen markt versus beschikbaarheid grond.

Overzicht taakvelden

			bedragen x € 1.000					
			Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld	(Programma)		2024	2025	2026	2027	2028	2029
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1	Bestuur	(4)	-3.494	-2.820	-3.290	-3.280	-3.280	-3.178
0.10	Mutaties reserves	(0)	-20.047	-4.382	-3.130	-3.430	-793	-2.622
0.2	Burgerzaken	(4)	-845	-630	-1.124	-1.124	-1.124	-1.124
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	(3)	-315	-844	-671	-730	-730	-530
0.4	Overhead	(0)	-19.037	-20.618	-21.602	-21.811	-21.104	-20.780
0.5	Treasury	(5)	3.568	1.155	918	415	163	160
0.61	OZB woningen	(5)	6.446	6.958	7.284	7.284	7.284	7.284
0.62	OZB niet-woningen	(5)	6.660	7.191	8.140	8.140	8.140	8.140
0.64	Belasting overig	(5)	1	-13	-11	-11	-11	-11
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	(5)	113.737	111.188	122.277	121.955	118.056	119.048
0.8	Overige baten en lasten	(5)	-2	-489	-222	-222	-222	-222
0.81	Onvoorziene lasten	(0)	-	-100	-100	-100	-100	-100
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	(0)	-312	-	-	-	-	-
Totaal			86.359	96.596	108.470	107.087	106.279	106.066
1. Veiligheid								
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	(1)	-4.553	-3.859	-4.533	-4.170	-4.170	-4.170
1.2	Openbare orde en veiligheid	(1)	-1.653	-2.206	-2.587	-2.556	-2.578	-2.557
Totaal			-6.206	-6.065	-7.120	-6.726	-6.748	-6.727
2. Verkeer, vervoer en waterstaat								
2.1	Verkeer en vervoer	(1)	-10.379	-10.056	-11.707	-11.322	-11.056	-11.123
2.2	Parkeren	(1)	-69	-50	-75	-60	-75	-60
2.3	Recreatieve havens	(3)	-12	-26	-20	-20	-20	-20
2.4	Economische havens en waterwegen	(1)	-371	-353	-332	-329	-329	-320
Totaal			-10.831	-10.485	-12.134	-11.731	-11.480	-11.523
3. Economie								
3.1	Economische ontwikkeling	(3)	-535	-793	-738	-763	-203	-13
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	(1)	3.114	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	(3)	-660	-702	-686	-766	-923	-923
3.4	Economische promotie	(3)	91	-74	-6	-6	-6	-6
Totaal			2.009	-1.569	-1.430	-1.535	-1.132	-942

4. Onderwijs								
4.2	Onderwijshuisvesting	(2)	-3.215	-3.620	-3.345	-4.012	-4.270	-4.515
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	(2)	-1.710	-2.141	-2.082	-2.143	-2.195	-2.214
Totaal			-4.925	-5.761	-5.427	-6.154	-6.465	-6.729
5. Sport, cultuur en recreatie								
5.1	Sportbeleid en activering	(2)	-175	-161	-127	-127	-127	-127
5.2	Sportaccommodaties	(2)	-3.691	-4.185	-4.100	-4.179	-5.056	-5.140
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	(2)	-2.782	-3.006	-2.892	-2.832	-2.832	-2.817
5.4	Musea	(2)	-357	-334	-333	-333	-333	-333
5.5	Cultureel erfgoed	(2)	-761	-542	-752	-702	-702	-681
5.6	Media	(2)	-1.306	-1.360	-1.534	-1.386	-1.386	-1.386
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	(1)	-5.065	-5.080	-5.923	-5.631	-5.633	-5.632
Totaal			-14.137	-14.668	-15.661	-15.190	-16.069	-16.116
6. Sociaal domein								
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	(6)	-738	-5.581	-4.108	-4.392	-4.069	-4.084
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorziening	(6)	-2.324	-	-	-	-	-
6.21	Toegang & eerstelijnsvoorz WMO	(6)	-46	-1.952	-1.575	-1.575	-1.546	-1.546
6.22	Toegang & eerstelijnsvoorz Jeugd	(6)	-	-1.132	-1.637	-1.637	-1.609	-1.609
6.23	Toegang & eerstelijnsvoorz Integraal	(6)	-113	-115	-396	-111	-73	-73
6.3	Inkomensregelingen	(6)	-4.503	-4.541	-5.657	-5.407	-5.205	-4.791
6.4	Begeleide participatie	(6)	-6.291	-6.186	-6.351	-5.865	-5.702	-5.623
6.5	Arbeidsparticipatie	(6)	-2.304	-2.717	-3.310	-3.310	-3.020	-3.020
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	(6)	-2.521	-2.614	-2.791	-2.817	-2.844	-2.870
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	(6)	-4.339	-3.504	-3.815	-3.861	-3.907	-3.953
6.712	Begeleiding (WMO)	(6)	-3.787	-2.641	-2.805	-2.840	-2.875	-2.910
6.713	Dagbesteding (WMO)	(6)	-1.817	-1.663	-1.774	-1.792	-1.809	-1.827
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	(6)	-10.930	-9.660	-10.051	-10.051	-10.051	-10.051
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	(6)	-	-23	-732	-732	-732	-732
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	(6)	-	-	-443	-443	-443	-443
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	(6)	-	-	-16	-16	-16	-16
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	(6)	-6.697	-6.024	-7.296	-7.296	-7.296	-7.296
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	(6)	-	-449	-849	-849	-849	-849
6.791	PGB Wmo	(6)	-	-827	-867	-867	-867	-867
6.792	PGB Jeugd	(6)	-	-516	-243	-243	-243	-243
6.811	Beschermde wonen (WMO)	(6)	641	184	170	-96	-96	-96
6.821	Jeugdbescherming	(6)	-912	-1.294	-918	-918	-918	-918

6.822	Jeugdreclassering	(6)	-65	-98	-155	-155	-155	-155
6.91	Coördinatie en beleid WMO	(6)	-	-1.007	-1.180	-1.180	-937	-937
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	(6)	-	-216	-2.260	-2.260	-2.121	-2.121
Totaal			-46.745	-52.577	-59.060	-58.715	-57.384	-57.031
6. Sociaal Domein								
6.72	Maatwerkdienstverlening	(6)	-283	-	-	-	-	-
Totaal			-283					
7. Volksgezondheid en milieu								
7.1	Volksgezondheid	(6)	-2.409	-2.447	-2.763	-2.753	-2.788	-2.809
7.2	Riolering	(1)	1.059	1.187	1.187	1.229	1.281	1.327
7.3	Afval	(1)	1.983	2.230	2.107	2.116	2.111	2.116
7.4	Milieubeheer	(1)	-1.793	-2.628	-4.705	-4.794	-4.873	-4.954
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	(1)	-65	-60	-12	-11	-10	-10
Totaal			-1.225	-1.717	-4.185	-4.214	-4.279	-4.331
8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ontwikkeling en stedelijke vernieuwing								
8.1	Ruimte en leefomgeving	(1)	-1.615	-2.020	-2.214	-2.135	-2.135	-2.135
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	(1)	420	-	-11	-11	-11	-
8.3	Wonen en bouwen	(1)	-917	-1.633	-1.182	-583	-554	-502
Totaal			-2.112	-3.652	-3.407	-2.728	-2.700	-2.637
9. Kostenplaatsen								
9.9	Kostenplaatsen	(9)	-	-	-	-	-	-
Totaal								
Totaal			1.906	102	45	93	23	30

Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

FINANCIELE POSITIE / BEGROTING	Rekening	Primitieve Begroting	Primitieve Begroting	MJR		
STRUCTUREEL EVENWICHT	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOTAAL						
Totaal baten	203.140	187.698	224.942	209.078	193.720	194.372
Totaal lasten	221.281	183.214	221.767	205.555	192.904	191.720
Resultaat exploitatie (vóór mutatie reserves)	18.141	4.484	3.175	3.523	816	2.652
Onttrekking reserves (baten)	35.810	16.907	9.750	6.319	4.342	2.531
Dotatie reserves (lasten)	15.763	21.289	12.880	9.748	5.135	5.153
Resultaat reserves	20.047	-4.382	-3.130	-3.430	-793	-2.622
Totaal baten (na bestemming reserves)	238.950	204.605	234.692	215.397	198.063	196.903
Totaal lasten (na bestemming reserves)	237.044	204.503	234.648	215.304	198.040	196.873
Totaal resultaat (na mutatie reserves)	1.906	102	45	93	23	30
INCIDENTEEL						
Totaal baten	20.518	14.554	11.695	2.073	541	461
Totaal lasten	28.270	13.921	15.489	5.037	1.799	604
Incidenteel resultaat exploitatie (vóór mutatie reserves)	-7.752	633	-3.794	-2.964	-1.258	-143
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	14.999	16.008	8.839	5.060	2.449	613
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	26.748	18.419	7.139	4.994	836	1.037
Incidenteel resultaat reserves	-11.749	-2.411	1.700	66	1.613	-424
Totaal baten (na bestemming reserves)	35.517	30.562	20.533	7.133	2.990	1.074
Totaal lasten (na bestemming reserves)	55.018	32.340	22.628	10.031	2.635	1.641
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	-19.501	-1.778	-2.095	-2.898	355	-567
STRUCTUREEL						
Totaal baten	182.622	173.144	213.248	207.005	193.179	193.911
Totaal lasten	193.011	169.293	206.278	200.518	191.106	191.115
Structureel resultaat exploitatie (vóór mutatie reserves)	-10.389	3.851	6.970	6.487	2.074	2.796
Onttrekking reserves (baten)	20.811	899	911	1.259	1.894	1.918
Dotatie reserves (lasten)	-10.985	2.870	5.740	4.754	4.299	4.116
Structureel resultaat reserves	31.796	-1.971	-4.830	-3.495	-2.406	-2.198
Totaal baten (na bestemming reserves)	203.433	174.043	214.158	208.264	195.073	195.830
Totaal lasten (na bestemming reserves)	182.026	172.163	212.018	205.272	195.405	195.232
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	21.407	1.880	2.140	2.992	-332	598
Structurele exploitatie ruimte (BBV)	9,67%	1,00%	0,95%	1,43%	-0,17%	0,31%

Bijlagen

Algemene dekkingsmiddelen

		bedragen x € 1.000					
		Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
Taakveld		2024	2025	2026	2027	2028	2029
0.5	Treasury	3.644	1.211	973	470	218	215
0.61	OZB woningen	6.866	7.254	7.592	7.592	7.592	7.592
0.62	OZB niet-woningen	7.239	7.811	8.808	8.808	8.808	8.808
0.64	Belasting overig	100	99	102	102	102	102
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	113.743	111.195	122.284	121.962	118.063	119.055
Totaal		131.592	127.570	139.760	138.935	134.784	135.773

Overzicht reserves

Naam reserves	bedragen x € 1.000					
	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
E004 Eigen kapitaal	20.250	20.250	20.250	20.250	20.250	20.250
Totaal algemene reserves	20.250	20.250	20.250	20.250	20.250	20.250
E239 Afvalstoffenheffing	-	12	12	12	12	12
E242 Riolering	799	799	799	799	799	799
E247 Begraven	83	83	83	83	83	83
Totaal egalisereserves	883	894	894	894	894	894
E001 Beleidsplan	60.383	49.137	48.956	51.290	51.996	54.188
E024 Onderhoud uitbreiding Tollebeek	215	220	225	232	238	244
E026 Vervanging bruggen	7.733	8.311	8.936	9.577	10.236	10.912
E029 Investeringsbudget Landelijk Gebied	586	289	289	289	289	289
E041 Ontwikkelingsfonds st. werkgelegenheid	306	253	200	187	173	178
E043 Eu-co-financiering phasing-out programma	1.006	1.023	1.051	1.079	1.108	1.138
E070 Huisvesting onderwijs	691	410	421	432	444	456
E071 Onderhoud en aanpassen gebouw	2.418	2.316	2.340	2.364	2.388	2.414
E072 Onderhoud aanpassing Tollebeek/Nagele	153	165	177	189	201	213
E205 Onderwijsachterstanden exc. groei	156	160	164	169	173	178
E240 Onderhoud/vervanging speelplaatsen	4	4	4	5	5	5
E244 Optimaliseren afvalwatersysteem	19	19	19	19	19	19
E245 Transitiegelden Zuiderzeelijn	1.586	586	586	586	586	586
E265 Startersleningen	1.654	3.654	3.654	3.654	3.654	3.654
E269 Onderhoud wegen N50	829	760	760	760	760	760
E271 Restauratie monumenten	171	175	180	184	189	195
E272 Kerktorens	102	89	76	63	50	36
E273 Duurzaamheidsleningen	690	690	690	690	690	690
E278 Duurzame particuliere wvb Nagele	275	275	275	275	275	275
E280 Nog uit te voeren werkzaamheden	4.631	525	525	525	525	525
E281 Blijverslening	300	300	300	300	300	300
E290 Exploitatie poldertoren	283	237	244	250	257	264
E301 Grondexploitatie	21.625	16.796	16.269	15.974	15.772	15.647
E308 Beeldende Kunst en Cultuurbeleid	213	196	181	167	152	136
E310 Sociaal Domein	48	1	1	1	1	1
E311 Degeneratiekosten glasvezelproject	495	430	365	300	235	170
E313 Voorzien in Vastgoed	12.287	19.103	22.162	24.218	25.823	27.270
E314 Sociaal economische ontwikkeling	1.229	146	146	146	146	146
E315 Compensatie tekorten jeugdzorg	2.692	2.692	2.692	2.692	2.692	2.692
E316 Armoedebeleid Plan van aanpak	1.733	1.577	945	562	147	147
E317 Reserve duurzaamheidsfonds	-	103	103	103	103	103
Totaal overige bestemmingsreserves	124.513	110.642	112.936	117.282	119.627	123.831

D001 AR Rotondes Emmeloord Centrum	1.128	1.057	986	916	845	774
D002 AR Rotonde Moerasandijviestraat	268	258	247	236	225	215
D003 AR Marknesserbrug	3.856	3.748	3.640	3.532	3.424	3.316
D004 AR Verkeerssituatie Europalaan	465	450	435	419	404	389
D005 AR Verkeersregelinstallaties	176	155	133	112	90	69
D006 AR Uitvoeringsplan speelplaatsen	281	254	228	201	175	148
D011 AR Uitbreiding Groenhorstcollege PRO	463	430	397	364	331	298
D012 AR Groenhorstcollege OLP en meubilair	92	86	79	73	66	59
D013 AR Boni Mavo OLP en meubilair	45	42	38	35	31	28
D014 AR Rotonde Urkerweg/Scandinaviëlaan	242	229	215	202	188	175
D015 AR Loswallen Bant en Marknesse	114	110	106	102	97	93
D016 AR MFA Rutten	1.895	1.836	1.777	1.718	1.659	1.599
D017 AR Skatebaan	108	102	96	90	84	78
D018 AR Nagelerweg-Amsterdamweg-Randweg	231	223	215	207	199	191
D019 AR Lichtmasten	868	970	1.065	1.157	1.246	1.332
D020 AR Armaturen	565	604	641	673	701	724
D021 AR Olp en meubilair De Koperwiek	6	6	5	5	4	4
D022 AR Olp en meubilair Alb Schweitzerschool	12	11	10	9	8	7
D023 AR Uitbreiding Kindvoorziening Luttelgeest	162	158	153	149	144	140
D024 AR Dorpshuis de Bosfluiters Luttelgeest	570	547	523	500	476	453
D025 AR Uitbreiding De Locomotief Triade	369	369	369	355	341	328
D026 AR Dorpshuis de Marke Marknesse	763	742	721	700	679	658
D027 AR Zwembad Bosbad	23.136	23.136	23.136	23.136	22.423	21.709
D028 AR Renovatie Barak Emmeloord	183	175	167	159	151	143
D029 AR Peuteropvang Triangel Emmeloord	92	92	92	84	75	67
D031 AR Wegen	565	551	537	523	510	496
D032 AR Jongerencentrum de Klos	-	-	-	(12)	(24)	(36)
D033 AR Reconstructie Leeuwenkruising	303	287	271	254	238	221
D034 AR Kinderopvang MFA Rutten	493	480	466	453	440	426
D035 AR Sport- en dorps huis MFA Rutten	1.011	988	965	942	919	897
D038 AR Dr Jansencentrum	73	73	73	73	73	73
D039 AR Atletiekbaan	1.120	1.062	1.004	946	888	830
D041 AR Infrastructuur Espelerlaan	500	500	500	480	460	440
D042 AR Devices	316	210	105	0	0	0
D043 AR Tijdelijke stroom MFA Rutten	1	1	1	1	1	1
D044 AR Bermverharding erftoegangswegen	268	258	248	239	229	220
D045 AR Hybride vergaderen	37	33	29	25	20	16
D046 AR Renovatie Kadoelerbrug	400	6.500	6.500	6.338	6.175	6.013
D047 AR Pumptrackbaan	200	200	200	192	184	176
D048 AR Buurthuis De Brulboei Emmeloord	-	-	-	(19)	(38)	(57)
D049 AR Buurthuis Espelervaat	-	-	-	-	-	(20)
D053 AR POV en BSO Zevensprong	-	-	-	-	(8)	(15)
D054 AR POV en BSO Het Kompas	-	-	-	-	(15)	(30)
D055 AR Verlichting Poldertoren	150	150	150	150	150	150
D056 AR Gymzaal Nagelerweg 4	-	115	107	100	92	84
D057 AR Kamperbrug	-	-	1.400	1.300	1.200	1.100

D605 AR VO-campus	5.700	1.490	1.490	1.490	1.490	1.490
Totaal afschrijvingsreserves	47.226	48.684	49.520	48.604	47.051	45.470
Totaal	192.871	180.470	183.600	187.030	187.822	190.445

Overzicht voorzieningen

Stand van voorzieningen	bedragen x € 1.000					
	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Pensioenen wethouders	5.069	5.394	5.719	6.044	6.369	6.694
Verlofsparen	206	356	506	656	806	956
Wachtgeld wethouders	184	184	184	184	184	184
Wegen, straten en pleinen	1.909	1.250	1.079	690	275	69
Voorziening grondexploitaties	2.312	2.312	2.312	2.312	2.312	2.312
Gemeentelijke gebouwen	5.392	4.236	3.218	2.679	1.845	966
Museum Schokland	299	311	356	402	447	492
Onderhoud buitensport	122	72	62	0	55	84
Groot onderhoud Carillon	18	26	35	44	53	62
Renovatie riolering	2.976	1.456	1.034	713	422	236
Totaal	18.488	15.597	14.505	13.724	12.768	12.055

Geprognosticeerde balans

	bedragen x € 1.000						
	rekening	rekening	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
Activa	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Immateriële vaste activa	1.693	1.685	884	689	499	309	112
Materiële vaste activa	84.797	78.759	82.501	155.287	176.485	186.585	190.987
Financiële vaste activa	4.549	4.682	4.477	4.390	4.314	4.239	4.164
Totaal Vaste Activa	91.039	85.126	87.862	160.366	181.298	191.134	195.263
Voorraden	20.326	24.558	19.121	13.779	11.002	13.764	13.122
Uitzettingen <1 jaar	82.066	116.410	119.048	49.490	29.434	14.600	8.998
Liquide middelen	441	403	403	403	403	403	403
Overlopende activa	26.417	20.580	22.665	20.906	20.906	20.906	20.906
Totaal Vlottende Activa	129.249	161.950	161.237	84.578	61.745	49.673	43.429
Totaal Activa	220.289	247.077	249.099	244.944	243.043	240.807	238.692
Passiva							
Eigen vermogen	172.824	194.882	199.976	197.095	195.978	194.699	193.294
Voorzieningen	16.988	18.488	15.597	14.507	13.724	12.768	12.055
Vaste schuld	836	655	473	291	290	290	290
Totaal Vaste Passiva	190.648	214.025	216.046	211.893	209.992	207.757	205.639
Vlottende schuld	5.927	9.026	9.026	9.026	9.026	9.026	9.026
Overlopende passiva	23.714	24.026	24.026	24.026	24.026	24.026	24.026
Totaal Vlottende Passiva	29.641	33.052	33.052	33.052	33.052	33.052	33.052
Totaal Passiva	220.289	247.077	249.099	244.944	243.043	240.807	238.692

EMU

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven met derden op transactiebasis in een bepaalde periode. Het is een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden) van de gemeente.

Het EMU-saldo vervult een rol bij de afspraken die in Europees verband zijn gemaakt over het toegestane maximale tekort ervan op nationaal niveau om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden. De saldi van de decentrale overheden maken hier ook deel van uit.

Om de afzonderlijk provincies en gemeenten een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het Ministerie van BZK in lijn met de Wet hof jaarlijks individuele EMU-referentiewaarden. De jaarlijkse individuele EMU-referentiewaarden is voor 2026 vastgesteld op 0,5% van het bruto binnenlands product van betreffend jaar. Deze waarden zijn gepresenteerd in de septembercirculaire 2025. Voor gemeenten betreft het aandeel hierin 0,34%.

	Gemeenten	Provincies	Water-schappen	Totaal
Verdeling macronorm (in % bbp)	0,34	0,1	0,06	0,5
Verdeling macronorm (x € 1.000)	4.196.960	1.234.400	740.640	6.172.000

Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. Indien we als gemeente boven de referentiewaarde uitkomen, betekent dit dat we in verhouding meer aan het overheidstekort bijdragen dan andere gemeenten. Een of meer andere overheden moeten onder hun referentiewaarde blijven, om ervoor te zorgen dat de Nederlandse overheid als geheel onder de EMU-norm van 3% blijft. In de gemeente Noordoostpolder hebben we de aankomende jaren een aantal grote investeringen op de planning staan. Zoals bijvoorbeeld het Bosbad en de nieuwe Campus. Dit zorgt ervoor dat de middelen die wij hebben uitstaan bij de schatkist over de aankomende jaren, zullen afnemen.

					bedragen x € 1.000
	2025	2026	2027	2028	2029
EMU-SALDO	7.153	-68.826	-18.229	-12.673	-3.562
EMU-SALDO referentiewaarde	-10.198	-10.198	-10.198	-10.198	-10.198
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde	17.351	-58.628	-8.031	-2.475	6.636

Mutaties (1 januari tot en met 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-205	-88	-75	-75	-75
			Uitzettingen	-	-	-	-	-
		Vlottende activa	Uitzettingen	5.090	-67.162	-18.155	-12.598	-3.487
			Liquide middelen	0	-	-	-	-
			Overlopende activa	2.085	-1.759	-	-	-
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-182	-182	-1	-	-
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-	-	-	-	-
			Overlopende passiva	0	-	-	-	-

Liquiditeitsprognose

Inleiding

In onderstaande overzicht de liquiditeitsprognose van de (financieel) grootste projecten van de gemeente Noordoostpolder. In dit overzicht wordt vooruit gelopen op de budgetoverhevelingen van de decemberrapportage. In de decemberrapportage zal meer duidelijk zijn over het totale beeld van de liquiditeit. De begroting 2026-2029 is dan vastgesteld en is er is meer duidelijkheid over de budgetoverhevelingen naar volgend jaar.

De liquiditeitsprognose is een momentopname. Op het moment van vaststellen van de begroting kunnen er nieuwe ontwikkelingen hebben plaatsgevonden die van invloed zijn op de prognose. Bovenstaande prognose is zo accuraat mogelijk op basis van de op dat moment bekende gegevens.

De prognose laat een beeld zien van een totaal van € 136 miljoen aan uitgaven de aankomende periode voor de grotere projecten. Het is op dit moment te vroeg om al een conclusie te trekken over het verloop van het saldo op de schatkist en het eventueel aantrekken van externe middelen.

			bedragen x € 1.000				
			2025	2026	2027	2028	2029
1. Grondexploitatie	Per saldo		-6.096	-19.566	-12.452	-4.850	-4.237
	Uitgaven		14.364	9.410	7.379	6.405	2.519
	Inkomsten		-20.460	-28.977	-19.831	-11.255	-6.755
2. Campus	Per saldo		265	800	20.432	25.109	6.277
	<i>Campus</i>	Uitgaven	265	-	21.714	28.951	7.238
	<i>Bijdrage scholen</i>	Inkomsten	-	-	-2.882	-3.843	-961
	<i>Renovatie Caleido</i>	Uitgaven	-	800	1.600	-	-
3. Onderwijshuisvesting	Uitgaven		711	6.922	10.362	17.484	17.126
4. Bosbad	Uitgaven		3.594	12.520	8.139	-	-
5. Aankoop gronden/ voorbereidingskosten	Uitgaven		11.923	3.087	-	-	-
6. Sport	Uitgaven		789	3.708	1.032	5.062	1.716
	<i>Sport buiten</i>	Uitgaven	674	1.810	558	473	515
	<i>Sport binnen</i>	Uitgaven	115	1.897	474	4.589	1.200
7. Voorzien in Infra	Uitgaven		-	3.026	3.026	3.026	3.026
8. Bruggen	Uitgaven		1.509	4.639	1.120	-	-
9. Brandweerkazernes	Uitgaven		665	3.071	1.382	-	-
10. De Deel	Uitgaven		652	-	-	-	-
Totaal			14.013	18.206	33.041	45.831	23.909
Totale uitgaven			34.474	47.182	55.754	60.928	31.625
Totale inkomsten			-20.460	-28.977	-22.713	-15.097	-7.716
Per saldo			14.013	18.206	33.041	45.831	23.909

Toelichting

- Grondexploitaties

De Herziening en MPG 2025 is vastgesteld in de raadsvergadering van 7 juli 2025. Zoals te lezen is in de paragraaf Grondbeleid zijn er binnen een aantal Grexen de prognoses bijgesteld ten opzichte van het MPG 2025. Deze wijzigingen zijn verwerkt in het kasstroomoverzicht.

- **Campus**

Het Voorlopig Ontwerp van de Campus ligt nu voor aan de raad. De investering die daaruit voortkomt is hoger dan eerder geraamd door diverse factoren. De planning volgens het voorstel is verwerkt in de liquiditeitsprognose. Wel moet er rekening gehouden worden met andere projecten die raakvlakken hebben en van invloed kunnen zijn op de planning. Denk hierbij aan de herinrichting van de Espelerlaan, de sloop van de Wilg en de Peppel, renovatie van de gymzalen van de Peppel, herstel/onderhoud van De Es, herbestemming van de vrij te komen onderwijsgebouwen Bonifatius en Zuiderzee, het voorzien van voldoende parkeercapaciteit en mogelijkheden voor energiebeschikbaarheid. Daarnaast kan de ruimtelijke procedure en participatie met de omgeving nog voor vertraging zorgen. Op moment van de aanbesteding zal ook duidelijk zijn welke termijnbetalingen er worden afgesproken met de aannemer. Verder kan er mogelijk in de toekomst nog aanspraak gemaakt worden op diverse subsidieregelingen.

- **Onderwijshuisvesting**

Binnen onderwijshuisvesting zijn op dit moment meerdere projecten in ontwikkeling. Voor een aantal locaties wordt onderzocht of renovatie of nieuwbouw de meest passende oplossing is. Daarbij wordt ook gekeken of aanvullende voorzieningen, zoals gymlokalen of buurtcentra, kunnen worden meegenomen in het totaalplan. De projectplanning wordt opgesteld in nauwe samenwerking met de schoolbesturen. Dit is vaak een intensief proces waarin verschillende afwegingen gemaakt moeten worden. Dit kan soms leiden tot verschuivingen ten opzichte van de oorspronkelijke planning, als gevolg van een samenloop van omstandigheden.

Marknesse, Bant en Ens

In Marknesse, Ens en Bant zullen naar verwachting drie nieuwe schoolgebouwen worden gerealiseerd. In alle drie de dorpen zijn de huidige basisscholen gefuseerd of is een fusie voorzien. Ook wordt onderzocht of kinderopvang een plek kan krijgen binnen deze nieuwe gebouwen. De projecten bevinden zich momenteel in het voortraject. Verwachting is dat Marknesse als eerste zal gaan bouwen, gevolgd door Bant en dan Ens.

Kindcentrum Emmelhage

In Emmelhage zal een Integraal Kindcentrum worden gebouwd. Het ontwerp is inmiddels gereed. De bouw start eind 2025/begin 2026, met een beoogde oplevering in Q4 2026.

- **Het Bosbad**

De eerste heipaal is in augustus geslagen. Nu wordt gestart met de bouw van het nieuwe zwembad. Naar verwachting is dat in november 2026 gereed. Daarna volgt de sloop van het huidige bad en de bouw van een nieuwe entree en horecavoorziening. Ook zal dan worden gestart met de aanleg van het natuurgezuiverde buitenbad en de inrichting van het buitenterrein waaronder het plein aan de voorkant

- **Aankoop nieuwe gronden en voorbereidingskosten**

Het betreft hier met name de grondaankopen van Tollebeek West en Emmelhage fase 4. De aankopen staan gepland voor 2025 en een gedeelte het eerste halfjaar 2026. De kosten en opbrengsten van de Grondexploitaties die hieruit voortvloeien zijn hier nog niet in meegenomen. Deze zullen later worden opgenomen in de begroting. Naast Tollebeek West en Emmelhage fase 4, zijn er een aantal grondaankopen in de voorbereidende fase. Zoals bijvoorbeeld Luttelgeest fase 5 en bedrijventerrein Nagelerweg-A6. Ook voor de Ruttenseweg (uitbreiding Rутten Oost), woningbouw Nagele Oost uitbreiding en Marknesse Zuid fase 5-6, komen nog grondaankopen. Deze aankopen zullen ongeveer over 2 jaar gaan plaatsvinden. De hoogte van deze kosten is nu nog niet bekend. Bij de aankoop van nieuwe gronden kunnen een aantal risico's plaatsvinden, waardoor er vertraging plaatsvindt in het proces. Zoals bijvoorbeeld het doorlopen van de omgevingsprocedure, indien er bezwaar wordt aangetekend. Het is dan mogelijk dat de uitgaven later plaatsvinden dan gepland. Daarnaast is het aankopen van nieuwe gronden een dynamisch proces, nieuwe mogelijkheden kunnen zich gedurende de periode voordoen.

- **Sport**

De liquiditeitsprognose van de sportinvesteringen is onder andere gebaseerd op het MIP 2024. Recentelijk is de sportvisie 2026-2035 vastgesteld in de raad. Daarnaast ligt er een verzoek vanuit de kernen voor nieuwe kunstgrasvelden, waar op dit moment naar gekeken wordt. De wijzigingen die hier uit voortvloeien zijn op dit moment nog niet bekend.

Een aantal van de binnensport locaties hangt samen de bouw of renovatie van nieuwe scholen, waar ze in de planning worden meegenomen.

- **Voorzien in infra**

Het betreft hier de vervanging en levensduur verlengend onderhoud van de wegen en duikers. Regulier onderhoud valt hierbuiten, dit wordt in de voorziening meegenomen.

- **Bruggen**

Het betreft hier de renovatie van de Kadoelerbrug en de Kamperbrug. Voor de Kadoelerbrug is de voorbereiding gestart in 2025 en de afronding zal naar verwachting in 2026 plaatsvinden. De Kamperbrug zal in 2026 starten met de voorbereiding en eind 2026 tot begin 2027 zal de renovatie plaatsvinden.

- **Brandweerkazernes**

Het betreft hier het realiseren van vijf nieuwe brandweerkazernes in de dorpen Nagele, Marknesse, Rutten, Creil en Ens. De verwachting is dat de bouw als eerste zal starten in Ens, waarvoor de vergunningsaanvraag inmiddels ter beoordeling bij de gemeente ligt. Op basis van de huidige planning wordt ingeschat dat de volgorde daarna zal zijn: Creil, Rutten, Marknesse en tot slot Nagele. Voor de brandweerkazernes is er aanvullend budget benodigd dat op moment van schrijven nog niet door uw raad is vastgesteld. Dit bedrag is daarom nog niet meegenomen in de prognose.

- **De Deel**

De planning van de Deel is als volgt. De werkzaamheden starten in oktober 2025 en de ingebruikname van de locatie is gepland op 1 juli 2026. Ten tijde van het opstellen van deze programmabegroting is bij uw raad een voorstel bij uw raad ter besluitvorming voorgelegd voor het vervolg van de ingebruikname van De Deel, waarbij een extra benodigd budget wordt gevraagd van € 1,25 mln. Op het moment van schrijven is dit voorstel verworpen en dient er met ingediende motie een nieuw voorstel te worden gepresenteerd. Extra benodigd budget is daarom niet meegenomen in bovenstaande prognose.

Naast bovengenoemde projecten zijn er andere onderwerpen die in de toekomst gaan spelen. Zo lopen er twee onderzoeken naar de benodigde aanpassingen aan de Espelerlaan en twee infrastructurele aanpassingen n.a.v. de voorziene woningbouwplannen in Marknesse-Zuid. Hiervoor wordt een WoKT subsidie aangevraagd, zodat een gedeelte door het Rijk kan worden gefinancierd. Echter zal er ook een aanzienlijk bijdrage van de gemeente verwacht worden. In november 2025 zal besloten worden of de subsidies worden toegekend. Verder wordt er onderzoek gedaan naar nieuwe cultuurhuisvesting en wereld erfgoed Schokland.

Investeringsen

Investeringsen	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
(Voorbereiding) nieuwbouw zwembad Bosbad	12.520	8.139	-	-
VO Campus	-	18.832	25.109	6.277
Onderwijshuisvesting	7.722	11.962	17.484	17.126
Nieuwbouw brandweerkazernes	3.071	1.382	-	-
Bruggen	4.639	1.120	-	-
Buiten sport	1.810	558	473	515
Binnen sport	1.897	474	4.589	1.200
Voorzien in Infra wegen en duikers	3.026	3.026	3.026	3.026
Renovatie Dorps- buurthuizen	-	-	-	622
Vervanging speeltoestellen sporthallen	125	125	125	125
Legionella beheersing gymlokalen en sporthallen	215	-	-	-
Investeringsen milieustraat	75	20	-	-
Vervanging tractie	197	593	368	110
Vervanging openbare verlichting	435	435	205	205
Vervanging hardware automatisering	256	256	256	334
Vervanging aanschaf iphone	137	137	137	137
Vervanging software automatisering	45	45	45	45
ICT infrastructuur werf	115	-	-	-
Telecommunicatie infrastructuur	102	-	-	-
Gebouw- en klimaatbeheersystemen	150	-	-	-
Inventaris gemeentehuis en -werf	270	44	735	44
GPS systeem geo-informatie en geluidmeetapparatuur	30	-	-	-
Vervanging AED's	-	60	-	-
Herstraten voetpaden begraafplaatsen	40	40	-	-
Hardware/laptops	-	692	-	-
Laadpalen gemeentewerf	-	-	-	102
Totaal	36.878	47.941	52.552	29.870

Arbeidsgerelateerde kosten

De raad heeft aandacht voor de inzet van onze mensen en middelen. Tegelijkertijd willen we benadrukken dat de concrete invulling van de bedrijfsvoering primair een verantwoordelijkheid is van het college en de ambtelijke organisatie.

Meer werk vraagt om meer capaciteit. We kijken echter scherp naar de inzet van formatie. Zeker wanneer het gaat om structurele formatie in relatie tot de inzet van incidentele middelen. Dit kan risico's met zich meebrengen. Jaarlijks doorlopen wij de cyclus van Strategische Personeels Planning (SPP). Het doel hiervan is ervoor te zorgen dat we voor nu en in de toekomst beschikken over de juiste (personele) kennis, vaardigheden, gedrag en capaciteit om de ambities van gemeente Noordoostpolder waar te maken. Het doorlopen van de SPP cyclus resulteert in mogelijke incidentele en/of structurele formatie aanvragen.

Daarom, conform toezegging, onderstaand het overzicht waarbij duidelijk is waar sprake is van de inzet van structurele formatie en incidentele formatie als totaal, om zo de raad inzicht geven in de hoofdlijnen.

Voor wat betreft de duiding van de incidenteel aangevraagde formatie: we kunnen nu nog niet met zekerheid zeggen of deze in de toekomst structureel nodig is. Deels wordt deze incidentele formatie namelijk ingezet voor tijdelijke werkzaamheden en/of projecten. Daarnaast is de inzet afhankelijk van bijvoorbeeld de ontwikkelingen en inzet van AI en te realiseren procesverbeteringen.

Arbeidsgerelateerde kosten	bedragen x € 1.000		
	Loonsom	Overige kosten	Totaal
Cluster:			
Directie	493	1	494
Bureau bedrijfsvoering	875	16	891
Beleidsontwikkeling	5.134	75	5.209
Ingenieursburo	3.876	97	3.973
Wijkbeheer	4.041	256	4.297
Leefomgeving	3.595	92	3.686
Klant Contact Centrum	3.431	82	3.513
Uitvoering Sociaal Domein	7.172	133	7.305
Werkcorporatie	881	17	898
Advies	4.567	72	4.640
B&FPC	2.838	68	2.906
Interne Dienstverlening	3.748	65	3.813
Griffie	401	8	409
Totaal bestuursdienst en griffie	41.052	981	42.033
Burgemeester en wethouders	690	28	717
Gemeenteraadsleden	626	80	706
Totaal bestuursorganen	1.316	108	1.423
Totaal	42.367	1.089	43.456

Formatie 2026	formatie	bedrag
Structureel	430,48	39.487
Incidenteel	23,52	2.545
Totaal bestuursdienst en griffie	454,00	42.033

Bovenstaand overzicht vertaalt zich als volgt naar de domeinen Fysiek, Sociaal en Bedrijfsvoering & Dienstverlening.

(bedragen x € 1.000)

	Sociaal Domein		Fysiek Domein		Bedrijfsvoering		Griffie	
	fte	bedrag	fte	bedrag	fte	bedrag	fte	bedrag
Structureel	109,4	€ 9.543	151,8	€ 14.261	165,5	€ 15.275	3,8	€ 409
Incidenteel	9,3	€ 1.103	5,2	€ 462	9,1	€ 981	-	€ -
	118,7	€ 10.646	157,0	€ 14.723	174,6	€ 16.256	3,8	€ 409

Sociaal domein	Cluster USD, Weco, team KNOP (BO)
Fysiek Domein	Cluste IB, Wijkbeheer, Team Koers (BO) Team beleidsontwikkeling (BO), leefomgeving
Bedrijfsvoering	Cluster BFPC, Advies, Interne dienstverlening, bureau bedrijfsvoering, KCC

Niet verplichte indicatoren: Brede Welvaart

Inleiding

In de afgelopen jaren heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden van bruikbare niet-verplichte indicatoren. Het uitgangspunt is dat deze moeten aansluiten bij de missie, visie, te realiseren doelen, eenvoudig te interpreteren, draagvlak hebben en de mogelijkheid bieden om te monitoren en geschikt als aanleiding voor interventies. De criteria voor de indicatoren zijn dat deze Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden (SMART) moeten zijn. In de Audit commissie hebben daar afstemmingen over plaatsgevonden met de portefeuillehouder en medewerkers van de bestuursdienst. Het traject van aanvullende niet-verplichte indicatoren bleek weerbarstig. Na de Audit Commissievergadering van afgelopen februari heeft de portefeuillehouder samen met medewerkers van de bestuursdienst een nieuwe methodiek onderzocht voor het genereren van eigen en vergelijkende indicatoren. De selectie van thema's en indicatoren is gebaseerd op het CBS en is aangevuld met resultaten van uit de provincie Flevoland.

Al langere tijd vindt De Monitor Brede Welvaart in Flevoland geeft inzicht in hoe het gaat met de provincie, gemeenten en inwoners. De monitor richt zich o.a. op brede welvaart 'hier en nu', zoals gedefinieerd door het CBS.

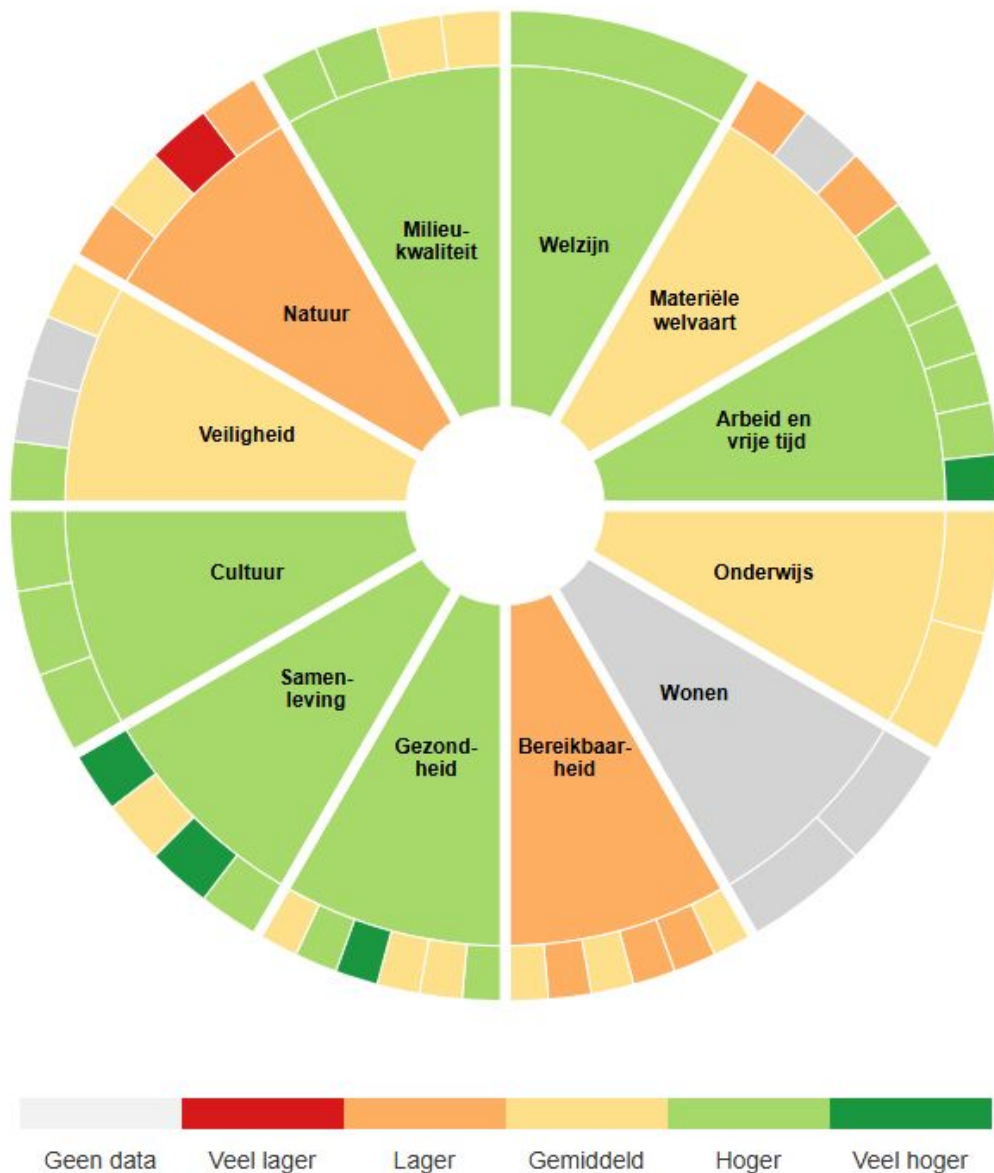
De monitor (kengetallen) in deze begroting vormen een nulmeting. Voor de programmabegroting 2027 – 2030 heeft de gemeenteraad door middel van de Audit Commissie de mogelijkheid om aan te geven hoe de raad deze indicatoren verbonden wil zien met gemeentelijk beleid en gemeentelijke ambities. Het eerstvolgende en meest aangewezen moment daarvoor is de Audit Commissie van februari 2026.

Bij 'hier en nu' gaat het om persoonlijke kenmerken en de kwaliteit van de leefomgeving, verdeeld over 12 thema's met in totaal 45 indicatoren. De selectie van thema's en indicatoren is gebaseerd op de [Regionale Monitor Brede Welvaart van het CBS](#) en is aangevuld met resultaten uit de [Eerste Inwonerspeiling Ervaren Brede Welvaart](#) in Flevoland 2024. Peildatum: januari 2025.

Samenvatting

In Flevoland is de brede welvaart 'hier en nu' over het algemeen gemiddeld tot iets onder het landelijke niveau. Afhankelijk van de indicator, valt op dat er voor diverse indicatoren verschillen waarneembaar zijn die verklaard worden door dat de gemeente juist meer of juist minder stedelijk is. Het is aan de raad om de eigen indicatoren te beoordelen ten aanzien van het eigen beleid en ambities en in welke mate de raad de eigen indicatoren wil afzetten tegenover dezelfde indicatoren van andere Flevolandse gemeenten. Het college is ervan overtuigd de raad hiermee een mooi en goed product aan te bieden, waarmee een goede start gemaakt wordt voor een compleet set van verplichte en niet-verplichte indicatoren die de gemeenteraad en het college kunnen helpen bij het besturen van gemeente Noordoostpolder.

Noordoostpolder vergeleken met gemiddelde van de gemeenten in Flevoland

Welzijn	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.1 Welzijn			
Tevredenheid met het leven	93%	85%	84%

Materiële welvaart	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.2 Materiële welvaart			
Tevredenheid met de financiële situatie (%)	78%	80%	84%
Bruto binnenlands product (Euro per inwoner)	-	39.600	52.400
Mediaan besteedbaar inkomen (€)	33.400	34.800	34.000
Geregistreerde problematische schulden (%)	8%	13%	9%

Arbeid en vrije tijd	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.3 Arbeid en vrije tijd			
Tevredenheid met werk en/of andere dagelijkse bezigheden (%)	85%	84%	85%
Netto arbeidsparticipatie (%)	75%	74%	73%
Werkloosheid (%)	3%	4%	4%
Tevredenheid over de reistijd naar werk en/of school (%)	75%	70%	74%
Tevredenheid met vrije tijd (%)	76%	73%	74%

Onderwijs	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.4 Onderwijs			
Tevreden met opleidingskansen tot nu toe (%)	81%	82%	87%
Bevolking met een startkwalificatie (%)	73%	73%	74%

Wonen	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.5 Wonen			
Tevredenheid met de woning	91%	85%	83%
Tevredenheid met de woonomgeving	83%	78%	83%

Bereikbaarheid	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.6 Bereikbaarheid			
Ervaren bereikbaarheid (%)	76%	85%	89%
Tevredenheid met de bereikbaarheid van belangrijke plekken (%)	76%	84%	89%
Afstand tot ov (km)	0,8	0,5	0,4
Afstand tot basisschool (km)	1	0,9	0,8
Afstand tot café e.d. (km)	3,1	2,5	1,4
Afstand tot sportterrein (km)	1,2	1,2	1

Gezondheid	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.7 Gezondheid			
Ervaren gezondheid (%)	71%	68%	70%
Tevredenheid met de lichamelijke gezondheid (%)	77%	75%	74%
Tevredenheid met de mentale gezondheid (%)	83%	82%	82%
Overgewicht (%)	49%	55%	50%
Personen met één of meer langdurige ziekten of aandoeningen (%)	32%	34%	33%
Levensverwachting bevolking (jaar)	82	82	82

Samenleving	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
-------------	-----------------	-----------	-----------

Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.8 Samenleving			
Tevredenheid met het sociale leven (%)	82%	80%	80%
Contact met familie, vrienden of buren (%)	73%	70%	71%
Tevredenheid met de manier waarop mensen met elkaar omgaan (%)	77%	73%	80%
Vrijwilligerswerk (%)	57%	48%	49%

Cultuur	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.9 Cultuur			
Tevredenheid met het culturele aanbod in de omgeving (%)	60%	54%	67%
Tevredenheid met de kwaliteit van de culturele voorzieningen zoals bibliotheken en bioscopen (%)	65%	60%	65%
Tevredenheid met de kwaliteit van voorzieningen om cultuur te beoefenen o.a. muziek- en dansscholen (%)	59%	50%	54%

Veiligheid	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.10 Veiligheid			
Tevredenheid met de veiligheid in de buurt	82%	75%	84%
Vaak onveilig voelen in de buurt (%)	3%	3%	2%
Aantal ondervonden delicten (per 100 inwoners)		37	39
Geregistreerde misdrijven (per 1.000 inwoners)	31	38	45

Natuur	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.11 Natuur			
Tevredenheid met het groen en de natuur in de leefomgeving (%)	82%	85%	85%
Natuurgebied per inwoner (ha / 1 000 inwoners)	54	55	29
Afstand tot openbaar groen (km)	500	300	500
Tevredenheid met de aantrekkelijkheid van het provincie landschap (%)	69%	76%	85%

Milieukwaliteit	Noordoostpolder	Flevoland	Nederland
Monitor Brede Welvaart in Flevoland - 2.12 Milieukwaliteit			
Tevredenheid met de milieukwaliteit in je leefomgeving (%)	86%	80%	77%
Emissies van fijnstof naar lucht (kg PM2,5 per km²)	100	200	500
Tevredenheid met de kwaliteit van zwemwater en zwemstranden (%)	63%	53%	55%
Kwaliteit van zwemwater binnenwateren (score van 1, slecht, tot 4, goed)	4	3	nb

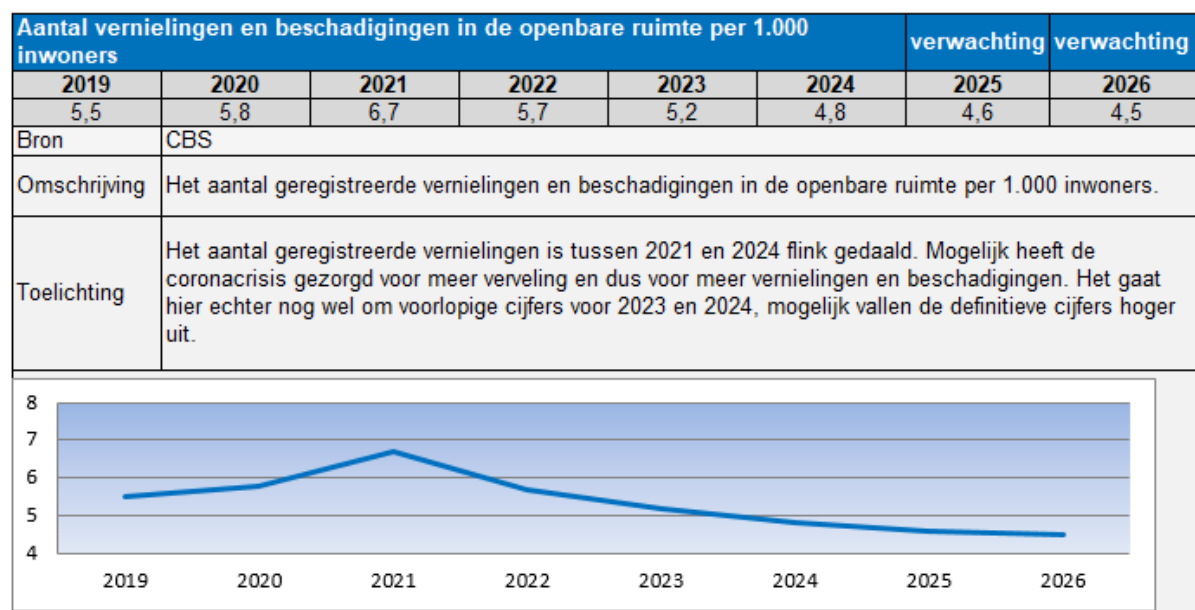
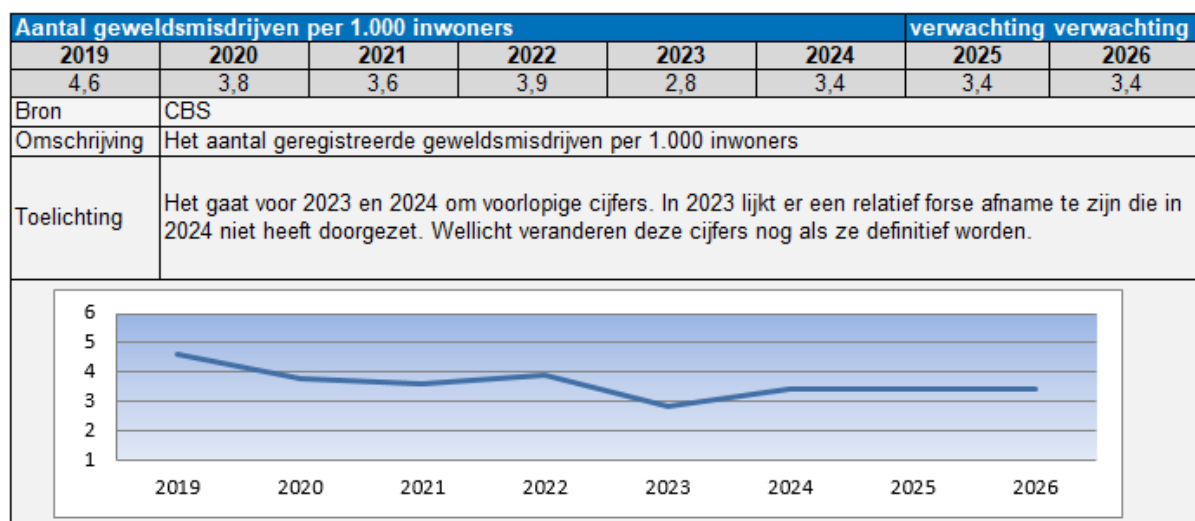
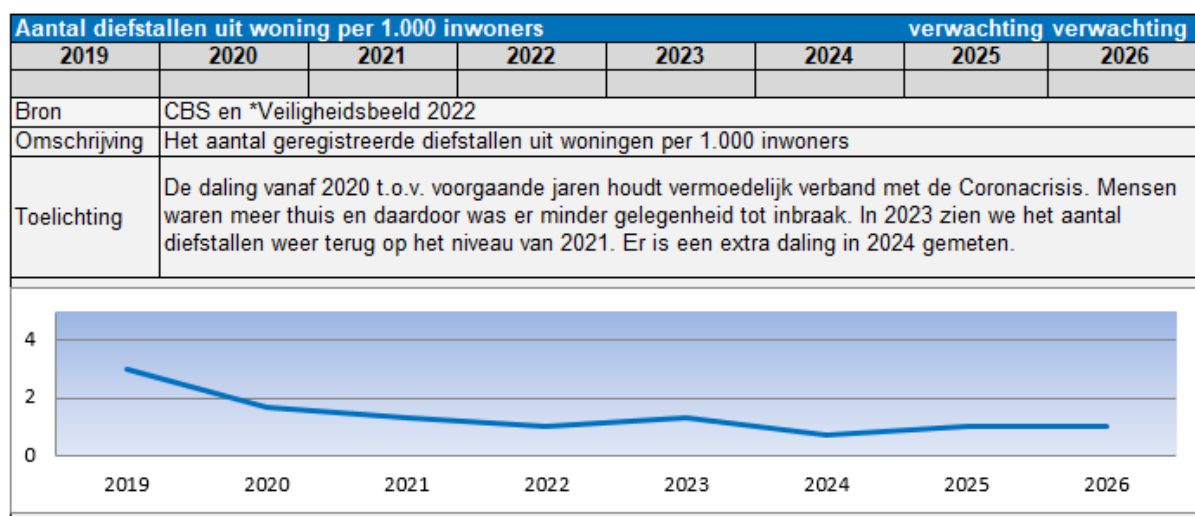
Verplichte indicatoren

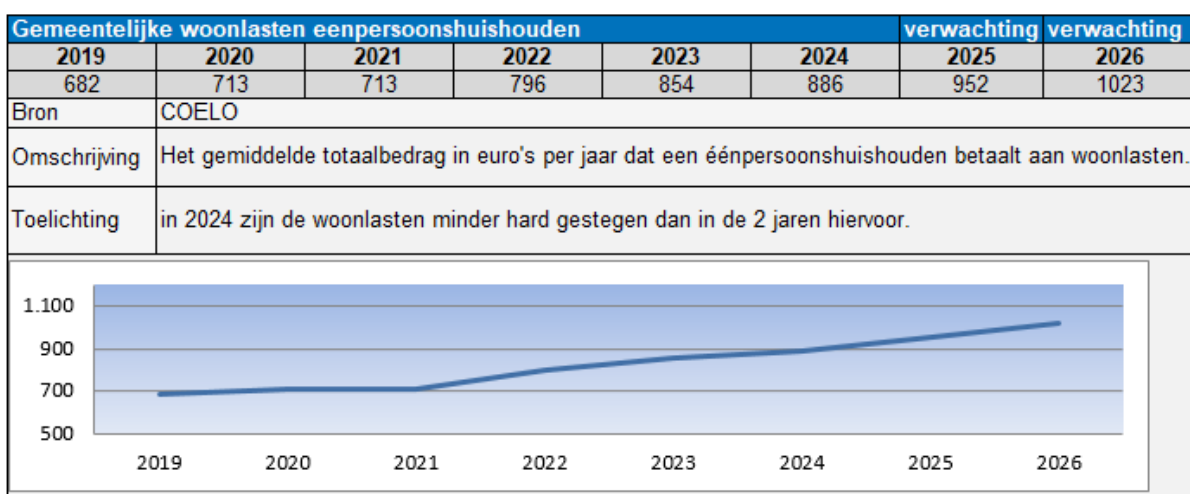
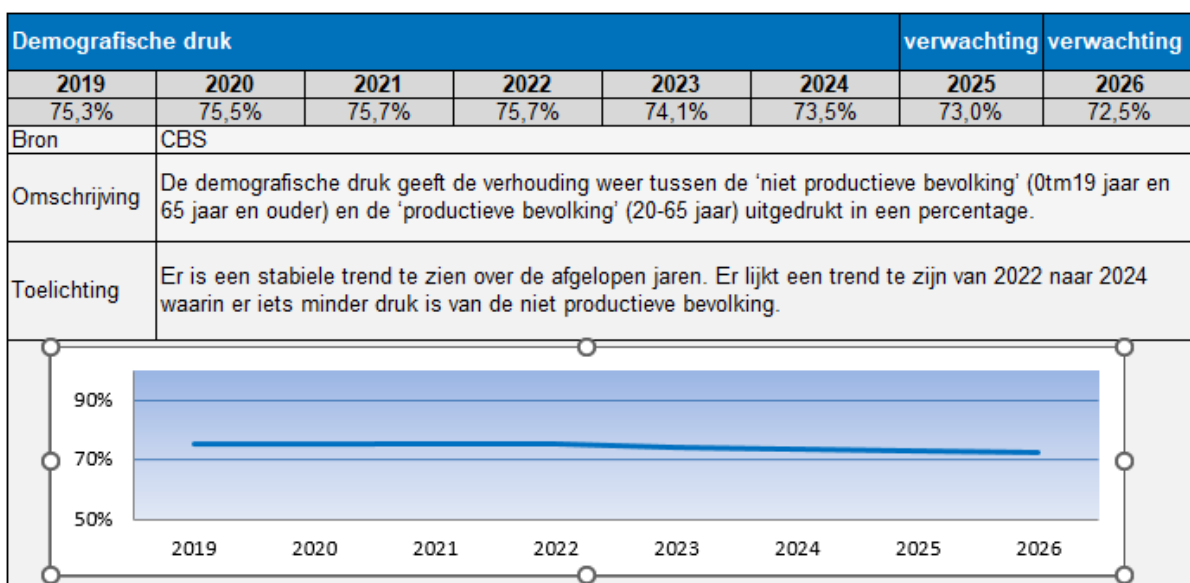
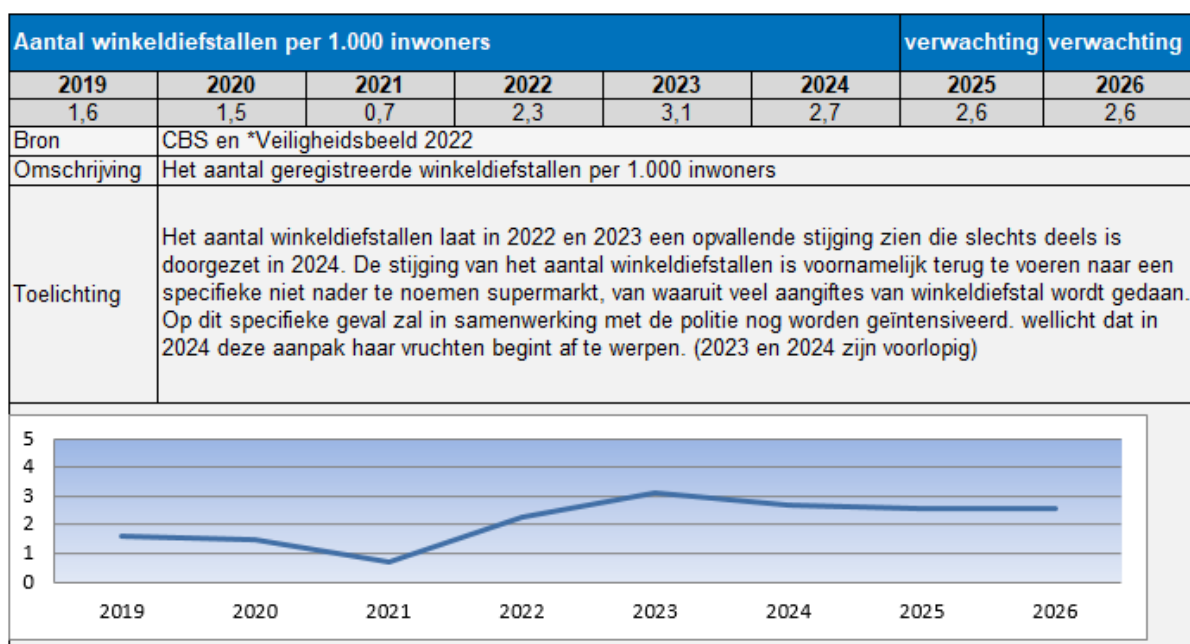
Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden beoogd of gerealiseerd toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren.

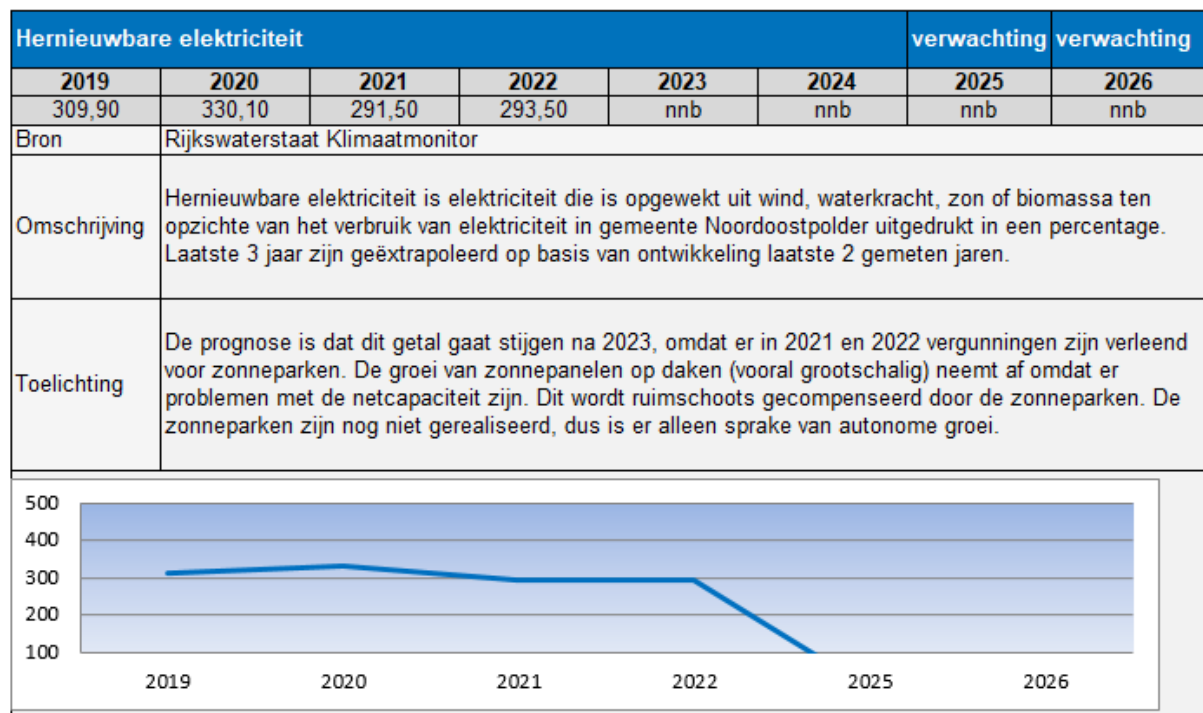
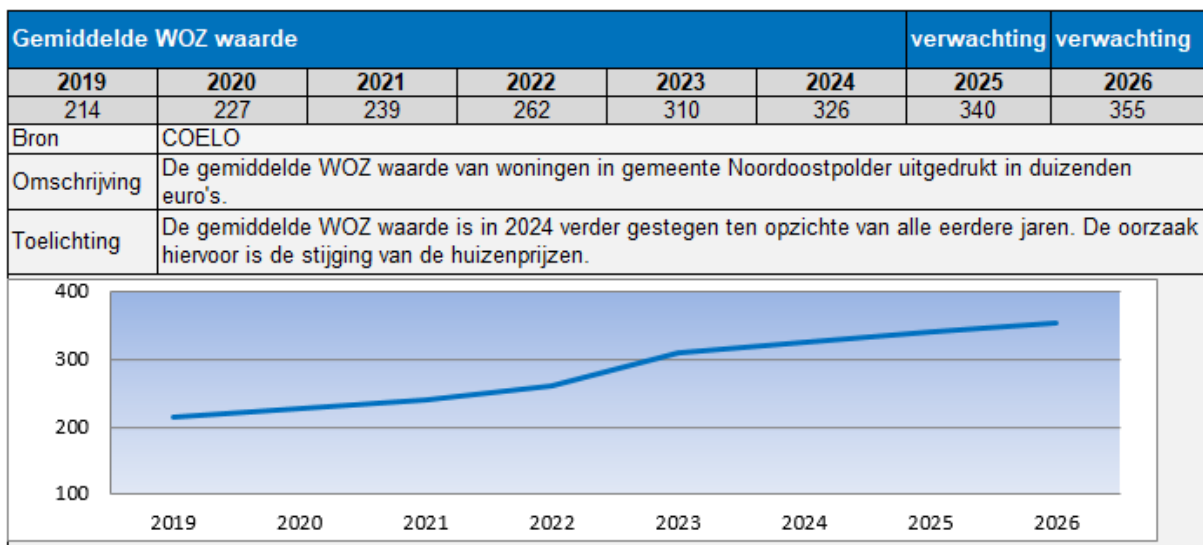
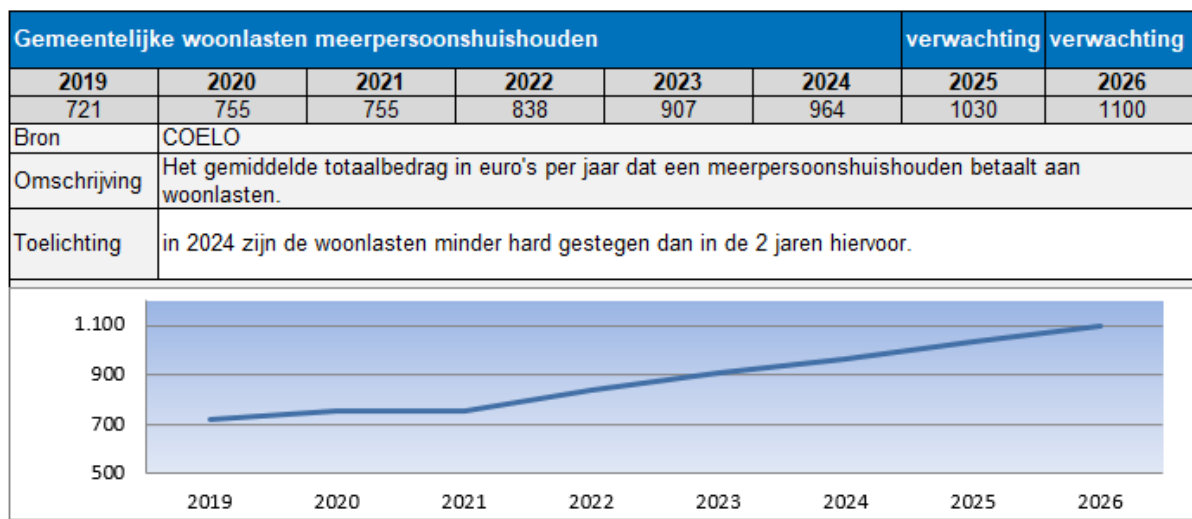
Deze indicatoren dragen bij om de begroting en jaarverslagen beleidsmatiger te maken, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen over behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten. Omdat het wenselijk is de resultaten van gemeenten te kunnen vergelijken worden de indicatoren die ten minste moeten worden gebruikt, opgenomen in een bijlage bij een ministeriële regeling.

Via de website waarstaatjegemeente.nl kunnen raadsleden, net als andere belangstellenden, de (meeste) verplichte indicatoren terugvinden. Ook zijn er op deze website veel andere gegevens te vinden die voor raadsleden waardevol kunnen zijn.

Fysieke leefomgeving

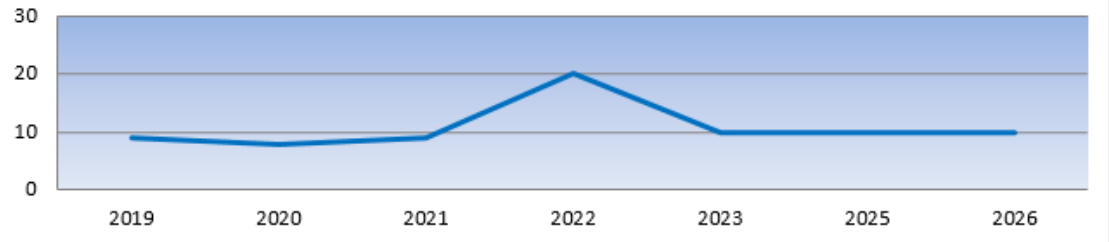
Nieuw gebouwde woningen						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
7,3	15,40	8,90	13,90	16,30	7,21	9,21	12,60
Bron	BAG/ABF						
Omschrijving	Het aantal nieuwbouwwoningen in gemeente Noordoostpolder, per 1.000 woningen.						
Toelichting	In 2023 zijn meer woningen gebouwd dan de afgelopen jaren. De verwachting voor de komende jaren is dat dit aantal blijft stijgen (of in ieder geval gelijk blijft aan 2024). De toekomstige bouwproductie hangt namelijk sterk af van woningbouwprogramma's en bouwcapaciteit.						

Jaar	Waarde
2019	7,3
2020	15,40
2021	8,90
2022	13,90
2023	16,30
2025	9,21
2026	12,60

Omvang huishoudelijk afval						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
121,00	115,00	101,00	100,00	93,60	nmb	90,00	90,00
Bron	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval						
Omschrijving	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval uitgedrukt in kg per inwoner. (cijfers vanaf 2020 betreffen kg fijn + grof huishoudelijk restafval, conform VANG).						
Toelichting	De hoeveelheid huishoudelijk restafval is in 2022 nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met het voorgaande jaar (100 kilo). Dat is een mooi resultaat omdat luieraafval per 2022 ook als restafval afgevoerd moet worden. In de periode daarvoor mochten en werden luiers aangeboden en verwerkt als GFT. In 2023 is zelfs een verdere daling ingezet						

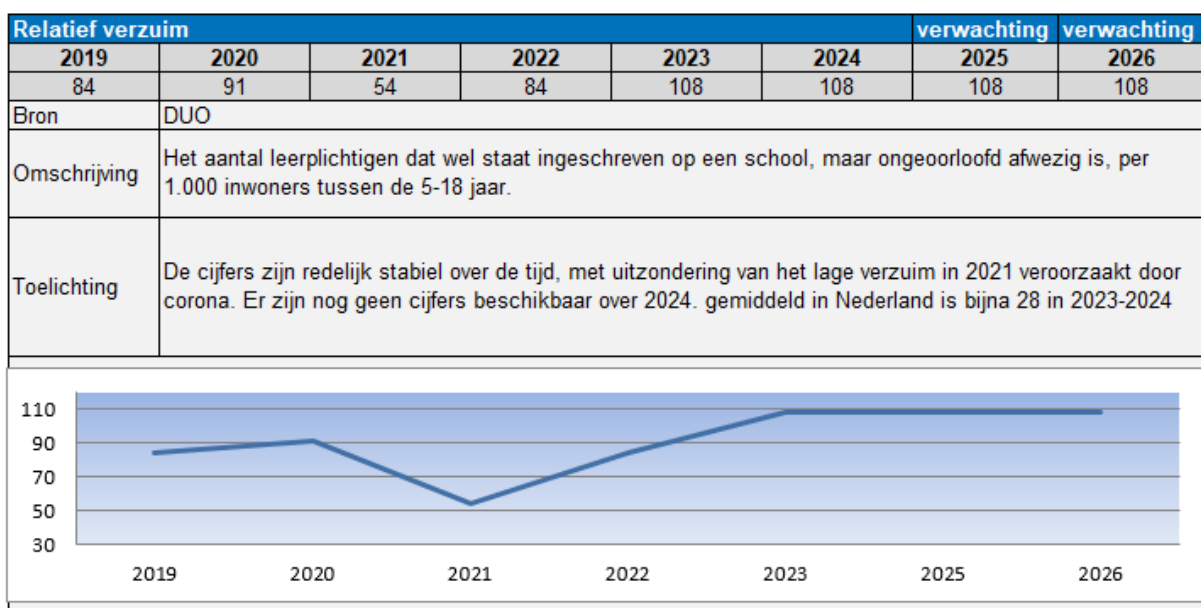
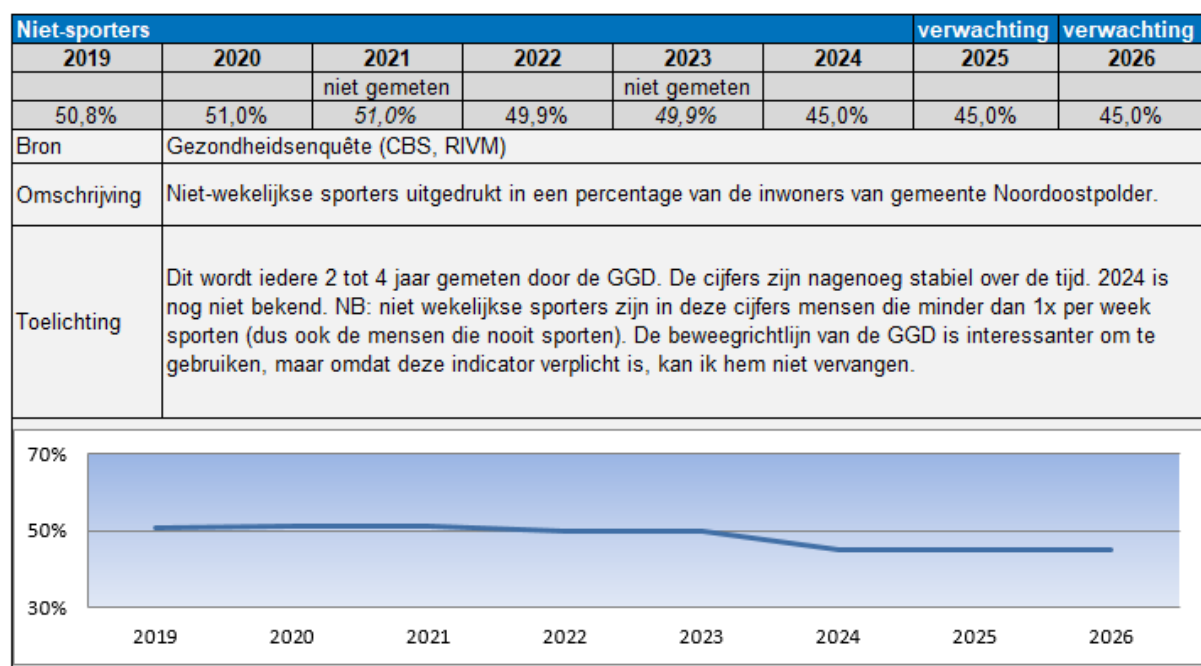
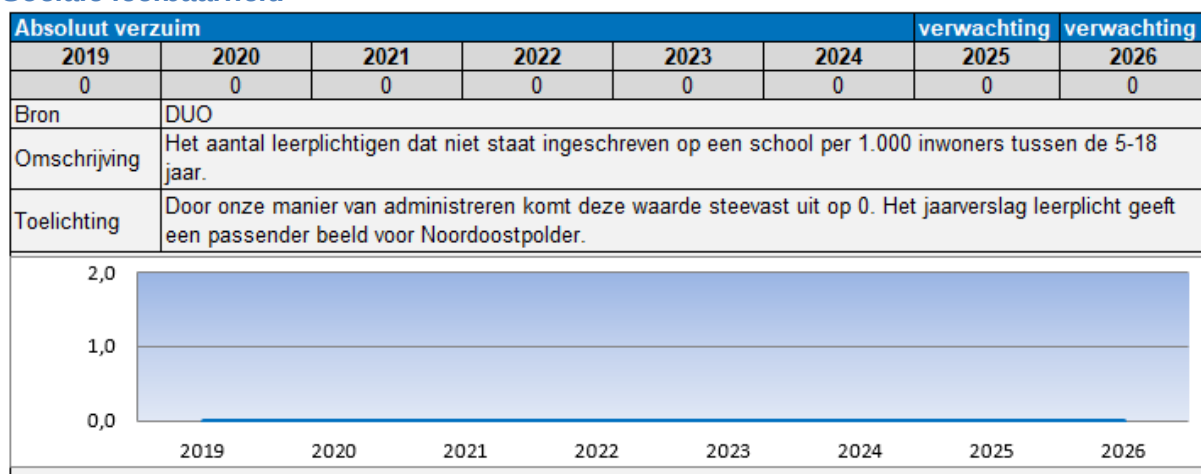
Jaar	Waarde
2019	121,00
2020	115,00
2021	101,00
2022	100,00
2023	93,60
2025	90,00
2026	90,00

Verwijzingen Halt						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
9	8	9	20	10	15	10	10
Bron	Halt, waarstaatjegemeente.nl						
Omschrijving	Het aantal jongeren met een verwijzing naar Halt, per 1.000 jongeren in de leeftijd van 12-17 jaar.						
Toelichting	In 2023 zijn de Corona achterstanden weggewerkt en zijn we weer op het niveau van voor 2022. 2024 was iets hoger, de verwachting voor 2025 en verder is nu op het oude niveau ingeschat, maar kan hoger zijn door het vuurwerkverbod wat er aan komt.						

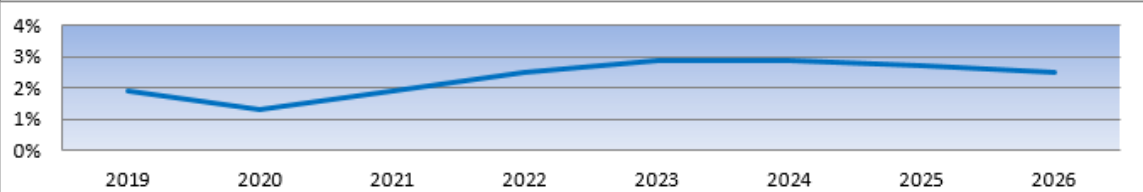

Jaar	Verwijzingen
2019	9
2020	8
2021	9
2022	20
2023	10
2025	10
2026	10

Sociale leefbaarheid

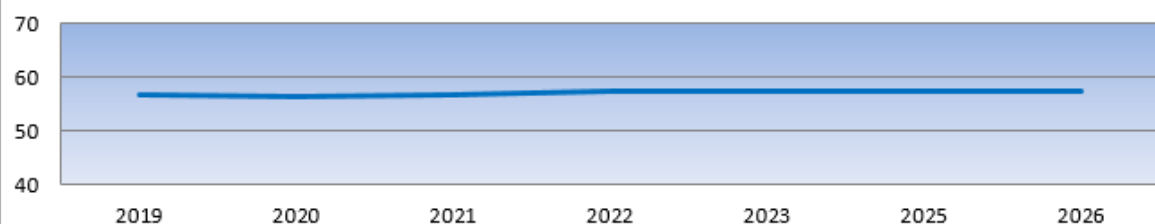
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1,90%	1,30%	1,90%	2,50%	2,90%	2,90%	2,70%	2,5%
Bron	Ingrado						
Omschrijving	Het percentage van het totaal aantal leerlingen tussen de 12 - 23 jaar dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat uitgedrukt in het percentage deelnemers VO en MBO.						
Toelichting	Wat betreft het percentage VSV'ers: het blijft lastig om hier een prognose voor te maken, omdat we in de verantwoording uitgaan van schooljaren en in de programmabegroting van kalenderjaren. Daardoor sluiten de cijfers nooit goed op elkaar aan. Omdat het om een prognose gaat, kunnen we wel een inschatting geven, al is deze niet volledig te onderbouwen. We zien een lichte daling in het aantal VSV'ers, en verwachten daarom dat het percentage in 2025 uitkomt op 2,70% en in 2026 op 2,50%.						

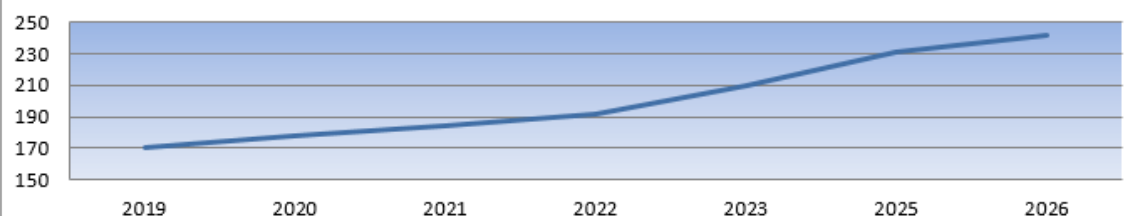
Jaar	Percentage
2019	1,90%
2020	1,30%
2021	1,90%
2022	2,50%
2023	2,90%
2024	2,90%
2025	2,70%
2026	2,50%

Economische ontwikkeling

Functiemenging (in %)						verwacht	verwacht
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
56,6	56,3	56,7	57,30	57,30	57,3	57,3	57,3
Bron	ABF						
Omschrijving	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.						
Toelichting	In Noordoostpolder zijn er gemiddeld meer banen dan woningen. Dat is gunstig voor de kansen van inwoners om werk dichtbij huis te vinden. De mate van functiemening is stabiel over de tijd. Voor 2024 zijn er nog geen cijfers.						

Vestigingen bedrijven						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
170,4	177,8	183,8	191,5	209,7	220	231	242
Bron	LISA						
Omschrijving	Het aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar						
Toelichting	Deze indicator geeft een indruk hoeveel werkgelegenheid er in de eigen woonomgeving is. De cijfers laten een stijgende lijn zien - het aantal bedrijfsvestigingen in Noordoostpolder groeit. Dit heeft zich tot en met 2023 doorgezet, voor 2024 zijn er nog geen cijfers.						

Dienstverlening en Besturen

Apparaatskosten (kosten per inwoner in €)						Verwachting	Verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
653	694	752	813	904	976	1008	1055
Bron	Gemeente Noordoostpolder						
Omschrijving	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.						
Toelichting							

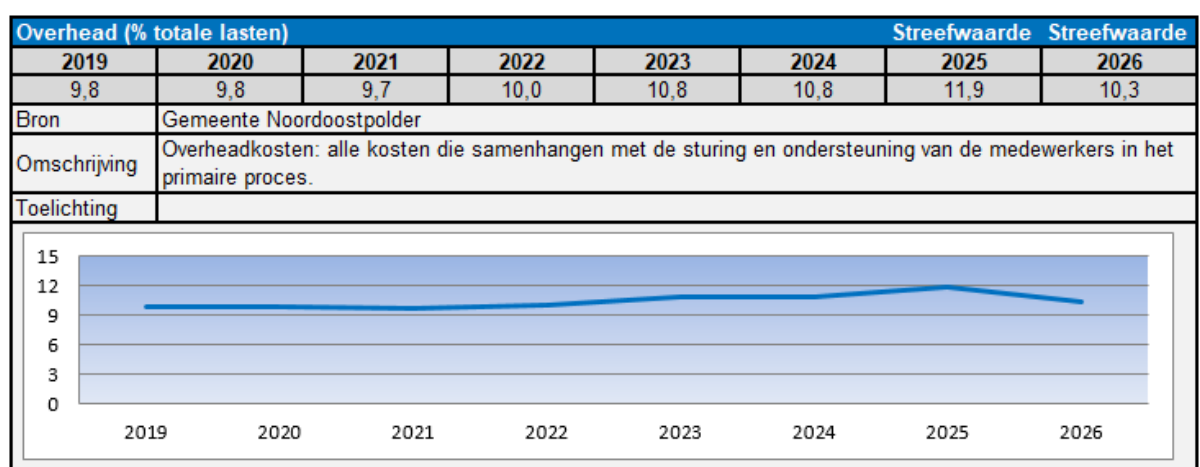
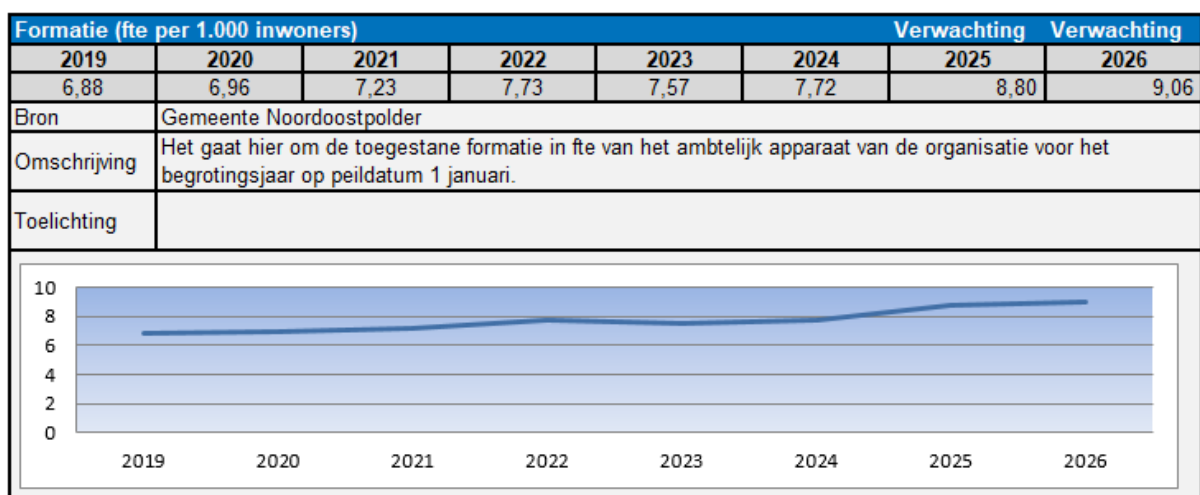
Jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kosten	653	694	752	813	904	976	1008	1055

Bezetting (fte per 1.000 inwoners)						Verwachting	Verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
6,19	6,54	6,62	7,04	7,10	7,78	8,25	8,37
Bron	Gemeente Noordoostpolder						
Omschrijving	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan.						
Toelichting							

Jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bezetting	6,19	6,54	6,62	7,04	7,10	7,78	8,25	8,37

Externe inhuur (kosten als % totale loonsom + totale kosten inhuur externen)						Verwachting	Verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
20,6	20,2	21,6	24,6	24,5	21,2	24,5	24,4
Bron	Gemeente Noordoostpolder						
Omschrijving	Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.						
Toelichting							

Jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Externe inhuur	20,6	20,2	21,6	24,6	24,5	21,2	24,5	24,4

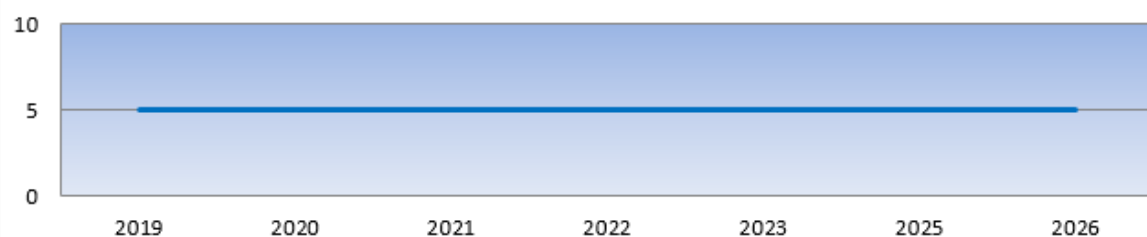

Financiën

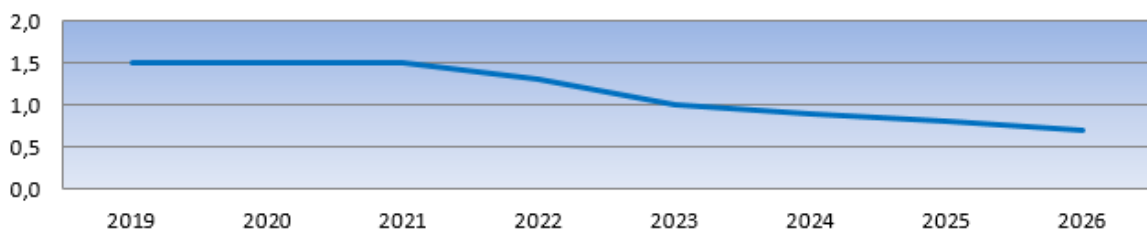
Zie paragraaf Financiering.

Sociaal Domein

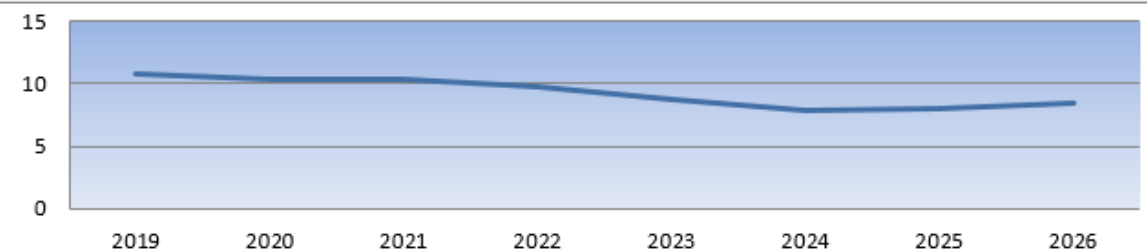
Jeugd - In uitkeringsgezin						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
5	5	5	5	5	5	5	5
Bron	CBS en waarstaatjegemeente.nl						
Omschrijving	Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen, ten opzichte van alle kinderen tot 18 jaar.						
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2023, de verwachting is dat cijfers in lijn blijven met voorgaande jaren.						

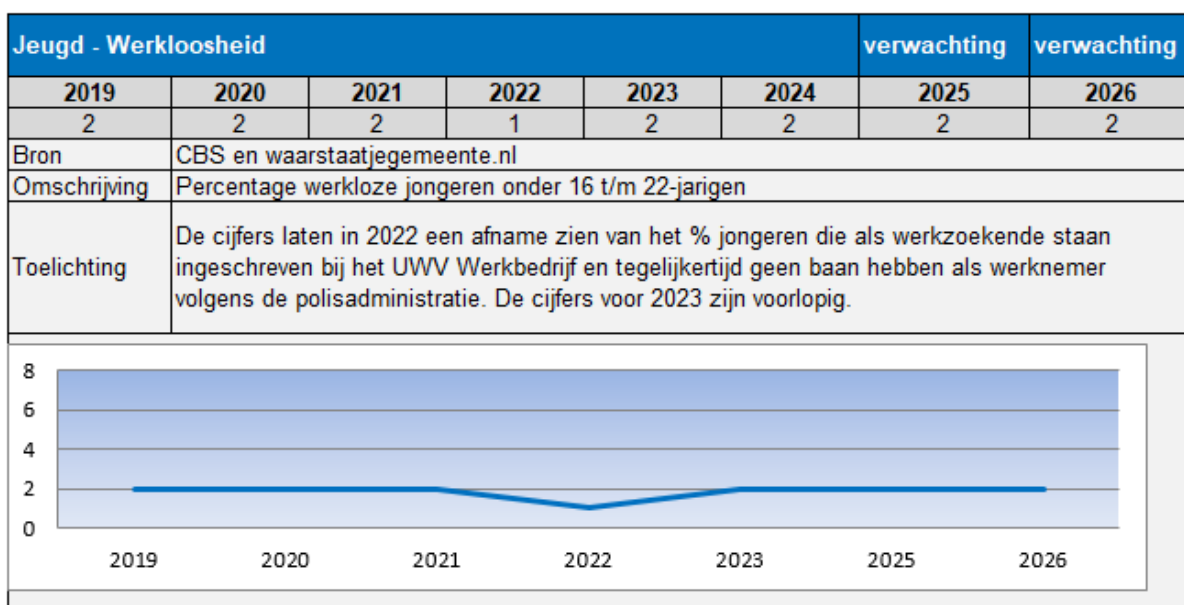
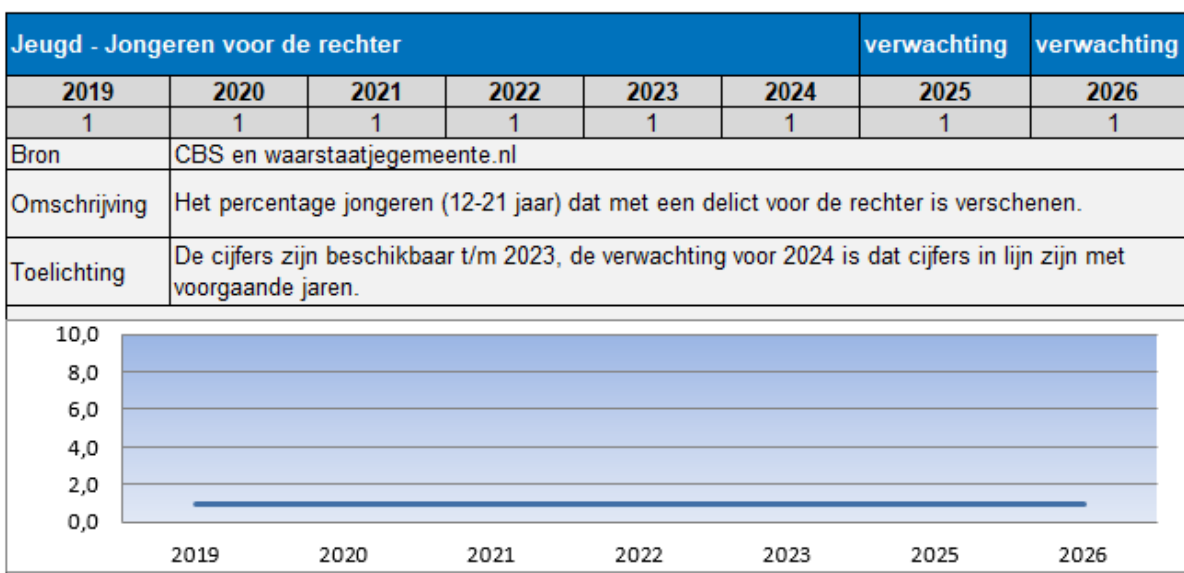
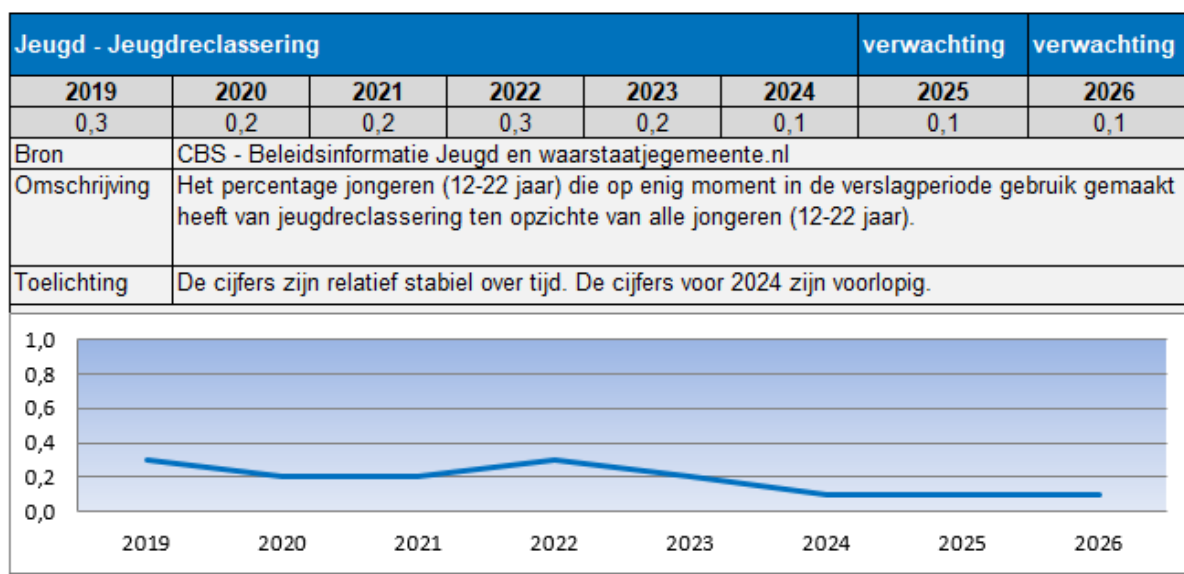

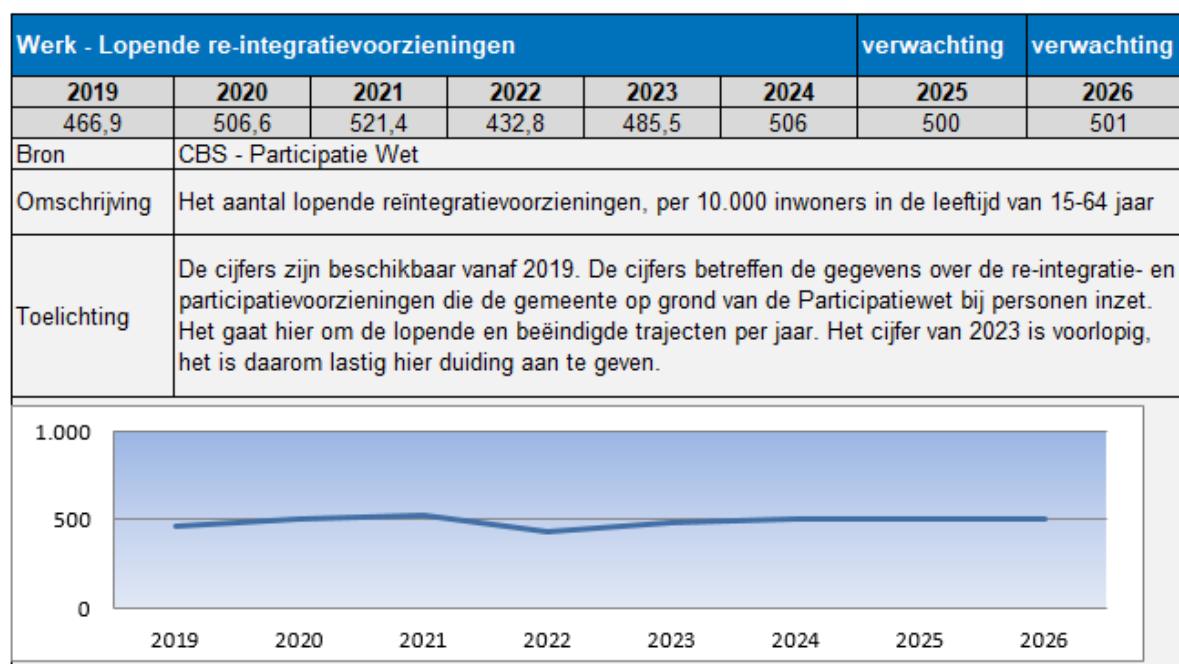
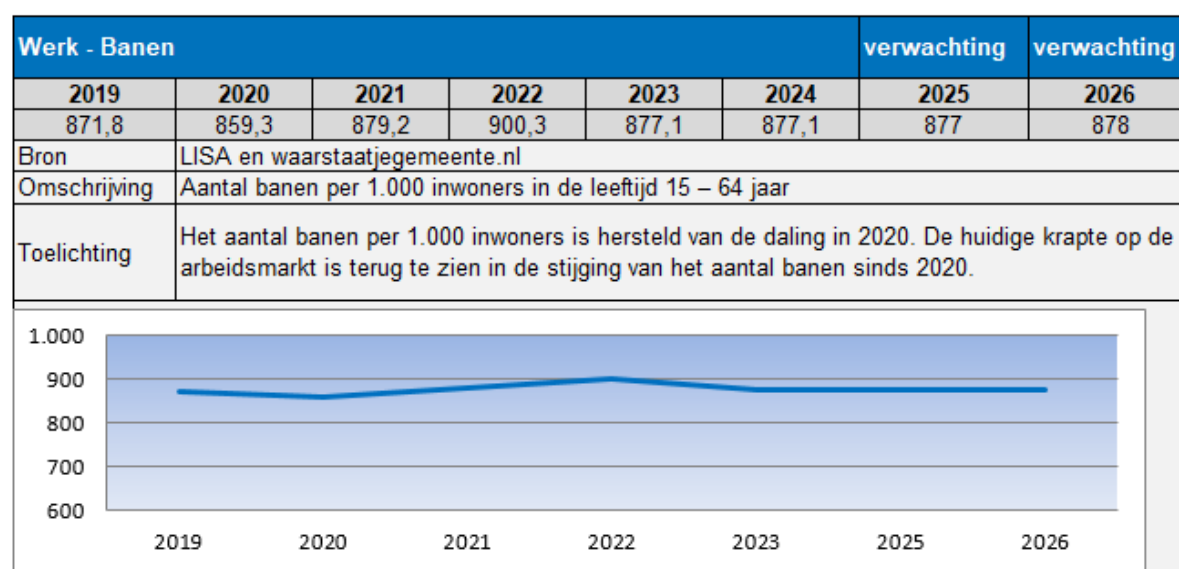
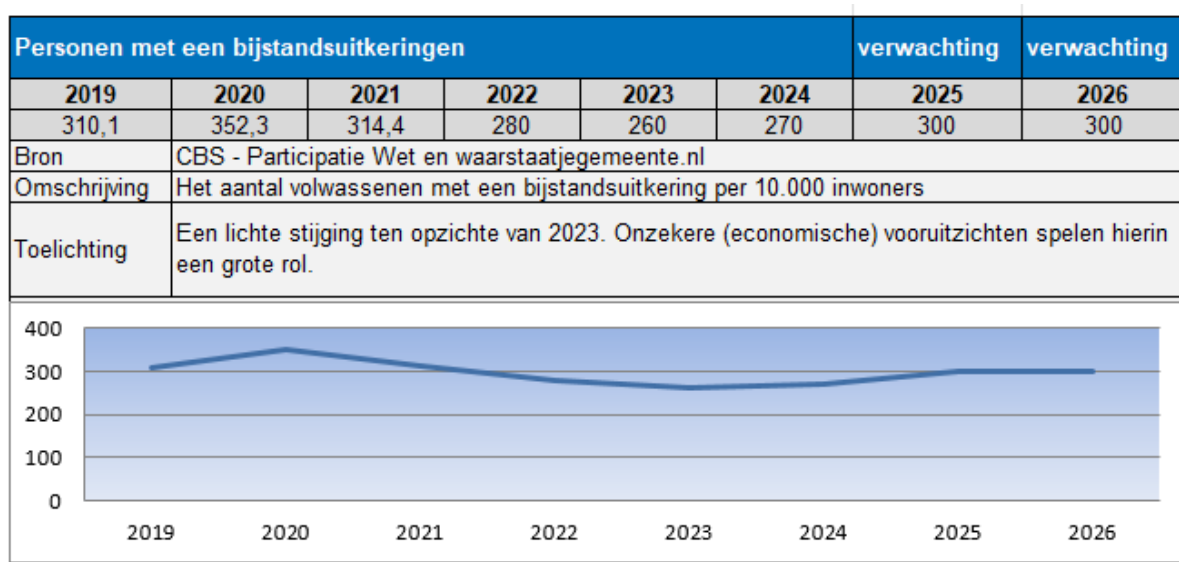
Jeugd - Jeugdbescherming						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1,5	1,5	1,5	1,3	1	0,9	0,8	0,7
Bron	CBS - Beleidsinformatie Jeugd en waarstaatjegemeente.nl						
Omschrijving	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.						
Toelichting	De cijfers zijn beschikbaar t/m 2024, door de wijziging van het woonplaatsbeginsel heeft er een significante daling opgetreden. De cijfers voor 2024 zijn voorlopige cijfers.						

Jeugd - Jeugdhulp						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
10,8	10,3	10,3	9,7	8,8	7,8	8	8,5
Bron	CBS - Beleidsinformatie Jeugd en waarstaatjegemeente.nl						
Omschrijving	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar met en zonder verblijf.						
Toelichting	De cijfers laten een afname in het percentage jongeren zien die jeugdhulp krijgen. De cijfers van 2024 zijn voorlopige cijfers.						

Werk - Netto arbeidsparticipatie						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
72,2%	72,6%	72,2%	74,4%	75,2%	75,0%	76,0%	76,0%
Bron	CBS - Arbeidsdeelname						
Omschrijving	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking						
Toelichting	De cijfers laten een stijging van de netto arbeidsparticipatie zien. Dit is in lijn met de landelijke trend en een logisch gevolg van de krappe arbeidsmarkt.						

Jaar	Netto arbeidsparticipatie (%)
2019	72,2%
2020	72,6%
2021	72,2%
2022	74,4%
2023	75,2%
2024	75,0%
2025	76,0%
2026	76,0%

Wmo - Cliënten met een maatwerkarrangement						verwachting	verwachting
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
560	580	590	590	600	570	600	620
Bron	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO						
Omschrijving	Aantal inwoners met een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo per 10.000 inwoners. Het doel voor de komende jaren is het remmen van de groei.						
Toelichting	Vanaf 2022 wordt een lichte stijging, als gevolg van reguliere vergrijzing en het daaraan gekoppelde beroep op huishoudelijke hulp en woonvoorzieningen, gezien. De verwachting is dat deze trend zich voortzet, ondanks de afname in 2024.						

Jaar	Aantal cliënten (per 10.000 inwoners)
2019	560
2020	580
2021	590
2022	590
2023	600
2024	570
2025	600
2026	620

Subsidieplafonds

Programma 1

Taakveld 7.4 – Milieubeheer

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Pioniers van de Toekomst	Stimuleren duurzaamheid	P295	€	18.510

Taakveld 8.3 – Bouwen en wonen

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Regeling: Subsidieregeling voor het groot onderhoud van kerktorens in de gemeente Noordoostpolder (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR39754/1)	Beheer kerktorens	P454	€	15.000

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (open lucht) recreatie

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Subsidieregeling	Bijdrage dorpsbelang	P567	€	29.370
	Oud en nieuw viering	P567	€	6.380
	Lustrumviering wijk & dorp	P567	€	7.725
	Bewonersinitiatieven	P567	€	11.000
Subsidieregeling leefbaarheidsgelden oostelijke dorpen Noordoostpolder https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR717555/1	Leefbaarheid oostelijke dorpen (5 x € 10.000)	P567	€	50.000
Kinderboerderij	Exploitatie kinderboerderij	P589	€	45.360

Programma 2

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en Leerlingzaken

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Het aanbieden van het basisaanbod peuteropvang als goede voorbereiding op het basisonderwijs. En een aanbod voor- en vroegschoolse educatie voor peuters met een (taal)achterstand, om hen goed voor te bereiden op het basisonderwijs.

Daarnaast het bieden van ondersteuning in verschillende vormen ter versterking van de opvoedvaardigheden van ouders. Het stimuleren van lees- en taalontwikkeling voor zowel kinderen, jongeren als volwassenen. En het voorkomen van schooluitval door de inzet van schoolmaatschappelijk werk en jeugdartsen in het voortgezet onderwijs.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Flevomeer bibliotheek	Boekenpret	P562	€	30.217
Stichting Humanitas	Homestart	P562	€	81.055
Stichting Carrefour	Opstapje & Opstap	P562	€	308.694
	Ouderconsulent	P562	€	104.259
Regeling** Subsidieregeling peuteropvang gemeente Noordoostpolder --> (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR636552)	Peuteropvang en VVE	P562 P603	€	950.000
	Instandhouding VVE	P562	€	50.000
	Deskundigheidsbevordering VVE	P562	€	75.000
	HBO Coach	P603 P562	€	123.240
Stichting Kinderopvang Startpunt	Peuterspeelzaal op AZC	P562	€	107.308
Passend Onderwijs Noordoostpolder-Urk	Schakelklas	P562	€	76.234
Stichting Humanitas	Thuisadministratie	P564	€	141.722
Stichting Aandacht plus	Taalarrangementen (VSV)	P598	€	20.540
	School Maatschappelijk Werk	P598	€	22.594
Speciaal en voortgezet christelijk onderwijs	Volwasseneneducatie	P553	€	7.429
Huis voor Taal	Taalonderwijs	P553	€	124.798

**Betreft opneemregeling voor ouders – bijdrage wordt verwerkt door en verstrekt aan aanbieders

Taakveld 5.1 - Sportbeleid

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Het bevorderen van sport en bewegen in relatie tot het voorkomen van gezondheidsrisico's van jongeren. Waarbij aandacht wordt besteed aan het ontwikkelen/ verbeteren van structureel gezond-, beweeg- en pedagogisch beleid. Hierbij is er extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen.

Daarnaast het bevorderen en in stand houden van paard- en ponyrijden voor mensen met verstandelijke e/o lichamelijke handicap, gericht op revalidatie & recreatie. En instandhouding van een overdekte en openluchtzwembadvoorziening in de gemeente Noordoostpolder.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Carrefour***	Brede regeling Combinatie-functies	H2319	€	194.487
Regeling https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR675540/1	Sportactiviteiten	P594	€	30.000
Regeling https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR675560/1	Grotere sportevenementen	P594	€	15.000

*** Let op! De combinatiefuncties maken onderdeel uit van het GALA-akkoord. De lokale uitwerking van dat akkoord wordt separaat aan de raad voorgelegd. Bovenstaande subsidieplafond is richtinggevend voor dit onderdeel.

Taakveld 5.2 - Sportaccommodaties

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Bosbad BV	Exploitatiebijdrage zwembad	P600	€	527.520

Taakveld 5.3 - Cultuurpresentatie

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Het faciliteren van professionele podia, een erfgoedcentrum, actieve receptieve kunsteducatie, exposities en een kunstuitleen. Voorts stimuleren van de amateurkunstbeoefening door repetitieruimten beschikbaar te stellen tegen gereduceerde tarieven en het bieden van cultuureducatie voor het basis- en voortgezet onderwijs. En amateurkunstbevordering door verenigingen en activiteiten in het kader van amateurkunst incidenteel subsidie te verstrekken.

Daarnaast het stimuleren van het vertellen van het verhaal van de polder en het stimuleren van het onderhoud van monumenten.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Cultuurbedrijf	Talentontwikkeling	P653	€	1.681.334
Stichting Cultuurbedrijf	Museum	P654	€	225.265
Stichting Cultuurbedrijf	Theater	P656	€	609.537
Stichting Cultuurbedrijf***	Cultuurcoach	P594 H2319	€	42.900
Jongerencentrum De Klos	Poppodium	P800	€	4.622
Regeling https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR469479	Culturele visitekaartjes	V220	€	19.500
Regeling Subsidieregeling culturele activiteiten gemeente Noordoostpolder (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR469479)	Cultuuractiviteiten / visitekaartjes / amateurkunst	P653	€	48.259

*** Let op! De combinatiefuncties maken onderdeel uit van het GALA-akkoord. De lokale uitwerking van dat akkoord wordt separaat aan de raad voorgelegd. Bovenstaande subsidieplafond is richtinggevend voor dit onderdeel.

Taakveld 5.5 – Cultureel erfgoed*Wat is het doel van de subsidieverstrekking?*

Behoud van cultureel erfgoed zowel materieel als immaterieel.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Regeling Subsidieregeling Vertellen verhaal van de polder https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR689373/1	Verhaal van de polder	H2304	€	10.300
Regelingen Monumenten: Subsidieverordening instandhouding van gemeentelijke monumenten (https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR368847) Nadere regels voor de instandhouding van gemeentelijke monumenten https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR369259/1	Monumenten	P298	€	10.000

Taakveld 5.6 - Media*Wat is het doel van de subsidieverstrekking?*

Het in stand houden van een basisbibliotheek in Noordoostpolder. En een lokale omroep met een toegekende zendmachtiging (Commissariaat v/d Media) en voldoen aan de Mediawet 2008.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Flevomeer Bibliotheek	Bibliotheekwerk	P584	€	1.308.558
Stichting Lokale Omroep	Lokale Omroep	P657	€	36.680
Stichting Flevomeer Bibliotheek	Bibliotheekmiddelen	P584		147.603

Programma 3

Taakveld 3.4 – Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Centrummanagement Verordening op de heffing en invordering van reclamebelasting Verordening op de heffing en invordering van reclamebelasting 2023 Lokale wet- en regelgeving (overheid.nl)	Reclamebelasting Doel: Activiteiten die zijn opgenomen de uitvoeringsovereenkomst	P158	€	102.000 *
Stichting Centrummanagement	Versterken aantrekkelijkheid centrum Emmeloord	T055	€	40.000

*Het plafond is afhankelijk van de werkelijk geïnde inkomsten, conform de verordening / afspraken

Taakveld 3.4 - Economische promotie

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Het stimuleren van toeristische en recreatieve mogelijkheden in Noordoostpolder door de bekendheid en aantrekkelijkheid van het gebied voor toeristisch en recreatief gebruik te vergroten. En het gericht bijdragen aan de landelijke bekendheid en het vergroten van de aantrekkelijkheid van Noordoostpolder als woon-, werk- en recreatiegebied door het organiseren van publieksevenementen voor nieuwe en bestaande inwoners, nieuwe en bestaande toeristen/recreanten en nieuw en bestaand bedrijfsleven.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
STEP Noordoostpolder (vml)	Polder activiteiten	P059	€	118.190
Visit Flevoland B.V.	Polder promotie	P381	€	105.862*
Stichting Gebiedsmarketing 'Gemaakt in dé Noordoostpolder'	Gebiedspromotie	P059	€	86.505

*Plafond inclusief BTW

Programma 4

Taakveld 0.1 - Bestuur

Wat is het doel van de subsidieverstrekking?

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
STEP Noordoostpolder (vml)	Bijdrage activiteiten koningsdag en Bevrijdingsdag	P065	€	10.821

Programma 5

-

Programma 6

Voor de subsidieplafonds binnen programma 6 geldt nadrukkelijk dat het hervormingsproces van het “voorliggend veld” van invloed kan zijn op de hoogte van de definitieve plafonds. Bijvoorbeeld als gevolg van verschuivingen tussen aanbieders of het wegvallen van middelen. Eventuele wijzigingen worden geleidelijk en naar redelijkheid en billijkheid geëffectueerd. En worden met betrokken partijen besproken, voordat definitieve publicatie van de subsidieplafonds volgt.

Taakveld 6.1 – Samenkracht en burgerparticipatie

Wat is het doel van de subsidieverstreking?

Er is sprake van een breed scala van subsidies, deze zijn opgedeeld in verschillende thematische onderdelen.

Preventief jongerenwerk

Wat verstaan we onder dit subsidiethema?

Preventief jongerenwerk richt zich op kwetsbare jongeren. Het jongerenwerk werkt aan het vroegtijdig opsporen van problemen bij jongeren en stimuleren jongeren iets aan deze problemen te doen. Het jongerenwerk sluit aan bij de leefomgeving van de jongere. Dit betekent ook dat het jongerenwerk wordt aangeboden op de plekken waar jongeren zijn, zoals op straat of op school. Jongeren kunnen middels een groepsaanpak worden geholpen, maar ook waar nodig middels een individuele – één-op-één – aanpak.

Voor welke doelgroep is dit aanbod bedoeld?

Het jongerenwerk richt zich op jongeren en jongvolwassenen in een kwetsbare positie met een leeftijd van 10 tot en met 23 jaar. Dit is een richtlijn en geen harde leeftijdsgrens. Voor de inzet van het jongerenwerk staat niet in de eerste plaats de leeftijd, maar de vraag of behoefte van de jongere centraal.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Carrefour	Preventief jongerenwerk	P800	€	198.010
Stichting Youth for Christ, Heelal		P800	€	73.291
Stichting Youth for Christ, Heelal *			€	21.000
Tactus verslavingszorg		P800	€	65.038
Stichting Vakantieactiviteiten		P800	€	9.265

*Dit betreft een incidentele subsidie voor 2026. De inzet van deze gelden worden meegenomen in de evaluatie van het Preventief Jongerenwerk.

Opvoed- en opgroeiondersteuning & ondersteuning school en gezin

Wat verstaan we onder dit subsidiethema?

Opgroei- en opvoedondersteuning is gericht op kortdurende, individuele ondersteuning om ouders en/of opvoeders te ondersteunen bij vragen over ontwikkelen, opgroeien en opvoeden. Ouders en/of opvoeders kunnen na deze kortdurende interventie zelfstandig verder. De hulpverlening sluit aan en vindt plaats in de leefomgeving van het gezinssysteem.

Voor welke doelgroep is dit aanbod bedoeld?

Opgroei- en opvoedondersteuning richt zich op kwetsbare gezinssystemen waarbij sprake is van een ondersteuningsvraag rondom de ontwikkeling of opvoeding van kinderen. Het gaat om een gezinssysteem dat leerbaar is en na een kortdurende interventie zelfstandig verder kan. Dit zijn veelal gezinnen die geen of te beperkt ondersteuning uit het eigen sociale netwerk kunnen ontvangen.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Aandacht+	Fysieke Mentale Weerbaarheid (FMW)	P800	€	17.509
Stichting Carrefour	Opvoed- en opgroei-ondersteuning	P800	€	158.188
Stichting Carrefour	Project Steunouders	P800	€	62.235

Integratie en participatie minderheden

Wat verstaan we onder dit subsidiethema?

Integratie en participatie minderheden richt zich op inwoners die zonder hulp niet integreren in hun kracht te zetten en te werken aan emancipatie, integratie en participatie in de samenleving. Er is extra aandacht voor statushouders die zich vanuit een AZC vestigen in de gemeente.

Voor welke doelgroep is dit aanbod bedoeld?

Integratie en participatie minderheden richt zich op een brede doelgroep. Het zijn veelal inwoners met een allochtone achtergrond. Vluchtelingen, gezinsmigranten en arbeidsmigranten. Maar het gaat ook om inwoners met een Nederlandse achtergrond die moeite hebben met participeren.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Bureau Gelijke Behandeling Flevoland	Bevorderen welzijn minderheden	P828	€	42.760
Stichting Vrouwencentrum NOP		P571	€	46.858

Maatschappelijk welzijn

Wat verstaan we onder dit subsidiethema?

Maatschappelijk welzijn richt zich op het aanjagen, ondersteunen en faciliteren van activiteiten en initiatieven die een bijdrage leveren aan de zelfredzaamheid en/of participatie van inwoners of de samenredzaamheid van een groep inwoners. Door de zelfredzaamheid en samenredzaamheid te vergroten voorkomen we dat inwoners in zwaardere hulp en/of ondersteuning terecht komen. De ondersteuning vindt zowel plaats op individueel niveau als op groepsniveau.

Voor welke doelgroep is dit aanbod bedoeld?

Maatschappelijk welzijn richt zich op de zelfredzaamheid en vitaliteit van inwoners en de samenredzaamheid van een groep inwoners. Enerzijds richt het welzijn zich op de kwetsbaren in de samenleving. De samenredzaamheid draagt ertoe bij dat 'de zwakkere' beter weet te participeren in de samenleving. Anderzijds is de inzet van het welzijnswerk gericht op de doelgroep die bijdraagt aan de samenredzaamheid. Je ondersteunt deze groep mensen en stelt hen in staat een effectieve ondersteuningsstructuur op te bouwen en/of te onderhouden.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Carrefour	Informele hulp	P565	€	55.103
Stichting Carrefour	Mantelzorg	P565	€	305.260
Stichting Carrefour	Vrijwilligerswerk	P565	€	263.717
Stichting Present Noordoostpolder	Vrijwilligerswerk	P565	€	5.373
Stichting Carrefour	Cliëntondersteuning	P831	€	210.532
Stichting Carrefour	Sociaal Netwerk	P565	€	55.103
Stichting Carrefour	Beweegcoaches	P565	€	183.639
Stichting Carrefour	Buurtwerk	P565	€	489.668
Stichting Carrefour	Buurtbemiddeling	P565	€	42.809
Stichting DMW Voedselbank	Voedselbank	P565	€	8.366
Stichting SZWEVE	Voedselhulp	P565	€	8.366
Theehuis Emmeloord	Dagactiviteiten	P565	€	2.150
Zonnebloem regio Noordoostpolder	Dagactiviteiten	P565	€	2.472

Maatschappelijke zorg

Wat verstaan we onder dit subsidiethema?

Maatschappelijke zorg is individuele hulpverlening ter voorkoming van zwaardere inzet van zorg. Het gaat om vaak acute problemen die zijn ontstaan door een tijdelijke disbalans in draagkracht en draaglast. Deze disbalans is ontstaan het samenkomen van problemen op meerdere vlakken. Het samenkomen van deze problemen is vaak door een life-event geïnitieerd. Het gaat om een kortdurende inzet van maatschappelijke zorg. Het doel van de kortdurende interventie is het stabiliseren van de situatie, waardoor men zelf verder kan en maatschappelijke zorg niet langer nodig is.

Voor welke doelgroep is dit aanbod bedoeld?

Maatschappelijk zorg is gericht op (psychisch) kwetsbare mensen die op één of meerdere vlakken tijdelijk niet zelfredzaam zijn.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Carrefour	Algemeen Maatschappelijk Werk 0 – 100 (inclusief financiën en jongeren)	P565	€	540.760
Stichting Carrefour	Bemoeizorg GGZ			
Stichting Carrefour	Preventie huisuitzetting			
Stichting Carrefour	Steunpunt huiselijk geweld			
Stichting Carrefour	Calamiteitendienst			
	KIES training			
Stichting Slachtofferhulp	Slachtofferhulp	P565	€	13.393

Preventieve schulddienstverlening

Wat verstaan we onder dit subsidiethema?

Preventieve schulddienstverlening richt zich op het voorkomen van schuldenproblematiek. Dit wordt gedaan door voorlichting en trainingen op het gebied van financiën. Ook wordt ingezet op vroegsignalering, zodat schuldhulpverlening wordt voorkomen. Tijdelijke lichte ondersteuning bij het op orde krijgen en leren houden van de financiële administratie, zodat inwoners (weer) zelfredzaam zijn op dat gebied, is een preventieve maatregel. Richtlijn bij deze trajecten is dat ze gemiddeld zes maanden tot maximaal één jaar duren.

Voor welke doelgroep is dit aanbod bedoeld?

Preventieve schulddienstverlening richt zich specifiek op laaggeletterden, statushouders en mensen met een laag inkomen die daardoor rond de armoedegrens leven. Verder richt het zich op huishoudens bij wie sprake is van een verhoogd risico op problematische schulden. Dit verhoogde risico wordt vaak geïnitieerd door een life-event.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Humanitas	Preventieve schulddienstverlening	P564	€	141.722

Taakveld 6.81 – Geëscaleerde zorg 18+

Wat is het doel van de subsidieverlening?

Het in stand houden van een GGZ-inloopvoorziening in Noordoostpolder.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
Stichting Kwintes	Inloopfunctie GGZ	P826	€	298.965

Taakveld 7.1 - Jeugdgezondheidszorg

Wat verstaan we onder dit subsidiethema?

Het doel van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) is bijdragen aan een gezonde en veilige opgroeisituatie van jeugdigen. Dit doet de JGZ door de uitvoering van de wettelijke basistaken dat onder andere bestaat uit voorlichting geven, vroegtijdig signaleren, waar nodig aanvullende hulp bieden en het coördineren van zorg. Daarbij ligt de nadruk op het versterken van het gewone leven. De JGZ hanteert een risicogerichte aanpak. Dit betekent dat de focus ligt op de werkzaamheden van de risicokinderen/kwetsbare gezinnen. Bij de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar is een doorgaande lijn van belang.

Voor wie is dit aanbod bedoeld?

In het kader van deze subsidie gaat het om de jeugdgezondheidszorg gericht op 0 tot 4-jarigen waarbij de focus ligt op kwetsbare gezinnen.

Uitvoerende	Wat	Code		Bedrag
GGD Flevoland	Jeugdgezondheidszorg 0 – 4 jaar, inclusief vaccinatieprogramma, Integrale vroeghulp en stevig ouderschap	P556	€	928.629

Vaststelling

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 10 november 2025.